„Panelės Smilos sniego jausmas" autorius

PETER HØEG

dramblių prižiūrėtojų vaikai

TYTO ALBA

PETER HØEG

dramblių prižiūrėtojų vaikai

Romanas

Iš danų kalbos vertė
Rūta Poškutė-Andreikienė

VILNIUS 2012

UDK 821.113.4-31
Ho-54

Peter HØEG
ELEFANT PASSERNES BØRN
Rosinante, København, 2010



STATENS KUNSTRÅD
DANISH ARTS COUNCIL

The translation has been sponsored by the Danish Arts Council Committee for Literature

ISBN 978-9986-16-897-3

Skiriu Awiti, Adoyo, Ajuangui, Apiyo, Akinyi ir Karstenui.

Stinei ir Danieliui.

Norėtum susidraugauti su dramblių prižiūrėtoju?
Tuomet įsitikink, ar užteks vietos ir drambliui.

SENA INDŲ PATARLĖ

FINO SALA



Aš radau duris, vedančias iš kalėjimo į laisvę, ir rašau tam, kad jas parodyčiau jums.

Galbūt pasakysite, kažin kiek jau tos laisvės jis gali norėti, gimęs Fino saloje, kuri vadinama Danijos Gran Kanarija, ir dar pastoriaus namuose, kuriuose dvylika kambarių ir kiemas didumo sulig parku. Turėdamas tėtį, mamą, vyresnę seserį ir brolį, ir senelius, ir prosenelę, ir šunį, kurie tiktų reklamuoti ką nors brangaus, bet visai šeimai labai naudinga.

Ir nors aš, žiūrėdamas į savo atvaizdą veidrodyje, matau ne kažin kiek, nes iš Fino mokyklos septintokų esu priešpaskutinis pagal ūgį, ir dar prie liaunesnių, vis tiek nemažai vyresnių ir stambesnių žaidėjų Fino stadione lieka tik žiūrėti, kai sklendžiu pro šalį kaip banglentininkas vėjui ant keteros, ir jausti šiaušiantis plaukus, kai smūgiuoju nuodingąja dešine.

Galbūt sakysite, tai ko jis dar skundžiasi, o kaip, jo manymu, gyvena kiti keturiolikmečiai berniukai, o aš turiu du atsakymus.

Pirmas – taip, jūs teisūs, neturėčiau skųstis. Tačiau kai tėtis su mama dingo ir tapo labai keblu viską paaiškinti, pastebėjau, kad kai ką buvau pamiršęs. Buvau pamiršęs, kol dar buvo šviesu, išsiaiškinti, kuo galėčiau kliautis, kai pradeda temti.

Antras atsakymas – sudėtingasis. Apsidairykit aplinkui: kiek žmonių yra iš tikrųjų laimingi? Netgi kai turi tėtį su maserati ir mamą su audinės kailiniais – o taip vienu metu pastoriaus namuose ir buvo, – kiek iš tikrųjų yra tokių, kurie turėtų dėl ko šaukti „valio“? Tai argi nekyla klausimas, kas gali išlaisvinti žmogų?

Dabar galbūt pasakysite, kad pasaulyje kiek tik akys užmato pilna žmonių, pasirengusių pasakyti, kur tau eiti ir kaip elgtis, o aš tik dar vienas iš jų; viena vertus, jūs teisūs, kita vertus, šis atvejis kitoks.

Jei būtumėt girdėję mano tėvą sakant pamokslą Fino bažnyčioje prieš jam dingstant, būtumėt girdėję jį kalbant, kad Jėzus yra kelias, ir patikėkit – mano tėvas gali tą pasakyti taip gražiai ir taip paprastai, tarsi kalbėtų apie taką, vedantį į sodą, ir mes visi po akimirkos jau, rodos, leidžiamės tuo taku.

Jei būtumėt per pamaldas sėdėję ant taburetės šalia vargonų, kuriais grojo mano mama, ir paskui būtumėt dar trumpam pasilikę, ji būtų papasakojusi, kad muzika yra ateitis, o ji groja ir apie tai kalba taip, kad jums iškart būtų kilęs noras užsisakyti pirmąsias fortepijono pamokas ir nusipirkti fortepijoną už savo vaiko gyvybės draudimo išmoką.

Jei po pamaldų būtumėt užsukę į pastoriaus namus kavos vieną iš tų dienų, kai pas mus svečiuodavosi mano mylimiausias dėdė Jonas, kuris medžioja lokius Mongolijoje, savo namų prieškambaryje laiko lokio iškamšą ir vadovauja profesinei sąjungai, tai būtumėt išgirdę jo ne trumpesnį nei dvidešimties minučių monologą apie tai, kad iš tikrųjų kamštį iš butelio išmuša tik fizinis pasitikėjimas savimi ir gebėjimas sutelkti darbininkų klasę, ir tai jis sako ne tam, kad paerzintų mano tėtį, – jis tuo visiškai rimtai tiki.

Jei paklaustumėt mano klasės draugų, jie pasakytų, kad tikrasis gyvenimas prasideda baigus devynias, nes tada dauguma Fino salos vaikų palieka namus ir išvažiuoja toliau mokytis į pensioną arba į profesinę mokyklą Greno mieste.

Galiausiai, jei pažvelgtumėt iš „Didžiojo kalno“, o tai yra narkomanų reabilitacijos centras iškart į vakarus nuo Fino mies-

to, ir paklaustumėt visiškai atvirai, akis į akį, klientų, kurie visi iki vieno buvo narkomanai nesulaukę šešiolikos, jie pasakytų, kad nors dabar jau yra *švarūs* ir be galo dėkingi už gydymą ir nekantrauja pradėti naują gyvenimą, vis dėlto nieko nė iš tolo panašaus į ilgą ir švelnią reabilitaciją nesitikėkit, kai esate rūkę opiumą arba vartoję heroiną.

Ir patikėkit manimi: esu įsitikinęs – visi tie žmonės teisūs, netgi „Didžiojo kalno“ klientai.

Šito išmokau iš savo vyresnės sesers Tiltės. Vienas iš jos talentų yra gebėjimas vienu metu galvoti, kad visi žmonės teisūs, ir kartu būti visiškai įsitikinusiai, jog ji vienintelė iš tikrai didelio būrio supranta, apie ką kalbama.

Visi mano išvardyti žmonės, visi jie rodo duris į savo mėgstamiausią kambarį, tame kambaryje laukia Jėzus arba Šuberto dainos, arba valstybinis baigiamasis egzaminas po devynių klasių, arba lokio iškamša, arba nuolatinis darbas, arba pagiriamasis pliaukšt per sėdimąją, ir, žinoma, daugelis šių kambarių yra tiesiog pasakiški.

Tačiau kol esi kambaryje, tol esi viduje, o jeigu esi viduje, esi įkalintas.

Durys, kurias pamėginsiu jums parodyti, yra kitokios. Jos veda ne į kokią nors naują uždarą erdvę. Jos veda *iš* pastato.

Ne aš tas duris radau, nesu toks pasitikintis savimi, tai mano vyresnė sesuo Tiltė jas rado.

Buvau šalia, kai tai atsitiko, prieš dvejus metus, prieš pat pirmąjį tėčio ir mamos dingimą; man buvo dvylika, Tiltei keturiolika, ir nors viską prisimenu taip aiškiai, lyg tai būtų įvykę vakar, nežinojau, kad ji pastebėjo būtent tas duris.

Pas mus kaip tik viešėjo prosenelė, ji virė sriubą iš pasukų.

Kai prosenelė verda tą sriubą, ji stovi ant dviejų taburečių, sustatytų viena ant kitos, kad pasiektų maišyti puodą. Taip yra todėl, kad ji gimė maža, o paskui jos stuburas buvo dar šešiskart susmukęs, ir ji liko tokia kuprota, kad reikėtų apdairiai rinktis fotografavimo kampą, jeigu jau tektų ją fotografuoti tai šeimos reklamai, apie kurią anksčiau užsiminiau, nes kupra didumo sulig skėčių stovu.

Užtat daugelis tų, kurie buvo sutikę mano prosenelę, mano, kad jei Jėzus vėl pasirodytų, visai galimas daiktas, pasirodytų kaip devyniasdešimt trejų moterėlė, nes apie prosenelę galėtum pasakyti – tobulai gera. Tai reiškia, kad jos širdis tokia didelė, jog vietos ten užtenka visiems, netgi tokiems tipams kaip Kajus Molesteris ir Fino mokyklai vadovaujantis ministerijos atstovas Aleksandras Bisteris Finkeblodas, kurį norint mylėti, reikėtų būti jo motina, ir netgi to tikriausiai negana, nes kartą mačiau jį pasitinkant savo mamą prie kelto, ir atrodė, kad netgi jai tai pernelyg sunkus išbandymas.

Vis dėlto nereikėtų dėl mūsų prosenelės apsirikti. Žmogus neišgyvena devyniasdešimt trejų, ir nepergyvena savo vaikų, ir neatlaiko šešių stuburo susmukimų ir Antrojo pasaulinio, ir neprisimena Pirmojo pabaigos, jeigu jo nevaro į priekį kas nors ypatinga. Pasakyčiau taip – jei prosenelė būtų automobilis, jo kėbulas būtų besubyrantis. Bet variklis dirbtų taip, tarsi būtų ką tik iš gamyklos.

Kalbant apie žodžius, tai prosenelė gana santūri, ji dalija žodžius kaip saldainius, tarsi nedaug jų turėtų, gal taip ir yra, kai tau devyniasdešimt treji.

Tad kai ji staiga, nepasukdama galvos, ištaria: „Noriu kai ką jums pasakyti“, mes visi nuščiūvam.

„Mes“ – tai mano tėvai, mano vyresnysis brolis Hansas, Tiltė, aš ir mūsų šuo, Baskeris Trečiasis, foksterjeras, taip pavadintas pagal knygą apie Baskervilių šunį, o Trečiasis dėl to, kad yra jau trečias šios veislės šuo mūsų namuose per Tiltės gyvenimą; ji reikalavo, kad kaskart, kai nugaišdavo šuo ir įsigydavome naują, jo vardas būtų tas pats, tik pridėtas eilės numeris. Kiekvieną kartą pasakydama šuns vardą žmonėms, kuriems anksčiau nebuvo nusišypsojusi laimė su mumis susipažinti, Tiltė priduria ir numerį. Tada žmonės nežymiai krūpteli, galbūt dėl to, kad vardas primena kitus šunis, nugaišusius prieš Baskerį, ir aš manau, kad kaip tik dėl to Tiltė ir reikalavo tokio vardo, nes ją visada domino mirtis – labiau nei šiaip jau domina vaikus.

Kai norėdama ką nors pasakyti prosenelė atsisėda į vežimėlį, Tiltė užsikvempia ant virtuvės stalo pakeldama kojas nuo grindų, kad prosenelė galėtų įvažiuoti po ja. Tiltei visada reikia sėdėti prosenelei ant kelių, kai ši nori ką nors pasakyti, tačiau prosenelė dabar silpnesnė, o Tiltė sunkesnė, taigi dabar jos tai daro šitaip: Tiltė pasikelia, o pasaulis įsitaiso po ja, tada ji susiraito prosenelei ant kelių, o prosenelė dabar jau mažesnė už Tiltę.

– Mano tėvai, – pasakoja prosenelė, – jūsų proproseneliai, nebuvo labai jauni, kai susituokė, jiems buvo apie keturiasdešimt. Vis tiek jie susilaukė septynių vaikų. Buvo ką tik susilaukę septintojo, kai mirė mano mamos brolis su žmona, mano dėdė ir teta, jie abudu užsikrėtė ispaniškuoju gripu ir mirė beveik tuo pačiu metu. Jie paliko dvylika vaikų. Mano tėvas išvažiavo į laidotuves Nordhaune. Po laidotuvių turėjo įvykti pasitarimas ir po jo visa giminė turėjo pasidalyti tuos dvylika vaikų, taip darydavo anais laikais, beveik prieš devyniasdešimt metų – svarbiausia buvo išgyventi. Kelionė kinkiniu nuo Fino

iki Nordhauno truko dvi valandas, tėvas grįžo tik vakare. Įėjo į virtuvę, kur žmona stovėjo prie viryklės, ir pasakė:

– Aš pasiėmiau juos visus.

Mano mama džiaugsmingai pakėlė akis:

– Ačiū, Andersai, už pasitikėjimą.

Kai prosenelė baigė kalbėti, virtuvėje tvyrojo tyla. Nežinau, kiek laiko ji truko, nes laikas buvo sustojęs, pernelyg daug reikėjo suprasti, kad galėtum galvoti, veikiausiai tiesiog pasidavėme. Reikėjo suprasti, kas dėjosi prosenelės tėvo galvoje, kai jis per laidotuves pamatė tuos dvylika vaikų ir jam sąžinė neleido jų išskirti. O labiausiai reikėjo suprasti jo žmoną, kai jis grįžęs ištarė: „Aš juos pasiėmiau visus." Nė sekundės abejonių, jokio verksmo vien nuo minties, kad dabar bus ne tik savi septyni vaikai, jau vien tai gali atrodyti gana blogai, kai pagalvoji apie mus tris pastoriaus namuose, o namuose du tualetai ir, be to, vienas svečiams, o čia dabar staiga devyniolika vaikų.

Kažkurią akimirką, kai tyla jau buvo užtrukusi nežinia kiek laiko, Tiltė prabyla:

– Ir aš norėčiau tokia būti!

Mums visiems atrodė, kad suprantame, ką ji nori pasakyti, ir tam tikra prasme taip ir buvo. Manėme, kad ji norėtų būti tokia kaip tas tėvas, arba kaip ta mama, ar kaip jie abudu, ir sugebėti auginti devyniolika vaikų, jeigu jau reikia.

Ir teisingai, ji tai turėjo minty. Bet ji taip pat turėjo minty ir ką kita.

Prieš prabildama, kol tęsėsi ta ilga tyla, Tiltė aptiko duris. Arba bent jau įsitikino, kad jos yra.

O dabar kai ko jūsų paklausiu. Paklausiu, ar iš savo gyvenimo prisimenate akimirkų, kai buvote tikrai laimingi. Ne šiaip sau

džiaugėtės. Ar buvote patenkinti. Bet buvote tokie laimingi, kad tai buvo visiškai, šimtu procentų, tobula.

Jei neprisimenate nors vienos tokios akimirkos, nėra labai gerai, bet tuomet dar svarbiau, kad mano žodžiai jus pasiektų.

Jei prisimenate nors vieną, o dar geriau keletą, paprašysiu apie tas akimirkas pagalvoti. Tai svarbu. Nes kaip tik tokiomis akimirkomis durys pradeda vertis.

Papasakosiu apie porą savo akimirkų. Jos niekuo neypatingos. Aš apie jas papasakosiu tam, kad jums būtų lengviau susirasti tokių savo gyvenime.

Tokia akimirka buvo, kai mane pirmą kartą išrinko į Fino salos Visų žvaigždžių komandą, kuri liepą žais su žemyninės dalies komanda. Sąrašą skaitė pagrindinės sudėties komandos treneris, kurį mes vadiname Fakyru, nes jis plikas ir laibas kaip šepetėlis pypkei valyti, ir dar dėl to, kad jo nuotaika ištisus metus tokia, tarsi būtų ką tik permiegojęs ant stiklo šukių.

Dar niekada nebuvo išrinktas nė vienas jaunesnis nei penkiolikos, todėl išgirdęs garsiai tariamą savo vardą buvau užkluptas netikėtai.

Trumputę akimirką buvo net sunku pasakyti, kur esu – ar ne savo kūne, ar savo kūne, ar abiejose vietose vienu metu.

Kita akimirka buvo tada, kai Konė paklausė, ar mes būsime pora. Ne ji pati paklausė, ji atsiuntė vieną iš savo freilinų, Sonją. Ėjau namo iš mokyklos, Sonja prisigretino: „Konė liepė paklausti, ar judu būsit pora.“

Trumpą akimirką jautiesi taip, tarsi kažkas būtų ištraukęs kamštį iš dugno, nesupranti, ar sklendi, ar stovi ant žemės. Jausmas, kad sklendi, nėra išsigalvojimas – visas apčiuopiamas pasaulis staiga pasidaro kitoks.

Buvo dar vienas nutikimas su Kone, iš tų laikų, kai mums tebuvo maždaug šešeri ir kartu lankėme darželį. Visame Fino mieste iš viso tėra trys šimtai vaikų ir tik viena mokykla ir vienas vaikų darželis, taigi mes visi lankėme tą patį darželį ir tą pačią mokyklą.

Darželis buvo gavęs kelias milžiniškas medines alaus statines iš Fino alaus daryklos. Tas statines jie pakėlė ant rąstigalių, sudėjo jose grindis, išpjovė nedideles dureles ir langelius, ir jos buvo naudojamos kaip žaidimų nameliai. Vienoje iš tų statinių aš paklausiau Konės, ar ji galėtų prieš mane nusirengti.

Galbūt nustebsite, kaip išdrįsau, nes atrodau pernelyg drovus paklausti kelio iki bandelinės, aš ir pats turiu pasakyti, kad tai buvo vienas iš tų kartų, kai pats nusistebėjau.

Tačiau jei kada nors sutiksite Konę, suprasite, kad yra moterų, kurios įkvepia vyrus neįprasčiausiems poelgiams, nors joms dar tik šešeri.

Ji nieko neatsakė. Tiesiog iš lėto pradėjo nusirenginėti. Nusirengusi visiškai nuoga ji iškėlė rankas ir ėmė lėtai lėtai priešais mane suktis. Mačiau trumpučius šviesius pūkelius ant jos odos, aplink mus buvo statinė, apvali kaip laivas ar kaip bažnyčia, ir viso to alaus, kuris per šimtą metų buvo įsigėręs į medį, kvapas. Ir aš pajutau, jog tai, kas vyksta tarp Konės ir manęs, yra kažkaip susiję su visu likusiu pasauliu.

Paskutinė akimirka – pati ramiausia. Aš mažiukas, gal kokių trejų, nes pas mus ką tik atsiradęs Baskeris Antrasis, jis įsiropštęs į tėvų lovą, kurioje ir aš miegodavau. Aš nušliuožiu nuo lovos ant grindų ir pastumiu dvivėres įstiklintas duris, vedančias į sodą. Manau, galėjo būti ankstyvas ruduo, saulė žemai, o žolė šalta kaip ledas ir degina pėdas. Tarp medžių driekiasi didžiuliai voratinkliai, juose kaip milijonas mažulyčių deimantų kyburiuoja rasos lašeliai, atspindintys vieni kitus. Labai ankstyvas

metas, ir rytas toks giedras ir skaidrus, ir neprilygstamas, tarsi iki jo nėra buvę jokio ryto, ir net nereikia jokio kito, šito kopijos, nes šis rytas – amžinas.

Tą akimirką pasaulis visiškai tobulas. Nėra nieko, ką reikėtų padaryti, o ir nėra kam, nes žmonių čia nėra, netgi manęs nėra, viską užtvindęs džiaugsmas. Visa tai trunka labai trumpai, ir baigiasi.

Žinau, kad jūsų gyvenime irgi yra buvę tokių akimirkų. Ne tokių pačių, bet panašių.

Noriu, kad pastebėtumėte tas sekundes, kol dar nesuvoki, kokia ypatinga yra situacija, ir dar nesi pradėjęs galvoti.

Nes kai tik ateina mintys, vėl grįžti atgal į narvą.

Kai kas tame kalėjime, apie kurį kalbu, labai niūru. Jis pastatytas ne vien iš akmenų ir betono, ir grotų ant langų.

Jeigu taip būtų, būtų paprasčiau. Jei būtume įkalinti įprastai, jau būtume radę kokią nors išeitį, netgi tokie nedrąsūs tipai kaip aš su jumis. Būtume iš Greno ar Orhuso susiveikę porą šimtų gramų tų rausvų miltelių, kuriuos naudoja lėktuvų modelių reaktyviniuose varikliuose, kai Fino saloje švenčiama Didžioji aitvarų ir sklandytuvų diena. Tikrai būtume susiradę ir nerūdijančio plieno vamzdelį su sriegiais galuose, ir porą sraigtelių, būtume išsigręžę vamzdelyje nedidelę skylutę, pripildę vamzdelį tų miltelių ir įkišę dagtį nuo naujametinio fejerverko, ir būtume išsprogdinę tokią kaip reikiant skylę sienoje, o tada jau tiek mus ir tematei.

Bet to nepakaktų. Nes tas kalėjimas, apie kurį kalbu, yra mūsų visų su jumis gyvenimas ir tai, kaip mes tą gyvenimą gyvename; tas kalėjimas sumūrytas ne vien iš akmens, jis padarytas ir iš žodžių bei minčių. Ir mes patys nuolat jį atstatome ir prižiūrime – tai ir yra blogiausia.

Pavyzdžiui, ir tą kartą, kai Sonja manęs paklausė atsiųsta Konės. Pirmajai sekundei praėjus, kai šokas buvo ką tik pakeitęs visą pasaulį, jis vėl sugrįžo. Nes pradedi galvoti: „Ar tikrai, ar gali būti, kad draugauti ji nori su manim, gal yra koks kitas Pėteris? Ir kodėl būtent aš? Ir jeigu tikrai aš, tai ar aš jai tikrai tinku? Ir kažin kiek viskas truks? Ir net jeigu truks ilgai, o tuo aš tikiu ir to tikiuosi, tai juk vis tiek kada nors baigsis, ar ne?"

„Ir gyveno jie ilgai ir laimingai iki amžiaus galo."

Šitokia pabaiga manęs niekada netenkino.

Pasakas prieš miegą Tiltei, man ir Baskeriui skaitydavo tėtis. Kai pasaka baigdavosi žodžiais „ir gyveno jie laimingai iki amžiaus galo", man visada pasidarydavo neramu, tik negalėdavau to paaiškinti.

Tinkamus žodžius rado Tiltė. Kartą – jai tada buvo ne daugiau kaip septyneri – ji ištarė:

– O ką reiškia „iki amžiaus galo"?

– Tai reiškia iki mirties, – atsakė tėtis.

Tada Tiltė paklausė:

– Ar jie mirė oriai?

Tėtis patylėjo. Ir atsakė:

– Apie tai nieko nerašo.

Tiltė vėl paklausė:

– O kas po to?

Aš tai žinau, iš kur Tiltė pasigavo tą orią mirtį. Iš Bermudos Svartbag Janson, kuri Fino saloje yra ir akušerė, ir laidojimo namų savininkė, o taip yra todėl, kad sala mažytė ir daugelis užsiima keliais dalykais iškart, kaip, pavyzdžiui, mama – ji ir vargonininkė, ir bažnytininkė, ir traktorių aikštelės konsultantė.

Tiltė dažnai bendraudavo su Bermuda ir padėdavo jai paguldyti lavonus į karstą. Jos ir tas posakis.

Tačiau tai vis tiek nepaaiškina visko. Patys pagalvokite. Sėdi su septynmete mergaite ir klausaisi pasakos, o tos pabaigos, na, kad jie gyveno laimingai iki amžiaus galo, esmė yra ta, kad tai turėtų būti *laiminga pabaiga* ir vaikučiai turėtų būti gerai nusiteikę prieš miegą ir apsidairę įsitikintų, kad jų tėvelis ir mamytė, jie patys ir šuniukas taip pat laimingi gyvens iki amžiaus galo, o tai bus taip negreitai, kad netgi galėtum pasakyti „amžinai". Ir štai septynmetė mergaitė, Tiltė, ima ir paklausia, ar jie numirė oriai.

Kai Tiltė šitaip paklausė, aš supratau, kodėl manęs niekad nenuramindavo tokia pabaiga. Aš negalėjau, o gal nedrįsau galvoti kaip Tiltė. Bet aš tarsi jaučiau. Galimas daiktas, jog jie gyvena laimingai. Bet kas tada, kai priartėjam prie pabaigos, prie amžiaus galo?

Ten jau tikriausiai nebe taip šaunu.

Dabar papasakosiu, kas mums atsitiko. Iš tikrųjų ne tam, kad papasakočiau apie mus. Tam, kad pats pamėginčiau prisiminti, kada durys atsidarė, ir kad jas parodyčiau jums.

Negaliu padėti jums pro tas duris išeiti, nes aš ir pats pro jas, tiesą sakant, nebuvau išėjęs. Bet jeigu mes su jumis tas duris rastume ir būtume pakankamai daug kartų priešais jas stovėję, aš žinau, kad vieną dieną mes kartu išeitume į laisvę.

Niekada ne vėlu turėti laimingą vaikystę.

Tai mudu su Tilte perskaitėme bibliotekoje, man tas sakinys visada patiko. Tačiau nereikia apie jį mąstyti. Pradėjęs mąstyti sustosi. Tuomet pasakysi, kad tai juk neturi prasmės, juk vaikystė jau pasibaigusi, o tai, kas baigta, jau yra kaip yra, ką nors pakeisti jau per vėlu.

Užuot galvojus, reikia tiesiog įsileisti tuos žodžius: niekada ne vėlu turėti laimingą vaikystę.

Manau, kad tai tiesa. Tik kartais gali būti sunku.

Tačiau Tiltė sako, kad sunkumų nėra, yra tik įdomūs iššūkiai.

Norėčiau pasakyti, kad su vienu iš įdomiųjų iššūkių, pasitaikiusių siekiant turėti laimingą vaikystę, susidūrėme Didįjį penktadienį Blogordo aikštėje, Kopenhagoje.



Mes stovime Blogordo aikštėje Kopenhagoje, mes – tai Baskeris, Tiltė, aš ir mudviejų vyresnysis brolis Hansas, o stovime mes su juodo lako karieta, pakinkyta keturiais arkliais, ir už tai turime dėkoti Hansui. Na, jei apskritai manytume, kad reikia dėkoti.

Didelė dalis Danijos gyventojų, na, bent jau dauguma į Fino salą atvykstančių turistų, mano, kad mano vyresnysis brolis Hansas panašus į danišką pasakų princą. Beje, tokią nuomonę jie susidaro dėl to, kad jis metro devyniasdešimties ūgio, šviesių garbanotų plaukų ir mėlynų akių, o jėgos turi tiek, kad galėtų čia pat iškinkyti vieną iš arklių, parversti jį ant stalo ir pakutenti jam papilvę.

Bet kadangi mes su Tilte ir Baskeriu Hansą pažįstam, tai mums atrodo, kad jis dar panašus ir į suaugusį vaiką.

Beveik neabejoju, kad Fino Visų žvaigždžių komanda niekad neturėjo geresnio generolo strateginiame aikštės viduryje. Bet už aikštės ribų, kai nebereikia akimis ganyti kamuolio, jo žvilgsnis būna nukreiptas tiesiai į žvaigždes, o tokie žmonės kartais griūna užkliuvę už baldų.

Dabar jis Kopenhagoje studijuoja astrofiziką, kuri irgi susijusi su žvaigždėmis, o laisvu nuo studijų laiku uždarbiauja vadeliodamas karietą, ir štai Tiltė, Baskeris ir aš aplankėme jį per Velykas, kol Fino bažnyčioje dirba pavaduojantis pastorius, kadangi tėtis su mama išvykę į savo kasmetę kelionę La Gomeron, kuri labai norėtų būti Kanarų Fino sala.

Nežinau, ar jums pažįstama Blogordo aikštė. Asmeniškai aš joje pirmą kartą, ir iš pradžių ji atrodo gana įprasta. Saulėkaitoje

šilta, o šešėlyje šalta, matyti viena kita sniego pusnis ir bažnyčia, o priešais ją keletas žmonių – būdamas pastoriaus vaikas visuomet džiaugiuosi matydamas lankytojų. Čia ir trys vyrai, pačius geriausius savo metus leidžiantys ant suoliuko gerdami stiprų alų. Už mūsų karietos – daržovių krautuvėlė, o jos šeimininkas stovi lauke užsispoksojęs į dėžę citrinų, kurioms padėjo peržiemoti įtraukdamas jas į savo kasdienes maldas, nukreiptas Mekos pusėn, o priešais mus senutė eina per gatvę su didžiuliu kačių ėdalo paku savo ratukuose. Vienintelis neįprastas dalykas yra klausimas, kodėl kažkoks turistas, pakankamai turtingas, kad internetu sumokėtų penkių tūkstančių kronų avansą už geros valandos pasivažinėjimą karieta po senamiestį, susigalvojo pradėti nuo Blogordo aikštės, ir kur jis dabar, nes praėjo jau dešimt minučių nuo sutarto laiko, o jo vis dar nėra.

Tą akimirką suskamba Hanso mobiliojo ryšio telefonas. Apsikeičiama keturiais sakiniais. Ir po to mūsų gyvenimas visiškai pasikeičia.

– Čia Bodilė, – sako balsas kitame gale. – Ar tavo brolis ir sesuo su tavimi?

Bodilei Fisker, vadinamai Bodile Begemote, nors ji mažutė ir smulki, prisistatyti nereikia. Ji yra Greno savivaldybės, kuriai taip pat priklauso Fino, Anholto ir Lesės salos, administracijos direktorė, ir visi ją pažįsta. Taip pat Hansui nereikia įjungti savo telefono garsiakalbio, kad girdėtume, ką ji kalba – ne todėl, kad kalbėtų garsiai, ji kalba gana įprastai, bet todėl, kad jos balso tembras toks skvarbus, kad pasiektų tolimiausius Žemės kampelius. Ir ne tik balsas, jos ir būdas toks; kai sakoma, kad Dievo dvasia sklendžia viršum vandenų, taip galima būtų pasakyti ir apie Bodilę Begemotę.

Tačiau viską nustelbia Bodilės dėmesingumas, o ne ji pati.

Administracijos direktorius paprastai nėra tas žmogus, kurį sutiksi *gyvai*, toks asmuo paprastai turi pavaldinių, kurie turi savo pavaldinių, o šie irgi turi pavaldinių, štai tie ir paskambina. Mačiau Bodilę Begemotę vieną kartą, ir tai buvo tokia proga, kurios nenorėčiau daugiau prisiminti, bet vis tiek būsiu priverstas netrukus apie ją papasakoti. Tai, kad ji pati mums paskambino, reiškia, jog popieriai visai prasti.

– Su manimi Tiltė, Pėteris ir Baskeris, – atsako Hansas.

– Ar tėvai paliko kokį nors adresą?

– Tik mamos mobiliojo numerį.

– Kada grįšite?

– Dar viena ekskursija, o tada atiduosiu karietą.

– Paskambink man, kai būsite netoli namų. Šituo numeriu.

Tada ji padeda ragelį.

Tą akimirką Tiltė pasuka galvą ir pasižiūri man į akis. Ir aš žinau, kodėl. Ji nori man kai ką priminti. Apie tai, kad kaip tik dabar turiu šansą.

Man prireikė šitos akimirkos, kad papasakočiau jums. Bet dabar pasakysiu tiesiai šviesiai.

Mudu su Tilte pastebėjome, kad durys atsidaro ne tik laimingomis akimirkomis. Taip būna ir baisiomis akimirkomis. Kai staiga sužinai, kad kas nors mirė arba serga vėžiu, arba dingo, arba kad Kajus Molesteris Landeris, Fino saloje plačiai žinomas kaip aštuntoji iš septynių Egipto negandų, atsikėlė ketvirtą ryto, kad pirmas pasiektų kirų kolonijas, kur mes gegužės mėnesį renkame kiaušinius – dėl to viskas gerai, nes kirai, sidabriniai ir silkiniai, pradeda perėti tik tada, kai lizde yra trys kiaušiniai, tad lizdų su trimis kiaušiniais mes neliečiame. Taigi tą akimirką, kai supranti, kad Kajus ištuštino lizdus ir pasaulis aplink tave ruošiasi sugriūti, tokią akimirką durys atsiveria.

O dabar pasakysiu, ką, kaip mudu su Tilte išsiaiškinome, reikia daryti: reikia įsiklausyti į save. Tą akimirką, kai šokas smogia, viduje ir aplinkui save pajunti ypatingą neįprastą jausmą, ir į šį jausmą reikia įsiklausyti. Tai vyksta prieš pat pasirodant ašaroms, prieš pat neviltį ir įprastą nusiminimą, ir prieš pasiduodant ar apsisprendžiant, kad jeigu Kajus gali atsikelti ketvirtą ryto, tu, norėdamas būti pirmas, gali atsikelti trečią arba apskritai neiti miegoti; tą trumputę akimirką, kai nėra įprasto būdo veikti, o naujasis dar nesugalvotas, tą akimirką atsiveria tuštuma.

Tai prisimenu čia, Blogordo aikštėje, įsiklausau į savo vidų ir pajuntu, kaip šokas priverčia duris po truputį vertis.

Paskui viskas ima suktis taip greitai, kad mums vos pavyksta tiesiog išlaikyti galvą virš vandens, Tiltei irgi.

Pirmiausia Tiltė garsiai ištaria tai, ką mes visi galvojame:

– Tėtis su mama dingo!

Paskui Blogordo aikštė pradeda keistis.



Nežinau, ar jums pažįstamas jausmas, kad jūsų savijauta tarsi persiduoda aplinkai. Vieną akimirką, kaip jau sakiau, Blogordo aikštė visiškai įprasta, ir visai nebūtinai ji saugoma UNESCO ir dėl to pritraukia į Kopenhagą penkis milijonus turistų. Kitą akimirką ji jau panaši į vietą, į kurią žmonės atsivelka numirti. Žmonės priešais bažnyčią panašūs į laidotuvių procesiją. Tie trys vyrai ant suolo po paskutinio gurkšnio atsiguls ir gulės iki paskutinio kvapo, laukti jiems ilgai neteks. Daržovių pardavėjo citrinos dabar pasirodo jau gerokai pasikompostavusios, o senutė su vežimėliu ir kačių ėdalu žiūri į mus taip, tarsi mes esame katafalkas ir atvežėme lavoną, o dabar ji nori paprašyti pažvelgti į mirusįjį paskutinį kartą.

Tada aš ištariu:

– Bodilė bijo.

Mes visi tai girdėjome, tam tikra prasme tai ir yra nesmagiausia. Bodilės balse visi išgirdome kažką, ką galėtum paaiškinti nebent tik taip: ji susidūrė su kažkuo didesniu už save.

Tada pasigirsta daina.

Ji sklinda iš bažnyčios, dainuoja moteris. Ji tikriausiai turi mikrofoną ir garsiakalbius, o ir aikštė tuo pat metu atrodo kaip garsintuvas, garsas sustiprėja, skamba kaip užsienietiška bažnytinė muzika, lėtai banguoja kaip švelnus gospelas.

Žodžių negirdėti, bet tai nesvarbu, kol girdėti balsas. Tas balsas toks stiprus ir platus, kad galėtum su visa karieta įvažiuoti vidun žiemos dieną, toks šiltas, kad nė akimirkos nejaustum šalčio, ir toks malonus, kad surizikuotum sumokėti baudą už

automobilio statymą neleistinoje vietoje, nes negalėtum prisiversti iš ten išvažiuoti.

Akimirką jis nušviečia visą Blogordo aikštę. Sukabina pardavėjo citrinas atgal ant medžių, priverčia ant suolo įsitaisiusius vyrus apsvarstyti galimybę užsirašyti į anoniminių alkoholikų grupę, o senutę – paleisti iš rankų savo vežimėlį ir sušokti fandangą.

Jis taip pat priverčia Hansą atsistoti, Tiltę pasilipti ant sėdynės, o mane – prisiartinus prie Hanso niuktelėti jį alkūne, idant mane pakeltų, kad viską matyčiau, taip jis darydavo nuo pat tada, kai buvau mažiukas.

Iš bažnyčios išėjo procesija. Matau kelis kunigus su arnotais, daug juodai vilkinčių žmonių, o priekyje eina toji dainininkė.

Pirmiausia pagalvoji, kaip toks mažas žmogus gali turėti tokį stiprų balsą, o tada pamanai, kad tai net visai ne žmogus, nes atrodo, kad tai ilga žalia suknelė, kuri pati plevena, o virš jos – žalia šilko kepurė, kaip didelis tuščias turbanas. Tada suknelė pasisuka ir aš pamatau veidą, jos oda rusva kaip tos plytos, iš kurių pastatyta bažnyčia, tai dėl to jos veido nesimatė.

Staiga ji pažvelgia į mus. Tęsdama paskutinę natą nusiauna aukštakulnius aukso spalvos batelius, nusiima žaliąjį turbaną, numeta jį ir pasiima rankinę iš šalia stovinčio žmogaus. Rankoje ji turi belaidį mikrofoną, jį padeda ant žemės, pasikelia suknelę. O tada pasileidžia bėgti. Tiesiai į mus. Basomis. Per pusnis, pro vyrus ant suolo. Jai dar nespėjus įpusėti aikštės, matau, kad ji Tiltės amžiaus ar šiek tiek vyresnė ir kad keturis šimtus metrų ji įveikia greičiau nei per minutę.

Pribėgusi karietą, ji kaip žiogas strykteli ant pasostės greta Hanso ir dar kybodama ore sušunka:

– Važiuokit! Greičiau! Tai aš užsisakiau jus!

Procesija priešais bažnyčią sunerimusi, žmonės išstumdomi, du kostiumuoti vyrai prasibrauna pro minią ir pasileidžia bėgti link mūsų. Mes žinom visi keturi, kad jie vejasi dainininkę. Ir taip pat visi žinome, kad esame jos pusėje. Tiesiai šviesiai pasakysiu kodėl. Tokį balsą turėdama ji būtų galėjusi būti nors ir pedofilė ar gyvulėlių skriaudikė, vis tiek būčiau mėginęs ją išgelbėti, ir žinau, kad Tiltė su Baskeriu jaučia tą patį.

Tačiau mums reikia Hanso pagalbos, ir trumputę akimirką nesame tikri, ar jis šitai užduočiai pakankamai suaugęs.

Reikalai, deja, tokie, kad Hansas iki šiol nelabai moka apsieiti su merginomis.

Situacija tik dar nesmagesnė dėl to, kad merginos jau seniausiai išmokusios apsieiti su Hansu. Kai jis aštuntą vakaro būna bebaigiąs valyti paplūdimio tualetus ir rinkti mokesčius, nes birželį ir liepą dirba kaip pavaduojantis prieplaukos viršininkas, norėdamos pasivaikščioti jo jau lūkuriuoja bent trys paplūdimio gražuolės. Tačiau tai lengviau pasakyti nei padaryti, nes vos žengus pirmuosius žingsnius, jis pradeda eiti ratais aplink merginas, lyg ieškotų ko nors, nuo ko jas reikėtų apginti, arba kokios nors didesnės balos, į kurią galėtų atsigulti ant pilvo, kad merginos galėtų per jį pereiti nesušlapdamos batų.

Blogumas tas, kad mano vyresnysis brolis yra gimęs aštuoniais šimtais metų per vėlai, jis priklauso riterių erai, jam visos moterys yra princesės, prie kurių artėjama iš toli, pavyzdžiui, užmušant drakoną arba gulantis ant pilvo.

Bet Fino saloje mergaitės, kai joms sukanka šešiolika, lanko tekvondo treniruotes arba išsikrausto gyventi į Orhusą, o septyniolikos išvažiuoja metams į JAV pagal studentų mainų programą, o jeigu kelyje sutinka drakoną, tai nori būti su juo

pora arba jį išdarinėti ir parašyti biologijos mokslinį darbą. Taigi Hansas dar niekada nėra turėjęs merginos, dabar jam devyniolika, o ateities perspektyvos, tiesą sakant, neatrodo labai šviesios. Štai ir dabar jis stovi ir spokso kaip tas, kurį Fino salos gamtininkų būrelio vadovas prapjovė ir ruošiasi iškimšti, kol Tiltė nesušunka:

– Varyk gi arklius, stuobry!

Vis dėlto jį pažadina Tiltės riksmas ir dar tai, kad tuodu vyrai jau įveikė pusę aikštės tokiu greičiu, jog vis tiek reikalas jau darėsi panašus į princesės vadavimą.

Kadangi aš ką tik, tarp keturių akių, savo kalbomis žeminau savo didįjį brolį, reikėtų atvirai pasakyti, kad jis moka valdyti arklius. Kiekvienais metais nuo balandžio iki rugsėjo Fino mieste motorinės transporto priemonės būna uždraustos, išskyrus greitąją pagalbą ir prekinius sunkvežimius, o turistus mes vežiojame karietomis ir mažiukais elektriniais golfo automobiliukais, už kelionę nuo uosto iki centrinės miesto aikštės imame 250 kronų; užtat Fino miestas gražus kaip atvirukas ir, atvirai kalbant, dėl to sala pavirsta į lošimo automatą su rankena Kategato vidury.

Taigi visi Fino saloje moka vadelioti karietą, bet niekas to nemoka taip kaip Hansas, jis važiuoja, lyg ji būtų vienvietis dviratis vežimas Orhuso hipodrome, gal dėl to, kad arkliai visada žino: jeigu nedarys kaip liepti, juos gali parversti ant nugaros ir pakutenti papilvę.

Jis niekada nenaudoja botago, net ir dabar, jis tik išleidžia garsą ir pliaukšteli vadžiomis, ir mūsų keturi arkliai pašoka kaip laukiniai triušiai, o Blogordo aikštė ima nykti iš horizonto.

Dabar kostiumuotieji vyrai padaro klaidą. Jie pakeičia bėgimo kryptį, pasileidžia link didelio juodo BMW su diplomati-

niais numeriais, stovinčio priešais biblioteką, o kitą akimirką jie jau viduje ir spaudžia akceleratorių.

Esant įprastai situacijai jie būtų mus pavilę akimirksniu. Tačiau situacija nėra įprasta, nes Blogordo gatvė yra pėsčiųjų – motorinių transporto priemonių eismas joje draudžiamas.

Iš tiesų draudžiamas ir eismas karietomis. Tačiau kiekvienas danas širdyje ilgisi tų laikų, kai Danija buvo žemdirbių šalis, o karalius po Kopenhagą jodinėjo raitas, visi laikė gyvulių ir miegodavo virtuvėje su kiaulėmis, nes taip šilčiau ir jaukiau. Taigi, kai pasirodome energinga risčia, žmonės traukiasi į šonus draugiškai šypsodamiesi, nors Hansas taip spaudžia arklius, tarsi mes dalyvautume rodeo.

Tačiau pasirodžius juodajam BMW žmonių nuotaika pasikeičia, labai gerai pažįstu tai iš Fino salos: kai vasarą visos gatvės tampa pėsčiųjų, žmonėms sukyla kažkoks pyktis pamačius automobilį ten, kur šio neturėtų būti. Tai, kad automobilis pažymėtas ženklu CD, diplomatinis korpusas, nė kiek nepadeda, tik viską pablogina, ir žmonės aplimpa automobilį.

Hansas atsisuka atgal, o tada genialiu veiksmu įrodo, kad kartais sugeba pažvelgti futbolininko akimis ir už aikštės ribų, nes jis staigiai pasuka kairėn, į šalutinę gatvelę.

Eismas toje gatvelėje vienpusis, mes lekiame eismui priešinga kryptimi, gatvė pilna automobilių, ir akimirką gali tikėtis katastrofos. Bet kai žmonės pamato mus karietoje, kažkas staiga atsitinka su kelių eismo taisyklėmis – jos tarsi nustoja galiojusios. Gal dėl to, kad karieta atrodo kažkaip šventiškai, gal žmonės galvoja, kad mes vežiojame studentus, nors dar tik balandis, bet mokslo metai juk vis trumpėja; šiaip ar taip, automobiliai ir dviračiai traukiasi į šoną, kai kurie netgi

užvažiuoja ant šaligatvio, nė vienas nesignalizuoja, o kelias mums – laisvas.

Žinoma, iš už kampo pasirodo BMW, tiems vyrams kažkaip pavyko įveikti pasipriešinimą Blogordo gatvėje, ir dabar jie užuodžia kraują.

Tačiau neilgam. Viena studentų karieta prieš eismą yra visai romantiška išimtis. Tačiau BMW – tai jau šiurkštus kelių eismo taisyklių pažeidimas. Taigi dabar susidaro grūstis, automobilis tiesiog atsiduria kitų automobilių, dviračių ir keiksmus laidančių pėsčiųjų apsuptyje, o garso signalai spaudžiami visu pajėgumu.

Tuo metu apie tuodu vyrus žinome tik tiek, kad jie negalėtų būti giedančios bėglės tėvai ar dėdės, nes jų oda balta kaip Fino saloje augantys smidrai. Dar žinome, kad jų dviejų šimtų metrų sprintas vertas pagarbos.

Šita pagarba dabar padidėja. Nes jie iššoka iš automobilio, palikę jį vidury gatvės, išsiveržia iš tos milžiniškos nepopuliarumo bangos ir skuodžia tiesiai į mus.

Jeigu jums, kaip ir man, yra tekę pasiduoti netikusio būdo draugų vilionėms iš Fino salos sodų vogti kriaušes arba vytintas limandas, tai žinote, jog suaugę žmonės, sulaukę tokio amžiaus, kai jau laikas nusipirkti namą ir sode auginti kriaušes bei vytinti žuvis, paprastai būna praradę gebėjimą arba norą judėti tempu, greitesniu nei energingas pukšėjimas – geriausiu atveju. Ir ypač tada, kai jie vilki kostiumą; man asmeniškai nėra tekę matyti kostiumo, judančio greičiau negu sportinio ėjimo žingsniu.

Tačiau šitas dėsnis negalioja mus besivejantiems vyrams. Juos aš pavadinčiau pagyvenusiais žmonėmis, gal netgi netoli keturiasdešimties, bet jų spurtas velniškas. Taigi pamažu prieš

akis kyla niūrios ateities vaizdinys, nes po akimirkos mes atsidursime didelėje judrioje gatvėje, būsime priversti sulėtinti tempą, tada tuodu mus pasivys, o toliau ir galvoti nenoriu.

Mudu su Tilte esame sukūrę teoriją, kad pirmasis žvilgsnis į žmogų yra svarbus; dar prieš sužinant, kiek jis uždirba, ar turi vaikų ir įrašų apie teistumą, yra pirmasis, tarsi nuogas, pojūtis.

Na, jeigu vadovaujuosi šiuo pojūčiu, tai džiaugiuosi, kad nė vienas iš tų dabar jau priartėjusių vyrų, kiek matau, nėra Konės tėtis, nes jos tėvų neišdrįstum pavadinti žento svajone. Nors vyrukai trumpai kirpti, švariai nusiskutę, vairuoja BMW su diplomatiniais numeriais ir yra nepralenkiami trumpoje distancijoje, vis dėlto nepanašu, kad juos sudomintų protingas pašnekesys ar vaikiškas stalo žaidimas. Jie veikiau panašūs į tokius, kurie pasieks savo, ir jiems visai nesvarbu, kad dėl to kraujo klane liks gulėti trys keturi vaikų lavonai ir šuo.

Šią niūrią akimirką Tiltė paliepia:

– Sustok čia!

Hansas rikteli, ir arkliai sustoja tarsi būtų atsitrenkę į mūro sieną.

Mes stovime priešais nedidelį parkelį su stalais ir suolais saulės atokaitoje. Ant suoliukų prie stalų sėdi įvairiausių žmonių. Yra mamų su vaikais, yra mūsų amžiaus paauglių, žaidžiančių krepšinį, yra pensininkų, yra kitų mūsų bendraamžių, su išskustomis tonzūromis ir su žiogeliais apatinėje lūpoje, kurie sėdi ir svarsto, gal jiems stoti į policijos akademiją. Taip pat yra nemažai saulėje įdegusių tatuiruotų vyriškių ir moteriškių, kurie planuodami karjerą jau pasiekė lemiamą momentą, kai tenka nuspręsti, ar kitą suktinę sukti iškart, ar dar penkiolika minučių palaukti.

Tiltė užsilipa ant pasostės. Truputį palaukia, kol įsitikina, kad viso parko dėmesys nukreiptas į ją. Tada parodo pirštu į tuodu vyrus.

– Tai garbės žmogžudystė! – suriaumoja.

Tiltė tik truputį aukštesnė už mane ir smulki. Bet ji turi daug plaukų. Jie garbanoti ir raudoni, tokie raudoni kaip pašto dėžutės, be to, ji su pridėtinėmis kasytėmis. Jeigu prie plaukų dar pridėtume tai, ką kai kurie pavadintų jos generoliška dvasia, šiek tiek paaiškėtų, kas įvyksta.

O įvyksta tai, kad realybė vėl pradeda keistis. Visai netrukus paiškėja, kad mes važiuojame vestuvių karieta, kad Hansas ką tik susituokė su ta rudaode, Tiltė yra pamergė, aš pabrolys, o Baskeris – vestuvių šuo. Taip pat paaiškėja, kad anuodu sparčiai artėjantys vyrai yra žudikai, siekiantys sutrukdyti jaunai meilei.

Visa tai pažadina Niorebro praeitį – tai buvęs darbininkų rajonas. Na, su tais dalykais mes mokykloje tik susipažinom, tada mano intelekto kreivė tikrai nebuvo pasiekusi aukščiausiojo taško, taigi man nėra visiškai aišku ir būtų sunku pasakyti, kiek iš tų žmonių, gaudančių saulutę parke, norėdamas tiksliai apibūdinti galėtum pavadinti pramonės darbininkais. Bet mes mokykloje mokėmės, kad danų darbininkų klasės galvose ir širdyse giliai glūdi toks paveikslėlis: jeigu tai tikra meilė, reikia jaunuoliams leisti mylėti vienas kitą, ir dabar kaip tik šis paveikslėlis iškyla prieš akis. Staiga tas BMW ir kostiumai tarsi meta ant anų vyrų lengvą kapitalistinį šešėlį, o Niorebro rajone tai gali būti pavojinga sveikatai, ir dar Tiltės charizma, kurią visi parke pajunta – tai karalienė kviečia imtis ginklų, o širdies gilumoje danų tauta myli karaliaus dvarą.

Tučtuojau kelią užtveria neįveikiama barikada iš mamų su vežimėliais, hiphoperių ir vyrų bei moterų. Į mus atsuktos jų

nugaros spinduliuoja šiluma ir apsauga, o veidai, atsukti į tuodu vyrus, byloja: jei nors truputį pajudėsite pirmyn, turėsite galimybę atsidurti istorinio įvykio sūkuryje – į Niorebro rajoną bus sugrąžinta mirties bausmė.

Tiltė atsisėda, Hansas pliaukšteli vadelėmis, ir keturi juodi arkliai pašoka kaip kengūros. Už nugaros tolumoje matau, kad mūsų persekiotojai vis dar nemažina greičio, bet dabar jie nesiveja, o bėga toliau nuo mūsų ir baudžiamojo būrio – atgal prie to, kas liko iš jų BMW.

Kertame didelę gatvę, toliau riedame saulėtomis gatvėmis, o visų įvykių ir Tiltės žodžių poveikis toks stiprus, kad akimirkai net pamiršome mamą ir tėtį. Mes tiesiog laimingi dėl Hanso ir tos gražuolės, automobiliai signalizuoja sveikindami, o mes jiems mojuojame atsakydami.

Pervažiavome didžiulę aikštę ir įsukome į medžiais apaugusią gatvę, ir staiga dainininkė sako:

– Aš išlipu čia.

Iš savo rankinės ji buvo išsitraukusi ir apsiavusi sportinius batelius ir ant žaliosios suknelės užsitraukusi megztinį, o plaukus apsivyniojusi šaliu; taip jai pavyko šiek tiek prislopinti savo žvaigždės spinduliavimą, tačiau tik šiek tiek, nes jis pernelyg stiprus. Vis tiek galiu pasakyti visai atvirai, tik tarp mūsų: jei nebūčiau Konei pažadėjęs amžinos ištikimybės ir jei nemanyčiau, kad didesnis nei dvejų metų amžiaus skirtumas tarp mylimųjų jau prilygsta vaikų tvirkinimui, aš irgi nudreifuočiau į pavojaus zoną ir imčiau tirpti dėl dainininkės. Ir žinau, kad Tiltė su Baskeriu jaučia tą patį.

Taigi dabar žiūrime į Hansą.

Nėra jokios ypatingos prasmės sakyti, kad Hansą sužeidė moteris, nes jis juk visą laiką, kiekvieną minutę, ne sužeidžiamas, o

tiesiog subombarduojamas fakto, kad moterų apskritai esama. Vis tiek noriu pasakyti: nors ir esu matęs jį kvailai atrodantį prieš merginą, šįkart įveikti visi rekordai. Jis visiškai apsvaigintas to pirmojo, nuogojo, įspūdžio, apie kurį mudu su Tilte turime teoriją, ir tas apsvaigimas jį pavertė pliušiniu meškučiu, kuris stovi ir bejėgiškai žiūri į rudaodę savo didelėmis jūros mėlynumo akimis.

Tuomet Tiltė perima vadeles.

– Kuo tu vardu? – paklausia ji merginos.

– Ašantė.

Ir priduria:

– Jūs buvote neįtikėtini.

– Mes žinom, – atsako Tiltė. – Dabar tu turi dvi galimybes. Viena iš jų – tu visą šitą nuostabumą paslepi giliai širdyje kaip prisiminimų perlą ir ten jį nešiojiesi iki pat mirties.

Nežinau, kodėl Tiltei visąlaik reikia minėti mirtį, bet tokia jau ji yra.

– O kita galimybė? – paklausia mergina.

– Kita galimybė, – sako Tiltė, – tu gauni Hanso mobiliojo numerį. Nes turint tokius du gerbėjus tau gali greitai vėl prireikti pagalbos.

Mergina, vardu Ašantė, žiūri į Tiltę.

– Jie – asmens sargybiniai, – sako ji.

Ir išsitraukia savo mobilųjį.

– Jie panašūs į kalėjimo prižiūrėtojus, – sako Tiltė.

– Čia ir yra bėda, – sako Ašantė. – Kai pasidaro sunku atskirti.

Kai ji taip kalba, girdėti, kad kažkur giliai už jos tobulos danų kalbos slepiasi užsienietiška tarmė, lyg būtum atsitrenkęs į kokoso palmę Fino salos miško vidury.

Ji išsaugo Hanso telefono numerį. Kai atsitiesia, mums visiems pasirodo, kad ji ims ir nušoks nuo karietos. Bet tada ji dar pabučiuoja Baskerį, pabučiuoja mane, pabučiuoja Tiltę, o galiausiai įsega bučinį į Hanso besielį kūną, ir tas bučinys trunka vos ilgiau nei mūsiškiai. Tada nušoka ir nusklendžia tolyn.

Yra žmonių, kurie nueidami išsineša dalį dienos šviesos. Kai jos nebeliko, tarsi pritemo, o tikrovė sugrįžo Bodilės Begemotės skambučiu ir žinia, kad mama su tėčiu dingo.



Sustojame Hanso bendrabučio kieme, jo langai į Feledo parką. Gatvėje – saulė, automobiliai ir skambantys bažnyčių varpai, žmonės nešasi iš kiosko pieną ir laikraščius, ir šiaip daug gyvybės. Bet aplinkui mus, regis, plyti tamsa.

– Jie netrukus bus čia, – sako Tiltė.

– Niekas niekur jūsų neišsiveš, – atsiliepia Hansas.

Tikriausiai visų mūsų viduje gyvena keli skirtingi žmonės, na, bent jau mano vyresniajame brolyje gyvena gynėjas. Ne taip dažnai jis pasirodo, bet jau kai pasirodo, tada jokie matavimo prietaisai nebeveikia ir viskas ima griūti. Prašmatniausias Fino miesto restoranas yra įsikūręs paplūdimyje ir vadinasi „Kvanka"; ne kartą yra nutikę, kad Hansui einant pro šalį, sukant ratus aplink merginas, išsivedusias jį pasivaikščioti, iš to restorano išeina trys ar keturi jauni vyrai, kuriems pasirodę, kad norint tobulai užbaigti idiliškas atostogas istorinėje aplinkoje ir nuostabios gamtos apsuptyje bei gerus pietus iš penkių patiekalų su prabangiu vynu, reikėtų papjauti keletą vietinių, ir jiems pasirodę, kad Hansas su merginomis tiesiog patiekti ant sidabrinio padėklo. Bet tą akimirką, kai jie pradeda puolimą, kažkas atsitinka mano broliui. Drovus, geros širdies jaunuolis, kurį visi pažįsta ir myli, staiga dingsta, o vietoj jo pasirodo gamtos stichija, ir staiga pora tų vyrų jau plūduriuoja savo pačių kraujyje, kitas guli kažkur tarp dviračių, o ketvirtas bando išnykti dulkių debesyje.

Štai toks Hansas pasirodo dabar. Tačiau Tiltė papurto galvą.

– Mums tavęs prireiks lauke, – taria ji.

Pauzė, stoja tyla. Visi keturi žinome, kad dabar mums reikės išsiskirti, ateina sunkusis momentas, mes tylim, o toje tyloje aš kažką pajuntu Tiltei ir Hansui.

Žinoma, gerai turėti tėvus, net ir tokius kaip mūsiškiai. Tačiau jeigu dabar tam, kad galėtų susilaukti vaikų, suaugusiesiems tektų laikyti egzaminą, atvirai pasakius, kiek jų tą egzaminą išlaikytų? O tie, kurie išlaikytų, ar nebūtų įvertinti vos patenkinamai? Vis dėlto, nors Tiltė ir sako, kad man augant nenutiko nieko, ko neištaisytų pora metų nepilnamečių kolonijos ir penkeri metai terapijos, sakyčiau, kad egzaminą mūsų tėčiui ir mamai būtų leista išlaikyti nebent iš pasigailėjimo.

Tačiau kartais su broliais ir seserimis viskas būna kitaip; sunku paaiškinti, bet toje karietoje aš tikrai kažką pajuntu. Savaime suprantama, Tiltė tą akimirką žiūri į mane.

Su žodžiu „meilė" reikia būti atsargiam. Tas žodis gali greitai sulėtinti tavo greitį ir prislopinti suktą smūgį. Vis tiek turiu pavartoti jį dabar, nes tai vienintelis žodis, kuris tinka, ir durys ima vertis, o su jomis – ir galimybė pro plyšelį dirstelėti į laisvę.

Kad būtų visiškai aišku, ką noriu pasakyti, norėčiau įterpti trumpą pastabą apie tai, kaip mes atradome, kad meilė ir durys tarpusavyje susijusios; iš tiesų atrado Tiltė, ir tai įvyko mūsų namų virtuvėje.

Nežinau, kaip yra jūsų šeimoje. Bet pas mus reikia keltis taip anksti ir sutepti tiek daug sumuštinių priešpiečiams, mūsų laukia tiek daug pamokų mokykloje ir tiek daug futbolo po pamokų, ir tiek daug žmonių užsuka į pastoriaus namus, iš dalies todėl, kad mano tėvai pakaitomis aptarnauja visas tris Fino saloje esančias bažnyčias, kad kasdien apima jausmas, jog uraganas „Lulu" siaubia Kategatą ir visam laikui apsistojo pastoriaus namuose.

Tačiau kartais ima ir atsitinka taip, kad vėjas nutyla, paprastai penktadienį arba šeštadienį, ir staiga audra nurimsta, o tada turime nedidelę galimybę suvokti, kad tai nėra vien gandas, jog mes – šeima. Tokia akimirka paprastai ateina virtuvėje, ir būtent tokią akimirką mes tai atradome.

Mano tėtis ruošė valgį. Jis sako taip atsipalaiduojantis, nors tuo metu, kai viskas vyksta, atrodo, kad jis ruošiasi produkcija aprūpinti ne vieną mėsinę, o jo atlygis priklauso nuo darbo rezultato. Jis sako – ir pats tuo tiki, – kad gamina tokį maistą, kokį valgydavo savo vaikystės namuose Nordhaune, Fino salos šiaurėje; apie tuos namus jis kalba taip, lyg jie būtų buvę kupini saulės ir šypsenų bei permirkę nuo laimės ašarų, nors mes, vaikai, dar spėjom pamatyti jo mamą, mūsų močiutę, prieš jai numirštant – greičiausiai dėl neišlietos susikaupusios tulžies; aplankėme ją, todėl galime visiškai atmesti tą galimybę, kad ji kada nors mokėjo gaminti.

Vis dėlto mano tėtis su savo dešrų gaminimo mašinėle ir tūtomis bei viduramžių virtuvės receptais iš senojo Fino sugeba suraityti ką nors tokio, ką vertina daug žmonių, ir kaip tik dabar, kai įvyksta tai, apie ką tuojau papasakosiu, jis susiruošęs gaminti antienos putėsius ir kiaulių kojų šaltieną, kuri jam išeina tokia standi kaip grindinio trinkelė.

Mano mama sėdi prie stalo su elektriko replėmis, lituokliu ir laikrodininko lupa, kompiuteriu, mikrofonais ir oscilografu ir meistrauja podėlio atidarymo mechanizmą, kuris turėtų suveikti atpažinęs balsą. Jai iš kairės, ant suolo, sėdi Hansas su žvaigždžių atlasu. Šalia sėdi Tiltė ir kontroliuoja padėtį. Po stalu guli Baskeris ir šnopuoja taip, lyg jam būtų astma, bet taip nėra, jis traukia į save deguonį kaip koks kurtas, jam tiesiog labai patinka klausytis savęs kvėpuojančio.

O gerojoje kėdėje sėdžiu aš, jeigu įsivaizduosite mane mažą, trapų ir šiek tiek paliegusį, tiesiog besistengiantį prisidėti prie geros nuotaikos, būsite teisingame kelyje.

Žodžiu, tai viena iš tokių akimirkų, kai drįsti galvoti, jog turi šeimą.

Tada atsitinka šis tas, kas iš pirmo žvilgsnio atrodo visai įtikima.

Mama bando nustatyti kompiuterį, kad šis atpažintų jos ir mūsų balsus, ir paniūniuoja pirmuosius dainos „Pirmadienį per lietų Vienatvės gatvėje“ posmus.

Šita daina yra viena iš mamos mėgstamiausių. Bachą ir Šubertą ji kone įsimylėjusi, bet jos giliausius jausmus sujudina „Vienatvės gatvė“, tad mes, vaikai, su šita nemirtinga klasika užaugome kaip su savaime suprantamu dalyku. Tačiau savaime suprantamas dalykas pavojingas tuo, kad gali pradėti jo nevertinti. Tad visa šeima lengvai krūpteli, kai Tiltė staiga paklausia:

– Mama, ar šita daina kuo nors ypatinga tau su tėte?

Virtuvėje įsivyrauja visiška tyla. Mama krenkšteli.

– Kai buvau devyniolikos, – pasakoja ji, – mano draugė Bermuda, kurią jūs puikiai pažįstate, paragino mane dalyvauti kasmetiniame talentų konkurse Fino viešbutyje. Ruošiausi tris mėnesius, didžioji diena išaušo, ir mudvi su Bermuda ten nuėjome. Užlipau ant scenos vilkėdama lietpaltį ir mažutę beretę, ir sudainavau „Pirmadienį per lietų Vienatvės gatvėje“. Šokdama savo pačios sukurtą šokį. Šviesa buvo gana ryški. Taigi tik paskutinio posmo viduryje pajutau, kad čia – ne talentų konkursas. Tačiau tik po visko suvokiau, kad tai buvo Šiaurės Jutlandijos apskrities metinis pastorių konventas.

Pamaldžiai tylime kelias minutes. Tada prabyla Tiltė.

– Aš tikiuosi, kad tu su Bermuda elgeisi atitinkamai.

– Ketinau, – atsakė mama, – bet mane nutraukė. Prie manęs priėjo jūsų tėtis. Mačiau jį pirmą kartą.

– Ką jis pasakė? – paklausia Tiltė.

Mama padeda lituoklį į laikiklį. Patraukia lydmetalio strypelį. Nusiima laikrodininko lupą.

– Jis man pasakė, – taria ji, – kokia aš būčiau laiminga. Koks nuostabus būtų gyvenimas su juo.

Gromuliuojame šitai kokią akimirką. Žinome, kad tai tiesa. Tėtis toks. Jam atrodo, kad jis demonstruoja giliausią krikščionišką atjautą sakydamas žmonėms, kad artimiau su juo susipažinę jie patirs gyvenimo nuotykį.

Tada mama atsistoja. Lėtai eina link tėčio. Jis nurausta, už tai mes jį dar labiau gerbiame – vis dėlto, kad ir ką galėtum pagalvoti ir ką mes visi manom, jis dar turi gėdos. Jis žvelgia į mamą, šaltiena nugrimzdo kažkur užmarštin.

– Ir žinai, Konstantinai, – sako mama, – tu buvai teisus.

Tada jį pabučiuoja. Na, viena vertus, kažkaip labai nesmagu tai stebėti, bet, kita vertus, galima pasiguosti, kad bent jau nėra svetimų liudininkų.

Iki tos akimirkos viskas buvo gana įprasta ir kontroliuojama ir visiškai panašu į tai, kaip atrodo gera diena ne vienoje Fino salos šeimoje. Bet tuo momentu, kai mama paleidžia tėtį ir susiruošia žengti tuos tris žingsnius atgal iki savo kėdės, įsiterpia Tiltė:

– Paklausykite.

Sunku paaiškinti, kas įvyksta po to. Bet vieną akimirką mes klausomės visi šeši. Ne to, kas buvo pasakyta ar padaryta, bet to, kas slypi pačioje šitos situacijos gelmėje. Kol tai darome, pralekia pora neįtikėtinų sekundžių, kai viskas sklendžia ore –

namai, gandrai ant stogo, podėlis, net kiaulienos šaltiena tapo besvorė, ir esant tam nesvarumui pradeda vertis durys.

Toliau nebeišlaikome, čia kaip bėgimo treniruotės – formą pasieki palengva, taigi mama atsisėda, tėtis įknemba į antienos putėsius, Hansas nukreipia žvilgsnį į žvaigždes, o Baskeriui prasideda naujas astmos priepuolis, ir burtai išsisklaido.

Tačiau pirmą kartą patyręs, kas nutinka, jei nors akimirkai pasitiki meile, to jau nebeužmirši.

Štai kas sugrįžta Hanso bendrabučio kieme, kai pajuntu, kad gera turėti brolių ir seserų, o Tiltė pasižiūri man į akis.

Tada išgirstame variklio garsą.

Tai mikroautobusiukas tamsintais stiklais, ir dar prieš jam įsukant į kiemą, mes jau pritūpę.

Jis sustoja už mūsų.

– Jie nežino, kad mes su karieta, – sušnabžda Tiltė, – jie galvoja, kad reikia dairytis taksi.

Ji teisi. Trys asmenys, išlipę iš automobilio, tik trumpam dirsteli į karietą, o tada dingsta bendrabutyje.

Pirmieji du, vyras ir moteris, yra civiliškai apsirengę pareigūnai.

Vasaros sezonu kas antrą penktadienį Fino keltas kartu su įprastais šešiais šimtais turistų išlaipina du civiliškai apsirengusius pareigūnus – Fino policijos pajėgų pastiprinimą, ir tarp tų šešių šimtų turistų tie pareigūnai spinduliuoja savo ypatingu anonimiškumu, kaip kokios dvi medvarlės ant pusės žuvies maltinio. Taigi ir dabar nė trupučio neabejojame ir, tiesą sakant, to tikėjomės. Tikroji staigmena yra ponia už jų. Tai Bodilė Begemotė, Greno savivaldybės administracijos direktorė.

Iš karietos mes tučtuojau atsiduriame prie juodojo autobusiu-

ko; kitas geras dalykas, kai turi brolį ir seserį, – esate susižaidę ir prireikus kiekvienas žino savo vietą komandoje.

Atidarome duris. Tai septynių vietų autobusiukas, galas atitvertas vielų pertvara šunims vežti, prie penkių sėdynių padėta po buteliuką vandens.

– Jie paims Pėterį, Baskerį ir mane, – sako Tiltė, – neišvengiamai. Taigi tu nešdinkis, Hansai. Apsistok pas kokį draugą ir nekišk galvos. Manęs ir Petruso jie neįvertina, mano, kad mes tik vaikai, mudu turime daugiau galimybių išsiaiškinti, kas vyksta.

Visi keturi suprantame, kad kitaip būti negali. Hansas įsitaiso ant pasostės. Jis beviltiškai susikrimtęs. Paskutinįkart pasižiūri į mus, tada pliaukšteli liežuviu, ir karieta dingsta.



Bendrabučio koridorius tuščias, ant savo kambario durų Hansas pasikabinęs didelį Fino salos žemėlapį ir dar didesnį žvaigždėlapį. Durys uždarytos.

Tiltė jas atidaro, patenkame į prieangį, kuriame yra ir nedidelė virtuvė, iš ten durys veda į tualetą, o kitos – į kambarį. Jas atidarome atsargiai.

Bodilė Begemotė sėdi krėsle. Tuodu pareigūnai kažko ieško, ir tikrai ne ko nors, ką pametė, nes išmėtę Hanso knygas iš lentynos ir iškraustę didžiąją dalį daiktų iš spintų, jau ketina ardyti lovą.

Tiltė išsitraukia telefoną, spėja nufotografuoti nemažai pareigūnų, kol jie mus pastebi, o tada telefonas vėl atsiduria jos kišenėje.

Mus pastebi Bodilė, ji pamoja prieiti; tokia jau ta Bodilė – ta, kuri sėdi soste. Ir prie jos einama.

– Smagu judu matyti, – sako. – O kur jūsų didysis brolis?

Ji ištiesia rankas, kad suimtų mūsų mažas rankeles.

– Jis rakina savo dviratį rūsyje, – atsako Tiltė.

– Mums nepavyksta susisiekti su jūsų tėvais. Neturime jokio pagrindo manyti, kad jiems kas nors atsitiko. Tačiau negalime jų rasti. Taigi aš jūsų šio bei to paklausiu. Bendruomenės tarybai jie sakė, kad yra Ispanijoje, La Gomeros saloje. Ar jie tą patį sakė ir jums?

– Labai norėtume jums atsakyti, – sako Tiltė. – Bet prieš tai labai norėtume sužinoti, kodėl jūs manote, kad jie ne La Gomeroje.

Nežinau nieko ypatinga apie begemotus. Bet man atrodo, kad didžiajame purvyne jie vieni iš tų gyvūnų, kurie nustato dienotvarkę. Tas pats taikytina ir Bodilei. Ji tvirčiau suspaudžia Tiltės ranką.

– Klausimus užduodu aš, – sako ji. – Ar esate susitarę, kad tėvai jums paskambins?

– Labai norėtume atsakyti į šį klausimą, – sako Tiltė.

Tai sakydama ji įmeta savo telefoną man į kišenę.

– Tačiau pirmiausia, – tęsia ji, – mes paklausime jūsų kai ko, dėl ko mums neramu, tai yra ar jūsų dokumentai tvarkingi?

Bodilės kaktoje išryškėja raukšlė.

– Mes turime reikalingus dokumentus iš socialinių tarnybų, kad galėtume jumis pasirūpinti, – atsako ji. – Vadinamasis penkiasdešimtasis straipsnis.

– Aš ne apie tai, – atsako Tiltė. – Aš apie teismo leidimą įsibrauti į mano brolio kambarį ir jį apieškoti.

Dabar kambaryje stoja tyla. Pareigūnai irgi pajunta, kad kažkas įvyks.

– Mes baiminamės, – dėsto Tiltė, – dėl jūsų, kad visa tai nepatektų į spaudą. Ir kad nebūtų iškelta byla, nes padariau keletą nuotraukų.

Bodilė ir moteris pareigūnė sugriebia Tiltę. Tačiau telefoną turiu aš, o aš jau seniai prie išėjimo.

– Petrusas turi telefoną su nuotraukomis, – sako Tiltė.

Vyro pareigūno akys užsidega ryžtu.

– Aš esu greitas dešinysis krašto gynėjas, – sakau. – Kol čia atsidursi, manęs jau nebebus, tarsi būčiau išnykęs.

Trys suaugusieji sustoja. Jaučiu jų abejones. Bet jaučiu ir kai ką kita – kad juos kažkas spaudžia, kad jie kažko bijo.

– Petruso jūs nepagausit, – sako Tiltė. – Jis nueis į laikraščius,

ir viskas atsidurs pirmuosiuose puslapiuose: „Policija ir Greno savivaldybės administracijos direktorė paima pastoriaus vaikus iš namų neturėdami reikiamų dokumentų."

Bodilė gana didvyriškai susitvardo. Tikriausiai savivaldybės administracijos direktore netampama, jeigu neturi to, ką Tiltė vadina strateginiu intelektu.

– Mes tai darome jūsų labui.

– Mes dėkojame, – atsako Tiltė. – Bet mums praverstų šiek tiek daugiau atvirumo. Kodėl mama ir tėtis turėtų būti ne La Gomeroje?

Bodilė atsistojusi.

– Jie neišvyko iš šalies, – sako ji.

– Ar policija stebi visus Danijos pastorius? – paklausia Tiltė.

– Ji stebėjo jūsų tėvus.



Automobilyje jie su mumis malonūs.

Žinoma, iškyla nedidelė rizika, kad Bodilę trenks apopleksija, kai ji paklausia, kodėl Hansas taip ilgai rakina savo dviratį, o Tiltė pasako, kad tas dviratis buvo mažytis nekaltas melas, mes nežinom, kur Hansas, tada Bodilė bando prisiskambinti Hansui, o šis neatsiliepia. Paskui ji surenka kitą numerį ir praneša, kad mes su ja automobilyje, tačiau Hanso nėra, o balsas kitame gale ją nuramina, paskui aš ištrinu tas nemaloniąsias nuotraukas iš telefono, ir visi lengviau atsikvepia.

Kelionė vyksta ramiai. Jie leidžia man laikyti Baskerį ant kelių, jis daugiau žmogus nei šuo ir tikrai nesėdės už jokio tinklo. Jie sustoja degalinėje, nuperka mums po sumuštinį ir saldainių, ir kol atvažiuojame, atmosfera išlieka visai pakenčiama.

O atvažiuojame mes į aerodromą prie Tunės, už Roskildės. Iš čia vasaros sezono metu kasdien kelis kartus skrendama į Finą.

Dauguma žmonių į Finą vyksta keltu iš Greno, šis pirmiausia sustoja Anholte ir išleidžia keletą suglumusių keleivių, kurie nežino, kas jų būtų laukę, jeigu būtų pasilikę laive. Toliau plaukiama į Finą, ir paskutinę kelionės valandą galima pajusti, kad išplaukiama iš Kategato, Šiaurės Atlanto link, taigi žmonės, linkę sirgti jūros liga ir pajėgūs finansiškai, renkasi lėktuvą.

Fino aerodromas yra miško proskynoje, jį sudaro pašiūrė didžiuliais langais ir septynių šimtų penkiasdešimties metrų ilgio asfalto juosta, kuri tomis dienomis, kai neskraidoma, paskolinama jaunimo klubui; turime ir riedutininkams bei

riedlentinininkams skirtą rampą, kurią galima patraukti į šalį, kai lėktuvams reikia leistis. Taigi lėktuvai, skraidantys į Finą, yra nedideli vienmotoriai „Cesna“, kuriems užtenka trumpo tako.

Bet mūsų laukia ne toks; tai kariuomenės „Gulfstream“, maskuojamosios spalvos, su dviem varikliais ir dviem pilotais lėktuvas, kuris nusileidžia Fino saloje tik tada, kai čia lankosi kas nors iš karališkosios šeimos.

Išlipame iš automobilio ir žiūrime į lėktuvą. Bodilė iš mūsų laikysenos tikriausiai pajunta mandagų klausimą.

– Greno savivaldybėje, – paaiškina ji, – mes tinkamai pasirūpiname į sunkią padėtį patekusiais vaikais ir jaunuoliais.

– Taip, – sakau, – bet ne taip gerai.

Bodilės veide pasirodo vos juntamas nuovargis. Šia akimirka Tiltė pasinaudoja ir paprašo Bodilės telefono.

– Aš noriu pamėginti paskambinti savo broliui, – sako ji. – Mano telefono elementas išseko, gal galėčiau pasiskolinti jūsiškį?

Bodilė jai ištiesia telefoną, ir tik aš vienas matau, kad Tiltė įsijungia ryšio registrą, peržiūri jį ir įsirašo kai ką iš ten į savo fenomenalią atmintį, o tada surenka numerį, kurio adresatas, žinoma, neatsiliepia, paskui Bodilė atgauna telefoną ir visi pajudame lėktuvo link.

Iki kilimo tako reikia eiti per laukimo salę, ji tuščia, ant didelės skelbimų lentos kabo didžiuliai plakatai, dėl vieno iš jų sustoju.

Tai anonsas koncertų, kurie susiję su kažkuo neabejotinai svarbiu, bet aš nesuvokiu, nes atvaizdas virš teksto mane griebia tiesiai už gerklės. Man šypsosi Konės veidas.

Tiltė paliečia man ranką, ir aš grįžtu į tikrovę.

Lėktuvui pakilus, Tiltė pasilenkia prie manęs:

– Ar mes pažįstame ką nors pavarde Vingladas?

Aš papurtau galvą.

– Tai jam skambino Bodilė, – sušnabžda ji. – Aš turiu numerį iš jos telefono.

Tada ji spusteli man ranką, ir man atrodo, kad jau pažįstu jus pakankamai, kad galėčiau visai atvirai pasakyti kodėl. Todėl, kad mano mylimoji mane paliko.

Gal sakysite, nieko čia ypatinga, trečdalis visų žmonių yra palikti. Žemės gyventojus sudaro vienas trečdalis tokių, kurie ilgisi tų, kurie juos paliko, kitas trečdalis, kurie ilgisi to, kurio dar nesurado, ir paskutinis trečdalis, kurie turi tokį, kurio paprasčiausiai nevertina, kol juos palieka, ir tada jie staiga atsiduria pirmajame trečdalyje.

Tačiau mano ir Konės atveju yra ne visai taip. Tam tikra prasme Konė manęs nepaliko. Bet ją įsiurbė. Išgarsėjimas.

Prieš dvejus metus Fino saloje turėjo būti filmuojamas filmas šeimai, ir kadangi toji mergaitė, kuri turėjo vaidinti mielą ir sumanią mažąją sesutę, susirgo, Konė pateko į filmą ir sublizgėjo, jai pasiūlė nusifilmuoti dar viename, o paskui dar trijuose; per dvejus metus ji suvaidino septyniuose filmuose.

Aš puikiai žinau, ką Konė sugeba – prireikus ji moka sukaupti savo energiją ir žavesį.

Visi žmonės gali sustiprinti savo spinduliuojamą energiją. Tačiau daugelis to nesuvokia, tai juos užklumpa netikėtai – kaip stiprus susižavėjimas arba susinervinimas, arba kaip staigus suvokimas, kad vartininkas perkėlęs svorį ne ant tos kojos, tad jeigu smūgiuosi iš sielos gelmių, jis kamuolio nepagaus. Paprastai to nekontroliuoji. Tačiau Konė tai daro, ir tai ji daro filmuose. Pirmuosiuose šešiuose ji vaidino mergytę su kasytė-

mis ir velniūkščiais akyse. Naujausiame filme ji vaidino jauną merginą. Kuri turėjo draugą. Vardu Antonas. Filme. Ji tarė jo vardą taip, kaip tardavo manąjį. To neįmanoma paaiškinti. Tačiau ji tardavo jį kitaip negu bet kurį kitą. Aš visada išsaugodavau jos balso pašto žinutes ir jų vis klausydavausi – vien tam, kad išgirsčiau, kaip ji taria mano vardą.

Iki to filmo. Kai jį pamačiau ir išgirdau, kad ji sugeba kontroliuoti būdą, kaip ištarti vardą, supratau, kad ją praradau. Ir senų žinučių daugiau nebesiklausiau.

Po antrojo filmo Konė su mama persikraustė į Kopenhagą. Mudu su Kone dorai nė nesuvokėm, kas įvyko, į pirmąjį filmą žiūrėjom kaip į nuotykį, staiga atsirado antras, o tada ji išvažiavo, jau pusantrų metų praėjo.

Nuo to laiko mačiau ją tik kartą. Vieną dieną išėjau iš mokyklos, o ji stovėjo ir manęs laukė. Mes patraukėm prie jūros, tai buvo mūsų įprastas maršrutas. Tarp paplūdimio ir prieplaukos driekiasi ilgas apsaugotas molas, ten užuovėja ir iš ten matyti miestas. Ji buvo kitokia. Ji turėjo tokią rankinę, kokias regi reklamose, ir segėjo auskarus, kokių net reklamose nematai. Mes ėjome arti vienas kito, bet atrodė, kad tarp mūsų ištisa jūra, negalėjai nutiesti tilto. Jaučiau, kad ji nori išeiti, jaučiausi taip, lyg tuoj mirsiu. Galiausiai ji įsikibo į mano marškinius, abiem rankomis, stipriai juos sugniaužė:

– Pėteri, – pasakė. – Aš turiu taip padaryti.

Ir tada dingo. Nemačiau jos nuo tada. Išskyrus kiną. O dabar ir su tuo baigta. Po naujausio filmo ir po to epizodo su Antonu.

Tiltė tai žino. Ji žino, kas dedasi širdyje, kai pamatai savo prarastą mylimąją plakate. Tai dėl to Tiltė suspaudžia man ranką. Lėktuvas jau ore.



Norėčiau tiksliai paaiškinti, kur yra Fino sala. Fino sala yra Galimybių jūros vidury.

Jeigu surinktume visas apie Fino salą parašytas dainas į makulatūrą, – manau, tai būtų nuostabi mintis, – jai išvežti prireiktų sunkvežimio. Su priekaba. Nemažai jų įtrauktos į mokyklinį dainyną, ir jas galima padalyti į dvi grupes.

Pirmojoje yra tos dainos, kuriose Finas yra mažytis perlas, apsuptas rūstaujančios jūros, prieš kurią sala narsiai atsilaiko.

Kitos grupės dainose – priešingas požiūris: Finas ten yra kūdikėlis, ramiai čiulpiantis savo kojytės didįjį pirštą mamytės glėbyje, ir ta mamytė yra jūra.

Tai tokios dainos, kurių negali sudainuoti savęs nepaklausęs, ar tie, kurie rašo dainas apie tėvynę, kartais nepavartoja narkotikų prieš pradėdami eiliuoti. Nes pusė Fino salos gyventojų pragyvena žvejodami turistams norveginius omarus ir otus arba atlikdami turistų jachtų techninę priežiūrą Fino jachtų prieplaukoje, arba plukdo turistus į ruonių kolonijas Rabalderio kalvose, arba pardavinėja kremą nuo saulės ir paplūdimio aprangą, ir balintą kavą po 40 kronų už puodelį „Kvankos“ terasoje prie jūros. Likusioji gyventojų dalis užsidirba duoną tvarkydami plaukus ir dantis bei keisdami sauskelnes ir kateterius tai daliai, kuri aptarnauja turistus.

Taigi jūra Fino salai nėra nei kokia nors grėsmė, nei motina. Jūra yra besisukantis loterijos būgnas, iš kurio mes kasdien visą vasaros pusmetį traukiam laimingus skaičius. Taip pat Fino salos vaikams ir jaunimui ji yra didžiulė žaidimų ir sporto

aikštė, išskyrus porą iš kiekvienos mokinių laidos, kurie bijo vandens.

Kartą ministerijos atstovas Fine, Aleksandras Finkeblodas, spaudė Tiltę kelti ranką; Tiltei nepatinka, ji mano, kad tai žemina, jai atrodo, kad jeigu mokytojams įdomu, ar ji ką nors apie ką nors žino, tai turėtų tiesiai jos ir paklausti. Taigi jie visi pasidavė, taip pat ir Aleksandras Finkeblodas, bet visus pirmuosius metus jis užsispyręs vis bandė savo ir ta proga paklausė, kaip vadinasi Fino salą supanti jūra, ir pareikalavo, kad Tiltė pakeltų ranką, o tada jos paklausė.

– Ji vadinasi Katės šikna, – atsakė Tiltė.

Aleksandras Finkeblodas buvo benukrentąs nuo kėdės ir nužvelgė ją tokiu žvilgsniu, kuris galėjo nusiaubti ištisus žemės plotus, bet Tiltė žodžių reikšmę buvo pasitikrinusi Danų kalbos žodyne*, tad nebuvo dėl ko jos užsipulti.

Paskui Tiltė pasakė Aleksandrui, kad Katės šikna vis dėlto ne pats geriausias pavadinimas, geriausias būtų Galimybių jūra.

Tai štai virš šitos jūros lėktuvas išnyra iš debesų ir ima leistis, bangos puošiasi baltais pakraštėliais, vėjo stiprumas šiek tiek daugiau nei keturiolika metrų per sekundę, o tai reiškia, kad kraujas Tiltės, Baskerio ir mano gyslose kunkuliuoja šiek tiek sparčiau, ir, pasirodo, visai į naudą, nes tą akimirką Bodilė ištaria:

– Mes jums ant rankų užmausime po mažą mėlyną apyrankę, kaip praėjusį kartą.

Rankoje ji laiko tris mėlynas juosteles iš dviejų nailoninės juostos atraižų, o jų sujungimas panašus į mėlyno plastiko laik-

---

* Daniškas žodis *Kattegat* yra sudarytas iš dviejų žodžių: *kat* – „katė“ ir *gat* – „skylė, kiaurymė“ ir pan. Zoologijoje pastarasis žodis vartojamas reikšme „išangė“. (Čia ir toliau – *vert. past.*)

rodėlius, ir pareigūnai, kurie, kaip sužinojome, vardu Katinka ir Larsas, suspaudžia tas juosteles specialiu įrankiu, panašiu į reples.

Tačiau jokio laikrodžio ten viduje nėra. Ten yra mažutis, bet gana galingas radijo bangų siųstuvas su dviem mažiukais maitinimo elementais. „Didžiajame kalne" jie turi tokią lentą, kokią turi policija Grene ir Orhuse. Toje lentoje šviečia po nedidelį kiekvieno siųstuvo numerį. Šitaip socialinė apsauga ir policija visuomet žino, kur yra išdidieji šitų mėlynųjų apyrankių nešiotojai.

Taigi, mėlynas apyrankes užsega į laisvę išeinantiems nusikaltėliams, kurie atsėdi ketverius metus užmušę septynis vienu kirčiu. Ir namų šeimininkėms, kurios sėdi uždarytos dėl to, kad užpuolė savo vyrą, ir policijos nurodymu negali artintis pusantro kilometro spinduliu prie vietos, kur nukentėjęs vyras ir jo naujoji meilė sėdi ir dreba.

Taip pat tokias užsega „Didžiojo kalno" klientams, kurie įninka brautis laužtuvais į Fino miesto namus.

Bet mėlynos apyrankės nesegamos mokyklinio amžiaus vaikams, kurie įpratę būti laisvi.

Bodilė tą žino, tad praneša naujieną, sakyčiau, su apsimestiniu atsainumu, kaip galėtum įsivaizduoti ją pasakančią Jobui, kad tai viso labo vaikiška egzema, ryt rytą jau bus išnykusi, arba Nojui, kad tai tiesiog liūtis, jeigu jau ieškotume pavyzdžių Biblijoje.

– Atminkite, – sako ji, – kad ir kas nutiktų, mes jumis rūpinamės.

Akivaizdu, kad Bodilė priklauso tai didžiajai suaugusiųjų daliai, kurie tiki, jog vaikai pajėgūs suprasti subtilią užuominą. Šitą tikėjimą aš dabar sugriaunu:

– Tas „kad ir kas nutiktų“, – sakau, – Tiltei, Baskeriui ir man ne visai patinka, ar tai reiškia „net jeigu jūsų tėvai niekada negrįžtų“?

Bodilė krūpteli. Tačiau ji jau prisisegusi diržą nusileisti, tad negali vogčiomis ištykinti arba išlipti ant sparno; nelieka nieko, tik pažvelgti mums į akis.

– Tai neįmanoma, – atsako ji. – Nėra visiškai jokios tikimybės.

Tada pirmą kartą pasigirsta sunkiai išspausta pastaba tiesiai iš begemotiškos Bodilės širdies:

– Bet mes susirūpinę.



„Didžiojo kalno“ narkomanų reabilitacijos centras iškilęs virš Fino miesto, ant Didžiojo kalno šlaito, o to kalno viršūnė yra aukščiausias Fino salos taškas, šimtas vienas metras virš jūros lygio.

Turistams, kuriems kyla noras pasijuokti iš pavadinimo „Didysis kalnas“ ir kurie ketina tai daryti, kai netoliese yra Tiltė arba Baskeris, arba aš, patarčiau prieš tai darant užsidėti dantų apsaugą ir susimokėti visas gyvybės draudimo įmokas. Nes mes, finiečiai, labai jautrūs tam, kaip apie šią vietą kalbama.

Na, kai kurie juokiasi irgi tik tol, kol patys nepamato. Atsidūrus viršūnėje nelieka nė vieno, kuris nebūtų giliai sujaudintas. Mačiau žmonių su emblemomis ant nugarų, plikai skustomis galvomis, su ištatuiruotomis liepsnomis ant sprando ir su nupjautvamzdžiu, kyšančiu dėkle prie balno, pratrūkstančius verkti priešais tą vaizdą.

Didingumas jaudina žmones, o tai, kas didinga, visada sunkiai paaiškinama. Nuo Didžiojo kalno matyti visa sala, nuo Fino miesto pietuose visus dvylika kilometrų iki pušies šiauriniame smaigalyje, ir tolyn per Galimybių jūrą; atrodo, kad Fino sala sklando kaip žalia planeta tamsiai mėlynoje jūros erdvėje. Jeigu jau reikėtų teikti pasiūlymą Mokyklos dainynui.

Štai tas vaizdas dabar priešais mudu su Tilte, nuo reabilitacijos centro terasos.

Tiltė apsikabina mane iš už nugaros.

Reikia būti santūriam, kai leidiesi liečiamas kitų žmonių. Pavyzdžiui, mano mamai tai visai nebeleidžiama, man keturioli-

ka, po pusantrų metų išvažiuosiu toliau mokytis į pensioną, o po dvejų su puse išsikraustysiu iš namų.

Be to, mama, norinti tave paliesti, irgi yra sumišusi; nes negali suprasti, kaip, anot jos, dar tik prieš akimirką buvai jos kūdikėlis, o dabar tau keturiolika, ir esi paliktas moters, o dar rezultatyviausias pagrindinės komandos žaidėjas, įtariamas bandęs rūkyti hašišą, bet niekas neįrodyta.

Taigi mama ir pati nežino, ar ji turi teisę mane apkabinti, ar pirma pateikti prašymą, ar geriau jai visai apie tai pamiršti, nes vis tiek nieko nebus, nebent aš jos pasigailėsiu ir pats ją apglėbsiu, tarsi tai ji būtų vaikelis, o aš – tas suaugęs žmogus.

Dėl Tiltės kitaip, ji savo vidumi jaučia, kas jai leidžiama, ir tai visai ne smulkmena, taigi dabar ji mane apkabina.

– Petrusai, – ištaria.

Kai Tiltė kaip nors pavadina žmogų, tai šį tą reiškia. Kartą, kai tėtis su mama buvo susivaidiję ir atėjo svečių, Tiltė pasitiko svečius lauke, palydėjo vidun ir pristatė tėtį su mama sakydama:

– Štai mano tėtis ir tėčio žmona iš pirmosios santuokos.

Tėtis buvo vedęs tik vienąkart, mamą, taigi išgirdę krūptelėjo ir svečiai, ir tėtis su mama, o svečiams išėjus tėtis su mama paklausė Tiltės, ką ji norėjo pasakyti, ir Tiltė atsakė, kad negali, žmogau, žinoti, kiek santuoka truks, ir ypač dabar, kai viskas yra perėję į nuožmiąją fazę.

Po to tėvai dar ilgai nesikivirčijo.

Kai ji pavadina mane Petrusu, reikia ištempti ausis, nes paprastai tokiu vardu ji mane pavadina tada, kai nori parodyti duris.

Taigi akimirką stovime visiškoje tyloje. Ir jos klausomės. Nors ji, žinoma, neskleidžia jokio garso. Čia kaip laiminga vaikystė. Nereikia apie ją galvoti, nes tada ją prarasi. Reikia tiesiog klausytis. To, kas neturi jokio garso.

Ta tyla trunka tik akimirką. Tada ją nutraukia energingas balsas:

– Tilte, mano katilėli, ir mažasis apetitiškasis Pėteri, judu nuostabiai atrodote!

Mes atsigręžiame į kalbantįjį.

– Rikartai, – taria Tiltė. – Tu panašus į Milano berniuką prostitutę.

Čia Tiltė nutveria grafą už rago.



Grafas Rikartas Trys Liūtai apsiavęs tikros gyvačių odos kaubojiškus ilgaaulius aukšta pakulne ir užsitempęs geltonas odines kelnes, kurios prilipusios prie jo kaip žievė prie banano, vilki sniego baltumo marškinius, prasegtus iki pat bambos, kad matytum jo auksines grandines ir kad jis yra toks liesas ir išdžiūvęs, tarsi būtų praradęs apetitą prieš daugelį metų ir šis iki šiol nesugrįžęs.

Iš tiesų kaip tik taip ir yra. Kai pirmąkart sutikome grafą Rikartą Tris Liūtus, jis gydėsi priklausomybę nuo heroino, kuris ir atėmė jam apetitą, kaip ir daugeliui; čia tikriausiai kaip įsimylėjimas – kai atrandi kažką tokio gero kaip heroinas, nėra reikalo švaistyti laiką tokiems menkiems poreikiams kaip alkis.

Dabar jis jau „švarus“; įgijo priklausomybės terapeuto išsilavinimą, nusipirko visą šį reabilitacijos centrą ir tapo valdybos nariu, o tai jis galėjo padaryti dėl to, kad visi narkomanų reabilitacijos centrai Danijoje yra privačiose rankose, ir dar todėl, kad jis – tikras grafas, paveldėjęs daugiau pinigų, nei būtų sveika buvusiam narkomanui.

Palikimas taip pat suteikė jam galimybę puoselėti savąjį aprangos stilių ir ištobulinti jį nuo keistuoliško iki kuoktelėjusio. Pavyzdžiui, šiandien jis dėvi tokį galvos papuošalą, kuris netgi jam yra „pernelyg“. Tai yra maudymosi kepuraitė, kurioje iškarpyta daugybė skylučių. Iš tų skylučių kuokštais styro jo plaukai, o tarp tų kuokštų išraizgyti elektrodai, šviečiantys žalia ir raudona spalva.

– Pas mus svečiuojasi smegenų tyrinėtojas, – praneša jis. – Mes atliekame eksperimentą. Mano smegenys, suprantama, sukėlė įnirtingą susidomėjimą.

Pirmą kartą susitikome su grafu, kai mama su tėčiu buvo ką tik grįžę namo su maseračiu ir audinių kailiniais.

Iš namų, kuriuose kartą per savaitę gaudavom košės, o kitas dvi – žuvies, kuri Fino saloje, galima sakyti, nieko nekainuoja, perėjome į laikotarpį, kai pastoriaus namuose tekėjo pieno ir medaus upės: gimimo dienos proga aš gavau penkias tūkstantines, po tiek gavo ir Tiltė su Hansu, kad per daug nenusimintų, ir mes gėrėme karštą gimtadienio šokoladą „Kvankos“ terasoje, o kai grįžome namo, pinigų nebebuvo.

Visos durys ir langai buvo uždaryti ir užrakinti, jokių apiplėšimo pėdsakų, bet pinigų nebebuvo.

Visų žmonių kambariai tvarkingi skirtingai. Mano brolio Hanso kambaryje karaliauja didžioji kosminė netvarka, tarsi Didysis sprogimas būtų ką tik įvykęs ir aplink tebetvyrotų po katastrofos įsivyravęs chaosas. Pas Tiltę tvarkingiau, bet kadangi jos stilius ekstravagantiškas ir drabužių užtektų teatro drabužinei, o kur dar per penkiasdešimt porų batų ir dvi spintos kosmetikos ir auskarų, plius drabužinė, kurioje nuo lubų ant virvių nuleisti skersiniai su jos suknelėmis ir plunksnų boa; taigi vis tiek atrodo, kad pas ją atsiduri karališkame tūkstančio ir vienos nakties turguje.

Tačiau pas mane karaliauja tvarka. Kai esi gimęs šeimoje kaip manoji, kur, nenorint įžeisti kitų šeimos narių, kartu su Baskeriu esame vieninteliai normalūs, esi priverstas palaikyti gana griežtą tvarką savo paties labui.

Taigi man patinka, kai daiktai yra savo vietose. Ant palangės

aš laikau vidutinio dydžio taures – metų žaidėjo ir iš Kategato pirmenybių, tądien taurė iš Fino sporto klubo vasaros turnyro stovėjo šiek tiek kitaip ir ant jos buvo pirštų atspaudų, galėjai juos iškart pastebėti ant šviežiai nupoliruoto žalvario. Sode, po langu, radome nedidelį žalio plastiko gabalėlį, parodėme jį mamai, o ji paaiškino, kad tai lango stiklo reguliavimo skalė, tada ji apžiūrėjo medinį lango apvadą, kuris prispaudžia stiklą; šis lyg niekur nieko išslydo ir išaiškėjo, kad kažkas čia buvo kruopščiai pasidarbavęs laužtuvu.

Taigi lygiai vidurdienį, žinodami, kad reabilitacijos centre priešpiečių metas, Tiltė, Hansas, Baskeris ir aš nužygiavom į „Didįjį kalną" ir tiesiai vidun, nes tada dar niekas durų nerakindavo, nešini taure, kurią davėme Baskeriui pauostyti, ir pradėjome tyliai ramiai tikrinti kambarį po kambario. Pinigus radome trečiajame, tiksliau, Baskeris juos rado, jie netgi nebuvo paslėpti, gulėjo nerakintame stalčiuje spintoje, kurioje ant ištraukiamų kabliukų kabojo du šimtai kaklaraiščių.

Taigi grafui grįžus po priešpiečių sėdėjome ant jo lovos ir laukėme. Jis sustojo tarpduryje, o tada pasakė:

– Džiaugiuosi jus matydamas.

Tada Tiltė atsakė:

– Mes taip pat džiaugiamės. Taip pat džiaugiamės vėl pamatę savo pinigus.

Tai buvo mūsų pirmasis susitikimas su grafu, ir po sudėtingos pradžios bei nedidelių nesusipratimų, kai esi ką tik nutvėręs pašnekovą įsilaužus į tavo namą ir pavogus penkiolika tūkstančių kronų, įsivyravo tikrai smagi nuotaika. Mes papasakojome apie gyvenimą Fino saloje, o grafas papasakojo apie savo vaikystę Zelandijos salos šiaurėje, pilyje su gynybiniu grioviu ir dviem šimtais penkiasdešimčia vietų svečiams, dar

jis papasakojo, kaip išėjusiam iš Herlufsholmo pensiono jam mama su tėvu padovanoję butą, kurį jis tuojau pat pardavęs ir už gautą sumą prisipirkęs ketalaro, kuris, pasak jo, kažkuo panašus į LSD, tik smagesnis, švirkščiamas švirkštu, o po dviejų minučių esi iššaunamas į plačiąją visatą pro skylutę savo paties kaukolėje.

Pajutau, kaip mano brolis Hansas suvirpėjo išgirdęs apie tą šūvį į plačiąją visatą.

Visus metus kasdien grafas vartojo ketalarą, o kai baigėsi visi pinigai, jis tapo benamiu. Tačiau atsitik tu man taip, kad buvo ką tik prasidėjęs grybų sezonas, tad jis išsikraustęs su palapine į mišką. Ten, pasakojo jis, nykštukai jam kasdien rinkę psilocibiną, kuris toks pat geras kaip meskalinas, o kai atšalę ir jis įsikraustęs gyventi į laiptinę Niorebro rajone, nykštukai lankę jį su mažomis heroino dozėmis, kakava ir valiumu, ir šitaip jis gyvenęs, kol buvęs sulaikytas, nuteistas ir išplukdytas į Fino salą.

Kai atsisveikinome su grafu tą vakarą, buvo jau vėlu, o mes buvom geriausi draugai, kiekvienas davėme jam po tūkstantinę, o kai žygiavome pro vartus, jis stovėjo prie lango ir mums dainavo.

Nuo tada jo dainavimas nesiliovė, maždaug kas dvi savaites jis stovi ant pievutės priešais mūsų langus vilkėdamas, pavyzdžiui, rožinį kostiumą su baltais linksmais žirniukais, apsiginklavęs sena archiliutnia – tokiu muzikos instrumentu, kuris, atrodo, ir skamba kaip kažkas iš kitos galaktikos. Ten jis dainuoja pusvalandį, grafui patinka ir mergaitės, ir berniukai, taigi jis įsimylėjęs Tiltę ir Hansą kaip pelė du sūrius. Iš pradžių buvo nelengva, kai tekdavo atėjusiems į svečius draugams pasiaiškinti, šiems išgirdus ir pamačius grafą ir jo archiliutnią ir ste-

bint, kaip jis kartais pakelia ranką nuo instrumento padiriguoti mažučiams mėlyniems žmogučiams, gyvenantiems, pasak jo, po mūsų veranda ir jam akompanuojantiems. Tačiau pamažu mes prie jo pripratome, Tiltė su visu savo garsiuoju santūriuoju kuklumu sako: kai žmogus turi karalystę, joje turi ir daug įvairių pavaldinių; ir palengva grafas tapo mūsų šeimos nariu.

Kokio svarbumo šeimos nariu, Tiltė kaip tik dabar ir ruošiasi patikrinti.

– Rikartai, argi ne nuostabus vaizdas?

Grafas linkteli. Jis irgi manąs, kad vaizdas nuo „Didžiojo kalno“ terasos gražus. Ypač dabar, pagardintas Tiltės buvimo.

– Nuo pastarojo karto, – tęsia Tiltė, – prie vartų, regis, atsirado nuolatinis sargas. Neabejotinai tam, kad klientai ir personalas pasijustų saugūs.

Grafas sutikdamas linkteli.

– Ir tie balti jutikliai, – sako Tiltė, – tie ant sodo tvoros, tikriausiai tokie gudrūs, registruoja, ar kas nors nelipa per sieną, jie irgi skirti sustiprinti saugumo jausmui, ar ne tiesa?

Grafas linkteli, kaip tik tam jie esą skirti.

– Tam skirtos ir tos mėlynos apyrankės mums ant riešų, – sako Tiltė.

Grafas pradeda sūpuotis ant pėdų.

– Ar tu, Rikartai, nepasakytum, kad mudu esame surakinti kaip pora mėsinių kiaulių? Be susitikimo su advokatu ir be jokio teisėjo sprendimo.

Grafas tyli.

– Ir mūsų kambarys, – negailestingai tęsia Tiltė. – Erdvus, su gražiu vaizdu, kaip geriausiame viešbutyje. Apsuptas gerų draugų. Iš vieno šono Katinka, kuri su mumis atskrido lėktuvu. Iš kito šono Larsas, kuris irgi buvo lėktuve. Larsas ir Katinka.

Ar tau, Rikartai, tavo gyvenimo patirtis nepasakytų, kad jie panašūs į policininkus?

– Jie pabus tik porą dienų, – taria grafas.

Daugelis stebisi, kad toks multimilijonierius kaip grafas nusipirko „Didįjį kalną" ir tiek nusižemino, kad ėmė dirbti. Tačiau Tiltei ir man tą suprasti lengva. Tai dėl to, kad daugelis „Didžiojo kalno" klientų yra tokie pat giliai jaučiantys žmonės.

Tarp paprastų danų, net ir Fino saloje, daug tokių, ypač suaugusiųjų, bet taip pat ir jaunimo, kurie laikosi nuomonės, kad iš visų pažeminimų ir įžeidimų, kuriuos jiems tenka patirti, gyvenime būtis vis tiek yra žiauriausia. „Didžiojo kalno" klientai kitokie. Tarp jų nėra nė vieno, kuris nebūtų pamėginęs prarasti visko, taigi jie tarsi aiškiau suvokia, kad žmogus gali, na, kad ir tą vieną kartą per metus, nors truputį pasidžiaugti tuo, kad yra gyvas.

Štai šitoji dvasia grafą ir traukė, todėl jis buvo daugiau ar mažiau klientų pusėje, o dabar, Tiltės atveju, šitoje pusėje būti sunkiau.

– Rikartai, – sako Tiltė. – Mes žinome, kad Baskeris yra gyvybingas šuo. O Petrusas neramus vaikas. Bet ar būtinai reikėjo dviejų civiliniais drabužiais vilkinčių pareigūnų sekimo radijo bangomis ir „Didžiojo kalno", kuris saugomas kaip kokia belaisvių stovykla, kad juos suvaldytum?

Grafas sako pagalvojęs tą patį.

Tiltė tyli, tai Fino mėgėjų teatre vadinama menine pauze.

– Pagalvok apie antraštes, Rikartai.

Šito Tiltė išmoko iš prosenelės viena tokia proga, prie kurios dar sugrįšiu, ir gali pajusti, kad ji tobulėja, nes šįkart skamba nesmagiau ir atrodo neišvengiamiau negu Hanso bendrabučio kambaryje.

– „Grafas padeda policijai laikyti pastoriaus vaikus neteisėtoje nelaisvėje.“ Kaip tau skamba, Rikartai?

Grafui neatrodo, kad skamba gerai. Narkomanai, tapę švarūs ir paveldėję kilmingą titulą ir pilį bei du dvarus ir penkis šimtus milijonų, tikrai neabejingi savo geram vardui.

Taigi mes priartėjame prie reikalo esmės.

– Mums reikia tavo pagalbos, – sako Tiltė. – Kad galėtume iškeliauti iš čia. Mums reikia pasižiūrėti, ar mama su tėčiu ką nors paliko namie.

Kaip tik dabar grafas priblokštas visa savo esybe. Iš jo balso liko tik kimus šnabždesys.

– Pas jus svečias, – sako jis.

Mes žengiame per „Didžiojo kalno“ terasą. Saulėkaitoje sėdi klientai su maudymosi kepuraitėmis ir laidais, mes jiems linktelime ir nusišypsome; esame pernelyg gerai išauklėti, kad pastebėtume, jog su tokia kepuraite ant galvos, atrodo, apskritai nėra jokių smegenų, kurias galėtum tirti.

Jeigu jau visiškai tiksliai, tai žengėme Baskeris, Tiltė ir aš, o grafas panoro išmėginti, ar jis gali judėti pirmyn ir tuo pat metu užlaužęs rankas pulti ant kelių prieš Tiltę.

– Tai neįmanoma, – sako, – neprašykite manęs. Negaliu padėti jums išeiti. Aš viską prarasiu.

Dabar aš atsistoju tarp jo ir Tiltės. Tai tokia technika, kurią mudu su Tilte sukūrėme. Ji yra tas budelis, o aš tuo metu esu veikiau slaugytoja.

– Galėtum atnešti dideles virtuvines žirkles, – sakau jam. – Kad galėtume nusikirpti tas mėlynas juosteles.

Grafas nebyliai šypsosi. Tiltė paima jį už vienos rankos, aš už kitos.

– Pro vartus jūs neišeisite, – ištaria jis.

Pasižiūrime žemyn į vartus. Į užtvertą buomą, budrų sargą, vaizdo kamerą, vielos tvorą. Vaizdelis galėtų atimti drąsą pačiam Hudiniui.

– Rikartai, – taria Tiltė. – Ką ten sako „Mėlynojo spindulio riteriai“? Apie duris.

– „Nėra jokių durų, – atsako grafas, – belskite toliau.“

Rikartas Trys Liūtai vadovauja Fino salos „Mėlynojo spindulio riteriams“. Tai dvasinių ieškotojų ložė, kurią jis pats ir įkūrė, susitinkanti kiekvieną antradienį Finoholmo dvare, kur jie kuičiasi su Taro kortomis ir numerologija bei tikisi užmegzti tiesioginį kontaktą su mirusiaisiais dainuodami dainas ir šokdami šokius, sukurtus grafo Rikarto, ir vilkėdami kostiumais, prieš kuriuos smegenų tyrimo maudymosi kepuraitės nublanksta, ir tie, kuriems atrodo, kad šitas grafo vadovaujamas sambūris galėtų būti skaniausias desertas Fino ligoninės uždaram psichiatrijos skyriui, geriau tegu laiko liežuvį už dantų ir slepiasi po lapais, kai Tiltė ir aš esame netoliese, kadangi Rikartas yra mūsų draugas ir, kaip minėjau, beveik šeimos narys.

– Gražu, – sako Tiltė. – „Jokių durų, belskite toliau.“

Padedame vienas kitam prilaikydami grafą ir spinduliuodami jam savo optimizmą. Tokios nuotaikos iš terasos žengiame į didįjį kambarį. Kur sustojame kaip įbesti. Nes prie stalo priešais mus sėdi vienas iš didžiųjų iššūkių žmonijos vilčiai turėti šviesesnę ateitį: Anaflabija Borderud, Greno vyskupijos vyskupė.



Daugelis tokiomis aplinkybėmis būtų taip ir stovėję be žado ir spoksoję tiesiai pralaimėjimui į akis. Tik ne mes. Tetrunka akimirką, kol atsinaujina ryšys tarp smegenų ir kūno, ir mes pasileidžiame ilgais čiuožiamaisiais žingsniais stalo link.

– Ponia Borderud, – taria Tiltė, – malonu Jus matyti!

Anaflabija Borderud yra viena iš tų nedaugelio mūsų pažįstamų žmonių, kuriuos sutikęs iškart supranti, kad ypač rekomenduotina į ją kreiptis „Jūs". Taigi Tiltės pradžia gera. Tačiau mums visiškai aišku, kad čia reikia kur kas daugiau negu geros pradžios.

Vien ūgio vyskupė Anaflabija Borderud yra lygi su mūsų broliu Hansu. Tačiau jos žvilgsnis nukreiptas ne į žvaigždes, jis nukreiptas į pašnekovą, ir tas žvilgsnis Fino lentpjūvėje kiekvieną kartą sėkmingai perskeltų kietesniąsias medžio rūšis. Be to, jos povyza apskritai byloja, kad ji nenusiteikusi klausytis dar daugiau niekų.

Ir vis dėlto jai teks, ypač kai jau yra susipažinusi su mūsų šeimyna.

Anaflabija Borderud prieš dvejus metus vadovavo Bažnytinių reikalų ministerijos sudarytam pastorių teismui, kuris ištardė mano tėvą ir jį visiškai išteisino, tačiau ji buvo kitos nuomonės.

Taigi, kai dabar Tiltė sako, kad mums malonu ją matyti, deja, visiškai akivaizdu, kad malonumą patiriam tik mes.

– Aš kaip tik buvau Fine, – prabyla Anaflabija Borderud. – Su savo sekretore Vera.

Nežinau, ar Danijos vyskupų konferencija rengia kalėdinius vaidinimus. Jei taip, manau, būtų didelė klaida patikėti Anaflabijai Borderud kokį nors rimtesnį vaidmenį. Nes prastesnio vaidinimo, kai ji apsimeta, kad šitas mūsų susitikimas yra atsitiktinis, nei Tiltei, nei Baskeriui, nei man dar neteko matyti, įskaitant ir vasarotojų vaidinimą Fino miesto kultūros namuose paskutinį liepos sekmadienį, o jie šiaip jau siekia kapstytis taip giliai, kiek tik pajėgia mėgėjiškas teatras.

– Girdėjau, kad ieškoma jūsų tėvų, – sako Anaflabija Borderud. – Apgailestauju.

Po stalu urzgia Baskeris. Jis jaučia, kad greičiausiai vyskupė tikrai apgailestauja, jog mūsų tėvai dingo, tačiau iš tiesų ją skaudina tai, kad šis faktas privertė atvykti į Fino salą, kuri jai panaši ne į Danijos Gran Kanariją, o į Alkatrazo ir Danijos Papua Naujosios Gvinėjos mišinį – gūdų užkampį, apgyventą kalinių, skalpų medžiotojų ir jų vaikų. Baskerį tai žeidžia, dėl to jis ir urzgia.

– Kaip čia yra, – paklausia vyskupė, – kad jūs esate čia?

Mūsų veidai nieko neišduoda. Bet šitas klausimas Tiltei, man ir Baskeriui padaro didelį įspūdį.

Ne todėl, kad vyskupei atrodytų nederama laikyti mus uždarytus; būtų jos valia, ant langų dar turėtų būti grotos ir sargauti rotveileriai. Ji nesupranta, kodėl mes esame būtent „Didžiajame kalne“. Ir mums aišku, kad policija ir Bodilė jai kai ko nepasakė.

Dabar Tiltė pasilenkia per stalą prie vyskupės ir sekretorės Veros, kuri dar tik pusamžė, galbūt trisdešimties, ir kieta kaip negliaudytas graikinis riešutas. Tiltė prislopina balsą ir šnibžda toms dviem moteriškėms:

– Aš čia lankau Pėterį.

– Ar jis narkomanas? – sušnabžda vyskupė.

Jai tik atrodo, kad ji sušnabžda. Jos balsas tikriausiai buvo treniruojamas po akmeniniais skliautais erdviose nešildomose bažnyčiose, ir nors ji, kaip dabar, balsą prislopino, vis tiek pagalvoji, kad tikriausiai tokia technika Naujajame Testamente buvo pasitelkiama norint prikelti iš mirusiųjų.

Tiltė linkteli. Jos veide gali įskaityti gilų susirūpinimą.

– Taip pat linkęs nusikalsti, – sako ji.

Vyskupė ir sekretorė neatrodo labai nustebusios. Šita žinia joms nepasirodė netikėta. Tačiau pasirodo man. Aš laikinai išjungtas.

– Ar neturėtum būti šešiolikos, kad čia pakliūtum? – klausia vyskupė.

Tiltės balsas dar pažemėja.

– Ypatingais atvejais, – sušnabžda ji. – Kai priklausomybė itin didelė. Ir itin didelis polinkis nusikalsti...

Vyskupė linkteli.

– Kai apie viską pagalvoji, – sako ji, – negali stebėtis.

Sekretorė Vera linkteli, tarsi tai nestebintų ir jos.

– Maniau, – kalba vyskupė, – pasinaudodama proga, kad jau esu čia, aplankysiu ir pastoriaus namus. Bet policija namą užplombavo. Ir užrakino duris.

Ji šneka dar žemesniu balsu. Iki tokio lygio, kad vis dar būtų išgirsta futbolo stadione.

– Norėjau pasidairyti, gal jūsų tėvai paliko kokių nors pėdsakų. Ką nors, kas man padėtų nustatyti jų buvimo vietą. Susisiekti su jais. Kad galėtume visa tai išspręsti be policijos įsikišimo.

Žmonės, kurie giliai mąsto apie būtį, negali nepastebėti, kad didieji netikėtumai dažnai atsitinka kekėmis, na, jei kekės gali atsitikti.

Dar prieš man pradedant virškinti tą melų pasaką, kurią Tiltė sukūrė apie mane, šoką pakeičia pasididžiavimo jausmas, kad sėdžiu čia su dviem didžiosiomis strategėmis. Akivaizdu, kad vyskupė siekia to, kas jai pavyko praėjusį kartą: išvengti skandalo. Įkvėpimo šitam projektui ji norėjo paieškoti apžiūrėdama pastoriaus namus.

To paties siekia ir Tiltė. Tik dėl kitų priežasčių.

Vyskupė Anaflabija Borderud slapčia dirsteli į laikrodį. Durys į kambarį atsidaro ir pasigirsta balsas:

– Nagi nagi. Nieko sau! Tai aš vadinu įdomiu atveju!



Nežinau, ar jums girdėtas filosofas Nyčė. Turiu asmeniškai prisipažinti, kad Fino mokykloje septintos klasės programoje jo dar nebuvo, ir labai gali būti, kad reikėtų už tai būti dėkingiems. Bent jau sprendžiant iš tos fotografijos, besipuikuojančios ant knygos, kurią mudu su Tilte radome bibliotekoje, viršelio. Toje fotografijoje Nyčė su ūsais, panašiais į dulkių šluotelę, o žvilgsnis verčia galvoti, jog visai galimas daiktas, kad šis vyras – genijus, bet jam turėtų būti tikrai gera diena, jeigu pavyktų pačiam užsisegti kelnes.

Vyras, dabar stovintis tarpduryje, atrodo kaip iš akies luptas Nyčė, tik jo ūsai balti, o galva plika kaip kietai virtas kiaušinis, tad gali susidaryti įspūdis, kad Aukščiausiajam nebeliko nė pūkelio, kai buvo baigęs ūsus.

– Nagi nagi, – pakartoja jis. – Ką gi mes matome? Pažįstamus veidus.

Tiltė, Baskeris ir aš atsistojame. Tiltė tūpteli, aš linkteliu, o Baskeris pradeda urgzti, tad turiu jam spirti įtempta baleto šokėjo keltimi.

Dėl nepaprasto atsitiktinumo – mes nė akimirkai nepatikėjome, kad tai atsitiktinumas – stovime priešais dar vieną iš tų nedaugelio žmonių, su kuriuo bendraudamas toliausiai nukeliausi, jei sakysi jam „Jūs". O kas gi jis toks? Tai žmogus, gerai žinomas už Danijos ribų, profesorius ir vyriausiasis gydytojas, med. dr., Orhuso naujosios apskrities ligoninės Smegenų tyrimų skyriaus vadovas Torkilis Torlacijus-Driobertas.

Torkilis Torlacijus-Driobertas, kaip ir Greno vyskupė, yra

šeimos pažįstamas. Būtent jis vadovavo tai mažutei teismo psichiatrijos ekspertizės grupei, kuri tyrė tėčio ir mamos psichiką. Tyrimas baigėsi tuo, kad tėvus pripažino pakankamai normaliais, o tokia buvo sąlyga, kad tėtis galėtų grįžti pastoriauti po visko, kas buvo įvykę, ir aš tik tykau palankios akimirkos jums apie tai papasakoti, kai nurims visi šitie dabartiniai įvykiai.

Anaflabija Borderud sudeda rankas ir čia pat žūsta paskutinės viltys kada nors tapti aktore.

– Torkili, – sako ji, – kas galėjo pamanyti, kad mes čia susitiksime!

Torlacijus-Driobertas prisėda. Už jo kėdės stovi grafas. Rikarto Trijų Liūtų veidas toks atviras, kad visi gali jį skaityti kaip vaikišką knygelę. O jame parašyta, kad jam baugu dėl to, ką mudu su Tilte čia išdarinėjame, kad jis kuklinasi būdamas vienoje patalpoje su tikrai stambiais veikėjais ir kad apskritai ši situacija jį glumina.

– Šis jaunuolis... – pradeda vyskupė Torlacijui-Driobertui.

Ji stabteli ir bando prisiminti mano vardą, tačiau jį ištrynęs visas žaizdas užgydantis laikas.

– Šis jaunuolis čia gydomas nuo priklausomybės. Jo sesuo...

Ji vėl stengiasi prisiminti, ir šįkart jai pavyksta, galbūt dėl to, kad norint Tiltę užmiršti reikia daugiau nei poros metų.

– ...Dildė, – ištaria vyskupė. – Jo sesuo Dildė atėjo jo aplankyti.

Grafas skleidžia tokį garsą, lyg gargaliuotų burnos skalavimo skystį. Torlacijaus-Drioberto žvilgsnis kupinas profesinio susidomėjimo. Mudu su Tilte pažvelgiame taip, lyg grasintume jį rimtai sužaloti. Tai jį užčiaupia.

Jie visi kalba, kaip jiems atrodo, prislopintais balsais. Aiškiai dėl manęs. Atrodo, kad jie visi tikisi, jog dėl savo priklausomybės tapau kurčias ar bent jau neprigirdžiu.

Torlacijus-Driobertas nusitaiko į mane Nyčės žvilgsniu. Prisimenu iš susitikimo prieš dvejus metus, kad jis moka hipnotizuoti ir ne vieną kartą taikė tėčiui ir mamai hipnoterapiją. Turiu pabrėžti, kad iš trijų gydytojų, kurie tikrino tėvus, kiti du pripažino tėvus pakankamai normaliais. Torkilis Torlacijus buvo kitos nuomonės.

– Taigi, – sako jis. – Popieriai aiškiai visai prasti. Ar matai, Mine?

– Dieve, Torkili, – atsiliepia jo žmona, – visiškai aiškiai!

Man atrodo romantiška, kai sutuoktiniai išgyvena kartu daug metų. Pavyzdžiui, man labai patinka gandrų pora ant pastoriaus namų stogo – ji vis ta pati. Taip pat laikau gero tono ženklu, kad mano tėvas su mama vienas kitą pakenčia jau dvidešimt metų, ypač kai juos pažįsti ir esi jų vaikas, todėl priverstas susitaikyti su tuo, kokie jie, ir žinai, ką tai reiškia.

Tačiau kad greta tokio vyro kaip Torlacijus-Driobertas ilgėlesnį laiką taip pat yra kažkokia moteris, vis tiek prilygsta Naujojo Testamento stebuklams. Ir ji ne šiaip stovi greta jo, ji klūpo ir žvelgia į jį kaip į pusdievį ir dovaną žmonijai.

– Asmenybės sutrikimas, – sako Torlacijus-Driobertas. – Neišvengiamai. Kai toks auklėjimas. Mergaitė stipresnė. Kietesnė.

Tiltė pasiunčia jam svajingą žvilgsnį, kuris nieko gera nežada.

– Turiu minčių apsilankyti pastoriaus namuose, – taria Anaflabija Borderud. – Galbūt ir tau, Torkili, būtų įdomu? Profesionaliu žvilgsniu apsižiūrėti.

Širdis visada virpteli, kai iš už kopų pamatai jūrą. Tik dabar visas sąmokslas Baskeriui, Tiltei ir man atsiveria visiškai aiškiai.

Anaflabija Borderud bijojo naujo skandalo su mūsų šeima, todėl atvyko į Fino salą, norėdama užbėgti jam už akių. Kartu atsitempė Torkilį Torlacijų-Driobertą, kad šis nušviestų psichologinius aspektus. Abu jie tikisi sušluoti tėtį, mamą, Hansą, Tiltę, Baskerį ir mane po kilimėliu, o tada ant jo atsisėsti, ir palaukti, kol viskas nurims, geriau tai ilgai netruktų, nes jie abudu padoriai persiritę per devyniasdešimt kilogramų. Jaučiuosi pakylėtas. Nes tuodu matydamas, įžvelgiu du stambius žaidėjus.

Anaflabija atsikrenkščia.

– Deja, – taria ji, – policija užplombavo pastoriaus namus.

Aš krūpteliu, nes staiga suprantu, kodėl ji atvyko į „Didįjį kalną". Visai ne pasimatyti su mumis. Jai reikia pagalbos, kad patektų į mūsų namus.

Tiltė linkteli.

– Aš žinau vieną kelią vidun, – sako ji. – Bet neįmanoma jo paaiškinti. Taigi jei galėčiau ten nuvažiuoti kartu su Jumis...



Grįžtame atgal per terasą. Noriu pasakyti, kad visi esame kupini prieštaringų jausmų.

Jeigu nors kartą galėčiau pradėti nuo savęs, visai atvirai prisipažįstu esąs apimtas panikos dėl minties, kad Tiltė paliks mane su Baskeriu čia. Grafas, matau, visiškai netekęs žado, o aplink jį tvyranti atmosfera verčia Torlacijų-Driobertą stebėti jį viltingai, tarsi tikintis, kad grafo maudymosi kepuraitė tuojau taps pačiu tikriausiu hitu.

Vyskupė atrodo kamuojama abejonių. Ne religinių ir ne dėl įsilaužimo į pastoriaus namus, nes abiem atvejais ji aiškiai įsitikinusi, jog Aukščiausiasis jos pusėje. Abejoja ji greičiausiai dėl to, ar protinga imti Tiltę į savo automobilį, nes argi gali, žmogau, būti visai tikras, kad tai, kas palietė mūsų šeimą, nėra užkrečiama?

Sekretorės Veros judesiai budrūs ir atletiški, kaip karo vado adjutanto, keliaujančio per neištirtą priešo teritoriją. O Minė Torlacijus-Driobert lydi savo vyrą garbintojos žvilgsniu.

Profesorius persimeta prie maudymosi kepuraičių temos ir kreipiasi į vyskupę:

– Pasinaudojau galimybe atlikti eksperimentą. Mes visiškai netoli nuo priklausomybės geno atradimo. Jis sukelia nedidelį smegenų defektą.

Sakyti, kad vyskupė itin susidomėjusi, būtų netikslu. Ji greičiau transliuoja žinią, kad turi pakankamai reikalų su Fino salos žmonėmis pažeistomis smegenimis.

Tačiau iš susitikimo prieš dvejus metus mes pažįstame Torlacijų-Driobertą kaip didį oratorių ir didį tyrinėtoją, nenuilstantį informacijos medžiotoją. Taigi dabar jis atsisuka į grafą.

– Kaip vertinamos, – teiraujasi jis, rodydamas į mane, – šio berniuko galimybės išgyti? Ar negalėtume nuskenuoti jo smegenų?

Grafo Rikarto padėtis kebli. Nesuvokiama. Jis pažvelgia per profesoriaus petį ir pamoja.

– Čia tik maži mėlyni nykštukai, – paaiškina jis. – Kurie gyvena po terasa. Aš kviečiu juos prieiti arčiau.

Staiga ir netikėtai pasitaiko proga prisiminti moto: net jei nėra jokių durų, reikia nepasiduoti ir toliau belstis. Pasirodo, kad nors Anaflabija Borderud vargiai taps aktore, vis dar yra šansų jos ateičiai pramogų versle. Nes įsivaizduodama mažus mėlynus nykštukus po savo kojomis ji netikėtai aukštai pašoka, stačiai pakildama skrydžiui.

Torkilis Torlacijus lieka stovėti. Jis įdėmiai stebi grafą, ir jauti, kad dabar pildosi jo beprotiškiausios viltys, siejamos su priklausomybės geno ir smegenų pažeidimo tarpusavio ryšiu.

Štai tokiomis aplinkybėmis, priešais pat vartus įsivyravus chaosui, pasirodo Tiltė.

– Man reikia pasiimti bagažą, – sako ji. – Jis sunkokas. Gal Jūs, pone profesoriau, man padėtumėte jį panešti?

Kitu atveju sunkus bagažas tikriausiai būtų sukėlęs Torkilio Torlacijaus ir vyskupės įtarimą. Bet jie abu pernelyg išsiblaškę. Viskas, ką Torkilis Torlacijus suprato, yra tai, kad jauna mergina pasiteiravo, ar jis paneštų kai ką sunkaus. Jis pasitempia.

– Aš – Akademinio bokso klubo narys, – sako.

Atrodo, kad jis tuoj nusimes švarką, atsiraitos marškinių rankoves ir parodys Tiltei savo raumenis. Tiltė sustabdo jį rankos mostu.

– Kaip malonu, profesoriau. Gal užeitumėt į mano kambarį po dešimties minučių?



Kai Tiltė uždaro mūsų kambario duris, aš suneriu rankas ant krūtinės. Esu ne iš tų, kurie leistų pykčiui nusileisti lyg saulei, o per pastarąjį pusvalandį Tiltė apjuodino mano šiaip jau nepriekaištingą reputaciją ir susiruošė mane palikti.

Bet aš nespėju atsikirsti, nes Tiltė prispaudžia pirštą prie lūpų.

– Larsas ir Katinka, – sušnabžda ji. – Ar pajutai? Ore skraido amūriukai.

Jei kartais nežinotumėte, kas tie amūriukai, galiu informuoti, kad tai tokie nusipenėję angeliukai, vaizduojami ant senamadiškų atvirukų, ir tokius du atvirukus Tiltė dabar laiko rankoje.

Daugeliui Fino saloje atrodo, kad Tiltės nebedomina žemiškoji meilė nuo tada, kai ją paliko Jakobas Akinas Bordurijus Madsenas, kuris pajuto pašaukimą ir išvažiavo į Kopenhagą mokytis ir tapti katalikų kunigu bei nugyventi likusį savo gyvenimą meldžiantis ir susilaikant. Tačiau tie, kurie pažįstame Tiltę asmeniškai, žinome, kad ji, nepaisydama nesėkmių ir nusivylimų, širdies gilumoje išliko romantiška ir labai mėgsta filmus, kuriuose mylimieji lieka kartu ir plaukia į saulėlydį rausva gondola skambant muzikai, lipniai kaip dvikomponentis epoksidas. Kartais man atrodo, kad tas „jie gyveno laimingai iki amžiaus galo“ Tiltei nepatinka pirmiausia todėl, kad tai trunka per trumpai; ji mano, jog meilė, kuri tetrunka penkiasdešimt ar šešiasdešimt metų, skirta tik pajuokai, nes mes juk siekiame amžinybės. Ir kaip mielai ji padeda atsigauti tiems, kuriuos

mylimieji paliko, lygiai taip pat entuziastingai ji mėgsta atpažinti įsimylėjimą dar to nesupratus patiems įsimylėjėliams ir tada pastūmėti juos pirmyn; tam ji visada nešiojasi krūvelę šitų atvirukų, kuriais dabar mojuoja prieš mane.

Priešais mano netikinčias akis ji ant kiekvieno atviruko nupiešia po širdelę.

– Šitą aš paduosiu Larsui, – sako ji. – Ir pasakysiu, kad Katinka nori susitikti su juo po didžiąja akacija galiniame sode. Tu duosi man ir jam porą minučių, tada šitą nuneši Katinkai. Ir pasakysi tą patį. Sudėjęs visą savo berniokišką patikimumą, kuriuo garsėji.

– Turime septynias minutes, – sakau. – Tada čia stovės profesorius.

– Yra žmonių, – atšauna Tiltė, – per septynias minutes pakeitusių savo gyvenimo kryptį.

Jei būtume turėję daugiau laiko ir jei būčiau mažiau sukrėstas, būčiau paprašęs nurodyti, kas konkrečiai pakeitė savo gyvenimus per septynias minutes, bet dabar Tiltė tik čiumpa mane už rankos ir nutempia prie atviro lango.

– Yra ir dar kai kas, – sako ji.

Abiejų gretimų kambarių langai taip pat atviri gražiam pavasario orui. Iš kambarių sklinda negarsus spragsėjimas. Tiltė atitraukia mane nuo lango ir jį uždaro.

– Jie spausdina kompiuteriais, – sakau. – Ataskaitą. Apie mus.

Tiltė linkteli.

– Petrusai, – taria ji, – o ką, jei tu išviliotum juos abudu iš savo kambarių tokiu greičiu, kad jie pamirštų išjungti kompiuterius? Argi mes taip nepakylėtume jaunos policininkų meilės, kaip ji to nusipelno? Ir drauge žvilgtelėtume, ką jie turi archyve apie mus ir tėtį su mama?

Aš stoviu už durų, o Tiltė pasibeldžia į Larso duris ir įteikia atviruką su angeliuku; ir pasakysiu tiesiai šviesiai, kad iki šiol abejojau dėl Tiltės teorijos apie įsimylėjimą. Šita abejonė dabar išnyksta. Nes tą akimirką, kai Tiltė grįžta pas mane už durų, išgirstame Larsą vonioje; žinoma, per sienas detalės mūsų nepasiekia, bet aišku, kad jis dabar bando vienu metu džiovintis plaukus džiovintuvu, valytis dantis ir brūkštelėti pažastis odekolonu, ir visa tai per trumpiau nei trisdešimt sekundžių, o tada išlekia iš kambario, koridoriumi, tarsi atgal laikyti stojamųjų į policijos akademiją.

Taigi su kitu atviruku rankoje aš pasibeldžiu į Katinkos duris.

Iš Eleonoros Ganefriud, artimos mūsų šeimos draugės, Fino budistų bendruomenės narės ir firmos, kuri teikia seksualinės-kultūrinės vadybos paslaugas, žinau, kad daugelį vyrų smarkiai jaudina uniformuotos moterys. Visai asmeniškai ir prie keturių akių prisipažinsiu, kad ir aš pats esu vienas iš jų.

Kartą kalbėjausi apie tai su Kone ir paklausiau, ar jai yra taip pat, tik, žinoma, su berniukais, o ji mąsliai sudėjo lūpas ir pasakė, kad siekdama tai išsiaiškinti ji norėtų, kad aš pasimatuočiau jos vyresniosios sesers uniformą, kurią ji dėvi dirbdama pasiuntinuke Fino alaus daryklos administracijoje. Iki galo šio klausimo taip ir neišsiaiškinome, nes kai apsivilkau uniformą – raudoną švarkelį, raudoną pasiuntinukės sijonėlį ir apsiaviau aukštakulnius – ir svetainėje buvau uždegęs visas šviesas, kad Konė susidarytų aiškų vaizdą, tarpdury pasirodė jos tėvai, ir nors labai stengiausi paaiškinti situaciją, bijau, kad jiems vis dėlto liko abejonių, kurių nespėjau galutinai išsklaidyti dar prieš Konei dingstant.

Tad, kai Katinka atidaro duris apsirengusi civiliniais drabužiais, pasijuntu mažumėlę nusivylęs.

Na, paprastų džinsų ir megztinio negana, kad Katinka atrodytų kaip paprasta civilė ar būtų panaši į paprastą namų šeimininkę. Vis tiek ji panaši į tokią, kuri gali vairuoti sunkvežimį ir viens du pakeisti šaligatvio klojimo darbų vadovą. Tačiau kai ištiesiu jai amūriukus ir pasakau, kad Larsas laukia jos po akacija, jos veide pasirodo tokia išraiška, kad aš išsigąstu, jog ji grius be sąmonės, ir tikriausiai tik specialios antiteroristinės grupės parengimo treniruotės padeda jai išsilaikyti. Tada jos skruostus nudažo raudonis, aš akimirką baiminuosi dėl trombozės, o tada ji visu greičiu pasileidžia koridoriumi.

Ji netgi neuždaro durų. Šios lieka atviros, taigi mes su Tilte gerai matom kompiuterį. Įjungtą.

Ir ne tik įjungtą, jame atverstas ir mus dominantis dokumentas, kuriame aprašoma, ką Tiltė, Baskeris ir aš iki šiol veikėme.

Ekrane šviečia: „kontaktas su vyskupe Anaflabija Borderud ir profesoriumi Torkiliu Torlacijumi-Driobertu, kuriuos policija per Bažnytinių reikalų ministeriją informavo, kad K. F. ir Kl. F. buvimo vieta nežinoma, bet kitos informacijos nesuteikė".

K. F. ir Kl. F. turėtų būti Konstantinas Finas ir Klara Fin, mūsų tėtis ir mama. Ekrane šviečiantis tekstas patvirtina, ką mes jau buvome atspėję – kad policija ir Bodilė Begemotė žino kažką labai slapta, kad net nenori to pasakoti tokiems seniems ir nuoširdiems draugams kaip Torkilis Torlacijus ir Anaflabija Borderud.

Be to, atkreipiame dėmesį į dar du dalykus.

Dokumentas turi keistą pavadinimą – *Nuklydėliai*. Kurio taip sau nesusimąstydami niekaip negalėtume susieti su mūsų šeima.

Tada parašas. Jis įdomus. Katinka parašiusi savo vardą ir pavardę. Ir pridėjus: „Valstybės saugumo departamentas".

Aišku, širdį užlieja šiluma matant, kad valdžia metė geriausias savo pajėgas pasirūpinti tavo gerove. Tačiau tuo pat metu tai negali nekelti nerimo. Nes normalių ir sveikų vaikų ir jaunuolių, tokių kaip mudu su Tilte, priežiūra negalėtų būti viena iš įprastinių Valstybės saugumo departamento užduočių.

Laiptinėje virš mūsų pasigirsta žingsniai, kažkas slenka vogčiomis ir neryžtingai. Atidarome duris: Rikartas Trys Liūtai ištiesia mums virtuvines žirkles.

Tą akimirką, kai nusikerpame mėlynąsias apyrankes, išgirstame žingsnius ant laiptų virš mūsų, tik šįkart jie ne atsargūs; tai atletiški žingsniai, spyruokliuojantys, tikriausiai dėl šuoliukų per šokdynę Akademiniame bokso klube. Bet prieš Torkiliui Torlacijui pasibeldžiant į mūsų duris, mes jau buvome grįžę į Tiltės kambarį.

Tiltė be garso uždaro duris. Tada pačiumpa pintą krepšį, kuriame „Didžiajame kalne" laikoma patalynė, ištuština jį ir sukiša antklodes ir pagalves po lova. Tada parodo, kad lįsčiau į krepšį.

– Petrusai, – šnibžda Tiltė, – mums visiems trims reikia iš čia dingti, ir vienintelis būdas tą padaryti – jiems mane išsivežti, nes jie mano, kad aš svečias, o tave jie išsiveš nežinodami, jog tu čia esi.

Pasigirsta beldimas, Tiltė žiūri į mane maldaujamai.

Tiltės ir mano kruopščios dvasinės ir religinės literatūros studijos internete ir Fino miesto bibliotekoje parodė, kad visos didžiosios religinės asmenybės pataria prislopinti savo kovingą išdidumą ir atrasti norą bendradarbiauti. Tad įšoku į krepšį ir susiraitau ant dugno, Tiltė uždaro dangtį, durys atsiveria, ir profesorius Torkilis Torlacijus sako:

– Nagi. Tik šitas?

Tada pakelia mane ir išsitempia.

Krepšys prislopina garsus. Bet iš profesoriaus šnopavimo girdžiu, kad Akademiniame bokso klube tikriausiai vis tiek rimčiau žiūrima į konjaką ir cigaretes negu į šuoliukus per šokdynę ir bokso kriaušę. Taip pat girdžiu, kad mes, deja, priartėjome prie vyskupės, nes jos balsas skverbiasi kiaurai, ir jeigu tam krepšy būtų buvę vietos, mano plaukai būtų atsistoję piestu.

– Nukelsime dangtį ir pasižiūrėsime, ką mes čia išsivežame, – sako ji. – Iš tokios vietos kaip ši.

Tada išgirstu Tiltės balsą. Visiškai ramų, bet įspėjantį.

– Patarčiau Jums to nedaryti, ponia Borderud. Ten Fino salos varanas.

Kad galėtumėte suprasti, kas dabar dedasi, turiu trumpai apšviesti jus apie Fino salos gyvūniją.

Prieš mudviem su Tilte tampant Dorados Rasmusen, kuri vadovauja Turizmo asociacijai, pagalbininkais ir patobulinant turistams skirtą lankstinuką, kurį asociacija leidžia kasmet, Fino salos gyvūnija buvo turtinga, tačiau Mato Grosui neprilygo.

Pradėjome pirmiausia nuo to, kad susiradome tų laikų nuotraukas, kai pro Fino salą praplaukė pasiklydęs dantytasis banginis, jis vėliau išplaukė į seklumą Randerso fiorde. Tada susiieškojome nuotraukas, kurias Hansas padarė prieš septynerius metus gilią žiemą, kai Fino gelbėtojų komandai ir Miškų ir gamtos valdybai teko gaudyti baltąjį lokį, atklydusį ant ledo lyties iš Svalbardo. Tada Dorada jau suprato mūsų vizijos mastą ir atnešė vaizdo įrašą, kuriame jos Amazonės papūga buvo išsmukusi iš narvo ir tupėjo bukmedyje Turizmo asociacijos sode Danijos vėliavos fone. Mes iškirpome tolesnius kadrus,

kuriuose papūgą torpedavo ir filė iš jos taikėsi padaryti vištvanagis, iš įrašo padarėme spalvotų nuotraukų, o tada sukūrėme lankstinuką, kur tiesiogiai nebuvo rašoma, kad Fino sala yra Skandinavijos Naujoji Zelandija, kurioje gali patirti ir poliarinį klimatą, ir atogražų rojų, bet nuotraukos ir pačios buvo labai iškalbingos. Tarsi būtų negana, Tiltė pasiskolino iš Fino buities muziejaus nacionalinį kostiumą, prakirpo, kad galėtume įsprausti į jį Hansą, ir padarėme jo nuotrauką su kelnėmis iki kelių ir ilgomis kojinėmis, batais sidabro sagtimis ir vėjyje besiplaikstančiais plaukais, o apačioje parašėme: „Fino salos gyventojas, išsiruošęs į bažnyčią tipišku toms vietovėms būdingu drabužiu, kuris vilkimas ir šiandien."

Užbaigėme mano milžiniško pitono Beladonos nuotrauka, daryta Randerso tropiniame miške, nes išgabenome jį ten, kai užaugo iki dviejų su puse metrų ilgio. Tada pitonas nebesitenkino triušiukais, jam jau reikėjo gyvų kiaulaičių, o kiaulių mama nenorėjo laikyti pastoriaus namuose.

Lankstinuką lydėjo didžiulė sėkmė. Jis sujudino silpstančią rinką ir nuo tada žmonės čia plūste plūdo.

Šalutinis poveikis buvo toks, kad mudviem su Tilte teko kai ką nubausti Fino mokykloje, nes atsirado tokių silpnaregių, kuriems pasirodė, kad mūsų vyresnysis brolis Hansas nuotraukoje panašus į kaimo kvailį. Na, dar šiek tiek neaiškumo dėl Fino salos floros ir faunos lankstinukas paliko oficialiosioms Danijos institucijoms.

Štai šį neaiškumą Tiltė dabar pavertė pranašumu įspėdama, kad krepšyje yra Fino varanas.

Taigi vyskupė atitraukia ranką ir padaro dar vieną iš tų šuolių, kurie garantuotų jai vietą Orhuso balete, jeigu kartais jai įsipyktų būti vyskupe.

– Brolis jį buvo pasiėmęs, – paaiškina Tiltė, – bet Rikartui atrodo pernelyg rizikinga leisti jam vaikštinėti laisvėje.

Girdžiu, kaip grafas darkart ima gargaliuoti. Tada krepšys pakeliamas, šįkart kur kas pagarbiau, nunešamas laiptais žemyn per koridorius ir padedamas ten, kur turėtų būti Torlacijaus-Drioberto mersedeso bagažinė. Žmonės susėda, tikiuosi, kad visi, tai yra profesorius, jo žmona, vyskupė, sekretorė Vera, Tiltė ir Baskeris. Variklis užvedamas, automobilis pajuda, persimetama pora žodžių su sargu prie vartų. Pirmą kartą po vienos iš tamsiausių mūsų gyvenimo parų Tiltė, Baskeris ir aš esame kelyje į laisvę. Laisvę, kuri – apie tai norėčiau priminti šioje vietoje, – suprantama, yra visai menka ir iš esmės visiškai nelaisva, palyginti su ta didžiąja laisve, apie kurią čia iš tikrųjų viskas ir sukasi.



Pastoriaus namai yra tiesiai priešais bažnyčią, tad nuo „Didžiojo kalno“ iki ten tik geras kilometras, tokia kelionė kinkiniu trunka dešimt minučių, pėsčiomis penkiolika, o mersedesu porą minučių. Vis tiek tos minutės kupinos įvykių, kuriuos nė kiek nepagražindamas pavadinčiau dramatiškais.

Pirmiausia mane apėmė čiaudulys.

Nežinau, kokios sąlygos Torkilio Torlacijaus Naujojoje apskrities ligoninėje sudarytos tiems vargšams, kurie kenčia nuo astmos ar yra alergiški namų dulkių erkėms. Tačiau tikiuosi, kad jiems patariama nesigulti susiraičius į vytelių krepšį.

Tuo metu, kai bandau sulaikyti čiaudulį, prabyla Anaflabija Borderud:

– Būtų geriausia, jeigu šitą situaciją su jūsų tėvais paaiškintume kaip nervinį išsekimą. Praėjusį kartą per plauką pavyko išgelbėti padėtį. Tačiau daugeliui mūsų žaizdos dar neužgijusios, tad jų geriau neaitrinti.

Į tai Tiltė atsako visiškai sutinkanti su vyskupe, taip pat jaučiąsi ir vaikai.

– Policija gali sau manyti, kad rengiamas kažin koks nusikaltimas, – sako vyskupė. – Mes nenorim apie tai net pagalvoti – nei parapijos vadovybėje, nei Bažnytinių reikalų ministerijoje.

Tiltė atsako, kad mes, vaikai, visiškai pritariantys ir palaikantys Bažnytinių reikalų ministerijos nuomonę.

– Tačiau jeigu tai tikrai nervinis išsekimas, – tęsia Anaflabija Borderud, – arba depresija, kuri būtų gydoma ligoninėje. Štai todėl ir noriu apžiūrėti namus. Taip pat, kad juos įvertintų

Torlacijus-Driobertas. Žinant jo profesionalumą, jo žodis šioje situacijoje būtų labai svarus. Reikia rasti jūsų tėvus, kol to nespėjo padaryti policija. Visa kita – profesoriaus ir mano rūpestis. Kaip elgėsi jūsų tėvai prieš pat dingimą?

– Sunku dukteriai tokį dalyką pripažinti, – atsakoTiltė. – Tačiau geriausiai tiktų žodis „neprognozuojamai“.

Jeigu Tiltė to nebūtų pasakiusi, esu tikras, kad man būtų pavykę čiaudulį sulaikyti. Paprasčiausiai vadovaujantis giliamintiškuoju receptu, visos didžiosios dvasinės sistemos turi savo versiją, kuri pataria pasistengti įsiklausyti į pačią esmę, kai užduodi sau klausimą: kas jaučia, kad nori čiaudėti, arba: iš kurio sąmonės šaltinio čiaudulys būtų suvokiamas, jeigu kiltų?

Tačiau tenka pripažinti, kad sąmonės treniravimas yra reiškinys, susijęs su papildomomis energijos sąnaudomis, o tada, kai išgirstu Tiltės repliką, jaučiu energijos trūkumą ir esu keblioje padėtyje, o su ta savo pastaba ji atsistoja į didžiausių pasaulio istorijoje išdavikų, pretenduojančių į pirmąją vietą, eilę – šalia Judo, Bruto ir Kajaus Molesterio Landerio, kuris, be kirų kiaušinių, dar iššvarino kelias mano voveraičių vietas Fino miške, o dar nepaminėjau to karto, kai jis kartu su Jakobu Akinu Bordurijumi Madsenu privertė mane užlipti ant scenos per „Misterio Fino sala“ rinkimus.

Manęs nepriverstum pasirašyti po teiginiu, kad mano tėvai yra prognozuojami, anaiptol. Tačiau visų pirma žinia, kad tavo tėvams ne visi namie, priklauso mažytėms šeimos paslaptims, apie kurias šiaip jau garsiai nekalbama. O visų antra, prieš išvažiuodami tėvai jokiais būdais neviršijo savo metinio trenktumo vidurkio ribos.

Taigi šokas išlaisvina užgniaužtą čiaudulį.

Net ir Anaflabijai Borderud nepavyksta pašokti aukštai tiesiog iš sėdimos padėties ant galinės sėdynės. Tačiau girdžiu, kad ji pabando ir trinkteli galva į stogą.

Laimei, mes jau atvykome, automobilis sustoja, žmonės išlipa.

– Krepšį pasiimam, – sako profesorius. – Negalima jo vieno palikti automobilyje, apmušalai visiškai nauji.

Krepšys su manimi iškeliamas ir pastatomas ant žemės, labai atsargiai, mano čiauduliui ir Tiltės įspėjimui tebetvyrant ore.

Aplink mane stoja tyla, gal vienai minutei, tada krepšio dangtis pakyla.

– Petrusai, – sušnabžda Tiltė. – Ar prisimeni, kaip važiavome pirmyn ir atgal iki eglės?

Apsidairau. Temsta, mes vieni.

Tiltės klausimas nereikalingas, ir ji tai žino, nes pasivažinėjimas buvo nepamirštamas. Mes važiavome maseračiu, Tiltė spaudė pedalus ir perjunginėjo pavaras, o aš vairavau. Būtų per silpnai pasakyta, kad tas pasivažinėjimas buvo Tiltės balzamas mano širdžiai, nes tai ji kartu su Jakobu Bordurijumi ir Kajumi Molesteriu, kaip jau minėjau, suviliojo mane užlipti ant scenos priešais tūkstantį du šimtus žmonių įsitikinusį, kad einu atsiimti Fino sporto klubo atkakliausiai besitreniruojančio žaidėjo taurės, o iš tiesų ten vyko „Misterio Fino sala“ rinkimai. Tas įvykis paliko ne šiaip sau žaizdą, jis paliko gilią traumą, ir norėdama ją sušvelninti Tiltė gulėjo ant grindų ir maigė pedalus.

– Šįkart bus lengviau, – sako Tiltė. – Šito automobilio pavarų dėžė automatinė, o tu turėtum kaip tik matyti vaizdą pro langą. Aš tau siūlau pasilikti krepšyje ir lėtai suskaičiuoti iki penkių šimtų. Tada nuvairuok automobilį į skersgatvį ir ateik čia.

Ir ji dingo. Paprastai mano jau minėtas išdidumas man neleistų bendradarbiauti su Tilte nesant informacijos. Tačiau situacija desperatiška ir pavojinga gyvybei, tad susirangau atgal į krepšį, užsitraukiu dangtį ir pradedu skaičiuoti galvodamas, kad nepaisant visko numirėliai Fino miesto kapinėse turi ir privalumų, gulėdami savo erdviuose, vėsiuose karstuose be dulkių.

Kai esi ieškantis žmogus, o tai reiškia, kad niekada nepraleidi progos pajusti atsiveriant duris, tada dažnai tai, kas kitiems būtų panašu į monotonišką laukimą, tampa reikšminga. Kaip tik taip atsitinka dabar, nes man nespėjus suskaičiuoti iki šimto, pasigirsta artėjantys velkamų kojų žingsniai. Kažkas riebiai nusispjauna. O tada įspiria į mano krepšį.

Daugelis mano vietoj būtų sudejavę. Tačiau aš tyliu. Nežinau, ar jums girdėtas posakis „atpažinti savo utėles iš eisenos"? Šituo atveju būtent taip ir yra. Aš atpažinau tą utėlę prie krepšio iš jos eisenos.

Tuo metu po dangčiu įkišama ranka. Per tamsu, kad įžiūrėčiau, ar ta ranka sutepta krauju. Tačiau man ji tikrai dar vis sutepta sunka tų voveraičių, kurias Kajus Molesteris Landeris, mūsų kaimyno bjaurusis sūnus – sniego žmogus, iš manęs pavogė.

Taigi manęs ilgai laukti nereikia. Aš išsitiesiu kaip plieno spyruoklė ir sušnabždu:

– Ko nors ieškai, Kajau?

Vyskupės Anaflabijos Borderud labui aš tikiuosi, kad Kajus Molesteris Landeris neateis į atranką Orhuso balete tuo pačiu metu kaip ir ji. Nes tai reikštų nuožmią konkurenciją. Šuolis, kurį dabar atlieka Kajus, yra toks neįtikėtinas, kai pajunti, jog šuolininkas niekada ant žemės nebenusileis.

Tačiau jis nusileidžia. Ir vos tik nusileidžia, puola bėgti. Jeigu žinote posakį, kad baimė išaugina sparnus, tai prieš jus gana tikslus skersgatviu skuodžiančio Kajaus paveikslas.

Kai berniukas netenka savo tėvų, jam reikalinga paguoda, ir matyti Kajų išnykstantį už horizonto – jau šis tas.

Įsigilinęs į šį jausmą, už nugaros vėl išgirstu žingsnius.

Daugelis būtų susigūžę nuo minties, kad ten galbūt Vera arba vyskupė artinasi tamsoje, dabar mes esame sučiupti ir Tiltės planas, kad ir koks jis būtų, sužlugdytas. Tačiau aš išlieku ramus ir lieku stovėti, nes ir vėl atpažinau savo utėlę iš žingsnių.

Norėčiau pasinaudoti proga ir pristatyti Aleksandrą Bisterį Finkeblodą, ministerijos atstovą Fino saloje, nes jis šiuose įvykiuose vaidina mažą, bet svarbų vaidmenį; tai jis dabar artinasi.

Aleksandrą Finkeblodą į Fino salą atsiuntė Švietimo ministerija, kad jis pakeistų ankstesnį mokyklos vadovą Einarą Tampeskelverį, pramintą Fakyru. Einaras buvo mėgstamas ir gerbiamas mokyklos vadovas, tačiau iš žemyninės dalies žiūrint jo nelaimė buvo ta, kad jis tuo pačiu metu vadovavo ir Atsiskyrimo partijai, turinčiai vietą Greno savivaldybės taryboje, ir slapčia siekiančiai Fino salos nepriklausomybės nuo Danijos ir norinčiai sukurti atskirą valstybę su savo užsienio politika ir apsisprendimo laisve dėl vertybių, ir buvo „Asatoro“ draugijos vietinio skyriaus, kurio nariai per pilnatį Didžiojo kalno viršūnėje aukoja seniesiems skandinavų dievams, vadovas ir vyriausiasis dvasininkas. Vis dėlto daug buvo tokių, kurie tikėjo, kad Einaras būtų išsilaikęs pozicijose, jei tuo pat metu nebūtų buvęs Fino futbolo klubo pagrindinės komandos treneris ir nebūtų manęs, kad jaunesniems nei aštuoniolikos jaunuoliams

tiesiog žalinga sėdėti daugiau nei trisdešimt valandų per savaitę ant minkštosios. Kadangi visa mokytojų kolegija, kurios visi nariai yra gimę Fino saloje, jį palaikė, tai mes dažnai žaidėm futbolą ir daug maudėmės, surengėme gausybę ekskursijų į Rabalderio kalvas ir maloniai mažai laiko leidome mokykloje, tad galiausiai Švietimo ministerija ir Greno savivaldybė pasiuntė baudžiamąjį būrį.

Jame nebuvo nei Torkilio Torlacijaus, nei Anaflabijos Borderud, ją sudarė Aleksandras Finkeblodas ir rinktiniai berserkai, bet pasakyčiau, kad svorio kategorija buvo ta pati.

Nors visai neseniai atšventęs savo trisdešimtąjį gimtadienį, Aleksandras Finkeblodas jau buvo ped. m. dr., o jo veide sustingusi ryžtinga išraiška, tarsi gyvenimas būtų bėgimas su kliūtimis, o priešaky jis mato aukštą įkalnę ir yra nusiteikęs ją įveikti pirmas. Mums nežinoma, kaip jis tiek daug pasiekė gyvenime, tačiau, kad ir kas būtų įvykę, jo motorikai tai neišėjo į naudą, mat jis šiek tiek pasistiebia sulig kiekvienu žingsniu, o tokia eisena galbūt praverčia, kai vaidini cirke, bet yra šiek tiek rizikinga kasdien stovint priešais du šimtus vaikų ir jaunuolių, kurie mano, kad deportavus Einarą Tampeskelverį baigėsi jų vaikystės aukso amžius.

Štai tą eiseną ir girdžiu artinantis man už nugaros.

Aš pasižymiu jautria klausa, tad dar gerokai prieš Aleksandrui Finkeblodui pasirodant man prieš akis, – o mano regėjimo laukas, beje, gerokai susiaurėjęs, nes po nutikimo su Kajumi Molesteriu aš vis dar stoviu su krepšio dangčiu ant galvos, išgirstu, kad kartu jis vedasi savo kurtą, Baronienę.

Turiu prisipažinti, prieš Aleksandrą nesijaučiu taip natūraliai, kaip šiaip jau turėtum jaustis stovėdamas prieš savo mokytojus. Tačiau kai nesi visiškai užtikrintas, visuomet gali pri-

sidengti namie išmoktu natūraliu mandagumu, taigi nusivožiu krepšio dangtį nuo galvos, nusilenkiu, kiek man leidžia krepšys, ir ištariu:

– Laba diena, daktare Finkeblodai, laba diena, Baroniene.

Kai retkarčiais mūsų pagrindinė komanda pralaimėdavo varžybas, Einaras Fakyras guosdamas sakydavo, kad negalima reikalauti daugiau, nei įmanoma. Taigi ir dabar nieko sau prikišti negaliu. Vis dėlto kartais to nepakanka, pavyzdžiui, dabar: nors ir galima įvairiai suprasti tą žvilgsnį, kurį man pasiunčia Aleksandras Finkeblodas, vis dėlto nepanašu, kad jis norėtų mane įsivaikinti, jei kartais mano tėvai nebesugrįžtų.

Tą akimirką, kai jis praeina pro mane, Tiltė baksteli man į petį.

– Petrusai, – sušnabžda, – jau laikas.



Negaliu pasakyti, kad turiu tikras vairuotojo teises. Tačiau esu išlaikęs mokyklinį dviratininko egzaminą, taip pat, kaip daugelis kitų, esu vairavęs traktorių ir vaikišką medinę mašiną, gokartą ir golfo automobilį, kinkinį ir mamos su tėčiu maseratį, taigi įsitaisau Torkilio Torlacijaus mersedese patogiai kaip savo kambaryje. Tenka pripažinti, kad su naujais odiniais apmušalais ir automatine pavarų dėže tai tikras malonumas.

Vienintelis dalykas, ko trūksta, kad viskas būtų tobula, tai galimybė matyti per priekinį stiklą, nes šiuo atveju Tiltė vis dėlto buvo pernelyg optimistiška. Tačiau visko vienu metu gauti negali, tad pasiguodžiu tuo, jog dažnai girdėdavau mamą sakant, esą automobilį vairuoji daugiau intuityviai negu vadovaudamasis tuo, ką matai, be to, matau dangų ir dalį mūrinės tvoros, juosiančios pastoriaus namus.

Raktelis yra spynoje, tad užvedu, atsargiai riedu skersgatviu ir suku už kampo.

Turiu pagrindo manyti, kad kelias laisvas ir Aleksandro Finkeblodo seniai nebėra. Tad didžiai nustembu, kai staiga išvystu jo pakaušį.

Suspėju išvengti jo ir Baronienės. Tačiau vis tiek jiems turėtų būti netikėta: nors aš judu kaip sraigė, juodu pašoka tarsi gelbėtų savo gyvybes, ir aš apsidžiaugiu, kad nėra laiko atremti tam žvilgsniui, kuriuo juodu į mane spokso.

O laiko neturiu dėl to, kad apvažiuodamas per šoninį stiklą pamatau Kajų Molesterį Landerį, kuris dabar, kai ištiesinau vai-

rą, turėtų būti atsidūręs prieš pat automobilį. Taigi nieko kita nelieka, tik iki galo nuspausti garso signalą jam įspėti.

Apie mersedesus girdėta daug gero, o dabar galiu pridurti, kad signalas yra toks galingas kaip Fino kelto rūko sirena, be to, jį dar sustiprino mūro sienos abipus gatvės, taigi Kajus vėl pasirodo, pademonstruodamas savo galingą šuolį.

Sustabdau ir išlipu iš automobilio.

Nei Kajus, nei Baronienė, nei Aleksandras Finkeblodas dar nepakilę. Situacija tokia, kad būtina juos nuraminti, taigi pamoju jiems norėdamas parodyti, kad padėtis valdoma, tada nuotolinį užraktą nutaikau į automobilio dureles ir užrakinu, iš dalies dėl to, kad Kajui Molesteriui esant netoliese protingiausia rakinti viską, kas nėra prikalta prie žemės, iš dalies ir dėl to, kad parodyčiau, jog aš ir automobiliu pasirūpinu. Tada per tvorą įsmunku į pastoriaus namų sodą.



Nusileidęs ant vejos, pamatau tris dalykus, kurių iš karto paaiškinti nepavyksta.

Pirmas yra tas, kad ilgosios kopėčios paimtos iš ūkinio pastato ir atremtos į namo sieną. Šiaip jau tai atrodytų visai suprantama, nes namo rūsys toks aukštas, kad pirmas aukštas iš esmės yra kaip žemas antras, o Tiltės kambario langas, prie kurio kopėčios ir pastatytos, yra kone trečiame aukšte.

Sunkiau suprasti tai, kad kopėčiomis lipa keturi asmenys. Aukštai, prie pat lango, profesorius Torlacijus-Driobertas, tada jo žmona, kuriai iš paskos seka vyskupė Anaflabija Borderud, o paskiausiai, ties kopėčių viduriu, aukštyn ropščiasi sekretorė Vera.

Tai matydamas negaliu šalin nuginti minties, kad nė vienas iš šito ketvertuko jau daug metų nelipo ilgomis kopėčiomis, jei kada apskritai lipo, ir todėl jiems atrodo, kad kopėčios tarytum laiptai, kuriais galima lipti keliems iškart.

Trečias paslaptingasis dalykas paaiškinamas sunkiausiai. Pasislėpę už didžiulio rododendro krūmo, priešais mane stovi Tiltė su Baskeriu, o šalia jų susirietęs Fino miesto policininkas Bentas Metro Połtropas su policijos šunimi Zyle.

Esama ekspertų, manančių, kad šunys panašūs į savo šeimininkus, o gal priešingai – žmonės panašūs į savo šunis, ir tai atrodo visai vykusi teorija. Pavyzdžiui, aš manau, kad Baskeris daugeliu atžvilgių panašus į visus mūsų šeimos narius, įskaitant ir prosenelę. Kalbant apie Finkeblodą ir Baronienę, akivaizdu, kad jie galėtų būti vyras ir žmona. Ir Bentas Policininkas su

Zyle. Nes Zylė nėra koks nors įprastos veislės policijos šuo. Jos veislę būtų sunku nustatyti ir kinologams, tačiau kaip ir Bentui, gaurai krenta jai ant akių, ji turi ilgą barzdą ir yra didžiulė, be to, mėgsta tokį pat maistą kaip Bentas, ypač gamintą mano tėčio. Bentas Policininkas sveria šimtą keturiolika kilogramų ir sako, kad tuo didžiuojasi, o kad šitokį svorį išlaikytų, jam būtina gana dažnai maitintis pas mus.

Zylė, kaip ir Bentas, yra draugiška, jos įspūdingiausia savybė, kaip ir Bento, yra išvaizda, nes jie abudu nekirpti ir neskusti ir atrodo lyg ką tik išlindę iš Borneo džiunglių tiesiai ant Fino scenos. Tačiau po grėsminga išvaizda plaka dvi auksinės širdys.

Vis dėlto man niekad nebuvo kilę minčių paerzinti Zylę ar Bentą Policininką, kaip nekiltų minties kišti galvą į kamanių lizdą, nes net ir po švelnia gauruota išore gali slėptis geluonis, kuris ir bus laimėtojas. Nors Finas žiemą yra gana rami sala, vis tiek kartais grupelė žvejų nusprendžia patvarkyti „Kvanką", o tada Bentas su Zyle ten atsiranda po penkių minučių, ir aš mačiau juodu žengiant prieš dvidešimt penkis žvejus, tą užeigą sumalusius į miltus. Aš tikrai tai ir norėjau pasakyti – į miltus, nes tik miltai ir tebuvo likę, o po akimirkos žvejai sumokėjo už padarytą žalą, atsiprašė ir ištykino lauk į juodą naktį.

Taigi džiaugiuosi matydamas Bentą Metro, kaip ir visada, tik nesuprantu, kodėl jis čia ir kodėl jis su Tilte ir Zyle slepiasi, bet prisijungiu prie jų.

Bentas patapšnoja man per nugarą, jo delnas kaip geras kastuvas.

– Ar esate matę juos anksčiau? – šnibžda jis.

– „Didžiajame kalne", – šnibžda Tiltė.

– Šitie vyresni negu paprastai, – šnibžda Bentas.

– Viena sakė, kad yra vyskupė. O kitas sakė, kad yra profesorius, – šnibžda Tiltė.

Bentas ryžtingai žvelgia sau priešais.

– Kur įsėlina hašišas, ten išgaruoja smegenys, – taria.

Dabar pamatau viską Bento Policininko akimis. Prieš tai mačiau keturis bendrapiliečius, lipančius aukštyn kopėčiomis su svarbia užduotimi, dabar matau, ką turėtų matyti Bentas ir Zylė, būtent keturis nusikalsti linkusius narkomanus, bepradedančius savo naktinius žygius. Ir aš pradedu įžvelgti pagarbią baimę keliančios Tiltės strategijos kontūrus. Ji paskambino Bentui Policininkui į nuovadą, kuri yra kaip tik už kampo, ir pranešė apie bandymą įsilaužti į namus. Mano mintys nuklysta į mudviejų su Tilte religines studijas, iš kurių paaiškėjo, kad visos didžiosios dvasinio pasaulio asmenybės pabrėžia, jog pasaulis dažniausiai sudarytas iš žodžių.

– Ar nereikėtų jų sustabdyti? – šnibžda Tiltė.

Bentas papurto galvą.

– Laukiam dviejų dalykų. Kad jie atidarytų langą. Tada tai jau bus įsilaužimas, ir jie sučiumpami už rankos, du šimtai septyniasdešimt šeštas straipsnis. Ir dar mes laukiame Džono, aš jam paskambinau. Šitie panašūs į agresyvius tipus.

Gelbėtojas Džonas jau su mumis – kaip šešėlis naktyje, bet toks šešėlis, kokį meta alaus cisterna, nes tokio didumo tas Džonas. Šiokiadieniais jis vadovauja Fino salos gelbėjimo tarnybai – tiek pakrančių gelbėjimo tarnybai, tiek gaisrinei, tiek greitajai pagalbai, tiek Fino apsaugos tarnybai, ir, jei turėčiau jį apibūdinti trumpai, pasakyčiau, kad jis yra dar vienas šeimos draugas ir žmogus, kurio parama gali praversti visais atvejais, išskyrus kasmetinį pavasario pokylį Fino sporto klubo garbei, nes niekas niekada jo nematė vilkint kitaip nei kombinezonu

ir penkiasdešimt antro dydžio greitosios pagalbos automobilio spalvos saugos batais plieninėmis nosimis.

Tuo metu profesorius Torlacijus-Driobertas jau yra atidaręs Tiltės langą ir iki pusės įlindęs vidun ir šitaip, techniškai žiūrint, įsilaužęs, nors mudu su Tilte žinome, kad langas niekada nerakinamas, tik uždaromas. Dabar Bentas Policininkas ir Gelbėtojas Džonas su Zyle žengia prie kopėčių ir atsargiai jas kresteli.

Tas, kas yra stovėjęs aukštai ant ilgų kopėčių, kai jos sujuda, žino, jog reikia būti labai šaltų nervų, kad išliktum ramus. Ketvertuko ant kopėčių nervai ne tokie šalti. Jie surinka. Ir pirmoji ant žemės atsiduria sekretorė Vera.

Nežinau, prie kokio elgesio yra įpratusi vyskupės sekretorė, bet, man regis, galima pajusti nuostabą tose sutemose, kai Džonas su Bentu mikliai ją apsuka ir uždeda antrankius.

– Tuojau pat ją paleiskite!

Tai Anaflabija Borderud pakėlė balsą, ir jis toks autoritetingas, kad galėtų batalionus suguldyti ant žemės ir priversti iškelti visas keturias aukštyn.

Tačiau Bentas Policininkas ir Gelbėtojas Džonas yra vyrai, akis į akį susidūrę su uraganais ir nieko nepajutę, taigi dabar įvyksta tik tiek, kad Greno vyskupijos galva staiga ir tikriausiai pirmąkart gyvenime surakinama antrankiais.

Džonas su Bentu Policininku vėl papurto kopėčias, kaip purtoma kriaušė, ir pasiruošia sučiupti Miną Torlacijus-Driobert kaip prinokusį vaisių.

– Torkili, gelbėk!

Jos riksmas priverčia profesorių išlįsti iš Tiltės kambario, šokti atgal ant kopėčių ir leistis žemėn taip užtikrintai, kaip gali tik vyras, įpratęs viską sudėlioti į vietas ir matyti, kaip viskas jose ir pasilieka.

Stovėdamas ant apatinio kopėčių skersinio jis nusprendžia pamėginti atvesti plačiąją auditoriją į protą.

– Esu Torlacijus-Driobertas, – sako jis. – Esu Orhuso naujosios apskrities ligoninės profesorius.

– Džiaugiuosi, – atsako Bentas Policininkas. – Aš esu Fino salos metropolitas.

Bentas Policininkas yra protingas vyras, bet jo protingumą veikiau pavadinčiau gyvenimiška išmintimi, nei tai, kas įgyjama mokykloje. Spėju, kad jis nežinotų, kas yra metropolitas, jei ne Tiltė, kuri jam ir prisegė šitą prievardį, nes jis labai arti tikrosios pavardės, Metro Poltropas, be to, Tiltės manymu, Bento išvaizda ir laikysena yra kaip metropolito, kuris yra tarsi koks kunigų viršininkas Graikų ir Rusų Ortodoksų bažnyčioje. Bentui labai patinka Tiltė ir naujasis žodis. Toks galėtų būti paaiškinimas, kodėl šitas žodis čia nuskamba.

– Galiu viską paaiškinti, – sako Torkilis Torlacijus. – Mes rengiamės atlikti psichiatrinį ir teologinį pastoriaus namų įvertinimą.

– Ir pradedate nuo trečio aukšto langų įvertinimo, – atitaria Bentas.

Profesorius neprieštarauja.

– Aš viską galiu paaiškinti, – sako. – Galiu ir asmens dokumentą parodyti. Automobilis stovi štai ten.

Jis išeina į skersgatvį, – nuo jo nesitraukia Bentas Policininkas ir Džonas, – ištiesia ranką ta kryptimi, kur kadaise stovėjo jo mersedesas, bet dabar ten stovi tik krepšys.

Profesorius sukrėstas, kad automobilio ten nėra. Tačiau didieji tyrinėtojai niekada nepasiduoda, jie nenuilsdami ieško naujų kelių.

– Mes atvežėme mergaitę, – aiškina jis. – Dildę, štai. Ji lankė savo brolį, narkomaną ir nusikaltėlį, kuris gydosi ana ten.

Jis parodo ten, kur mano esant „Didįjį kalną", bet tikriausiai yra praradęs orientaciją, todėl ten, kur jis rodo, yra prekybos centras, o už jo senelių namai. Bentas ir Džonas jį įdėmiai stebi.

– Mes atvežėme mergaitę ir roplį, – sako profesorius. – Varaną. Fino varaną.

Ir rodo į krepšį. Norėdamas pateikti nenuginčijamų įrodymų, patvirtinančių jo istoriją, jis nukelia dangtį. Jis ir Bentas su Džonu pasižiūri į krepšį, šis tuščias.

Staiga Torkilis Torlacijus pastebi mane.

– Berniukas, – sako jis, – tas narkomanas. Tai jis apsimetė ropliu!

Džonas Gelbėtojas ir Bentas Policininkas susižvalgo.

– Čia dar ir alkoholis, – nusprendžia Bentas Policininkas. – Narkotikai su alkoholiu. Esu matęs anksčiau. Visiškai ištrina smegenis.

Profesoriaus veidas įgauna, techniškai vertinant, tikriausiai vadinamąją purpurinę spalvą. Bentas Policininkas suima jį už rankos, o kita ranka iš kišenės išgriebia dar vieną antrankių porą.

Ir vėl atsitinka šis tas, kas mus visus priverčia pakeisti nuomonę apie Akademinį bokso klubą ir grįžti prie pirminės teorijos, kad ten vis dėlto yra palaikomas aukštas sportinis lygis. Nes profesorius Torlacijus suduoda Bentui Policininkui į diafragmą tokį smūgį, kurio niekas nerizikuotų suduoti be ilgų treniruočių.

Bentą neblogai apsaugo jo šimtas keturiolika kilogramų. Bet šimtas dvidešimt būtų padėję labiau. Nes iš plaučių išmušamas oras ir jam tenka suklupti ant kelių.

Tada ant profesoriaus užšoka Džonas Gelbėtojas, tačiau jis iš nelaimingo Bento Policininko likimo pasimoko, taigi prisidengia minkštąsias dalis, ir profesorius pakliūva į antrankius.

– Visada reikia saugotis iš už nugaros, – taria Tiltė.

Taip ji pasako dėl to, kad Džonas atsitiesia tarsi po sėkmingos gelbėjimo operacijos, tačiau jis pamiršo Miną Torlacijus-Driobert, o ji dabar patvirtina mano nuomonę, kad sutuoktiniai gali būti tokie vieningi ir sudaryti puikią komandą, nes dabar ji užpuola Džoną iš už nugaros kaip artilerijos sviedinys, tuo pat metu riktelėdama panašų į japonų dvikovos šūkį.

Galiausiai matau, kaip vyskupė su Vera pasileidžia bėgti iš įvykio vietos su už nugaros surakintomis rankomis. Ne itin protinga politika, tačiau jas galima suprasti. Pajutus artėjant pasaulio pabaigą, visiems kyla noras sprukti.

Pajuntu Tiltės delną ant savo rankos.

– Jie pateks į naująją areštinę, – sako ji. – Iki pirmadienio ryto. Tokia Bento politika su girtuokliais. Turime dvidešimt keturias valandas.



Kažkaip nejauku, kaip greitai namas netenka gyvybės, kai yra paliekamas.

Žinoma, pastoriaus namų niekas nepaliko, tačiau mes išvykome tik prieš savaitę, o namai jau pasikeitę. Prieškambaryje guli pradėjęs gelsti keturkampis vokas, kurį paštininkas pakišo po durimis. Laikrodis su švytuokle virš atverčiamo suolo vis dar muša, viskas ten, ką vadiname tėčio kambariu, kaip buvę, šviesa tokia pati kaip visada, ir taip yra dėl to, kad kambario langai ir durys, vedančios į terasą ir sodą, dideli, o tai reiškia, kad netgi dabar, kai saulė jau beveik nusileidusi, mudu su Tilte viską aiškiai matome. Iš mamos kambario sklinda virpesiai, kurie visada sklinda iš ten, kur stovi didelis fortepijonas, taigi tam tikra prasme viskas po senovei. Vis tiek erdvės po truputį darosi negyvos.

Prisimenu, tai pastebėjau tada, kai kartą grįžome po vasaros atostogų, paskui mačiau dar kartą, kai visi buvome išvykę kažko aplankyti. O stipriausiai jaučiau tuos du mėnesius, kai tėvai buvo sulaikyti ir mus prižiūrėjo prosenelė – po to, kai išsitraukė kastetą priešais Bodilę Begemotę, kuri norėjo mus uždaryti Greno vaikų namuose. Po tų dviejų mėnesių pastoriaus namai buvo benumirštantys, ir prireikė beveik visos savaitės jiems atgaivinti, taip bus ir šįkart.

Esant šiai rimtai situacijai mudu su Tilte sėdime ant sofų, žiūrime vienas į kitą tylėdami ir giliai įkvepiame prieš apieškodami namus, kuriuose gimėme ir augome, turėdami viltį rasti kokių nors tėvų pėdsakų.

Šitą trumpą atokvėpį norėčiau išnaudoti ir pasakyti porą žodžių apie Tiltę.

Nemanau, kad atsirastų daug turistų ir tikriausiai nė vieno vietinio, kuriems pasirodytų, jog Tiltė priklauso didžiajai grupei vadinamųjų paprastų mirtingųjų. Daugeliui ji atrodo bent jau pusiau dievaitė – su strėle, nukreipta aukštyn.

Tai teorija, kuri remiasi tokiais įvykiais, kaip pokalbis mokykloje ir namie, kuris įvyko Tiltei būnant penktokei ir kuriame aš dalyvavau, nes tėtis turėjo vakarines pamokas besirengiantiems konfirmacijai, o mane reikėjo nuolat prižiūrėti po vieno nelaimingo epizodo su Kajumi Molesteriu Landeriu. Automobilyje išgirdau Tiltę pareiškiant:

– Mama, šiandien mokytojai manimi skųsis, nes juos veikia mano didi asmenybė.

Ji tai pasakė visiškai rimtai, pasverdama kiekvieną žodį, o kai atvykome į susitikimą ir mokytojai pasakė, kad Tiltės yra tiesiog per daug, tačiau klasėje jos buvimas yra svarbus ir ji visuomet padeda kitiems, vis dėlto jos pernelyg, pernelyg dažnai nėra pamokose, netgi pagal andainykščius maloniai laisvus standartus, nes valdžia dar nebuvo iš pasalų užklupusi Einaro Tampeskelverio Fakyro. Tai pasakę mokytojai sužiuro į Tiltę tikėdamiesi, kad ji atsiprašys už prastą lankomumą ir galbūt prisipažins, jog visą pavasarį rinkome kirų kiaušinius. Tačiau Tiltė tepasakė:

– Taip, juk gero visada norisi kuo daugiau.

Ji tai pasakė nesišypsodama, išdidi iki panagių. Tokie trumpi epizodai kaip šis aplinkiniams leido daug ko tikėtis iš Tiltės, tačiau ne per daug.

Labai svarbu, kad jūs viską regėtumėt kuo aiškiau. Kitaip nesuprasite, kad ieškoti ir atrasti kelius, vedančius į laisvę nuo

šitos kalinančios tikrovės, gali ne tik pusdieviai ar kuo nors ypatingi žmonės. Tai skirta ir simpatingiems, kitų mėgstamiems, tačiau visai paprastiems tipams, tokiems kaip mes su jumis.

Taigi papasakosiu apie Tiltės širdgėlą, kad galėtumėte geriau ją suprasti ir įsitikinti, kad tam tikrais atvejais ir ji yra tokia pati kaip mes visi.

Prieš pusantrų metų Tiltė pradėjo draugauti su Jakobu Akinu Borduriјumi Madsenu.

Žinau, ką pasakysite. Pasakysite, kad iš visų labiausiai nevykusių vardų, kokius tik yra tekę girdėti gyvenime ir kuriuos išgirdus užplūsta nenumaldoma užuojauta tam baubui, kurį tėvai šitaip pakrikštijo, kai jis buvo bejėgis kūdikis, Akinas Borduriјus Madsenas sau lygių neturi. Tačiau tokį vardą galima paaiškinti: su dviem laivų statyklomis, kuriose devynioliktame amžiuje buvo statomos vienos greičiausių škunų ir arbatą gabenę kliperiai, ir su nuostata, kad visai įprasta, jog vyrai visada išvykę kaip vikingai arba eiliniai jūreiviai, arba kapitonai, arba superkargai, arba kaip zuikiai, o moterys išvykusios kaip karės arba kajučių valytojos, arba virėjos, ar misionierės, ar kaip matos hari, Finas visada buvo orientuotas į platųjį pasaulį. Iš tų kelionių Fino saloje yra likę įvairios etninės kilmės vyrų ir moterų, ir šiaip saloje atsirado daug įvairiausių pavardžių, o kai kurios iš jų, kaip antai Akinas Borduriјus Madsenas – gaila, tačiau neišvengiama – yra tokios, kad pirmą kartą jas išgirdęs guli paskui, žmogau, tamsoje ir dūsauji negalėdamas užmigti.

Tačiau į Fino salą dėl tos pačios priežasties atkeliavo ir daug religijų, o Jakobo tėvai yra katalikai, ir jis visuomet su savimi nešiojasi nedidelį rožinį, kurį suka tarp pirštų mintyse kalbė-

damas sveikamarijas; jis meldžiasi be perstojo ir yra garsus tuo, kad jo rožinis niekada nesustoja, nebuvo sustojęs net ir tada, kai jis laimėjo standartinių šokių finalą Ifigenijos Brun šokių akademijoje, įsikūrusioje Didžiojoje aikštėje.

Tai, žinoma, tėra smulkmena, į kurią reikėtų atsižvelgti, kai tenka įvertinti Jakobo protinius gebėjimus, tai yra, kad jis šokėjas ir kalba sveikamarijas, ir kad jis buvo bendrininkas bent jau poroje sunkesnių nusikaltimų žmonijai, kaip tada, kai kartu su Kajumi Molesteriu patyliukais atvedė tris mokyklos klases į parapijos bendruomenės centro galeriją kaip tik tuo metu, kai mudu su Simonu Stulpininku buvome išsirengę ir ketinome patyrinėti, kokios dvasinės galimybės slypi skystame muile; prie to aš dar sugrįšiu. Tačiau to nepakanka paaiškinti, kas atsitiko tarp jo ir Tiltės, nes Jakobas yra toks asmuo, kuris per tuos daugelį metų, kuriuos jį pažinojome ir matėme augant, be kai kurių charakterio trūkumų, taip pat yra pademonstravęs ir nemažai žmogiškų savybių. Pavyzdžiui, Fino sporto klubo pagrindinėje komandoje jis žaidė puolėju man iš kairės, o jo smūgiai į vartus yra buvę tokios kokybės, kad aš ir daugelis kitų pro pirštus žiūrėdavome į tai, kad jis yra laimėjęs šešis Danijos standartinių šokių čempionatus, o standartiniai šokiai yra judėjimo būdas, į kurį mes Fino sporto klube žiūrime su tokia užuojauta, su kokia mama žiūri į ligos patale gulintį vaiką.

Nepaisant visko, jis staiga pajuto pašaukimą.

Turiu greitai apžvelgti, kas yra pašaukimas. Tačiau pirmiausia teks papasakoti, kokie buvo Tiltės ir Jakobo santykiai, kad suprastumėte katastrofos mastą: Tiltė ir Jakobas buvo laimingi.

Tiltė buvo laiminga ir su ankstesniais savo vaikinais. Tačiau kitaip, nes tie vaikinai buvo įveikiami. Su jais Tiltė buvo laimin-

ga, kaip Baskeris jaučiasi laimingas susitikęs su kitais šunimis, tai yra būdamas hierarchijos viršūnėlėje. Net kraugeriškiausias Fino salos šuo, Džono Gelbėtojo Grenlandijos šuo Grafas Drakula, kurio galva panaši į balto pliušinio meškino, tačiau yra dukart nuteistas būti užmigdytas ir segi du antsnukius, kai Džonas vedasi jį už grandinės, – netgi jis apsisisioja iš baimės, jeigu Baskeriui tądien migrena. Taigi užimant tokią padėtį mielai galima mylėti visus kitus šunis, jeigu jau kalbėsime atvirai, nors tai ir užgauna Baskerį.

Su Tilte ir Jakobu buvo kitaip. Buvo aišku, kai matydavai juos gatvėje. Žinoma, kad jie buvo įsimylėję ir svajingai žiūrėjo vienas kitam į akis, retkarčiais net pasijusdavai šiurpulingai nublokštas į kai kuriuos mano brolio Hanso eilėraščius. Tačiau tuo pat metu jie buvo ir draugužiai, ir priešininkai; neįmanoma paaiškinti, bet tai buvo tikra meilė.

Tai truko pusmetį, o tada Jakobas pajuto pašaukimą. Vieną dieną, eidamas per tiltą iš maudyklos, esančios į vakarus nuo Fino miesto, kur vasarą dirbo gelbėtoju, jis išgirdo vidinį balsą, kuris jam sukuždėjo, kad turi palikti Finą, važiuoti į Kopenhagą ir tapti katalikų kunigu, niekada nevesti ir likusį gyvenimą nugyventi vienas.

Po dviejų mėnesių jis išvažiavo.

Nežinau, kaip viskas atrodo jūsų kaimynystėje. Tačiau Fino saloje nuolat atsiranda žmonių, kurie išgirsta pašaukimą – kai Dievas arba Buda, Avataras arba keturi angelai jiems prabyla ir duoda įsakymų arba patarimų. Man asmeniškai to nėra tekę patirti. Bet jei vieną dieną taip nutiktų, aš labai smarkiai pasistengčiau pasitikrinti, kas yra siuntėjas. Štai, pavyzdžiui, grafas Rikartas Trys Liūtai nuėjo į Fino miesto Mėgėjų teatro šokio ir dainavimo perklausą į „Linksmąją našlę", mat troško pagrindi-

nio, grafo Danilo, vaidmens, o drąsos jam suteikė pašaukimas, kuris, jo manymu, atėjo tiesiai iš Dievo.

Girdėjau tas perklausas, nes mama teatre akompanuoja, ir galiu pasakyti, kad šitas pašaukimas tikrai negalėjo ateiti iš aukščiau, jis tikriausiai buvo siųstas tamsiųjų jėgų, kurios norėjo Rikartą nugalabyti, nes ta perklausa paskui dar ilgai pasirodydavo košmaruose.

Taigi, pašaukimus derėtų kruopščiai išsianalizuoti. Ar Jakobas tą padarė, nežinau. Aš tik noriu atsargiai atkreipti dėmesį į tai, kad pašaukimą jis pajuto iškart po to, kai juodu su Tilte kalbėjosi apie sužadėtuves ir savaitės atostogas vasarnamyje. Neminėdamas savęs ir Konės noriu pasakyti, kad, nors man dar tik keturiolika, turėjau pakankamai progų pastebėti, kaip dažnai nutinka, kad žmones „pašaukia“ kas nors didingesnio ir geresnio – išgarsėjimas arba paaukštinimas, arba pagrindinė futbolo komanda, arba gyvenimas tarnaujant Dievui – kaip tik tuomet, kai jie galėtų žengti didelį ir drąsų žingsnį pirmyn savo mylimųjų link.

Taigi norėčiau pacituoti prosenelę. Ji stovėjo nugara į mus savo virtuvėje ir ketino valytis dantis, kai Tiltė papasakojo apie Jakobo pašaukimą. Viskas buvo ką tik įvykę, žaizda šviežia, o Tiltė kalbėdama neįstengė nė vienam pažvelgti į akis. Prosenelė išsivalė dantis, ji savo dantimis didžiuojasi, turi jų dar ne vieną savą, be to, ji dar giriasi, kad dantenomis gali suskaldyti kaulus, nes šios yra kietos kaip ragas, tos jos dantenos.

Užbaigusi ji įkrito atgal į savo vežimėlį, prisistūmė prie Tiltės ir pažvelgė jai į akis.

– Daugelio įsimylėjėlių porų bėda yra ta, – tarė ji, – kad ko nors trūksta. Bet kartais būna ir ko nors per daug.

Daugelis manė, kad Tiltė netruks susirasti naują vaikiną, bet

tik ne Baskeris ir ne prosenelė, ne Hansas ir ne aš, nes mes žinojome, kaip viskas rimta. Taigi jau praėjo pusantrų metų, o Tiltė vis dar vieniša.

Jakobui dingus, Tiltės noras parodyti žmonėms tas duris pasisuko kitu kampu. Misionierišku. Aš tik užsimenu. Dar ir tam, kad galėtumėte mane stebėti. Kai kas nors kam nors nori ką nors parodyti, ypač ką nors esminio, ir tu jauti, kad jie dega tuo noru, reikia būti budriam. Nes labai tikėtina, kad kažkas yra negerai.

Taigi tiek apie Tiltės širdgėlą. Kad suprastumėte, jog mudu su Tilte abu esame netekę to vienintelio žmogaus. Mes labai retai apie tai kalbamės, beveik niekada. Tačiau vis tiek Tiltės širdgėlą visada jaučiu. Netgi tada, kai ji panaši į patį Rio karnavalą ir gelbsti pasaulį visiems rodydama kelią į jų pačių sielų gelmes, vis tiek tuo pat metu, giliai viduje, tūno sielvartas, kuris primena, kad ji taip pat yra paprastas žmogus.



Kaip jau sakiau, su Tilte sėdime ant sofų vadinamajame tėčio kambaryje. Kol aš jums pasakojau apie Tiltės situaciją, akimis klaidžiojome po kambarį. Nė žodžiu apie tai neužsimindami, mudu abu žinome, kad kažkas namus apieškojo. Ir jie labai apdairiai po savęs viską sutvarkė, kad niekas atėjęs neįtartų, jog jų čia būta. Mes pamatėme dalykus, kuriuos gali pamatyti tik tie, kas čia gyveno visą savo gyvenimą ir dukart per savaitę tvarkė namus – pirmadieniais apeidami mažąjį ruošos ratą, ketvirtadieniais – didįjį, su grindų plovimu: mamos fortepijonas paliko įspaustas žymes ant kilimo. Tą jie pastebėjo ir pastatė fortepijoną tiksliai, kad ratukai vėl uždengtų duobutes. Nedidelę multino atraižą atgal ant fortepijono dangčio, o ant jos – mamos du smuikus jie padėjo tiksliai taip, kaip jie visada guli. Bet jie nežinojo, kad tas multinas dengia įbrėžimą, atsiradusį tada, kai mudu su mama norėjome išbandyti „Sopwith Camel“, kurį prieš kelerius metus buvome sukonstravę Didžiajai aitvarų ir sklandytuvų dienai, nuotolinį valdymą. Taigi dabar įbrėžimas nušviestas paskutinių besileidžiančios saulės spindulių.

Jie sudėjo nudrožtus pieštukus atgal ant tėčio rašomojo pulto, šie ten guli tam atvejui, jeigu tėtį staiga aplankytų dangiškas įkvėpimas naujam pamokslui ir jam prireiktų užsirašyti; jis akimirką stovi ir turi įsitikinti, kad visi jį mato – tėtis dirba, jį staiga užliejo geniali mintis. Tačiau jie sudėjo pieštukus ne ta tvarka, tėtis visuomet pradeda nuo kietų ir baigia minkštais.

Namų išlaidų piniginė guli savo vietoje ant apatinės lentynos, atsegu ją, ten guli pluoštas banknotų, tokio storumo, kokį

mama su tėčiu paprastai paliktų išvykdami savaitei atostogų. Susikišu banknotus į kišenę, kažkas man kužda, kad finansavimo mums prireiks.

– Nuotraukos, – sako Tiltė. – Jie viską nufotografavo. Paskui viską išdraskė. O tada pasinaudodami nuotraukomis viską sustatė atgal. Tik kada?

Dėl sodo, kuris šiaurinėje pusėje remiasi į bažnyčią, gali pasirodyti, kad pastoriaus namai – tarsi maža trobelė vidury girios. Tačiau taip nėra, aplinkui yra namų: senasis varpininko namelis, jame įsikūrusi Bermudos Svartbag šarvojimo reikmenų parduotuvėlė ir akušerijos klinika, turizmo biuras, Žvejo namas, kuriame įsikūrusi Leonoros Ganefriud asmeninės vadybos įmonė, Fino miesto Krašto muziejus ir dar Fino užuolaidų salonas – vieta, kur išsiperėjo Kajus Molesteris Landeris. Apskritai Fino miestas yra tarsi skruzdėlynas – kad ir kur bakstelėtum, tuojau visas miestas ima būriuotis.

– Nakčia, – tariu. Ir sakau tai visiškai įsitikinęs, šitaip praeitis ateina plėšti nekaltų žmonių sodų. – Jie tai padarė per vieną naktį.

Mamos ir tėčio darbo kambariai vienas už kito, durys tarp jų visada atviros, išskyrus tada, kai tėčiui tenka rimtai pasikalbėti su parapijos vaikais. Iki tol, kai mama su tėčiu dingo pirmą kartą, iš tų dviejų kambarių sklindantys garsai savotiškai palaikė namų dvasią, o Hansas, Tiltė ir aš galynėjomės kiekvienas su savo tornadais. Iš tėčio kambario girdėdavai pieštuko garsą popieriaus lape, kai jis rašydavo ateinančio sekmadienio pamokslą, arba maigomos klaviatūros garsą, kai pamokslą perrašinėdavo, o iš mamos kambario sklisdavo ką nors sugriebiančių elektronikos replių garsas arba tylus lydmetalio šnypštimas, arba mamos dainavimas, kai tobulindavo balso atpažinimo programą.

Pirmasis kambarys, į kurį patenkama iš virtuvės, yra tėčio, iš jo matyti mamos, jie, kaip įprastai, prieš išvykdami susitvarkė; tą tvarką policijos techninis personalas atkūrė po to, kai viską buvo apvertę aukštyn kojomis, dabar mes ją ir matome.

Netrunkame apsižiūrėti, nes tėčio kambaryje tėra didžiulis rašomasis stalas, kompiuteris, didelė lentyna su knygomis, kurios susijusios su jo darbu, o tai yra keli tūkstančiai tomų, tačiau niekis, palyginti su tuo, ką jis turi svetainėje. Į visa tai nežiūrime. Nežiūrime ir į paveikslus ant sienų, pasak Tiltės, tai reprodukcijos iš Ufici galerijos Florencijoje, vaizduojančios šventuosius vyrus ir moteris, kuriems pasirodo regėjimai, arba nuogas damas, išlipančias iš kriauklių. Apie pastarąsias Tiltė tėčiui yra pasakiusi, kad tokių kabinti negalima, kaip, jo manymu, turėtų jaustis į pastoriaus namus atėję būsimieji konfirmantai, o kai tėtis jų nenukabino, Tiltė užlipo į palėpę ir surado tinkančių

lėlės Barbės apatinių ir priklijavo prie vieno iš paveikslų, taigi jame dabar vaizduojama iš jūros putos gimusi Venera su kelnaitėmis ir liemenėle. Tėtis apatinius paliko kaboti, o kai žmonės klausia, jis visiškai rimtai atsako, jog „tai mano dukra Tiltė pritaisė, kad šiek tiek prislopintų nuogumo jausmą".

Jis tai būtinai pasako tada, kai Tiltė girdi, tai vienas iš tų žaidimėlių, kurie yra šeimos idilės dalis.

Už paveikslo yra įmūrytas seifas, kuriame saugomos bažnyčios metrikų knygos, ir kai pakeliame paveikslą, seifas iš pažiūros atrodo kaip paprastai. Tačiau toks jis nėra, nes kai paliečiame dureles, šios atsidaro. Knygos guli savo vietoje, tačiau ten, kur buvo spyna su mikrofonu ir elektroninio valdymo mechanizmu, žioji tuštuma, kažkas išgręžė užraktą.

Mudu pakabiname paveikslą atgal tylėdami ir atsisukame į didžiąją drabužinę kambario gale.

Toje drabužinėje kabo dalis tėvo drabužių.

Dėl mano tėčio neapsirikite. Nors jam, kitaip nei Tiltei ar mano mamai, nereikia atskiro vagono savo garderobui, kai reikia išvykti savaitei į kursus pastoriams, jis puikiai žino, ką vilki, iki menkiausios smulkmenos. Man atrodo, kad iš tikrųjų kunigų teismui jie turėjo pateikti tas mažas maudymosi kelnaites, kurias jis mūvi, kai vasarą palei pat vandenį žingsniuoja paplūdimiu apkabinęs mamą ir stengiasi būti panašus ir į šeimos vyrą, ir tėvą, evangelikų liuteronų bažnyčios kunigą, vedusį jau devynioliktus metus, ir į riaumojantį paplūdimių liūtą vienu metu – už tai jį tikrai būtų galėję nuteisti.

Taigi mano tėtis ne šiaip sau rūpinasi savo drabužiais, jis rūpinasi jais, tarsi šie būtų bažnytinės brangenybės, todėl žvilgsnis į jo garderobą Tiltės ir mano žvitriai akiai pakuždės ką nors apie tėčio sumanymą.

Iš pirmo žvilgsnio neatrodo, kad jis būtų ką nors sumanęs, nes visi drabužiai kabo savo vietose. Drabužinės dešinėje pirmiausia stovi trys manekenai: su sutana, smokingu ir fraku. Už jų kabo tėčio kostiumas ir švarkas. Kairėje – lentynos su rauktinėmis apykaklėmis. Visa drabužinė dvelkia kvepalais, kurie vadinasi „Knize No. 9“ ir kuriuos jam atsiunčia iš Vienos; man kyla noras tučtuojau uždaryti drabužinės duris, nes, mano nuomone, jeigu jau kunigų teismas nebūtų nutvėręs jo už tas kelnaites, jis būtų turėjęs įkliūti dėl savo vyriškų kvepalų.

Tačiau Tiltė dar nenori, kad uždaryčiau.

– Kažkas čia ne taip, – sako ji.

Ji įsitraukia mane į drabužinę. Už manekenų braunamės pro sukabintus marškinius su atsarginėmis perlamutrinėmis rankogalių sagutėmis maišeliuose ir galiausiai, pasiekę pačią gilumą, stovime priešais du tuščius manekenus.

– Kas čia kabojo? – klausia Tiltė.

Pasitelkiu savo garsųjį tvarkos pojūtį ir gerą atmintį, ir prisimenu. Žinoma, nedažnai prasibrauni iki pat savo tėvų drabužinės gilumos. Tačiau dukart per metus viskas būna iškabinama prieš saulę ir vėją, mama sako, kad taip darant nereikalingos priemonės nuo kandžių, nes jos nepakenčia saulės spindulių.

Aš manau, kad jeigu šitie parazitai pakenčia „Knize No. 9“ aromatą ir tėčio šilkinių marškinių vaizdą, tai reikia šio to daugiau nei trupučio saulės ir pajūrio brizo, kad atimtum jiems gyvastį, bet darbai pas mus taip padalyti, kad techninis ekspertas yra mama, taigi drabužiai keliauja laukan dukart per metus; ten ir mačiau tai, kas įstrigo mano atmintin.

– Jo atsarginė sutana, – sakau. – Ir senas smokingas. Jie kabojo ant manekenų.

Vėl leidžiamės į žygį, kuris turėtų mus išvesti iš tos drabužinės. Praeiname pro manekenus priekyje. Ranka paglostau juodą vilną.

– Tai senoji tėčio sutana, – sakau. – Jis pasiėmė naująją.

Kas antras Danijos pastorius būtų patenkintas tėčio senąja sutana. Iš tiesų kas antras Danijos pastorius ir yra patenkintas, nes drabužis siūtas Samsės saloje, Balenkopo uniformų siuvykloje, kuri siuva sutanas visiems Danijos pastoriams. Išskyrus Fino salos pastorių. Tėčio sutana iš kašmyro ir ji pasiūta pas Knicę Vienoje specialiai jam ir už tokią kainą, kurią, norėdami išvengti liaudies sukilimo, esame priversti saugoti kaip šeimos paslaptį.

Mudu su Tilte susižvalgome. Abudu galvojame tą patį, o Tiltė ištaria. Bodilė tikriausiai teisi.

– Jie ne La Gomeroj.

Mūsų tėtis gali nueiti toli, siekdamas atkreipti į save dėmesį, taip pat ir Kanarų salose. Tačiau ne taip toli, kad su ceremonijų drabužiu pasirodytų prie baseino.



Įžengiame į mamos darbo kambarį, Tiltė sušvilpauja pirmąjį posmą Minjonos dainos „Leisk man švytėti“ iš Šuberto „Gėtės dainų“, ir patalpa skaisčiai nušvinta. Visi elektros prietaisai namuose turi jungiklius, tačiau taip pat gali būti įjungti dainuojant įvairias Šuberto „Dainų“ ištraukas. Muzikos grotuvas įsijungia pagal Minjonos „Nemokyk manęs kalbėti, nutildyk mane“ pradžią. Duonos skrudintuvas įsijungia ir išsijungia pagal „Tavųjų akių žvilgsnis manosiose“, o svečių tualete vestibiulyje vanduo nuleidžiamas pagal dainą „Tik tas, kuris pažino ilgesį, supranta mano kančią“.

Mamos darbo kambarys iš tiesų netgi nėra kambarys, tai dirbtuvės, o iš tiesų net ne vienos, o ketverios dirbtuvės, nes kiekviename kampe įrengta skirtinga darbo vieta. Prie lango stovi kompiuteriai, į svetainės pusę yra radioelektronikos kampas, priešais – ilgas stalas su varstotu ir nedidelėmis tekinimo staklėmis tiksliesiems mechanizmams, o kitapus durų – staliaus darbastalis.

Virš kiekvieno darbo stalo ant faneros lakštų sukabinti įrankiai, o ant lakštų apibrėžti kiekvieno įrankio kontūrai, todėl vieno žvilgsnio pakanka įsitikinti, kad viskas savo vietose.

Stovime ir dairomės. Kaip mums rasti ką nors, ko nepastebėjo didžioji policijos namų tvarkytojų komanda?

Atidarau ūkinę spintą ir ištraukiu iš jos dulkių siurblį. Siurbiant dulkes namuose, kuriuose yra moterų, dažnai siurblyje atsiduria tokios brangenybės kaip auskarai arba grandinėlės, arba Tiltės kasyčių galai. Esu visai neblogai įgudęs tyrinėti

dulkių siurblio maišus, todėl žinau, kad jie yra pilni informacijos apie tai, kas vyko kambariuose, kuriuose išsiurbtos dulkės.

Deja, labai panašu, kad policija šituos įgūdžius irgi turi, nes maišo nėra, jis pakeistas nauju ir visiškai tuščiu.

Tačiau kad jau siurblys mano rankose, aš jį apverčiu. Antgalio šepečiuose įstrigusi medžio drožlė. Aš ją paimu.

Šiaip jau nieko neįprasta, ypač patalpoje, kurioje stovi staliaus darbastalis ir trys obliai ant įrankių lentos, plius dar vienas elektrinis.

– Su medžiu mama dirbo prieš tris mėnesius, – ištariu.

Pasuku drožlę. Drožlių trumpas, tačiau gražus gyvenimas. Kol šviežios, jos elastingos kaip garbanos, beveik perregimos, ir kvepia medžiu. Bet po savaitės jos išdžiūsta, lūžta ir subyra į pjuvenas. Ta, kurią laikau rankoje, tebėra šviežia. Artėjanti link senatvės, kuri anksčiau ar vėliau palies mus visus, tačiau dar šviežia.

Mudu su Tilte galvojame tą patį: negalime atmesti, kad policijos mobilioji grupė pasinaudojo proga užsiimti rankdarbiais ir šiek tiek padirbėjo prie staliaus darbastalio – su siaurapjūkliu ir obliumi. Gal ką nors namams, vaikams. Nėra neįmanoma. Tačiau mažai tikėtina. Tikėtina yra tai, kad mama kažką obliavo prieš pat išvykdama. Ir kad tiek ji, tiek policija nepastebėjo antgalio šepetyje įstrigusios drožlės.

Medis, kurio drožlė nuobliuota, tamsiai rudas su baltomis rievėmis. Neįmanoma gyventi pastoriaus namuose, kur yra krosnis, o mama meistrauja baldus, ir nieko nenutuokti apie medį. Šita rūšis iš kietųjų. Panaši į taurią medieną. Bet ne raudonmedis ir ne tikmedis.

Prisimename tai abudu vienu metu. Ir vėl nereikia net nieko sakyti. Čia kaip man su Jakobu Akinu Bordurijumi Madsenu:

nuo tos akimirkos, kai teisėjas išmeta kamuolį, iki jo finalinio švilpuko mudu su Jakobu būdavome susieti telepatiniu ryšiu. Mudu su Tilte pasukame į virtuvę, Tiltė garsiai uždainuoja „Ak, jo bučinys!"

Ištrauka iš „Gretchen prie ratelio", ir su tuo mums, vaikams, teko tiesiog susitaikyti, nes šeimos gyvenimas juk ir susideda iš daugybės kompromisų. Užtat bet ką pradžiugintų prieš mūsų akis atsiveriantis vaizdas. Dangtis į maisto podėlį atsidaro, išsilanksto kopėčios, o nuo grindų pakyla tvorelė, skirta apsaugoti mažiems vaikams ir šunims, kad neįkristų. Galiausiai įsiplieskia šviesos.

Podėlyje yra dvi patalpos: katilinė, kur stovi krosnis ir mūsų skalbyklė bei džiovyklė. Kita patalpa yra tikrasis maisto podėlis, ten mes ir nusitaikėme.

Tai gana didelė patalpa, bet taip ir turi būti, kai mano tėtis šitiek gamina.

Iš kur tiksliai jis nusižiūrėjo vaidmenis šeimoje, mes nežinome. Didysis pavyzdys, kaip jau minėta, tikrai nebuvo jo motina ir bet kuriuo atveju tai tikrai ne Išganytojas, nes jis, kaip žinoma, apsiėjo su penkiais kepalais duonos ir dviem žuvimis, o gal atvirkščiai, ir su tuo, kaip ten, „pasižiūrėkite į paukščius, nes jie nei sėja, nei pjauna, nei terliojasi su antienos putėsiais, ir vis tiek pasisotina". Tėčio stilius kitoks, jis labiau paremtas kontaktais su delikatesų firmomis ir ypatingais mėsininkais žemyninėje šalies dalyje bei daugybe valandų virtuvėje pakiliai nusiteikus. O dar paremtas ir tuo, kas puikuojasi prieš mus: tai ištisi metrai lentynų, nukrautų čatniais ir pagardais, kompotais, sultimis ir sezoninių vaisių uogienėmis.

Taigi stovime patalpoje, kurios sienų plotas gerai išnaudotas. Tačiau tai ne tokia patalpa, kurioje ką nors paslėptum. Čia tik

plynos grindys, vyno lentyna per visą sieną, o tada tie metrai lentynų su buteliais ir uogienių stiklainiais.

Lentynos padarytos iš plienmedžio. Prieš pusmetį mama pagamino lentynas paskutinei neišnaudotai sienos daliai. Mudu su Tilte tai prisiminėme.

Dabar žiūrime į tą sieną.

Tai visiškai atitinka mamos dvasią ir stilių – nuolat tobulinti tai, ką yra padariusi prieš pusmetį. Arba prieš septynerius metus. Tačiau tikrai ne mamos stilius pulti kažką obliuoti likus dviem valandoms iki išvykimo į La Gomerą ar kad ir kur ji dabar būtų.

Mudu su Tilte nesikalbame, bet viduje abu atliekame tą patį veiksmą. Ieškodamas nežinia ko, nesurasi mąstydamas. Mintys visada keliauja tik pramintais takais, o mes ieškome kažko nežinomo. Taigi žiūrime abudu į sienos dalį su naujosiomis lentynomis. Į stiklainių eiles, į avietes, erškėtuoges ir slyvas, juodųjų serbentų sultis, sveikas virtas citrinas iš Amalfio, tamarindų čatnį. Į rudąsias lentynas. Į lentynų laikiklius. Į baltą sieną.

Tuo pat metu stengiamės pažvelgti į save, ten, iš kur suvokiame tai, ką matome, ir ten stengiamės atsikratyti visų išankstinių vaizdinių. Kad atsirastų vietos pamatyti tai, ko dar negalime įsivaizduoti – taip pataria visi mistikai.

Pamatome abudu kartu. Tai ne konkretus daiktas, o piešinys. Viršutinė ir apatinė lentynos su laikikliais tarp jų sudaro uždarą kvadratą. Kaip durys.

Tiltė pirštais perbėga per sujungimus. Nieko. Mamai labai patinka sujungimai. Ji neįsuks į medį nė vieno varžtelio, kad po to neužkimštų skylės. Sėdėjau su kamštelių grąžtuvu ir išgręžiau jai pusantro tūkstančio kamštelių, kai ji tėčio kamba-

ryje klojo pocūgės grindis. Taigi žinoma, kad nieko nepajusi. Dangčio į rūsį, kuriame dabar stovime, sujungimai matyti tik ryškioje šviesoje.

– Čia galėtų būti durys, – ištaria Tiltė.

Pabeldžiame į sieną – jokio aido. Ir nėra jokios rankenos.

– Jos būtų valdomos balsu, – sakau. – Reaguotų tik į jų balsus. Ir būtų kodas, žinomas jiems abiem.

Žiūrime vienas į kitą, prisimename tėtį su mama. Stengiamės juos pajusti. Keista, tačiau tai įmanoma. Ir ne tik savo tėvus. Tarsi savyje saugotume visų kitų žmonių atspaudus.

Pajuntame abu kartu. Tiltės akys užsidega. Ji neabejotinai mato šviesą manosiose, ir mums nereikia nieko sakyti.

Svarbu abiem vienu metu pagauti idėją, kuria būtum visiškai tikras. Tačiau dabar įvyksta šis tas daugiau. Tarsi mano ir Tiltės sąmonė kurį laiką būtų buvusi bendra. Kaip tie trys išskirtiniai kartai per vieną sezoną, kai mudu su Jakobu Akinu atsidūrėme tokioje gynyboje, kuri buvo nepramušama kaip juoda, apsiniaukusi, migla aptraukta naktis, o Jakobas įteikė kamuolį mano kairiajai, kaip kad Baskeris padeda laikraštį mamai su tėčiu ant pagalvės, o aš įtaisiau jį į viršutinį kairįjį vartų kampą taip pat ramiai ir tiksliai, kaip pašto ženklas įklijuojamas į albumą. Kol Jakobas neišgirdo savo pašaukimo.

Svetainėje išrenku muzikos centrą dalimis ir atsinešu kompaktinių plokštelių grotuvą į rūsį. Tiltė paima garsiakalbius. Tada – stiprintuvas, jis sunkus, tarsi vienas ištikimųjų policijos technikų būtų ten įlindęs ir užsnūdęs, o kolegos pamiršę jį prižadinti. Tiltė dėkle suranda kompaktinę plokštelę. Ir štai ta didžioji akimirka.

Plokštelė, kurią įdedame į grotuvą, išleista praėjusiais metais ir skirta Fino sporto klubui paremti, ji parduodama visose

pagrindinėse parduotuvėse ir prekybos centruose, o joje sudėti visi muzikiniai perliukai, kaip antai Fino sporto klubo kovos himnas su priedainiu „Tik mėmės nebijo Fino futbolo komandos“; tai buvo didelė šeimos pergalė, nes Tiltė sukūrė žodžius, mama parašė melodiją, tėtis, Hansas, Tiltė ir aš dainuojame choru, o geriau įsiklausius fone galima išgirsti gargaliuojant Baskerį.

Todėl jaučiuosi gerai, kai nieko neišduodamas galiu pripažinti, jog plokštelėje yra ir nesuvokiamų muzikinių katastrofų, po kurių tam, kas jas kartą išgirdo, tikriausiai niekad nepavyks visiškai atsipeikėti, tačiau, kaip pasakytų Tiltė, tas žmogus jas pasiims su savimi į mirties patalą, nes galbūt jos padės greičiau numirti. Kad nors kiek pajustumėte, kokiam reikia būti atsargiam, jei šita plokštelė patektų jums į rankas, paminėsiu, kad ten yra daina, kurioje grafas Rikartas Trys Liūtai šlovina Fino salos moteris ir apetitiškus jaunuolius, ir, deja, yra žinoma, kad jis turi mintyje mano vyresniąją seserį ir vyresnįjį brolį, o galbūt netgi mamą ir tėtį. Taip pat yra gabaliukas, kur Einaras Tampeskelveris dainuoja keletą Senosios Edos ištraukų, kurioms pats parašė muziką, ir pats sau akompanuoja mušdamas didįjį „Asatoro“ draugijos aukojimų būgną; įrašytas iš karto po to, kai jį atleido iš mokyklos vadovo pareigų, ir, kiek pamenu, vadinasi „Bravalos mūšio ilgesys“. Sukrečianti kulminacija yra įrašas, kuriame mano brolis Hansas deklamuoja vieną iš savo eilėraščių, o jis prasideda taip: „Štai stovi mano rožėlė laikydama savo raudoną maišelį“.

Taigi šioje plokštelėje ne tik mirtis ir sunaikinimas, bet ir palaiminimai, mes pagarsiname kai ką iš šios skalės vidurio, nes dainuoja mūsų mama, o kiekvienas sveikas penkerių sulaukęs berniukas ir mergaitė stengiasi, kad jiems netektų išgirsti savo

mamos dainuojant. Tačiau labai smarkiai spaudžiamam tenka pripažinti, kad yra dainuojančių prasčiau už mano mamą, o čia ji ir pati groja pianinu, o dainuoja, žinoma, „Pirmadienį per lietų Vienatvės gatvėj".

Aš pats, kiek žinau, niekada nesu buvęs Vienatvės gatvėje ir pamatęs jos neatpažinčiau. Užtat atpažįsta apatinė naujųjų lentynų dalis podėlyje. Po dviejų taktų apatinioji sienos dalis su dviem šimtais uogienės stiklainių ir butelių pajuda dešimt centimetrų gilyn ir statmenai pakyla į viršų, atverdama juodą ertmę.

Tiltei sušvilpus, podėlyje užgęsta šviesa. Dabar ertmė priešais mus nebe juoda, dabar matyti, kad ji atsiveria į kitą, blausiai apšviestą erdvę.

Pasilenkiame ir žengiame vidun. Tai mažutė patalpa baltintomis sienomis, apšviesta mėnesienos; iš pradžių pagalvojame, kad šviesa patenka pro langą, tada pamatome, kad ji atsispindi veidrodyje. Vakarinės namo dalies pamatuose yra mažučiai lenkti langeliai, uždengti vieliniu tinklu, visada manėme, kad tai ventiliacijos angos, atsiveriančios iš tunelio. Dabar aišku, kad čia būta tikro rūsio. Patalpos sienos iš tikrų akmenų, šviesa patenka pro vieną iš pamato plyšių, o žemyn ją nukreipia trys įstrižai sustatyti veidrodžiai. Šitaip ji nematoma iš viršaus.

Patalpoje stovi rašomasis stalas, lempa ir kėdė, daugiau nieko. Įjungiu lempą, aplinkui plika ir tuščia. Jokios spintos, jokios lentynos, ant stalo nieko nėra. Vis tiek liekame sekundę stovėti. Esi šiek tiek sukrėstas, kai gyveni kokioje nors vietoje, galvoji, kad skersai išilgai ją pažįsti, ir staiga atrandi naują kambarį.

Nors nėra už ko užsikabinti, pirštais perbėgame per sieną, ieškodami pėdsakų į kitas patalpas, tačiau veltui. Vienintelis dalykas, kurį randame, yra minkštos medžiagos lakštas, pakabintas

maždaug ties įėjimu į podėlį. Jis buvo naudojamas kaip skelbimų lenta, paviršiuje šimtai skylučių nuo adatėlių, mano mama ypač dažnai naudojasi tokiomis lentomis, virš jos darbo stalų visada kabo diagramos, instrukcijos ir darbiniai eskizai. Tačiau šita lenta tuščia.

Atsisukame atgal į podėlį ir akimirką žavimės mamos techniniu sumanymu. Tuomet pirštu perbraukiu per tą vietą, kur po akimirkos lentynos ant judančios sienos dalies susijungs su kitomis. Kaip tik čia mama ir susiurbė paskutinę drožlę, prieš išeidama pro duris, norėdama užsitikrinti, jog garantuotai nebus pastebėta.

Paleidžiame muziką, mamos balsas dainuoja „Pirmadienį. Per lietų. Vienatvės gatvėj", siena nusileidžia į vietą, ir nieko nematyti. Sienos dalių sujungimai iš baltai dažytos faneros paslėpti už lentynų ir laikiklių; mus užlieja iškilmingos pagarbos jausmas.

Bet mane taip pat užlieja ir kažkas kita – tai, kas subtilesnėje aplinkoje vadinama intuicija. Intuicija yra mintis arba pojūtis, ateinantis iš kitapus; mudu su Tilte po nuodugnių tyrinėjimų manome, kad ji įlenda pro plyšį, kai Didžiosios durys būna truputėlį praviros. Mūsų patirtis sako, kad daugeliu atvejų intuiciją, deja, galima apibūdinti kaip įvairias šiukšles, o atskirti, ar tau vis dėlto pasitaikė geras kąsnelis, galima tik išbandžius.

Taigi paleidžiu tą kompaktinę plokštelę, lietus barbena, mama sentimentaliai niūniuoja, ir durys pasislenka, hidraulika net nesušnabžda.

Iš visatos mane aplanko mintis, kad susitvarkyti nepaliekant nė menkiausio pėdsako pranoksta mano mamos ir tėčio sugebėjimus.

Kai aš ketvirtadieniais gaudavau šansą tvarkytis pastoriaus namų virtuvėje, po to norint rasti ką nors, ką būčiau pražiūrėjęs, būtų prireikę grupės laborantų, ir statau aštuonis prieš vieną, kad jie vis tiek išvažiuotų namo neradę nė ryžio grūdelio. Net Tiltė, kuri šiaip jau nesišvaisto pagyrimais, kartą pasakė, jog kada nors, kai mane išleis į laisvę, visuomet galėsiu gauti namų tvarkytojo darbą.

Tačiau po mamos su tėčiu laimikio būtų radę. Ne vežimą, bet vieną kitą daiktą komanda surastų. Prisikasti iki paties dugno ne kiekvienas sugebėtų. O mamos su tėčiu tarp tų kelių laimingųjų nėra.

Grįžtu atgal į patalpą.

– Uždaryk duris, – sakau Tiltei.

Tiltė manęs nesupranta, tačiau padaro kaip prašoma. Siena sugrįžta į vietą, aš lieku vienas mėnesienos šviesoje.

Jokio antro apieškojimo nereikia, nes pamatau iškart. Ir žinau, kaip čia atsitiko. Jie buvo užsiėmę. Jie išsigabeno bagažą, čia jis stovėjo supakuotas. Jie nurinko skelbimų lentą, viską išvalė. Ir tuo metu, žinoma, anga į podėlį buvo atverta. Galiausiai jie apsižiūrėjo aplinkui, ar nieko nepaliko, o tada išėjo ir užvėrė duris. Bet pamiršo vieną dalyką. Jie užmiršo tą dalį skelbimų lentos, kurią judanti sienos dalis dengia tada, kai yra pasislinkusi ir pakelta.

Ta lentos dalis dabar yra priešais mane, ji sidabru švyti mėnulio šviesoje. Ant lentos prisegtas popieriaus lapas.



Sėdime prie stalo virtuvėje su tuo popieriaus lapu.

Jis galėjo būti išplėštas iš kažkokio firminio bloknoto, viršuje mėlynomis raidėmis atspausdinta „Voicesecurity". Po apačia parašytos trys eilutės, pirmosios dvi pieštuku mamos rašysena, paskutinė tušinuku ir rašysena, kurios kol kas negalime atpažinti.

Pirmoje eilutėje parašyta „Sum. G. Chriz."

„G. Chriz." Tikriausiai yra Gitė Chrizantema, šeimos draugė ir hinduistų bendruomenės, įsikūrusios Fino rage, vadovė, be to, Fino banko Nordhaune valdybos pirmininkė, o „Sum." yra įprastas mamos trumpinys, reiškiantis „sumokėti".

Kitoje eilutėje tik vienas žodis, „Dion", po jo aštuoni skaičiai, galėtų būti telefono numeris, ir inicialai A. V.

Tušinuku užrašytas elektroninio pašto adresas: pallasathene. abak@mail.dk

Tiltė išsitraukia telefoną. Atsuka jį į mane. Ekrane šviečia „A.Vingladas" ir telefono numeris, kuriuo skambino Bodilė, kai kartu su Katinka ir Larsu susirinko mus ir išsivežė kankinimams, egzekucijai ir kalinimui į „Didįjį kalną". Numeris Tiltės telefono ekrane sutampa su numeriu popieriuje priešais mus.

– A. Vingladas, – taria Tiltė, – yra vardas, kurį turime įsiminti.

Ketiname išeiti, stabtelime vestibiulyje atsisveikinti su namu. Mano žvilgsnis užkliūva už raktinės.

Duriu pirštu į pašto dėžutės raktą, jo pakabukas raudonas. Tiltė manęs nesupranta.

– Jis blizga, – sakau. – Tai naujas raktas, ką tik iš raktų dirbtuvės.

Dabar ir Tiltė pastebi. Pašto dėžutės raktas naudojamas kasdien, mūsiškis nutrintas ir pageltęs. Dabar jis pakeistas nauju.

Atrakiname pašto dėžutę, ten guli tik vandens suvartojimo deklaracija, ją pasiimame ir grįžtame atgal prie to paties stalo, kurį ką tik palikome ir prie kurio iš malonės valgėme kasdienę savo vaikystės duoną ir kasdienius antienos putėsius.

– Policija, – tariu. – Jie pasidarė rakto kopiją. Ir ne tą prikabino. Jie garantuotai pasidarė ir daugiau kopijų.

– Kam?

– Larsas su Katinka, jie tikrai kasdien ištuština pašto dėžutę. Perskaito laiškus. Kad patikrintų, ar nėra ko nors apie mamą su tėčiu.

– Kodėl jie paprasčiausiai nenueina tiesiai į paštą? Policija juk turi tam teisę.

– Tam reikėtų teismo leidimo, – aiškinu, – o jo galbūt nėra. O ir gandai iškart pasklistų. Juk pažįsti Pilę.

Pilė Paštininkė yra kaip purkštukas. Informacija apie visus Fino gyventojus vientisa srove suteka į jos biurą, o ji išpurškia ją ant išdžiūvusių laukų.

Tiltė linkteli.

– Tai paaiškina, kodėl pašto dėžutėje tik vienas laiškas. Turėjo būti visos savaitės paštas, ne mažiau kaip trisdešimt.

Pakeliu laišką, kuris buvo pakištas po durimis. Jis iš Fino banko, be pašto ženklų. Atplėšiu jį. Vokas yra banko, tačiau popierius voke – ne, tai atvirukas su dievybe, kuri turi straublį ir sėdi rožės žiedlapių soste, tekstas rašytas ranka, turinys – „ačiū

už vakarą, buvo smagu, citrinų suflė gyva laiško autoriaus atmintyje kaip nemarus prisiminimas, ir, beje, banke yra daugiau nei šimtas laukiančiųjų eilėje, taigi reikia atsakymo, su geriausiais linkėjimais, Gitė Ch.“

Norėtume žinoti, kokio atsakymo Gitei reikia, tačiau mes neturime jokios galimybės pajudinti šito, nes dabar savaitgalis, Fino bankas uždarytas, o kai bus atidarytas antradienį, mes jau būsim už jūrų marių arba vėl grandinėse su skląsčiu ir spyna socialinėje rūpyboje.

Tiltė uždeda pirštą ant elektroninio pašto adreso. Tai rašysena, kurią laisvai galėtum pavadinti savita, o jeigu tiesiai šviesiai, tai pasakytum, kad ji įdomi, tačiau neįskaitoma.

– Panašu į kinų hieroglifų danišką versiją, – sako ji. – Tai Leonoros rašysena.



Norėčiau pamažu priartėti prie kai kurių įvykių, susijusių su pirmuoju mamos ir tėčio dingimu prieš porą metų. Tačiau pirmiausia norėčiau jus informuoti, kaip mano mama ir tėtis atrodo, kad galėtumėte juos atpažinti sutikę gatvėje ir pasislėpti kokioje nors laiptinėje ar kitaip pasitraukti iš kelio.

Jie gerokai pagyvenę – tėčiui keturiasdešimt, mamai sueis keturiasdešimt po metų ar dvejų, ji šviesiaplaukė, o vasarą būna tokia įdegusi saulėje, kad pavaduojantys gydytojai Fino ligoninėje kaskart, kai ji pasirodo priėmime su Hansu, Tilte arba manimi, klausinėja, ar ji kalba daniškai, o kartais per vasarą priėmime apsilankome daugiau nei dvylika kartų.

Nors mama tokio amžiaus, kurį Tiltė apibūdina kaip pusiaukelę į kapus, vis tiek ji gana dažnai būna panaši į jauną mergaitę, o kadangi šioje vietoje reikia būti visai atviram, esu priverstas pasakyti, kad esu ne kartą pajutęs iš daugelio savo draugų, netgi tų, apie kuriuos galėjai pagalvoti, kad yra viso proto, jog jie yra šiek tiek mano mamą įsimylėję.

Tarsi tai dar nebūtų pakankamai prastai ir dėl to nesijaustum tarsi užkluptas kurio nors iš prakeiksmų, kurie kaip kruša daužo tuos nelaimėlius Senajame Testamente, tas pats yra ir su mano tėčiu, gal net blogiau, tik atvirkščiai.

Iš daugelio mergaičių, kurias tėtis rengia konfirmacijai, žinoma, išskyrus itin gabias ir išlaikančias pusiausvyrą būtybes kaip Konė, gali pajusti, kad kursams įsibėgėjus jos pradeda žiūrėti į mano tėtį taip, kaip Beladona žiūrėdavo į savo pietų triušelius, kol neatidavėme jos Randerso tropikų miškui. Taip

pat pastebėjau, kad tikrai nemažai nuotakų, stovinčių prie altoriaus Fino miesto bažnyčioje, uždelsia atsakyti, kai mano tėtis klausia, pavyzdžiui: „Ar tu, Feodora Karštagalve, imi Frigastą Žąsiaganį, kuris priešais tave stovi, sau į vyrus?" Ir, deja, visiškai akivaizdu, kad delsiama yra dėl to, kad Feodora stovi visai arti mano tėčio ir staiga jai galvon šauna mintis, jog galbūt ji, ištardama „taip" Frigastui, praleidžia lemiamą gyvenimo šansą, ir todėl stovi springdama tuo žodelyčiu „taip", kol galiausiai jį išstena, lyg būtų siurbliu pumpuojama.

Leonora Ganefriud, kuri, ko gero, yra daugiausia apie vyrus, o taip pat ir apie moteris žinantis žmogus Fino saloje, sako, kad viskas susiję su tuo, jog mano tėčio ir mamos akyse – melancholiška išraiška, tarsi jie būtų kažko netekę, patys nežinodami ko, ir ta išraiška verčia nekaltus vyrus ir moteris, netgi vaikus ir jaunuolius, jaustis taip, lyg reikėtų juos paglostyti ir padėti jiems ieškoti to, ko neteko.

Tą vakarą, kai Hansas, Tiltė ir aš pastebėjome, kas slypi už tos melancholijos, tą vakarą mūsų tėtis ir mama, užuot laikęsi savo įprasto vingiuoto kelio, ėmė kur kas tiesiau krypti link prarajos.

Jei kartais jūs senokai buvote bažnyčioje ir galbūt sirgote ar šiaip praleidote vieną kitą tikybos pamoką, diskretiškai priminsiu, kad viskas, kas vyksta bažnyčioje, šiaip jau yra šventa, o visų švenčiausi yra sakramentai, pavyzdžiui, kai prieinama prie altoriaus, žmogus krikštijamas ir laiminamas, ir kai mano tėtis meldžiasi „Tėve mūsų" už mus visus. Tą vakarą Tiltė paklausė tėčio, ar Dievas yra sakramentuose, ir kai tik ji uždavė klausimą, šis skambėjo patikimai. Tiltei kartais šauna į galvą pasikalbėti su tėčiu apie religiją, ir būta nemažai pavyzdžių, kad viskas vykdavo sklandžiai.

Tas vakaras kaip tik buvo iš tų, apie kuriuos pasakojau ir kokius, tikiuosi, jūs pažįstate; toks vakaras, kai norisi savo šeimai suteikti dar vieną šansą, nes jauti, kad vis dėlto ji turi ateitį, bent jau ateinantį ketvirtį valandos. Mama sėdėjo ir centravo ašis savo konstruojamam laikrodžiui, o tėtis ruošėsi virti koncentruotą veršienos sultinį; tai beveik padažas, kurį jis ruošia iš mėsos, kaulų ir žolelių, ir nuo jo visi namai dvokia lavonine; jis verdamas tol, kol pasidaro toks tirštas, kad galėtum juo kimšti sofos pagalvėles, jei tik tai nebūtų tiesiog neįtikėtinai kiauliškos terlionės. Kadangi tėtis yra palinkęs virš puodų, ir todėl, kad sultinys toks tirštas, o nuotaika tokia pakili, jis nustveria Tiltės klausimą, tarsi tai būtų oro balionas, ir sako, kad Dievas juk yra visur, kaip savotiškas iš Šventosios Dvasios išvirtas sultinys, tačiau sakramentuose jis yra kaip koncentruotas veršienos sultinys – labai tirštas ir aromatingas.

Taip pasakęs tėtis toks patenkintas savimi, iš veido matyti, kad atsakymas jam atrodo labai giliamintiškas tiek pedagoginiu, tiek religiniu požiūriu. Tačiau Tiltė tęsia:

– Kaip žinoti? – klausia ji.

– Pirmiausia tiesiai iš Naujojo Testamento, – atsako tėtis.

– Bet tėti, – sako Tiltė, – pavyzdžiui, krikštas; Biblijoje nėra nė vienos vietos, kur Jėzus krikštytų vaikus, jis krikštija suaugusius, tad vaikų krikštas ne iš Biblijos. Tai iš kur jis?

Nuotaika virtuvėje keičiasi. Baskerio kvėpavimas tampa sunkesnis, o mama pakelia akis nuo laikrodžio. Mes visi girdime, kad Tiltė ruošiasi tam, ką aš vadinu „atvirkščiu Čingischanu“. Šis posakis man gimė todėl, kad pagalvojęs apie didžiuosius pasaulio istorijos siaubūnus, kurie iš tikrųjų pridarė baisios netvarkos, tokius kaip Hitleris ir Čingischanas, ir Lesės salos komandos atsitraukęs gynėjas, kuris parguldė Hansą ir sulaužė

jam koją, norėtum, kad Tiltė ten būtų buvusi, nes ji gali bet ką išginti atgal į Sibiro pelkes – ten, iš kur jie ir atėję, ir dabar ji ruošiasi tą daryti su tėčiu.

– Vaikų krikštas, – atsako tėtis, – yra atėjęs iš viduramžių, kai daug vaikų mirdavo visai maži, tai buvo bandymas išgelbėti jų sielas.

Tiltė jau buvo atsistojusi ir artinosi prie tėčio.

– Jeigu jau vaikų krikštas neminimas Biblijoje, – sako ji, – kaip tu gali būti tikras, kad Šventoji Dvasia ten nusileidžia, kaip gali būti tikras, iš kur žinai?

–Aš tai jaučiu, – atsako tėtis.

Nereikėjo jam taip sakyti. Bet jis juk pakeliui atgalios į pelkes, o tokioje situacijoje griebiamasi visų priemonių, kad tik ta pelkė tavęs neįtrauktų.

Visa bėda ta, kad mes, trys vaikai ir Baskeris, girdime, kad tėtis nėra visiškai nuoširdus.

Sakydamas pamokslą jis yra įgudęs kalbėti apie atmosferą, tvyrojusią Palestinoje Jėzaus laikais. Tėtis su mama buvo dukart Izraelyje kursuose pastoriams, štai iš tų kelionių tėtis pasisemia įkvėpimo apibūdindamas dangų ir saulę, žmonių gausą ir asilus, ir patikėkite: mano tėtis taip moka sakyti pamokslą, kad jauti girgždant dulkes tarp dantų ir jauti, kad tuojau gausi saulės smūgį, nors dabar yra apsiniaukęs advento sekmadienis Fino miesto bažnyčioje.

Tačiau, kai perteikęs atmosferą tėtis pereina prie įvykių, tai yra prie to, kas iš tikrųjų vyko per atsimainymą ant kalno, kai Jėzus pamato Dievą debesyje, kai tėčiui tenka aiškinti, ką Jėzus norėjo pasakyti tardamas „čia yra mano karalystė“, ir apie tai, ar tikrai Jėzus ėjo per vandenį, ir kaip iš tiesų yra su prisikėlimu, kai sakoma, kad po mirties rojuje atgauni savo

kūną, o tai šiaip jau būtų malonu, net ir tam veršeliui, kuris paaukojo kūną koncentruotam sultiniui; taigi, kai reikia visa tai paaiškinti, tėtis nustoja būti savimi, tuomet jis kalba kaip žmogus, beriantis atmintinai išmoktą tekstą, nes iš esmės ir pats to nesupranta.

Vieno dalyko Tiltė, Hansas, aš ir Baskeris tikrai negalime pakęsti: kai tėtis su mama kalba kaip nesavi, kaip kažkas kitas, todėl dabar Tiltė žengia į pelkes paskui tėtį.

– O kaip tu tai jauti, tėti?

Klausimas nebuvo užduotas piktybiškai. Tik labai primygtinai. Tada atsitinka kai kas netikėta. Tėtis pasižiūri į Tiltę ir į mus visus, o tada ištaria:

– Aš nežinau.

Tada jo akys pritvinksta ašarų.

Žinoma, nėra taip, kad niekad nebūčiau matęs savo tėčio verkiant. Kai esi vedęs tokią kaip mano mama, kuri gana dažnai užmiršta viską aplinkui, taip pat ir savo vyrą, vaikus ir šunį, nes ją apsėdęs noras pačiai pasigaminti rankinį laikrodį ir ji dirba be miego ištisas dvidešimt keturias valandas norėdama suderinti dantračių ašis, o tuo metu mes, vaikai, ir mūsų tėtis esame visiškai apleisti ir užmiršti, tiesiog būtina išsiverkti geriems draugams ant peties bent jau kas porą savaičių, o tą tėtis neabejotinai yra daręs pas Bentą Policininką arba Džoną Gelbėtoją.

Tačiau to jis nėra daręs prieš mus. Kai matome tėtį verkiant, tai vyksta bažnyčioje, kai jis būna pasakęs ką nors itin gražaus ir verkia iš susijaudinimo ir dėkingumo, kad Aukščiausiasis Finui davė tokį nuostabų pastorių kaip jis. Arba jis verkia per laidotuves, užjausdamas artimuosius, ir nenoromis tenka pripažinti, kad tėčio gebėjimas užjausti yra beveik toks pat didelis kaip pasitenkinimas savimi.

Vis dėlto nors pasitikėjimas savimi didelis ir atjauta nuoširdi, jie negali prilygti tam, ką dabar matome virtuvėje. O mes matome tai, kas visada tūnojo tėčio viduje, bet tik dabar išsilaisvino, ir iš pat pradžių net nesugebame to įvardyti. Tačiau dabar tėtis išeina iš virtuvės, mama nuseka paskui jį, o Tiltė, Hansas, Baskeris ir aš žiūrime vienas į kitą. Akimirką sėdime visiškoje tyloje, o tada Tiltė staiga taria:

– Jie yra dramblių prižiūrėtojai – štai kas yra mamos ir tėčio bėda: jie yra dramblių prižiūrėtojai patys to nežinodami.

Mes visi žinome, ką ji nori pasakyti. Ji nori pasakyti, kad mama ir tėtis viduje turi kažką, kas yra daug didesnis už juos ir ko jie negali kontroliuoti, ir pirmą kartą mes, vaikai, aiškiai pamatome, kas tai: jie nori žinoti, kas iš tikrųjų yra Dievas, jie nori sutikti Dievą, štai kodėl taip svarbu, ar gali būti tikras, kad jis yra sakramentuose. Ir ne tik tėtis, taip pat ir mama – štai dėl ko pirmiausia jie gyvena, štai šitas ilgesys atsispindi melancholiškoje jų akių išraiškoje, ir tas ilgesys yra didumo sulig drambliu, ir mes suprantame, kad jis dar niekada nebuvo numalšintas.

Žinoma, paliekame mamą su tėčiu ramybėje tą vakarą, mes ne kokie žudikai maniakai. Tačiau matėme kai ką, ko negalime pamiršti. Mes pamatėme natūralaus dydžio jų vidinį drambį.

Veikiausiai mama su tėčiu visada turėjo tuos dramblius, galbūt ir gimė su jais. Tačiau iki to vakaro virtuvėje jie buvo tarsi uždaryti. Vienaip ar kitaip, tėčio ir Tiltės mažytis apsikeitimas nuomonėmis dangtį nukėlė. Tai reiškia, kad mes ir pasaulis per ateinančias savaites ir mėnesius patirsime, kaip drambliai išsilukštens iš savo kokonų, išskleis sparnus ir ims skrajoti aplink, jei suvokiate paveikslėlį, kuris gal ir ne visai atitinka biologijos vadovėlį, bet daugmaž taikliai pavaizduoja, kas iš tiesų atsitiks.

Tačiau kadangi ši mano praeities dalis yra skausminga ir kupina pikantiškų ir skausmingų detalių, norėčiau akimirkai nuo jos atsitraukti ir grįžti į dabartį, kur mudu su Tilte išeiname aplankyti Leonoros Ganefriud.



Leonora Ganefriud sėdi ant grindų sukryžiavusi kojas, ir nors horizonte jai jau turėtų šmėžuoti Fino senelių namai – jai ne mažiau kaip penkiasdešimt, – turiu net ir aš, šiaip jau nelinkęs komentuoti moterų išvaizdos, pasakyti, kad ji – tikra puota akims. Iš dalies dėl uniformos – ji vilki raudoną tibetietišką vienuolės apdarą, iš dalies dėl to, kad ji įdegusi saulėje, o jos galva plika, dėl to ji panaši į Sigurnę Vyver filme „Svetimas 3". Ji kalbasi telefonu, pamoja mums užeiti, mudu su Tilte prisėdame, kol ji užbaigs pokalbį.

– Tu eini pro Liūtų vartus Alhambroje, – sako Leonora telefonu. – Esi visiškai nuoga. Ir tavo labai apetitiškas rausvas užpakaliukas.

Telefonas guli ant stalo, garsiakalbis įjungtas. Taigi girdime, kad ponios balsas kitame ragelio gale yra šiurkštus ir piktas.

– Aš neturiu apetitiško užpakaliuko. Aš turiu subinę, didelę kaip atsarginė padanga.

– Ne dydis yra esmė, – atsako Leonora. – Svarbu išraiška. Turiu klienčių su pasturgaliais, didumo kaip traktoriaus padanga. Vis tiek vyrai ordomis krenta joms po kojomis. Jeigu tik sau pripažįsti, tai traktoriaus padanga juk yra mirtinas ginklas.

Mes sėdime tarytum Tibeto viduramžių statinyje, bet iš tiesų jis yra sukurtas architekto ir pastatytas mažiau nei prieš metus, ir vien tas pastatas kainavo penkis milijonus, jame – sūkurinė vonia ir sauna, o stovi jis aukščiausios kopos viršūnėje prie Osterbergo, vaizdas atsiveria tiesiai į Galimybių jūrą. Šis kuklus statinys yra privatus Leonoros vienuolynas,

o be visų kitų užsiėmimų, Leonora dar yra ir Fino budistų bendruomenės, kuri pastaraisiais metais išaugo iki vienuolikos narių, vyriausioji atsiskyrėlių vienuolė, ir kaip tik dabar ji atsiskyrusi trejiems metams. Tai reiškia, kad ji yra pasižadėjusi sėdėti toje *turbo* trobelėje trejus metus ir niekur neišeiti iš Osterbergo, misti ryžiais ir daržovėmis ir nesimatyti su jokiais žmonėmis.

Mudu su Tilte atvažiavome Torlacijaus-Drioberto mersedesu; kai kuriems žmonėms tai gal ir atrodys kaip automobilio vagystė, tačiau mes su Tilte iš tų, kurie taip nemano. Mes galvojame, kad tai galėtų būti pasiskolinimas, nes kam dabar Torkiliui Torlacijui automobilis, kai jis sėdi naujojoje areštinėje, be to, automobiliui nesveika per ilgai stovėti nepramankštinant variklio ir akumuliatoriaus.

Taigi Tiltė padeda išplėštąjį popieriaus lapą priešais Leonorą ir pabaksnoja į užrašą.

– Čia tavo rašysena, Leonora.

Leonoros veido išraiška pasikeičia, ant jos tyro džiaugsmo, sušvitusio mus pamačius, krenta šešėlis.

– Tai ne aš, – atsako ji. – Tai ne mano rašysena.

Leonora Ganefriud yra informatikė ir informacinių technologijų ekspertė; namie mes turime tiek kompiuterių ir MP3 grotuvų, ir mobiliųjų telefonų, kad gyvename nuolatinėje elektroninėje griūtyje, kurią išgyvename tik dėl to, kad Leonora yra ir šeimos draugė, ir mūsų informacinių technologijų gydytoja. Ji yra ką nors programavusi kone visiems Fino gyventojams, o kai sukūrė rizikos įvertinimo programas Fino banko investicijų skyriui, kuris veikia dar ir Lesės, Anholto bei Samsės salose, likusioji šalies dalis ją pastebėjo ir daugelis bandė ją susimedžioti,

bet ji atsisakė, nes norėjo atsidėti koncepcijai, kurią išplėtojo kartu su Tilte ir kurią ji vadina seksualiniu kultūriniu konsultavimu.

Viskas pamažu prasidėjo nuo to, kad ji teikė paprasčiausias sekso telefonu paslaugas ir dirbo sodininke, kad galėtų susimokėti už savo studijas, ji visada sakydavo, kad siekiant profesinių iššūkių reikia specializuotis, taigi sodininkaudama ji prižiūrėjo kapines, vienu metu vadovavo visų trejų Fino salos kapinių priežiūrai, o seksu telefonu užsiimdavo su tais, kuriems patikdavo, kai veiksmas vykdavo kultūros paveldo fone. Štai čia ji ir pradėjo klausti Tiltės ir manęs patarimo, nes ji ne visai tokia kaip mes, iš išsilavinusios šeimos; taigi, kai ji, pavyzdžiui, turėdavo klientą, kuris pageidaudavo, kad viskas vyktų po Bruneleskio kupolu, ji simboliškai sumokėdavo Tiltei ir man, kad nueitume į biblioteką ar panaršytume po internetą ir išsiaiškintume, kur tas kupolas yra, ir mes surasdavome nuotraukų ir padėdavome jai apibūdinti erdvę.

Pamažu įsibėgėjant mūsų bendradarbiavimui ir plečiantis jos klientų būriui, Tiltei į galvą šovė mintis. Tiltė stebėdavosi, kad vyrai niekada nepanorėdavo, jog tose istorijose, kurias Leonora jiems pasakodavo telefonu, dalyvautų žmonos; neretai jie norėdavo, kad būtų daug žmonių, vyrų ir moterų, kiaulių ir karvių, ir vištų, ir viskas turėdavo vykti Šnabždesių galerijoje Šv. Pauliaus katedroje arba Uficių galerijoje, bet žmonų niekada nebūdavo, o kai paklausėme Leonoros kodėl, ji atsakė, kad taip pernelyg nuobodu. Tada Tiltė pasiūlė, kad Leonora nepastebimai įtrauktų ir žmonas, pavyzdžiui, pasakotų, kad „mes stovime Šv. Morkaus aikštėje ir aš tau sušeriu per sėdimąją lanku, o dabar atiduodu jį tavo žmonai, ir ji tau išrašo aštuonis sultingiausius kirčius per plikąją“.

Truputį paprotestavusi Leonora paklaũsė šito patarimo ir po tam tikrų sunkumų sulaukė didžiulio pasisekimo, o Tiltė tuomet jau buvo pasiruošusi kitam žingsniui.

Kitas jos žingsnis buvo toks, kad ji paklausė Leonoros, kodėl vyrai nenori sekso telefonu su savo pačių žmonomis, ir Leonora, pamiršusi savo išmedituotą pusiausvyrą, ėmė šaukti; ji buvo įpusėjusi savo pirmąjį trejų metų atsiskyrimo periodą, aš ten irgi dalyvavau, kai ji šaukė Tiltei, ką šioji sau įsivaizduojanti – jeigu žmonos pačios viską sugebėtų, jos verslas žlugtų. Tačiau Tiltė atsakė, kad žmonos to juk nesugebėsiančios be Leonoros pagalbos, taigi ji turėtų priversti vyrus, kad šie lieptų savo žmonoms paskambinti Leonorai, ir ši jas išmokytų telefonu kalbėti nešvankybes. Ir vėl iš pradžių buvo šiokių tokių keblumų, tačiau viskas baigėsi tuo, ką galėčiau pavadinti neprilygstama sėkme. Taigi dabar Leonora yra amžinai mums dėkinga, ypač Tiltei, ir, pasak jos, Tiltė padėjusi jai išspręsti istorinę problemą: kaip didžiųjų pasaulio religijų vienuoliams ir vienuolėms elgtis, kai reikia užsidirbti pragyvenimui. Senais laikais juos išlaikė dosnūs šelpėjai arba tekdavo elgetauti, tačiau Fino saloje vargiai atsiras tokių, kurie apmokėtų Leonoros ar Anderso iš Randerso trejų metų atsiskyrimo periodą.

Todėl Leonoros akys visada nušvinta pamačius Tiltę ir mane, tad mes sunerimome išvydę užtemdžiusį jos veidą šešėlį, kai ji pamatė savo pačios rašyseną ant popieriaus lapo.

– Tai ne mano rašysena, – pakartoja Leonora.

Mes tylime.

– Kodėl norite tai žinoti?

– Tėtis su mama dingo, – atsako Tiltė.

Leonora Tiltei ir man yra pasakojusi, jog Buda lyg ir yra sakęs, kad jeigu žmogus yra įkalintas paprastoje realybėje ir nesuranda durų, pro kurias galėtų išsprukti, visiškai nesvarbu, kaip gerai tas žmogus gali jaustis, nes nusivylimas ir apmaudas tyko čia pat už kampo, ir pati Leonora dabar yra puikus pavyzdys. Kai atėjome, ji buvo puikiausios nuotaikos, su ryžiais, pupelėmis, mantromis ir vaizdu į Galimybių jūrą, o dabar ji panaši į katės sumedžiotą laimikį.

Atsisėdu šalia ir imu glostyti jai ranką. Žmonės, trejus metus laikydamiesi ryžių ir pupelių dietos, tikriausiai gali pasiilgti, kad kas nors juos paglostytų, tai kas, kad jie galėjo mėgautis vienuoliškais įžadais ir sūkurine vonia. Tai vėl darbo pasidalijimo tarp mudviejų su Tilte klausimas, ji visada darbuojasi dideliu šiurkščiu šepečiu, o aš glostau plunksnų šluotele.

– Aš jiems padėjau patekti į vieną tinklalapį, – taria Leonora.

– Kokį?

Leonora nieko neatsako. Situacija labai neįprasta. Leonorą be jokios abejonės apibūdinčiau kaip šeimos draugę. Tačiau vis tiek ji priešinasi. O laiko tam nėra. Tikėtina, kad Katinka su Larsu mus tuoj atsivys, nei Tiltės, nei manęs neapgaus jų įsimylėjimas, gal jis ir stiprus, galbūt krypsta į tikrąją meilę ir policininkų vestuves, tačiau tai nesutrukdys jiems atlikti profesinės pareigos, tai yra Tiltę ir mane sulaikyti neribotam laikui ir užrišti mėlynuosius raištelius mums ant kojų. Esant tokiai situacijai, kad ir kaip apgailestautume, mes priversti iš įrankių dėžutės išsitraukti šiek tiek grubesnių instrumentų.

– Leonora, – tariu. – Laikome tave šeimos drauge. Taigi, kad tave apsaugočiau, noriu įspėti dėl Tiltės. Tu žinai jos gerąsias savybes. Išradingumą ir paslaugumą. Tačiau kadangi esu jos

brolis, žinau, kad ji gali būti ir kitokia. Tai išlenda į paviršių, kai Tiltė pajunta spaudimą. O dabar ji spaudžiama. Mums reikia surasti savo tėvus. Tiltė ypač susirūpinusi dėl manęs. Man juk dar tik keturiolika, Leonora. Kaip keturiolikmečiam berniukui gyventi be mamos?

Leonora žvilgteli desperatišku žvilgsniu, ir man atrodo, kad žinau, ką ji svarsto. Ji ketina paklausti Tiltės ir manęs, ar mes neišnaudojome šitos situacijos kaip progos apsvarstyti galimybę, kad galbūt su tokiais nenuspėjamais tėvais kaip mudviejų būtų geriau apsieiti išvis be tėvų.

Būtų netiesa, jeigu sakyčiau, kad šita mintis nebuvo atklydusi – tiek dabar, tiek ne kartą anksčiau. Tačiau dabar ne itin tinkamas metas tokiai diskusijai.

– Tinklalapis vadinasi „Bellerad Shipping“, – sako Leonora.

– Ir ko jie ten ieškojo? – paklausiu aš.

Leonora neatsako.

– Bijau, – tariu, – kad Tiltė bus taip prispausta, kad ims ir praneš apie tave, Leonora. Už kibernetinį įsilaužimą mamos ir tėčio prašymu. O galbūt ji puls taip žemai, kad pasiūlys mokesčių inspekcijai užmesti akį, kiek tu turėtum sumokėti mokesčių nuo savo naminio fabrikėlio. Ir tikrai nuoširdžiai, Leonora, visai nenorėčiau pamatyti, kaip tave pasiima Bentas Policininkas ir ištraukia iš tavojo atsiskyrimo. Mano tėtis kasmet susitinka su Greno valstybinio kalėjimo kapelionu per pastorių kursų vyno degustacijos išvykas po Toskanos vienuolynų virtuves. Šis mano tėčiui pasakojo, kad kalėjimuose tiek triukšmo, jog negirdi pats savęs, kai kalbi vakaro maldą. Ką jau kalbėti apie meditaciją, Leonora?

– Aš nemačiau.

Kantriai glostau jai ranką.

– Leonora, – sakau, – negalima meluoti mažesniems.

– Tai buvo susirašinėjimas. Jis buvo užkoduotas, teko įveikti du slaptažodžius. Dokumentai buvo kriptuoti. „TripleDES“, sudėtingas trigubas kriptavimas, panašus į tokį, kokius naudoja bankai. Užtrukau dvi dienas, kol suradau algoritmą. Turėjau pasinaudoti Fino banko serveriu. Jis vienintelis pakankamai galingas Fino saloje.

Tiltė stovėjo nusisukusi į langą. Dabar ji atsigręžia.

– Apie ką buvo susirašinėjama?

– Tarp daugelio žmonių. Jie pasirašinėjo tik inicialais, išskyrus vieną. Polis Beleradas. Taip pat buvo kažkokia santrumpa. Patikrinau vardą ir tą santrumpą. Polis Beleradas yra laivų magnatas, apie jį „Kas yra kas“ prirašyti du lapai. Su visais apdovanojimais, kuriuos jis yra gavęs užsienyje. Ir visomis valdybomis, kurių narys jis yra. Santrumpa reiškia kažkokią sprogstamąją medžiagą. Gal jūsų tėvai planuoja didelius kasimo darbus savo sode, Fino sala juk yra kietas gruntas, gal jie galvoja apie naują šulinį.

– Taip, – sakau, – gali būti.

– Taip pat buvo kažkas apie šaunamuosius ginklus. Gal jūsų mama gavo kokį užsakymą iš kariuomenės. Padeda atlikti kokius nors techninius patobulinimus.

– Neatmestina, – sakau.

Mažojoje šventykloje stoja tyla. Mes visi keturi susimąstę ir užsisklendę. Galvojame tik apie tai, kad mažiausiai norėtume tokių tipų, kaip mūsų mama ir tėtis, rankose matyti ginklus ir sprogmenis.

Leonora parodo į užrašą tušinuku.

– Tas elektroninio pašto adresas buvo kaip atskiras dokumentas, – sako ji. – Kartu su žodžiu *Brahmacarya*. Tai sanskritas.

Žodis reiškia „susilaikymas“, ypač „seksualinis susilaikymas“. Kažin kodėl jis pavartotas laivų magnato korespondencijoje?

– Na, tai bet kam gali teikti džiaugsmo, – atsako Tiltė. – Taip pat ir laivų magnatams.

Mes žvelgiame į jūrą. Regim paskutinį saulėlydžio švystelėjimą. Įsivaizduoju situaciją. Leonorą, sėdinčią šalia mamos su tėčiu mūsų namuose, priešais ekraną. Tiltė kartą man sakė, kad esminė priežastis, dėl ko Leonora atsisakė turtų ir šlovės, kai ją medžiojo, yra ta, jog ją domina, kas dedasi pačioje žmogaus gelmėje. O seksas ir kriptuota skaitmeninė informacija yra du keliai, vedantys gelmėn.

Viena didžiausių pasaulio paslapčių yra ta, kaip broliai ir seserys, užaugę tomis pačiomis sąlygomis, tampa tokie skirtingi. Kaip antai aš, Tiltė ir Baskeris.

Apie mane daug mano gerų pažįstamų Fino saloje sako, esą pastoriaus Pėteris toks mandagus ir paslaugus, kad jei netaps „Aston Villa“ klubo profesionalu, tai atidarys gerų manierų mokyklą.

Viena iš taisyklių, kurių laikausi, yra ta, jog nemandagu šniukštinėti žmonių asmenines slėptuves; taisyklė galioja ir Leonoros šventyklai ant kopos. Tačiau šitos taisyklės nežino Tiltė su Baskeriu. Jie kaišioja nosis į svetimus reikalus, kad ir kur būtų. Kai nueini su jais į svečius pas nepažįstamus žmones, Tiltė vaikštinėja aplinkui ir bendraudama bei klausinėdama, kaip sekasi, atidarinėja stalčius, žiūrinėja kalendorius ir telefonų knygeles ir teiraujasi, ką jie šiandien veiks ir kas tas žmogus, kurio telefono numeris čia užrašytas. Ir žmonės neprotestuoja, jie tiesiog sėdi ir leidžia Tiltei išversti jų gyvenimą į išvirkščiąją pusę ir ištyrinėti etiketes, galbūt dėl to, kad tai paprastai daroma be jokių piktų užmačių, jai tiesiog labai smalsu ir žmonės nesiryžta pasipriešinti.

Štai ir dabar. Kol kalbamės su Leonora, Tiltė vaikštinėja aplinkui ir atidarinėja stalčius, ima daiktus, apžiūrinėja juos ir vėl deda atgal, o dabar ji atitraukia užuolaidą: čia stovi paruoštas kelioninis krepšys.

– Nemaniau, kad galima nutraukti atsiskyrimo periodą, – tarė Tiltė.

– Jo Šventenybė Dalai Lama atvyksta į Kopenhagą, – atsako Leonora. – Susirinks visi Danijos budistai.

– Ir ko gi galėtų reikėti Jo Šventenybei Kopenhagoje? – svarsto Tiltė.

– Vyks didžiulė konferencija. Visų didžiausių pasaulio religijų susitikimas. Pirmą kartą istorijoje. Tema – religiniai išgyvenimai. Mokslininkams, dvasiniams vadovams ir praktikuojantiesiems. „Didysis Sinodas“.

Jeigu veiksmas vyktų mūsų namuose, būčiau sakęs, kad per kambarį eina angelas. Bet Leonora juk budistė, o mudviejų su Tilte religijų studijos Fino bibliotekoje ir internete atskleidė, kad budistų dangaus būtybės vadinami devomis, taigi tikriausiai būtų techniškai teisinga sakyti, kad per kambarį eina deva.

– Ir kaip gi tu tenai nusigausi? – klausia Tiltė.

– Mane pasiims Lakšmė, – paaiškina Leonora. – Su katafalku. Mes paimsime ir Sveną Helję, Gitę Chrizantemą ir Sindbadą Al-Blablabą.

Lakšmė iš tikrųjų yra Bermuda Svartbag Janson, ji priklauso hinduistų ašramui Fino kyšulyje, o tam ašramui, kaip minėta, vadovauja Gitė Chrizantema, kurios dvasinis vardas yra Antamouna Ma, tai reiškia Tylos Motina. Iš tiesų Gitė su vyru buvo paveldėję kiaulių fermą Fino miesto pakraštyje, tačiau savivaldybė ją uždarė, nes netgi Fino saloje, kur mes šiaip jau esame ištvermingi, yra ribos, šalia kokio smirdžiaus norėtume gyventi, be to, iš tos fermos sklido toks triukšmas, kaip iš liūtų narvo šėrimo metu, galbūt dėl to Gitė buvo perkrikštyta vardu, susijusiu su tyla. Uždariusi fermą ji Fino banke išėjo atostogų ir porai metų išvažiavo į Indiją, o kai grįžo, vadinosi nauju vardu ir tada, kai nedirbo, vilkėjo baltus drabužius ir nešiojo auksinę karūnėlę. Ji taip pat pradėjo mokyti jogos bei meditacijos ir

sulaukė vis daugiau mokinių, kurie irgi pradėjo vilkėti baltai ir pasivadino naujais vardais, o prieš porą metų jie nusipirko Fino kyšulį. Tai mieli žmonės, kuriuos vietos bendruomenė myli ir gerbia, tik reikia apsiprasti su tais vardais.

– Dabar sekmadienis, – sako Tiltė. – Kelto nebus iki trečiadienio. Kaip jūs persikelsite į žemyną?

– Mus nuplukdys, – paaiškina Leonora. – Iki pat Kopenhagos. Su „Baltąja Fino dama".

Nepasakyčiau, kad Tiltė, Baskeris ir aš galvojame. Kai jauti prieš save atsiveriant didelę, bet pavojingą galimybę, galvodamas toli nenueisi. Užuot galvoję, mes visi trys nukreipiame žvilgsnius vidun – ten, iš kur kyla didžiosios idėjos.

– Kodėl „Baltoji dama"? – klausia Tiltė.

„Baltoji Fino dama" yra laivas – ne toks aukštas kaip Fino keltas, užtat ilgesnis. Jis buvo pastatytas Greno laivų statykloje vienam arabų naftos šeichui ir jo haremui, tad turi keturiasdešimt dvi atskiras kajutes su auksiniais vandens čiaupais ir su baseinu, o laivo priekyje įrengta ginekologijos klinika; laivas baltas kaip plakta grietinėlė ir prikimštas daugiau elektronikos nei mūsų namai ir F–16 kartu sudėjus, šitą informaciją Tiltė, aš ir Baskeris žinome, nes mama buvo kviečiama septynis kartus padėti laivų statyklos specialistams priversti funkcionuoti stabilizatorius, ir du iš tų kartų ji buvo pasiėmusi mus kartu.

– Kalis Kloakas yra vienas iš konferencijos rėmėjų, – paaiškina Leonora.

Tiltė, Baskeris ir aš vienu metu nusprendžiame net nemirktelėję – „Baltoji dama" ką tik pasipildė dar trimis keleiviais: Baskeriu, Tilte ir manimi. Dėl dviejų priežasčių. Pirmiausia, tai nepakartojama galimybė prasmukti į žemyną. Bet yra ir šis tas daugiau. Nors ir neturime tiesioginių įrodymų, mažai tikėtina,

kad mamos ir tėčio dingimas nėra susijęs su šia konferencija, o mišinys, kurio sudedamosios dalys yra Dievo buvimą norintys patirti svarbūs įvairių tautybių asmenys ir mūsų tėtis su mama bei jų vidiniai drambliai, kvepia kaip pavojingas kokteilis, kurį kuo greičiau turėtume pamėginti padaryti nekenksmingą.

Tą akimirką išgirstame variklio triukšmą, tamsoje pamatome šviesas, ir priešais šventyklą sustoja transporto priemonė, kuri atrodo taip, tarsi būtų skirta pasirūpinti laidotuvėmis Mėnulyje.



Vertinant techniniu požiūriu automobilis, dabar stovintis priešais Leonoros vienuolyną, yra katafalkas, jis juodas, su dideliais langais gale, su vieta karstui bei gėlėms, ir dabar Bermuda Svartbag Janson gali pamažu sau išvažiuoti, o tiems, kurie lieka, kyla jausmas, kad šitas automobilis gali laisvai pakilti ir dangun.

Toks jausmas stebint šį automobilį yra stipresnis nei stebint kitus katafalkus, nes jis yra su baltais registracijos numeriais ir visureigis, be to, puse metro aukštesnis nei konkurentai ir pusantro metro ilgesnis, nes, be vietos karstui, jame yra dar ir papildomos septynios sėdynės, kadangi Bermuda retkarčiais vairuoja jį kaip mokyklinį autobusiuką, be to, reikia vietos ir jos keturiems vaikams, ir apskritai ji turi pasiekti gimdyves namie net ir atokiausiuose salos kampeliuose per dviejų metrų aukščio sniego pusnis; taigi, žinant Fino salos gyvenimo sąlygas, automobilis nestebina.

Tačiau dabar galėtų nustebinti tai, kad automobilyje yra baltas karstas.

– Tai Vibė iš Rybės, – paaiškina Bermuda. – Jai reikia į Kopenhagą. Kad ją palaimintų. Da Sweet Love Ananda.

Skeptiškai nusiteikęs Baskeris apuosto karstą.

– Ar ne seniai ji mirusi? – paklausė Tiltė.

– Prieš dešimt dienų. Bet ji šaldoma. Karste yra nešiojamasis šaldymo įrenginys.

Da Sweet Love Ananda yra Gitės Chrizantemos indas guru. Pasiunčiu jam užuojautą. Vibė iš Rybės daugelį metų turėjo

ledų kioską paplūdimyje, ir visiems buvo žinoma, kad karštomis dienomis, kai rizikuodavo pritrūkti ledų, vaikams ji parduodavo tuščiavidurius ledų rutuliukus, šitokiu velnišku būdu pasipildydama savo atsargas. Tebūnie Dievas jos sielai gailestingas.

Susėdame į automobilį. Kol kas niekas neklausia, kodėl mes važiuojame kartu. Nesigirdamas galiu sakyti, kad didžiojoje Fino salos dalyje Tiltė, Baskeris ir aš esame laikomi savotiškais talismanais, ir paprastai vyrauja požiūris, kad ten, kur mes dalyvaujame, reikalus lydi sėkmė ir viskas stoja į savo vietas, taigi įsivyrauja nuoširdi ir linksma atmosfera.

Tuomet automobilis per smiltynų rugiaveides pasuka į kelią. Aš suspaudžiu Tiltės ranką ir patapšnoju Baskerį, mes visi trys jaučiame, kad, nors padėtis rimta, esame teisingame kelyje.

Manau, tiesiog jaučiu, kad, kol visureigiu keliaujame per didįjį Fino viržyną, kuris driekiasi per salos rytinę dalį iki pat miško, galėtume susipažinti su dar keletu dalykų, kuriuos išjudino mano tėtis su mama aną vakarą virtuvėje, kai Tiltė paklausė apie sakramentus.

Ateinantį sekmadienį, kuris buvo šeštasis sekmadienis po Trijų karalių, mano tėtis kalbėjo bažnyčioje apie pamokslą nuo kalno.

Kaip jau pasakojau, šis tekstas nėra paprastas mano tėčiui. Kol jis pasakoja apie Jėzaus ir jo mokinių kelionę į kalną, viskas vyksta sklandžiai, šioje dalyje tėtis kalba kaip kalnų gidas ir skautų vadovas drauge, tačiau kai prieina vietą, kur ant ekspedicijos nusileidžia debesis ir iš debesies prabyla Dievas, tėtis pradeda plaukti ir berti žodžius atmintinai, ir jį galima suprasti,

nes šioje vietoje kyla klausimų tvanas, pavyzdžiui, jeigu Dievas gali kalbėti mokiniams ir Jėzui, tai ar jis yra koks nors asmuo, ir kaip tada tas asmuo atrodo, ir ką reikėtų daryti, jeigu pats mielai panorėtum išgirsti Dievą kalbant, ir kaip Aukščiausiasis gali bendrauti su mirusiais pranašais; į visus šiuos klausimus tėtis turi tiek nedaug atsakymų, kad net nedrįsta tų klausimų užduoti, jis tai suvokia ir kartu bijo pripažinti ir yra nusiminęs, kad bijo, ir dėl to šioje pasakojimo vietoje pradeda atrodyti, kad jo burna pilna košės, o mes, trys vaikai ir Baskeris, sėdime bažnyčioje surietę kojų pirštus, jį užjausdami ir neišmanydami ko griebtis.

Štai tada įvyksta nedidelė katastrofa. Vienu mostu Fino miesto bažnyčia paskęsta migloje, ir tai atsitinka tą akimirką, kai tėtis perskaito, kad Jėzų apgaubia debesis.

Nėra negirdėta, kad bažnyčią, jei norite, ir visą Fino miestą, apgaubtų rūkas, taip yra dėl to, kad mes esame Galimybių jūros vidury, ir šis reiškinys susijęs su šiltomis ir šaltomis oro srovėmis, apie kurias išsamiai ir nuobodžiai gali papasakoti mano brolis Hansas. Taigi visa tai yra visiškai natūralu. Kai tėtis pradeda skaityti, skaisčiai šviečia saulė ir dangus giedras, lyg Fino sala būtų Galimybių jūros perlas, o kai baigia sakinį, jau pakilusi tokia migla, tarsi bažnyčia būtų supakuota į medvilnę – tai jau esame matę anksčiau, ir matysime dar, neturėtų trukti ilgai. Tačiau dabar atsitinka taip, kad tėčiui skaitant tą vietą, kaip iš debesies pasigirdo balsas, suskamba didysis varpas bažnyčios bokšte.

Tai irgi galima natūraliai paaiškinti. Po pamaldų Tiltė, mama ir aš užlipame į bokštą ir randame ten vieną iš bokšte gyvenančių pelėdų, įskridusią tiesiai į varpą; pamanome, kad ji negyva, bet kai mama paima ją į sterblę ir paglosto kaktą, ji atsimerkia

ir įsimylėjusi žiūri į mamą, o man pradeda prakaituoti pažastys, tačiau sveikas protas nugali, o pelėda prisimena, kad ji yra pelėda, o ne koks nors įsimylėjėlis, pašoka klykdama ir dingsta aukštai bokšte.

Tačiau visa tai, deja, tik po visko. Tuo metu, kai viskas vyksta, bažnyčioje nėra nė vieno, kuris galvotų apie natūralius paaiškinimus, ten viskas atrodo netikėta ir atima žadą, kai varpas suskamba būtent toje vietoje.

Galbūt šiuo momentu situaciją būtų buvę įmanoma suvaldyti, galbūt po to būtume galėję tėtį ir mamą iš padebesių grąžinti. Tačiau dabar padėtis pasidaro tikrai rimta.

Neatmetu, kad už gamtos ir orų slypi dar kažkas daugiau nei gaivališkos jėgos, tačiau jeigu aną sekmadienį kažkas daugiau nei meteorologija krėtė išdaigas, tuomet tai buvo tamsios demoniškos jėgos, nes tėčiui baigiant pamokslą kai kas atsitiko tai miglai, kuri iki tol aplink bažnyčią gulėjo kaip kalėdinės instaliacijos vata. Staiga toje vatoje atsiranda properša, ir per ją sušvinta Viduržemio jūros saulė, pasiųsdama spindulį kaip tik pro viršutinę bažnyčios lango dalį tiesiai į altorių.

Fino miesto bažnyčios altorius yra priešistorinių laikų ir garsus kaip kino žvaigždė, apie jį prirašyta storų knygų, turistai plūsta vagonais jo pasižiūrėti, ir turistiniame lankstinuke jis puikuojasi visu gražumu per abu viršelius.

Tą altorių galėjo būti nutapęs vienas iš protėvių tų, kurie yra prirašę patriotinių dainų apie Fino salą kaip apie kūdikėlį žydroje Kategato nešioklėje, ir tai įrodo, kad visiškai nuvažiavęs stogas – bruožas, kurio užtenka ne vienai kartai. Nors palikuonis yra poetas ir visiškai praradęs nuovoką, kur viršus, kur apačia, protėvis visai galėjo būti tapytojas, kuriam likimas taip išvėdino smegenis, kad vietoj jų ten liko tik tuščia plynė.

Altoriuje pavaizduota, be abejo, jūra su žvejų valtimis – jūra panaši į grūstą ledą, kurį pardavinėja Orhuso atrakcionų parke, o žvejų valtys panašios į plaukiojančias vonias. Tačiau daugiausia vietos užima Išganytojas, jis sėdi kartu su vargšeliu, iš kurio yra išvaręs demonus; demonai pavaizduoti kaip į grizlius panašios kiaulės, o Išganytojas nepanašus į tokį, kuris tiesiog imtų ir pradėtų naudotis viskuo, ką esą sukūręs vos per trejus metus; anaiptol, atrodo, kad bet kuri iš tų kiaulių galėtų jį praryti vienu kąsniu.

Tačiau vis tiek kai kas atsitinka žmonėms bažnyčioje, kai saulė nušviečia Išganytojo veidą; galima būtų pasakyti, kad žmonės yra tiesiog pakerėti, ir tai iš tikrųjų ne dėl saulės, o dėl tėčio veido išraiškos, pavadinčiau ją iškalbinga, o ji byloja, kad tai, kas čia dabar vyksta, nėra atsitiktinumas, greičiau yra jo kontroliuojama.

Mes, vaikai, žvelgiame į jį ir bandome pagauti jo žvilgsnį, tačiau nepavyksta, jis ruošiasi nusileisti iš sakyklos, o tada įvyksta blogiausia. Iš kažkur atsiranda vėjo gūsis, kuris atidaro duris į priebažnytį, o paskui ir bažnyčios duris.

Žinoma, tai dėl to, kad durys kaip reikiant neužsidaro, taip buvo visada, ir netikėti vėjo gūsiai Fino saloje nesulaukia jokio dėmesio, kol nesustiprėja tiek, kad nukeltų šiaudinius stogus ar nuneštų dešrainių vežimėlį į jūrą, o šitas pūstelėjimas tikrai ne toks. Tačiau *akimirka*, kada tai įvyksta, ypatinga, nes mano tėvas neatsispiria pagundai tuo pasinaudoti, ir, kai Bentas Policininkas su Džonu Gelbėtoju atsistoja norėdami uždaryti duris, jis iškelia rankas ir ištaria:

– Sustokite! Palikite jas atviras. Mes turime lankytojų.

Jis nepasako, kas mus aplankė, tačiau to ir nereikia, nes visi bažnyčioje žino, kad tai Šventoji Dvasia, ir publika galutinai papirkta.

Kai pamaldoms pasibaigus einame per priebažnytį ir pro tą vietą, kur tėtis stovi ir sveikinasi su žmonėmis, Hansas, Tiltė ir aš matome, kad jo veide – nauja ir dar niekad nematyta išraiška, ir mes žinome, iš kur ji – ji nukopijuota nuo Išganytojo altoriuje.

Mums einant pro tėtį, Tiltė sustoja.

– Tai buvo atsitiktinumas, – ištaria ji.

Tėtis jai šypsosi. Aplinkui stovintiems parapijos vaikams šita šypsena galbūt atrodo gailestinga, bet mums ji atrodo pamišėliška.

– Per atsitiktinumus pasireiškia Dievo apvaizda, – atsako tėtis.

Žiūrime į jį. Ir visi trys tai matome. Vidinis dramblys pučiasi kaip helio balionas.

– Tėti, – ištaria Tiltė, – tu esi šlykštus sukčius!

Deja, tai paskutinis kartas kai mąstantis žmogus kreipiasi į tėtį su viltimi būti išgirstas, o iš tiesų tėtis Tiltės net neišgirsta, jo šypsena tampa tik dar platesnė ir atlaidesnė.

– Širdele, – sako jis Tiltei, – tu nesupranti, ką kalbi.



Paprašysiu šiek tiek supratingumo dėl to, kad trumpai akimirkai grįžtame prie Bermudos Svartbag Janson mėnuleigio, nes dabar ji staiga pasuka automobilį į šoną, išjungia variklį ir užgesina žibintus, ir patikėkite manimi: aplink mus tamsu.

Fino sala – viena iš nedaugelio vietovių Danijoje, kur naktis gali būti tikrai juoda. Fino miestas jau toli už mūsų, priekyje esantį Nordhauną slepia didžiulės girios, o namai tarp šių dviejų miestų tik pavieniai, ir mėnulis pasislėpęs, o tai šiąnakt tikriausiai yra protingiausia taktika.

Aplinkui galima pajusti tą erdvę, kuri būdinga tik Fino salai: nėra saloje vietos, kuri būtų arčiau nei už penkiasdešimties kilometrų nuo žemyno, ir tai Švedija, ji irgi dykvietė. Mudu su Tilte laikomės teorijos, kad čia, Fino saloje, ypač palankios sąlygos ieškoti durų, nes mintys yra kliūtis, jos tave laiko kalėjime, o čia mintys tarsi išsiurbiamos iš tavo galvos į atvirą erdvę; tokios sąlygos, žinoma, gali būti sudėtingos, pavyzdžiui, Aleksandrui Bisteriui Finkeblodui ir Kajui Molesteriui Landeriui, kurie ir taip turi nedaug minčių, o ir šių kokybė prasta. Tačiau tokiems asmenims kaip mudu su Tilte, kurių galvos yra prigrūstos tokios gausybės itin svarių minčių, jog mums nuolat tenka baimintis, kad kaukolė neskiltų iš vidaus, ta Fino salos tuštuma ir erdvė yra, kaip rašo tūlas psalmių kūrėjas, atgaiva dvasiai, tą rašiau ir turistams skirtame lankstinuke; tai aš sukūriau skyrelį „Naktinis Finas“ – dėl mano praeities Tiltė ir Dorada Rasmusen nusprendė, kad naktinėjimo patirties aš turiu daugiau nei bet kas kitas.

– Ar kas nors atsitiko? – paklausia Bermuda.

Negalėtum būti laidojimo namų savininkė ir akušerė, neturėdama ypatingo gebėjimo perprasti žmonių nuotaikas, o tiek Tiltės, tiek mano pečius slegia sunki našta.

– Tėtis su mama dingo, – ištariu aš.

Bermuda pasižymi, sakyčiau, tiesiu ir žemišku požiūriu į tikrovę, tai tikriausiai dėl to, kad ji visą laiką pakaitomis pasitinka į pasaulį ateinančius vaikus ir palydi išeinančiuosius. Taigi mums neįprasta regėti ją dvejojančią kaip dabar.

– Einaras turėjo juos nuskraidinti, – sako ji.

Bermuda yra Einaro Tampeskelverio žmona, jis gavo piloto licenciją, kad pats galėtų skraidyti į Norvegiją, Švediją ir Islandiją ir užmegzti glaudesnius ryšius su „Asatoro" draugijos filialais Skandinavijoje. Kad surinktų reikiamą skraidymo valandų skaičių, Einaras skraidindavo Fino gyventojus į žemyną ir atgal, jei tik šie susimokėdavo už degalus. Mamos ir tėčio prašymu jis yra skridęs daugybę kartų, jie, beje, geriausi draugai.

– Jie turėjo skristi į Bilundą, – paaiškina Bermuda. – Tačiau staiga jiems prireikė išskristi visa para anksčiau. Einaras negalėjo, jam buvo treniruotės. Tačiau paskui jis kalbėjosi su tuo, kuris nuskraidino. Jie nusileido Jonstrupe.

Kartais nutinka, kad žmonės iš Fino būna nuskraidinami į uždarytą aerodromą šalia Jonstrupo. Tačiau tai nėra kelias į La Gomerą. Norint iš Fino nuvykti į Kanarų salas, skrendama į Bilundo oro uostą ir išlipama ten.

– Pamaniau, kad turėtumėte žinoti, – sako Bermuda. – Esant tokiai ypatingai situacijai.

Tiltė paplekšnoja jai per ranką. Jos su Bermuda artimos. Nedaug dalykų taip suartina, kaip lavonų guldymas į karstus drauge.

Bermuda nusisuka, užveda automobilį, važiuojame į tamsią Fino naktį, pažįstamą iš mano aprašymo lankstinuke.

Nėra malonu, bet tą padaryti reikia – visi didieji išminčiai yra sakę, kad negali būti jokio dvasinio tobulėjimo be nepermaldaujamo atvirumo, taigi grįžtu atgal prie kito mamos ir tėčio žingsnio žemyn link bedugnės: jis buvo žengtas per pamokslą jau kitą sekmadienį, tai yra praėjus savaitei po anų meteorologinių katastrofų, ir nors tas žingsnis neatrodo didelis, jis veda gilyn.

Tos dienos tekstas – Apaštalų darbai, ir tą akimirką, kai tėtis kalba apie prisikėlimą iš numirusiųjų, iš palubės nusileidžia baltas balandis ir mosuodamas sparnais apsuka porą ratų aplink tą kliperio modelį „Fino delfinas", kuris kabo po skliautais ir kurį padarė mama, tuomet pasuka link vargonų ir mano mamos, pajuntu per nugarą perbėgant šiurpą nuo minties, kad tuojau paukštis nutūps jai ant peties ir ims trintis snapu jai į nosį ir meilingai burkuoti, tačiau taip neatsitinka; paukštis neria žemyn maždaug ties ta vieta, kur sėdi mama, tačiau staiga dingsta į niekur.

Šiuo atveju vienintelė paguoda yra tai, kad balandis atrodo gabesnis už pelėdą ir daugelį mano klasės draugų, tačiau dabar situacija apauga slogiomis detalėmis. Pirmoji yra ta, kad bažnyčioje susirinkę žmonės, kurie tą sekmadienį įsitaisę priekiniuose suoluose norėdami įsitikinti, ar tai, kas įvyko praėjusį sekmadienį, buvo atsitiktinumas, ar naujos eros pradžios ženklas, beveik atsidūsta su palengvėjimu.

Mano tėtis, žinoma, žvelgia į balandį, tačiau ne nustebusiu žvilgsniu, visiškai ne, jis pasižiūri taip, tarsi tas balandis būtų kaip tik ten, kur ir turėtų būti, o tada tęsia; bažnyčioje įtampa

kyla, žmonės sukrėsti. Jis ramiai užbaigia pamokslą, mama užgroja, tada giedama, žmonės palieka bažnyčią šokiruoti – visi, išskyrus mus, vaikus, mes ne šokiruoti, mes prislėgti, mes išeiname pro bažnyčios duris ir pro tėtį nepakeldami į jį akių, išskyrus Tiltę, ji pažvelgia į jį taip, kaip žvelgtum į žmogų intensyviosios slaugos skyriuje, o paskui veikiausiai kapinėse, tačiau tėčio tai nesujaudina.

Tą dieną susitinkame Tiltės kambaryje, ir Hansas kaip visuomet patikrina, ar dar galima išgelbėti padėtį.

– Tai savotiškai gražu, – sako jis, – gal tai padės žmonėms giliau įtikėti.

– Hanseli, – nutraukia Tiltė, – jau užtektinai blogai yra kiekvieną sekmadienį pasakoti žmonėms, kad Dievas yra ir tokia būties prasmė, jeigu pats nesi tuo šimtu procentų tikras, o tikras gali būti tik tada, jei pats tai patyrei, o tėtis to nepatyrė, tą jis juk ir pats pripažino, tai jau pakankamai blogai. Tačiau kad jis su mama dabar išburia kažkokį baltą balandį, ir leidžia mums tai suprasti, tai jau visiškas nemokšiškumas ir piktnaudžiavimas žmonių tikėjimu, ir tas, kuris taip elgiasi, pats sau kasa duobę.

Mes negaištame laiko ir nekalbame apie tai, iš kur tas balandis atsirado, tai nebūtina, nes kas pusmetį būtent mes, vaikai, blizginame didįjį bažnyčios šviestuvą, o jį nuleidžiantis mechanizmas yra valdomas balsu ir kartu su kabliu yra įtaisytas aukštai tarp bažnyčios skliauto ir stogo, o štai ten galima patekti ant tiltelio, kur užtektinai vietos pastatyti paukščio narvui, kurį mamai sukonstruoti yra tas pats kas pirštais spragtelėti, su dugnu, kuris būtų atidaromas nuotoliniu būdu, kad balandis vieną akimirką tupėtų sau ramiai ir klausytųsi mišių, o kitą, savo paties nuostabai, jau patirtų laisvą kritimą vidury bažnyčios.

Iš kur apskritai tas balandis atsirado, irgi nėra ko svarstyti: mūsų šeima palaiko glaudžius ryšius su Greno zoologijos prekių parduotuve, kurioje mus supažindino ir su veislynu, iš kurio pirkome Baskerį Pirmąjį, Antrąjį ir Trečiąjį, ta pati elegantiškoji parduotuvė, kuri mums parduodavo gyvą ėdalą Beladonai ir Martynui Liuteriui bei gyvas žuvis smėlryklinėms.

Hansas paskutinį kartą pamėgina apginti mamą su tėčiu.

– O kaip tavo kasytės? – klausia jis.

Kai mėginame Tiltei padėti susitvarkyti finansus užsimindami, jog didelę dalį tų nejaukiai didelių pinigų, kuriuos uždirba Fino laidojimo paslaugų biure pas Bermudą Svartbag ir seksualinio kultūrinio konsultavimo įstaigėlėje pas Leonorą Ganefriud, ji išleidžia pasidaryti šukuosenai Orhuse, taigi, kai mes mandagiai jai apie tai užsimename, Tiltė visuomet atsako, kad iš esmės tai turi dvasinį tikslą: ji padedanti Dievui pakoreguoti tas mažytes detales, kurių jis neištobulino per Sukūrimą. Taigi Hansas nori pasakyti: argi tuomet negerai truputį padėti Dievui, kad pamaldos būtų labiau vykusios.

Tačiau dabar Tiltė įsibėgėja, ji surimtėja ir tampa tokia pavojinga, kad silpnesni nei Hansas ir aš jau būtų ieškoję priedangos.

– Klausimas, ar Dievas yra, – kalba ji, – yra svarbiausias žmogaus gyvenime. Nesvarbu, ar kuo nors tiki ar ne, ar ką nors žinai ar ne, vis tiek visi ieško savo gyvenimo prasmės, visi mėgina išsiaiškinti, ar yra kas nors už kalėjimo sienų, kažkas, dėl ko pasaulis atsirado ir atrodo taip, kaip atrodo, ir mes visi mielai išsiaiškintume, kas atsitinka, kai mirštame, ir ar buvome kur nors prieš gimdami, taigi su šia mūsų sielos dalimi nemokšiškai elgtis nevalia.

Po šitos painiavos sunku tęsti. Todėl sėdime tylėdami, nors daugelis ir nesutinkame, štai čia yra viena iš tų brolių ir seserų

įdomybių: galime taip nesutarti, kad atsiduriame netoli žmogžudystės, tačiau vis tiek, net ir nesutardamas, jauti kažką, ką drąsiai galima pavadinti abipuse pagarba ir vertinimu.

Galiausiai Tiltė nutraukia tylą.

– Jie kasa sau duobę, – taria. – Ir ne kastuvu. Ekskavatoriumi.

Tebūnie šįkart tai paskutinis žodis.



Atvažiavome į prestižines valdas, kuriose įsikūrusi didžiausia Fino salos advokatų kontora, taip pat ir Fino budistų Sangos buveinė, ir į automobilį įlipo lama Svenas Heljė, panašus į sunkiasvorį boksininką – toks jis ir buvo iki tol, kol pradėjo studijuoti teisę, nuvyko į Tibetą ir tapo lama; kaip jau minėta, jis šeimos draugas ir mamos su tėčiu advokatas; vis tiek jis su mumis nepasisveikina, ir akivaizdu, dėl ko: jį trikdo Bermudos draugija, ir tuojau paaiškės kodėl.

Dabar jau artėjame prie apgyventų vietų ir, kai pasukame link Fino kyšulio, o horizonte jau matyti Nordhauno šviesos, sustojame priešais „Kiauliasodį", kuris, tiesa, dabar vadinasi Fino Puri Ašramas, ir iš jo išeina Gitė Chrizantema su dviem savo mokinėmis, visos apsirengusios baltai.

Gitė linkteli Tiltei ir man, tačiau lamai Svenui Heljei – ne, tada su savo draugėmis susėda, ir mes pajudame per nakties tamsą, per Nordhauno priemiesčius į miestą, kur sustojame priešais Bulėblefą, kuris yra tarsi kvartalas miesto centre; čia yra ir musulmonų mečetė, iš jos išeina didysis muftijus Sindbadas Al-Blablabas.

Sindbadas iš tikrųjų nėra didysis muftijus, tik imamas. Tačiau jis turi tokią barzdą ir tokį žvilgsnį, kad užsitikrino Ilgojo Džono Silverio vaidmenį Fino miesto mėgėjų teatro „Lobių salos" pastatyme, ir tą vaidmenį atlikęs jis tapo mėgstamas Fino saloje.

Jo populiarumą dar labiau sustiprino tai, kad jis vedė Ingeborgą Blobalę iš Blobalyno, o ji atsivertė į islamo tikėjimą, apsivilko burką ir įkalbėjo savo draugę Aną Sofiją Mikelsen pa-

daryti tą patį, ir visiems atrodo, kad tai yra pažangos apraiškos Fino saloje. Man asmeniškai atrodo, kad burka gali atrodyti visai puošniai, ir aš mielai matyčiau daugiau asmenų ją dėvint, pavyzdžiui, Kajų Molesterį Landerį, o jam net nereikalingas tas plyšys akims.

Tačiau nors Sindbadas ir linksmas tipas, jam kai kas atsitinka, kai jis pamato Sveną Helję ir Gitę Chrizantemą; šiems jis pagaili net žvilgsnio, taip pat Tiltei ir man, nors kaip tik mums su Bermuda teko plūktis su jo lagaminais, o jų tiek daug, kad tenka sukrauti aplink karstą; nusprendžiame, kad Vibė iš Rybės neprieštaraus, greičiausiai, kol buvo gyva, ji nesitaikstė su niekuo, tačiau kad jau tokios dabar aplinkybės, protestų iš jos nelaukiame.

Mudu du Tilte turime tokį dvasinį pratimą, kurį radome Fino miesto bibliotekoje studijuodami advaitą vedantą. Advaita vedanta yra aukščiausia hinduizmo pakopa, hinduizmo pagrindinė komanda ir atsakas Fino klubo Visų žvaigždžių komandai, jei suprantate, ką noriu pasakyti. Pratimo esmė – klausti savęs, kas iš tiesų esi. Ir kai atsakai sau, pavyzdžiui: aš esu Pėteris Finas, metro penkiasdešimt penkių ūgio, keturiasdešimt devynių kilogramų, avintis trisdešimt devinto dydžio futbolo batelius, tada įvertini atsakymą ir vėl klausi savęs, ar tai ir yra esmė, o jeigu ne, tada klausi toliau, galiausiai ne žodžiais, bet įsiklausydamas ir neturėdamas lūkesčių dėl to, ką sutiksi, kai atsidursi pačioje gilumoje, ir būdamas pasirengęs blogiausiam.

Mudu su Tilte dažnai žaidžiame šį žaidimą, kai kartu dirbame; tai tylus sutarimas, niekas mumyse to nepastebi. Taip pat ir dabar. Tyliai ramiai kraudami Sindbado lagaminus, klausiame savęs, kas iš tiesų yra tas, kuris krauna, ir kai baigiame, padarome pertraukėlę, kuri yra pratimo dalis ir galėtų būti labai

rekomenduojama Ramanos Maharšio, kuris, pasak Fino saloje vyraujančios nuomonės, turėtų būti dvasinis supersunkiasvoris; kaip tik kai stovėdamas atsikvepi ir išsitiesi pailsėti ant laurų, tuomet įprasta tikrovė turėtų tapti perregima ir durys sušmėžuoti visai čia pat.

Taigi stovime mudu su Tilte prakaituotomis kaktomis nugara į Bermudos erdvėlaivį ir aš stebiu savo vidų bei žvelgiu per Nordhauno aikštę. Kitoje aikštės pusėje stovi lyderiaujančių pasaulio biržų stambusis žaidėjas – finansų įstaiga Fino bankas.

Mintis mums šauna abiem vienu metu. Kaip jau esu sakęs, visiškai įprasta, kad pradėdamas didžiąją dvasinę kelionę į save, neretai susiduri su kokia nors idėja. Geriausiu atveju reikėtų patyrinėti, iš kur ji kilo. Tačiau šita idėja yra tokia gera, o situacija, deja, tenka pripažinti, šiek tiek įtempta, taigi įkišu galvą į automobilį.

– Gite, – sakau. – Mes pažadėjome mamai su tėčiu sumokėti kažkokią skolą.

– Tai seifo nuoma, – sako Gitė. – Už jų banko seifą. Bet dabar sekmadienis.

Gitė yra ryžtinga dama. Kai pagalvoji, kad ji valdo Fino banką ir ašramą ir turi vyrą bei tris sūnus, kurie yra Fino sporto klubo rankinio skyriaus pagrindinės komandos nariai, ir ten jie žaidžia ir elgiasi kaip neandertaliečiai, tuomet gal ir neužtenka pasakyti, kad ji ryžtinga. Sakyčiau, kad Gitė yra dama, kuri, jei nenori pajudėti iš vietos, nes dabar sekmadienis, tai gali prireikti krano.

Kranas jau čia – Tiltė įkiša galvą pro langą.

– Gite, – sako Tiltė, – aš maniau, kad pasaulyje yra du dalykai, kurie niekada neuždaryti. Vienas iš jų yra visatos bendrystės jausmas. Kitas – Fino banko paslaugumas.



Banko durys užrakintos dviem raktais, be to, Gitei tenka išjungti signalizaciją; bankas, žinoma, prijungtas prie Fino saugos tarnybos, tai veikia raminamai, apiplėšimo atveju klientai ir personalas gali būti ramūs – Džonas Gelbėtojas čia būtų ne vėliau kaip po keturiasdešimt penkių minučių su savo neonine spalva švytinčiais saugos batais ir Grafu Drakula.

Klientų seifai yra tokiame ypatingame seife, dideliame kaip ligoninės liftas, ir jo durys be garso atsidaro veikiamos hidraulinio mechanizmo. Gitė šviesos neuždegė, galbūt kad nesukeltų nerimo kaimynams. Priešingai nei mes, Fino miesto gyventojai, Nordhauno gyventojai turi lengvai įbauginamų reputaciją, tačiau čia pakanka šviesos nuo gatvės žibinto.

Tikriausiai galima išsinuomoti įvairių dydžių seifus: yra tokių, į kuriuos tilptų uošvienė, ir tokių, kuriuose vos išsitektų sužadėtuvių žiedai degtukų dėžutėje. Tas, kurį Gitė dabar atidaro, panašaus dydžio kaip iliustruota Biblija, aš kyšteliu ranką ir randu kažką siaura ir supakuota į polietileno maišelį, suveržtą baltomis gumelėmis.

Lauke yra žmonių, kurie mūsų ilgesingai laukia. Vis tiek Gitė tebestovi, ji nori kai ką pasakyti.

– Kaip sekasi tėvams La Gomeroje?

– Nuostabiai, – atsakau. – Pilvai prieš saulę, ledinės „Margaritos“ ir pliki kojų pirštai palei pat krantą.

– Turbūt smagu. Išvykti. Kasdien juk daugybė reikalų slegia pečius. Jūsų tėvams taip pat.

Pažįstame Gitę Chrizantemą visą savo gyvenimą, bet dar

niekada nematėme jos šitokios. Akimirka pilna ramybės. Tačiau ramybės nereikia nuvertinti.

– Bankas. Ašramas. Šeima. Nėra lengva.

Gitės Chrizantemos trims berniukams pelnyti įvarčius tas pats kaip kvėpuoti. Tačiau ant jų trijų galvų žyra pašalinimų iš aikštės ir įspėjimų konfeti, jie žaidžia taip, tarsi dalyvautų ginkluotoje kovoje, ir aš niekad nesupratau kodėl, jeigu jau užaugo su joga, žarnyno valymu ir dievo su straubliu paveikslais. Tačiau dabar kai kas lyg ir šmėsteli, ko nepastebėjau anksčiau, ir tas, kas lyg ir šmėsteli, yra Gitės vidinis dramblys. Ir man kyla mintis, kad galbūt vienas dramblių prižiūrėtojas pažįsta kitą, gal Gitė pamatė mamą ir tėtį turint kažką atpažįstama.

Ji norėtų pasakyti dar kažką, tačiau susilaiko. Ji užstumia seifo duris.

Pasukame pietų kryptimi, iš Nordhauno aukštyn per Nordsandą, gigantišką apžėlusią uolą su tokiais aukštais skardžiais, atsiveriančiais į vandenį, kad galėtum pagalvoti, jog mes visai ne Danijoje, kita vertus, ir nesame, mes esame Fino saloje.

Nežinau, ar jums yra tekę sėdėti viename automobilyje su skirtingų religijų dvasinėmis galvomis, tai mažai tikėtina, nes paprastai tokios spinduliuojančios asmenybės padarytų daug, kad viena kitos išvengtų, ir galiu pasakyti, kad tai tikrai nėra tas patyrimas, apie kurį norėtųsi pasigirti laiške namiškiams. Sindbadas, Gitė Chrizantema ir Svenas Heljė bei jų palydos iki šiol nepersimetė nė vienu žodeliu, kiekvienas iš jų elgiasi taip, tarsi kitų nė nebūtų, ir toks nusiteikimas tikrai negerina atmosferos Bermudos automobilyje.

Tiltė sugalvoja kai ką, kas galėtų sušvelninti niūrią nuotaiką. Toje vietoje, kur kelias priartėja prie pat skardžio krašto ir

mums iš dešinės atsiveria penkiasdešimt metrų stataus skardžio ir giliai po mumis matyti bangos, toje vietoje Tiltė pasilenkia prie Bermudos, sugriebia vairą, sukteli jį į dešinę, ir katafalkas nusitaiko į apsauginę tvorelę bei tuštumą už jos.

Tvorelė tokia žema, kad atrodo, jog ji čia tik dėl juoko, ir mes beveik užkliudome ją, bet Tiltė vėl pasuka vairą ir automobilis grįžta į kelią.

Per savo lyginamąsias religines studijas Fino miesto bibliotekoje ir internete mudu su Tilte džiaugėmės dėl to, kad visos didžiosios religinės asmenybės visuomet sutardavo, jog suvokimas, kad mirsi, giliai viduje turėtų suteikti daugiau gyvenimo džiaugsmo ir optimizmo.

Bent jau dabar tai garantuotai suveikia, nes po šito Tiltės sumanymo nuotaika tampa visai kitokia.

Bermuda sustoja kelkraštyje ir išjungia variklį, o veidai automobilyje tokie išblyškę, kad šviečia tamsoje.

Nežinau, ar žinote posakį „kapų tyla". Tai reiškinys, kuris mums su Tilte gana gerai pažįstamas. Iš to laikotarpio, kai Tiltė buvo pasiskolinusi karstą iš Bermudos Svartbag Janson, kuri juos gauna iš Anholto karstų fabriko, o šis gamina dvylika modelių, visi lakuoti ir labai gražiai išdailinti; Tiltė buvo pasiskolinusi baltą, mudu su Hansu padėjome jį užnešti į jos kambarį, buvo gana sunkus. Pastatėme jį į Tiltės drabužinę, kuri užima galinę jos kambario dalį, ten ji susistačiusi mamos darytas drabužių kabyklas. Tiltės planas buvo toks (ir ji, beje, jį įgyvendino): pasikvietusi į svečius draugių, po to, kai šios išsimatuodavo drabužius ir išmėgindavo veido kaukes, pagerdavo arbatėlės Tiltės balkone ir pasižiūrėdavo „Sekso ir miesto" seriją, Tiltė jas pakviesdavo į kambario galą ir įkalbėdavo atsigulti į karstą, kad pajustų, koks jausmas būti mirusioms, o tada uždarydavo dangtį.

Tiltė buvo labai patenkinta savo projektu, ji pasakojo, kad su draugėmis užsimezgė labai gilus ryšys. Sakydama „gilus ryšys" Tiltė turėjo mintyje tai, kas vykdavo po to, kai draugės pagulėdavo karste ir pasiklausydavo kapų tylos, o paskui ji palydėdavo jas namo ir kalbėdavosi apie tai, kad nors joms dabar keturiolika ar penkiolika, žvelgiant plačiau, jos po akimirkos jau bus mirusios; taigi, kai po tokio apsilankymo ji atsisveikindavo su draugėmis prie sodo vartelių, pasak Tiltės, būdavo užsimezgęs gilus ryšys.

Deja, gana greitai Tiltę pradėjo spausti, kad ji grąžintų karstą, nes daug jos draugių, taip pat ir draugų, po šitokio gilesnio ryšio porą savaičių miegojo tėvų lovoje ir nėjo į mokyklą savaitę, paskui jų tėvai kalbėjosi su mūsų tėčiu ir mama, ir tėčiui teko kalbėtis su Tilte, po tokių pokalbių tėtis išeidavo su didžiuliais prakaito lopais pažastyse ir tokia veido išraiška, tarsi ir jis būtų pagulėjęs karste, be to, dar prisidėjo paskutinis epizodas su Kajumi Molesteriu (prie jo aš dar sugrįšiu), taigi Tiltei teko karstą grąžinti.

Tačiau iki tol ir Hansas, ir aš pabandėme jame pagulėti; Hanso kojos netilpo, tačiau man dangtį uždarė, aš gulėjau tamsoje ir klausiausi Tiltės nurodymų, o ji man išaiškino, kad turėčiau įsivaizduoti, jog esu miręs ir mane graužia kirminai, ji buvo išskaičiusi, kad tais kirminais vadinami paprastieji kailiavabaliai, ir apibūdino, kaip jie atrodo. Noriu pasakyti: tame karste buvo tylu, ir ten aš supratau, kas yra kapų tyla, taigi todėl dabar atpažįstu būtent ją įsivyravus Bermudos vikšrinėje transporto priemonėje.

Tada Tiltė prabyla:

– Pėteriui tik keturiolika, – sako ji, – tačiau jis jau patyręs piktnaudžiavimą narkotikais ir rūpesčio stoką. Jis yra trapi asmenybė, kuri lūžta nuo gero žodžio. O dabar jį slegia šita

atmosfera. Taigi mudu su juo norime jūsų paklausti, ar bent jau nepasisveikintumėte vieni su kitais, nes tada yra tikimybė, kad kelyje Pėterio neištiks psichozė, o tada jau bus ir vilties, kad kelionės tikslą pasieksime gyvi.

Visi kiti dar nelabai atsigavę, tačiau bent jau pasižiūri vienas į kitą ir sumurma kažką, ką prijungęs galingą stiprintuvą ir pasitelkęs geranoriškumą galėtum suprasti kaip mandagų pasisveikinimą.

Žinoma, negalėtum to pavadinti spontaniško ir iš širdies besiveržiančio draugiškumo išraiška, tai greičiau reiškia, kad jie taip bijo Tiltės, jog tuoj prileis į kelnes. Ir vis dėlto tai pirmasis žingsnis.

Tiltė pasistengė ir pateikė mums tokį variantą, nieko kita negalėtum pasakyti, taigi leidžiu jai atsipalaiduoti ir pats perimu vairą.

– Yra dar vienas dalykas, – sakau. – Mūsų tėtis su mama yra dingę ir ieškomi. Mes norėtume surasti juos anksčiau nei policija. Mums reikia patekti į „Baltąją damą“ ir nusigauti iki Kopenhagos. Mums prireiks jūsų paramos. Pažįstate Kalį Kloaką. Nė vienas, kuris jam galėtų atsieiti nors penkias kronas, nebus įleistas, kol jų ketinimai ir trijų kartų tapatybė nebus patikrinti. Ar būtų kokia nors galimybė pasakyti, kad mes su jumis?

Veidai priešais mane užsisklendę.

– Jeigu jūsų tėvai ieškomi, – atsiliepia Svenas Heljė, – o jūs pabėgote, tuomet mes tapsime nusikalstamų veiksmų bendrininkais.

Automobilyje įsivyrauja tyla, vienintelis garsas – bangų mūšos. Tada prabyla Sindbadas.

– Aš jus įsidėmėjau, – sako, – kai vaidinome „Lobių salą“ ir mano žmona aptiko žaltį savo peruke. Stovėdama ant scenos

priešais keturis šimtus žmonių. Prisimenu, kaip tu, Pėteri, varžeisi dėl „Misterio Fino sala" titulo. Ir pagalvojau apie tave, kai Danijos draudimo bendrovių asociacija atsiuntė čia privačius seklius ir vertintoją, nes buvo išdaužyta tiek daug langų ir iš sodų pavogta šitokia galybė vytintų limandų.

Vėl tylu. Tylą nutraukiu aš. Ne tam, kad sulaukčiau jų pagalbos, to jau nebesitikiu. Kad kai ką paaiškinčiau.

– Iš tiesų tai ne tiek dėl mūsų, – sakau, – mes, vaikai, nepražūsime. Blogiausia yra mamai su tėčiu.

Ieškau žodžių norėdamas apibūdinti, kaip jaučiasi mama su tėčiu. Gal jie sutrikę kaip vaikai, gal pasiklydę, o gal jie, taip sakant, teisingame kelyje, tik netinkamu būdu, nerandu žodžių.

– Visų pirma tai ne todėl, kad jie turėtų grįžti namo ir mumis pasirūpinti, – aiškinu aš. – Mudu su Tilte tikrai nepražūtume, mus giliai įkvepia elgetaujantys vienuoliai ir basakojai karmelitai, galėtume pasiskolinti oranžinį rūbą iš Leonoros ir su elgetos dubenėliu patraukti Fino salos keliukais.

Nesu visiškai tikras, ar tvirtai tikiu šituo pareiškimu ir ar Tiltė su Baskeriu palaiko mintį dėl elgetos dubenėlio. Tačiau kartais tenka nusitaikyti į vartus, nors regėjimo lauke ir nematyti komandos draugų.

– Esmė ta, – tariu, – ir tai galbūt suglumins jus, pažįstančius mamą su tėčiu, – esmė ta, kad mes juos mylime. Tai meilė.

Šis tas atsitinka veidams priešais mane. Užuojauta būtų pernelyg stiprus žodis, ypač tokioje draugijoje, kokia sėdi priešais mane. Tačiau pasakyti, kad įvyko tam tikras atšilimas, nebūtų per daug.

– Yra toks tekstas, – taria Sindbadas, – Korane. Ten rašoma, kad maži velniai yra patys baisiausi. Tačiau būtent jiems reikia didžiausio gailestingumo.



Dabar, kai požiūris į Tiltės, Baskerio ir mano situaciją šiek tiek supratingesnis, o Bermudos katafalkas skinasi kelią tolyn per pranašišką finietišką naktį, kaip ją pavadinau lankstinuke turistams, pabaigsiu referuoti apie įvykius, susijusius su pirmuoju mamos ir tėčio dingimu.

Pirmaisiais mėnesiais tėvai juda pirmyn atsargiai. Tai galėjo būti lengvas vėjelio dvelktelėjimas kokioje nors ypač tinkamoje mišių vietoje, pavyzdžiui, kai tėtis kalba apie tai, kad kažkurioje Jonos knygos vietoje angelai ruošiasi groti trombonais, nors lauke nė menkiausio vėjelio. Arba pora vargonų vamzdžių, kurie pradeda švilpti kaip tik tada, kai tėtis skaito: „rėkite nuo stogų tai, kas jums pašnabždėta į ausį", nors mama sėdi ne prie vargonų, o apačioje. Arba per laidotuves, kai tėtis baigia mesti žemes tardamas: „iš dulkės vėl atgimsi", iš kapo pakyla nežymus garų debesėlis, tik vos įžiūrimas, beveik kaip plonas dūmelis, kuris išnyksta vos pasirodęs, tačiau vis tiek vos neišverčia iš padų susirinkusių artimųjų. Ir niekam nekyla jokių įtarimų, viskas taip elegantiška, jokių sujungimų, tik gali nujausti, kad mama ten pasidarbavo siaurapjūkliu.

Atvejis, kai mums beveik pasisekė nutverti juos už rankos, pasitaikė tada, kai bažnyčia gegužės mėnesį gavo naują stogą. Nedidelė stogdengių grupelė šalia bažnyčios liejo švino lakštus: jie turėjo padėklą su smėliu, jis buvo pastatytas įstrižai, ant jo pilamas skystas švinas, kuris iškart sustingsta. Kartą matome mamą kalbantis su jais, ir kai ji mus pastebi, pasiunčia žvilgsnį, kuriame visiškai nėra tos besąlygiškos meilės, su kokia mama

visuomet turėtų žiūrėti į savo vaikus, ir nors mes nusigręžiame ir apsimetame, jog nieko nevyksta, vis dėlto pastebime, kad ji stogdengiams kažką paduoda ir dabar aiškina, kaip tuo naudotis. Taigi kai dar po dviejų sekmadienių tėtis iš sakyklos vėl skaito Jonos knygą, ir šįkart kažką apie tai, kad sugriūva ištisas miestas, tą pat akimirką su triukšmu nuo stogo nukrenta viena švino plokštė, o kai tas pats pasikartoja dar po minutės, mes su Tilte ir Hansu nusprendžiame, kad nesikalbėsime su savo tėvais neribotą laiką.

Tai, deja, neturi jokio poveikio, mama su tėčiu to nepastebi. Įsibėgėjus gegužei bažnyčia sekmadieniais tampa sausakimša, ir tai iš pradžių nekelia jokio nerimo, nes tėtis su mama visuomet sugebėjo pritraukti žiūrovų. Tačiau gegužės pabaigoje žmonės jau stovi išsirikiavę į eilę bažnyčios kapinėse, be to, į mišias ima plūsti iš pradžių iš Anholto ir Lesės, o paskui ir iš Greno.

Žmonės iš žemyninės dalies visuomet norėdavo tuoktis Fino saloje, ypač kopenhagiečiai. Galbūt dėl to, kad nėra taip lengva stovėti vienam priešais kitą Blogordo aikštėje ar Virume ir žadėti vienas kitam, kad būsite kartu amžinai, kai viskas, ką pamatai apsidairęs aplinkui, tėra vien įrodymas, jog tau neįtikėtinai pasiseks, jeigu tie dalykai, kuriuos žmonės vienas kitam pasižada, atlaikys iki kito trečiadienio. Lengviau tą padaryti Fino saloje, kur esi apsuptas fachverko stiliaus namų, menančių aštuonioliktą amžių, viduramžiško Fino vienuolyno ir daugybės gandrų porų, kur iš turistinio lankstinuko gali sužinoti, kad Fino laukinė gamta išlieka tokia pat per amžius, su šilkmedžiais ir baltaisiais lokiais, tautinį kostiumą vilkinčiu Hansu ir Dorados Rasmusen ryškiaspalve papūga. Taigi bendruomenės taryba jau seniai turėjo sudaryti laukiančiųjų sąrašą, kad

per savaitę nebūtų ketverių vestuvių. Tačiau dabar tas sąrašas pradeda grėsmingai pūstis, pradeda plaukti prašymai iš visos šalies: būsimieji bei ką tik iškepti tėveliai, kurie nori, kad jų vaikus pakrikštytų bažnyčioje, prašo ir mirusių žmonių artimieji, jie teiraujasi, ar būtų galima mirusįjį palaidoti Fino saloje, nors gyvas būdamas tas žmogus nė kojos čia nebuvo įkėlęs. Taip pat ateina ir aristokratiškas laiškas iš pagyvenusios ponios, kurį mes, vaikai, perskaitome, nes tuo metu esame jau taip sunerimę, jog kartais sau leidžiame atplėšti mamos ir tėčio paštą. Ponia teiraujasi, ar ją galėtų kremuoti Fino saloje, o jos pelenus po to įmaišyti į kukurūzų grūdelius, tėtis juos palaimintų ir jie būtų sušerti toms Fino papūgoms, kurių, ji girdėjusi, knibžda saloje, kad šitaip užsitikrintų, jog bus iškakota po visą tą nuostabaus grožio gamtą, kurioje, ji girdėjusi, apsigyvenusi Šventoji Dvasia.

Šitas laiškas daugelį žmonių būtų įspėjęs, kad kalbiesi ne tik su paprastais, naiviais ir patikliais žmonėmis, bet dabar jau pradedi megzti ryšius ir su tikrais keistuoliais, tačiau mama su tėčiu to nesuuodžia, tuo metu jie gyvena visiškai nerealiame pasaulyje.

Birželio pradžioje jie sulaukia kvietimo iš žemyninės dalies. Kviečia pirmiausia nuo valstybinės bažnyčios nepriklausomos bendruomenės, kurios visada ieško kunigų, ištobulinusių glosolaliją arba galinčių ištverti išbandymą ugnimi ar eiti vandeniu, ar turinčių ką nors tokio ypatinga, ko trūksta valstybinei bažnyčiai. Tačiau netrukus ir stambesnės įmonės ima reikšti norą pasiklausyti apie krikščionybę, etiką ir pinigus, pageidautina suderinant paskaitą su pamaldomis, kokias girdėjo tėtį laikant, taigi liepos mėnesį mama su tėčiu išvyksta į savo pirmąsias gastroles, ir galbūt galėčiau sakyti, kad iki šiol braidžioję

palei krantą, dabar jie susiruošė bristi gilyn į vandenį su visais drabužiais.

Niekas bendruomenės taryboje ar kur kitur tiesiogiai nesakė, kad, jų manymu, Šventoji Dvasia nusileido ant tėčio ir mamos ir į Fino miesto bažnyčią. Tačiau tą galėjai justi ore. Todėl be jokių sunkumų suorganizuojama kai kas ekstremalaus ir negirdėta: atvyksta pavaduojantis pastorius iš Orhuso ir pavaduojantis vargonininkas iš Viborgo, o mūsų prižiūrėti atvažiuoja prosenelė, ir tėtis su mama išvyksta visam mėnesiui per patį Fino vasaros sezoną.

Tai nesukelia jokio vargo, priešingai, Fino salos dvasininkų sluoksnyje tvyro šviesi ir lengva nuotaika nuo minties, kad sala štai dar kartą ir visai nauju būdu patvirtina savo natūralią vietą pasaulio žemėlapyje.

Tėtis su mama, žinoma, irgi tokios pat nuotaikos, kol pakuojasi į naują universalą, ir šitas jų pirkinys yra pirmas ir ne paskutinis ženklas, jog reikalai, kad ir apie ką jie suktųsi, sukasi, deja, ir apie pinigus; tada mama su tėčiu mojuoja, keltas išplaukia, ir štai jų nėra.

Toji šviesi ir lengva salos nuotaika neužvaldo mūsų, trijų vaikų, Baskerio ir prosenelės, anaiptol, mus slegia niūrios ir slogios nuojautos.

Šios nuojautos dar labiau prislegia, kai bėgant savaitėms Finą pasiekia gandai ir pavieniai laikraščių straipsniai apie tai, kad publika laisvosios bažnyčios bendruomenėse ir didžiosiose įmonėse krenta kaip kėgliai prieš tą ypatingą nuotaiką, kuri užvaldo tėčiui pamokslaujant; pasak gandų, tiesiog gali pajusti dieviškumą sakramentuose kaip savotišką vibraciją; tai skaitydami, mes susižvalgome.

Suprantama, mamos ir tėčio darbo kambarių durys pastarąjį mėnesį buvo uždarytos, tačiau vis tiek akies krašteliu matėme tą kelioninį altorių, kurį sukonstravo mama, ir prisimename, kaip ji prieš keletą metų sumeistravo pakylą su plokšte, ant kurios galėjai atsistoti po pasičiuožinėjimo ant Fino Iglo ežero ir kuri maloniai vibruodavo per visą kūną; ja mes džiaugėmės nenujausdami, kad tai pasirodys esąs apgaulės numerio kertinis akmuo. Bent kartą per savaitę mama su tėčiu atsiunčia po atvirlaiškį, kurio tekstas yra variacijos tema „mums sekasi neapsakomai gerai", o prie jo visada pridėtas čekis ir raginimas, kad nueitume į „Kvankos" gurmaniško maisto restoraną ir suvalgytume pietus iš šešių patiekalų; kiekvieną kartą perskaitome atviruką ir padedame čekį prie namų išlaidoms skirtų pinigų, ir vienintelė, kuri ką nors ištaria, yra Tiltė, ir tik vieną kartą, kumščiu trinktelėdama per čekį: „Kruvini pinigai!"

Mama su tėčiu grįžta dainuodami iš laimės ir apiberia dovanomis, kurių mes nepriimame: futbolo bateliai ir tikri plaukai kasytėms, ir fotoaparatas, montuojamas prie teleskopo, o po dviejų savaičių jie vėl išvažiuoja, vikariatas Fino bažnyčioje pratęsiamas ir prosenelė sugrįžta.

Šįkart jie išvažiuoja ne universalu. Jie išvažiuoja devynviečiu autobusiuku tamsintais langais, susikrovę daiktus prisidengdami nakties tamsa, prieš tai mamai dirbtuvėse už uždarų durų dirbus septynias paras, ir jiems išvažiavus tikimės blogiausio.

Pajuntame, kad ne veltui tikimės blogiausio, kai Fino laikraštyje aptinkame skelbimą – tokį, pasirodo, mama su tėčiu išspausdino visuose didžiuosiuose laikraščiuose, o jame siūlo finansinį konsultavimą, ir iš to padarome išvadą, kad tie, kuriems niekada neužtekdavo savų pinigų, pradėjo žmonėms patarinėti, kaip šiems išleisti savo santaupas.

Mūsų nuotaika pasiekia depresijos žemumas, kai Fino laikraštis pacituoja straipsnį iš Biržos, o jame emocingai pasakojama apie pamaldas ir paskaitą apie krikščionybę ir pinigus, o paskui ir apie tiesioginę finansinę konsultaciją, mamos ir tėčio surengtą Danijos didžiųjų bankų unijoje; pats susitikimas vyko viename dvare prie Faksės, žurnalistas rašo, kad per pamaldas priešais dvarą susirinko laukiniai žvėrys – elniai, barsukas, ežys ir būriai paukščių, o per finansinę konsultaciją patalpoje būta keisto šviesos žaismo ir miglos.

Kaip techniškai mama su tėčiu visa tai sutvarkė, mes nesužinosime, tačiau reikia prisiminti, kad mūsų šeima turi patirties zoologijos srityje nuo Beladonos laikų, neskaitant to, kad esame laikę vorų paukštėdų ir ryklių, vištų ir triušių maistui sode prie namų. Tačiau vienas dalykas visiškai aiškus – mama su tėčiu peržengė ribą ir nusitaikė į tikruosius stebuklus.

Jie grįžta namo kitą savaitę, ir ne tuo autobusiuku, kuriuo išvažiavo, šiam parvairuoti jie nusamdė vairuotoją, o patys parvažiuoja maseračiu; jiems išriedant iš kelto gandas jau yra juos aplenkęs, tad visą kelią nuo prieplaukos iki Didžiosios aikštės stovi išsirikiavę žmonės.

Nežinau, ar kada nors esate matę maseratį, jei ne, galiu pasakyti, kad tai automobilis žmonėms, kurie iš prigimties yra ekshibicionistai, tačiau tuo pat metu nori parodyti, jog pernelyg drovisi praskleisti lietpalčio skvernus. Trumpai tariant, tai transporto priemonė, kuri iš vidaus sprogsta nuo viso to, kas nerodoma viešai. Kai ji sustoja prie namų ir mama išlipa, susirinkusi žmonių minia, kurioje, deja, esame ir mes – Hansas, Tiltė, Baskeris ir aš, – pamato ją, apsigaubusią žemę siekiančiais audinių kailiniais, ir visiems net kvapą užima, išskyrus

tuos aštuonis šimtus kailiniams panaudotų audinių, kurios jau seniausiai kvėptelėjo paskutinį kartą.

Po to praeina dvi savaitės svarstant, ar yra koks nors krikščioniškas ir žmogiškas būdas prisišaukti mamą su tėčiu – gal, pavyzdžiui, reikėtų jiems trinktelėti per galvas geležiniu strypu, nuvežti į Fino ligoninės psichiatrijos skyriaus priimamąjį ir pamėginti aprengti tramdomaisiais marškiniais?

Deja, nespėjame apsispręsti, o jie išvažiuoja vėl, ir mes lengviau atsikvepiame, nes atlėgsta spaudimas draugų, besitikinčių, kad tėtis juos pavėžins maseračiu spausdamas du šimtus per posūkius ir du šimtus šešiasdešimt tiesiojoje link aerodromo, arba dedančių viltis pamatyti mamą nuogą su audinių kailiniais.

Didysis kūjis trinkteli po savaitės, ir tai įvyksta mudviem su Tilte grįžus iš mokyklos ir radus namie vyresnįjį brolį, kuris turėjo būti Greno pensione palinkęs ties aritmetikos stulpeliais, sėdintį ant sofos šalia Bodilės Begemotės, kuriai prie šono sėdėjo dar trys kitos nieko gera nežadančios personos – kaip pasirodo, profesorius Torkilis Torlacijus-Driobertas su žmona ir Greno parapijos vyskupė Anaflabija Borderud.

Jau esu minėjęs, kad savo ankstyvoje vaikystėje, tai yra nuo penkerių iki dvylikos, vieną kitą kartą buvau priverstas ir suviliotas dalyvauti vaisių ir galbūt vieną kartą otų iš gaudyklės vagystėje, tačiau tąi jau praeitis. Vis dėlto didžiąją savo gyvenimo dalį man yra tekę nugyventi kaip nepagrįstų įtarinėjimų aukai, dėl to mums namie ne kartą yra tekę staiga išvysti būrį pašalinių asmenų, reikalaujančių greito teismo ir efektyvaus bausmės įvykdymo.

Vis tiek noriu pasakyti, kad Bodilės ir jos smogikų būrio skleidžiama atmosfera kur kas grėsmingesnė.

– Praeis šiek tiek laiko, kol jūsų tėvai grįš namo, – sako ji. – Porai savaičių jums gavome vietą Greno vaikų namuose.

Mudu su Tilte laikomės nuomonės, kad pakliuvus į tokią padėtį, iš kurios sunku arba neįmanoma išsisukti pasinaudojant žavesiu arba šnekomis, žmogui reikia truputį geros karmos.

Visiškai netikėtai ji pasirodo prosenelės pavidalu: štai ji stovi tarpduryje ir kreipiasi į Bodilę man iki šiol negirdėtu balso tonu – švelniu ir pataikaujamu, kaip galėtum įsivaizduoti vienuolę pašnibždomis kreipiantis į abatę per šventadienio mišias, norint pasiskolinti penkiasdešimtinę, ir tas nuolankumas apgauna Bodilę.

– Kuo galėtume padėti? – paklausia prosenelė.

– Padėtis ypatinga, – aiškina Bodilė. – Vaikų tėvai sulaikyti. Kol viskas išaiškės, suradome jiems vietą priežiūros institucijoje Grene. Nuo šio vakaro.

– Jiems būtų geriau čia, su manimi, – sako prosenelė.

– Kalbėjomės su mokyklos vadovybe, – sako Bodilė. – Jie mano, kad vaikams geriausia būtų griežta dienotvarkė. Ir sveikatos priežiūra.

– Man tik vienas dalykas kelia nerimą, – atitaria prosenelė. – Žiniasklaida.

Šitas posūkis nustebina net ir mus, vaikus. Negalvojome, kad prosenelė apskritai žino ką nors apie žiniasklaidos egzistavimą. Ji nežiūri televizoriaus ir neskaito laikraščių, o į mūsų kompiuterius ir mobiliuosius visada žiūrėjo taip, tarsi jos vaikystėje informacija buvo perduodama ant runų akmenų ir grubiai iškaltų akmens plokščių, ir, jos manymu, taip puikiausiai galėjo tęstis ir toliau.

– Įsivaizduokite, jei tai patektų į Fino laikraštį, – sako prosenelė. – Kad mažamečiai vaikai prievarta išvežami ir apgyvendinami kartu su visuomenės atstumtaisiais.

Sunku įsivaizduoti prosenelę iš tikrųjų einančią į laikraščio redakciją. Tačiau ima aiškėti, kad šioje situacijoje jos pasirinktas kelias yra ne tas siaurasis tiesos takelis, apie kurį tėtis pasakoja besirengiantiems konfirmacijai, greičiau jau greitkelis, kuriuo pasinaudojama, kai tavo šarvuotosios pajėgos turi greitai užimti pozicijas.

Toks jausmas aiškiai aplanko ir Anaflabiją bei Torkilį Torlaciјų su Bodile: iš pradžių prosenelė jiems atrodo kaip nužengusi iš turistinio lankstinuko – kažkas spalvinga ir egzotiška, tačiau dabar jų veido išraiška keičiasi.

– Žinoma, šioje šeimoje laikraščiams niekas nieko nepasakos, – kalba prosenelė. – Tačiau man devyniasdešimt. Tikriausiai žinote, kad daugeliui mano amžiaus žmonių sunku sulaikyti šlapimą. Man asmeniškai tai netaikoma. Aš visada sugebėdavau srovelę nukirpti.

Prosenelė padaro judesį ore, tarsi kirptų gyvatvorę.

– Kaip su peiliu. Jūs taip mokate?

Ji žiūri į Anaflabiją Borderud, kuri pradeda blykšti.

– Tačiau žodžiai, – sako prosenelė, – jie iš manęs tiesiog liejasi. Gal kaltas kiek ankstyvas Alcheimeris, bet būna dienų, kai negaliu prisiminti, ką ir kam sakiau. Įsivaizduokite, jei kartais tokiu momentu išsiplepėčiau. Apie prievartinį išvežimą ir apie stebuklus bažnyčioje. Žurnalistui iš Fino laikraščio.

Šitaip mūsų geroji karma pakreipė situaciją. Torkilis Torlacijus ir Bodilė su Anaflabija paskubomis atsitraukia, o prosenelė palydi juos iki pat durų, žerdama išsamius patarimus apie tai, kokius dubens raumenų stiprinimo pratimus reikėtų atlikti, kad šie, dažnai kartojami, ateityje nuvestų iki tos sėkmės viršūnės, kai bet kuriuo momentu bus įmanoma srovę kaip skutimosi peiliuku nurėžti.

Smulkiau apie įvykius artimiausiomis dienomis mums papasakoja Bentas Policininkas: atsitiko taip, kad mama su tėčiu atliko bažnytines apeigas Danijos investicinių bendrovių sąjungoje ir ta proga ketino padaryti stebuklą. Jie norėjo sudeginti banknotus, kurie turėjo vėl atsirasti iš pelenų. Sudeginti pavyko. Bet jiems nepavyko padaryti taip, kad dvidešimt šeši milijonai įvairiomis kupiūromis vėl atsirastų.

Mūsų nenustebino, kad tėvai sudegino kažką didelį. Tą jie yra darę daug kartų. Fino saloje yra žinoma, kad mama – patyrusi pirotechnikė, daugelį metų ruošdavusi Fino miestui Naujųjų metų fejerverkus. Kai kas antrus metus reikia nudeginti saugomą Fino viržyną, mama kartu su Džonu Gelbėtoju ir Bentu Policininku – pagrindinės pajėgos, sugrąžinančios tai dykvietei nusvilintą ir natūraliai gražią išvaizdą.

Taigi nė vieno iš mūsų nenustebina tas sudeginimas, nors banknotai iš tiesų dega gana prastai, tą žinome, nes Tiltė kartą sudegino šimto kronų banknotą, kurį Vibė iš Rybės buvo jai skolinga, nes Tiltė pavadavo ją paplūdimio kioske per atostogas, ir kai Vibė galiausiai, po du mėnesius trukusių bandymų reikalą nugramzdinti užmarštin, iškosėjo tuos pinigus, Tiltė pasakė, kad tai buvęs principo reikalas, ir dabar ji norinti parodyti Vibei savo požiūrį į pinigus: ji prikišo šimto kronų banknotą prie ant prekystalio degusios žvakės liepsnos, jis degė labai lėtai, tačiau galiausiai vis tiek jo neliko. Tad žinoma, mama galėjo supleškinti dvidešimt šešis milijonus. Užtat stebina, kad tėčiui su mama neužteko gudrumo padaryti taip, kad pinigai vėl atsirastų.

Paaiškinimo vis dėlto sulaukiame, jis nemalonus, ir sužinome jį tik po pusmečio. Pirmiausia mes iš Bento Policininko kaip didžiausią paslaptį išgirstame, kad mamai su tėčiu pateikti

kaltinimai sukčiavimu, paskui netrukus sužinome, kad kaltinimai panaikinti pritrūkus įrodymų, paskui seka bažnytinis teismas ir psichiatrinė ekspertizė, abiejuose tėvai yra išteisinami ir tada grįžta namo į Finą.

Nežinau, ar iš jūsų šeimos gyvenimo jums pažįstamas jausmas, kad džiaugtis galima dėl vienintelio dalyko: tavo tėtis su mama dabar bent jau yra laisvėje, nes kaltinančioji institucija neturi užtektinai įrodymų kaltinimams pareikšti, o pastarasis jų triukas nepakliuvo į pirmuosius laikraščių puslapius dėl to, kad tie, kuriuos apsuko, viską laiko paslaptyje, nes bijo apsijuokti?

Jeigu jums neteko patiems patirti tokios situacijos šeimoje, galiu pasakyti, kad tai laikas, kai durys varstomos tyliai ir kalbama prislopintais balsais, kad tik staiga nesprogtų koks stiklas, o prie vakarienės stalo sėdime išblyškę, tylūs ir knebinėjam maistą, nors tai ir tėčio gaminti žuvies maltiniai.

Niekas Fino saloje nei Fino miesto mokykloje nieko tiksliai nežino, nors daugelis nujaučia, tačiau mano ir Tiltės lūpos užantspauduotos, ir daugelis yra pernelyg gerai išauklėti, kad ką nors sakytų, o tie, kurie ne taip gerai išauklėti, vis tiek brangina gyvenimą, taigi šį laikotarpį išgyvename apsupti klausimų, kurie niekad nebus užduoti, siena.

Tačiau laikas yra didysis visų žaizdų gydytojas, ir ne tik laikas, bet ir psichiatrinės ekspertizės išvada parodo, kad mama su tėčiu yra normalūs, tačiau, galimas dalykas, neprognozuojami veiksmo metu dėl patiriamos darbinės įtampos.

Kai tėtis vėl stovi sakykloje, o mama sėdi prie vargonų, karo lauke įsivyrauja ramybė, ir nors tėtis su mama abudu yra labiau išblyškę ir sulysę nei anksčiau ir kartais jų akys pasidaro kaip kiaulių, užsilipusių ant altoriaus, jie daugiau ar mažiau susivaldę.

Neilgai trukus kasdienės katastrofos ir triumfo akimirkos nustumia tėčio ir mamos blogus darbus į antrąjį planą, kadangi kaip tik tuo metu Hansas dalyvauja „Misterio Fino“ rinkimuose ir laimi, o aš, kaip minėta, Kajaus Molesterio Landerio suviliojamas užlipti ant scenos, nes tikiuosi premijos už indėlį į futbolą Fino sporto klube; po to susirandu geležinį strypą ir leidžiuosi medžioti Kajaus Molesterio, o šis pabėga į didžiuosius miškus gyventi nesilaikant įstatymų ir namo grįžta tik po trijų parų, kai mano atlaidumas jau ištirpdęs pykčio ledus, kaip rašo psalmių autorius. Taigi suprantate, kad paprastiems Fino gyventojams mamos ir tėčio nuodėmės nugrimzta užmarštin.

Tačiau ne mums, vaikams. Mes su tėvais nesikalbame, prisiminimai slegia mūsų pečius, ir galiausiai mamai su tėčiu tai pasidaro nebepakeliama.

Vieną vakarą virtuvėje tėtis užsiėmęs ledų gaminimo aparatu, vieninteliu likusiu daiktu iš jų pasakos, maseratis su audinių kailiniais dingo kaip taikos sutarties dalis, o mama sėdi palinkusi prie naujo balso registravimo aparato, primenančio laikrodį su gegute.

Tada tėtis krenkšteli.

– Atsitiko taip, – prakalbo jis, – kad stebuklas, kurį mudu su mama nukreipėme, tarsi pasistūmėjo laike. Tai yra banknotai dingo kaip ir turėjo dingti, tačiau neatsirado. Triukšmas kyla didelis, tačiau viskas išsiaiškinama su investicinėmis bendrovėmis ir su valdžios institucijomis, man pavyksta viską išspręsti taip, kad visi būtų patenkinti, ir mes susitariame tą reikalą užbaigti. Visiškai netikėtai atsitinka taip, kad pinigai po savaitės atsiranda. Iš teologinės pusės, mudu su mama manome, kad viską galima paaiškinti stebuklu, tik ne akimirkos įvykiu, ištęstu laike. Dar mums nespėjus susivokti ir apsvarstyti pasikei-

tusios situacijos, su mumis susisiekia policija, kuriai šiek tiek stinga sielos gilumo, kad suvoktų visą šitos situacijos dvasinę reikšmę.

– Kur policija su jumis susisiekia? – paklausia Hansas.

– Prie aptarnavimo langelio įmonėje, kuri vadinama Danijos deimantų ir tauriųjų metalų investicine bendrove, tą akimirką, kai galvodami apie jūsų ateitį ketiname investuoti pinigus į auksą ir platiną.

Virtuvėje stoja visiška tyla. Jei manote, kad ši tyla turėtų būti kupina sielvarto dėl to, jog turime porą šitokių sukčių tėvų, ir pagarbos, kad jiems vis tiek pavyko įtikinti investicines bendroves, Bažnytinių reikalų ministeriją, policiją ir Teismo psichiatrinės ekspertizės komitetą, jog visiems bus geriausia, jei visa tai nuslėpsime, ir niekas nė neįtars, tai pataikėte kaip pirštu į akį.

Tačiau toje tyloje vyksta dar ir kai kas kita, labai sunkiai paaiškinama: tėtis, na, dešimtoji jo dalis, iš tikrųjų savotiškai tiki, kad juodu su mama šitą triuką atliko padedami iš Aukščiau ir kad jie lyg ir padarė visa tai, kad pasaldintų mūsų vaikystę ir ateitį aukso ir platinos plytomis, taigi tai yra savotiškas signalas, kad reikia būti budriam, nes meilė gali pasirodyti ir tokiu – sunkiai atpažįstamu – pavidalu.

Tą akimirką mes atleidžiame mamai su tėčiu. Apie tai daugiau nekalbame, tema baigta ir prie jos nebesugrįžtama, išskyrus galbūt – tikiuosi – mamos ir tėčio košmaruose. Tačiau Tiltė, Baskeris, Hansas ir aš tą akimirką suvokiame, kad turėdamas ambicijų būti atlaidus kitiems žmonėms, turi sugebėti taip pat atleisti ir jų drambliams.

GALIMYBIŲ JŪRA



Kai žmogus pasodina keturių kilometrų ilgio liepų alėją iki tos vietos, kur gyvena, ir padaro alėją pusantro karto platesnę už pagrindinę gatvę, lankytojų lūkesčiai didėja. Tokius lūkesčius tik nedaugelis pastatų įstengia pateisinti, o Finoholmas įstengia, ir šįvakar jis lūkesčius pateisina du kartus.

Finoholmas yra netoli pakrantės, taigi iki pagrindinio pastato privažiuojama iš viršaus. Užbaigdamas paskutinį posūkį pravažiuoji tarp dviejų didžiulių apvalių stiklo paviljonų su vandens lelijų pilnais tvenkiniais ir atogrąžų medžiais, kiekviename paviljone – aštuoniasdešimt vietų medžioklės svečiams, o stogai papuošti trimis paauksuotais ruoniais, balansuojančiais ant trijų paauksuotų šernų, panašu į cirko numerį su žvėrimis, tačiau iš tiesų yra detalė iš Kalio Kloako herbo, kurį jam nupiešė, kai jis įsigijo Finoholmą.

Kalis Kloakas kartu su tėčiu lankė Fino miesto mokyklą, paskui jis, tai yra Kalis, išvažiavo į Frederikshauną, tapo rangovu ir užsidirbo vieną milijardą, o tai, žinia, yra tūkstantis milijonų, kasdamas arba renovuodamas didžiąją dalį vidurio Jutlandijos nutekamųjų vamzdynų (kloakų), o paskui buvo išrinktas į parlamentą. Tėtis pasakojo, kad dar lankydamas mokyklą Kalis svajojęs būti dvarininku ir bandydavęs priversti kitus žaisti žaidimus, kur visi turėję būti tarnai ir baudžiauninkai, o jis buvęs ponas ir prievaizdas, ir jį reikėdavę nešioti su visa kėde. Taigi grįžęs iš Frederikshauno jis nusipirko Finoholmą iš Fino grafo, kuris buvo senas ir toks neturtingas, kad įstengė šildyti tik vieną patalpą – tarnų virtuvę. Po to Kalis Kloakas pasikeitė vardą į

Šarlio de Fino, perstatė dvarą ir nusamdė dvylika miškininkų, du šaulius, du virėjus ir dvidešimt darbininkų, du prievaizdus ir kambarinių, valytojų ir vieną žmogų, kuris išmanė, kaip reikia gyventi dideliuose dvaruose; visiems darbuotojams buvo pasiūdintos uniformos, kad tuomet, kai Kalis Kloakas rengia medžiokles ir medžiotojų pietus, šie vaikštinėtų panašūs į berniukus iš Tivolio garbės sargybos. Kalis taip pat įsigijo „Baltąją Fino damą", anuomet ji vadinosi kažkaip arabiškai, o pavadinimas reiškė „Alacho valia", tačiau buvo, kaip žinoma, pervadinta.

Pats dvaras yra trijų aukštų, su bokštu ir plačiais laiptais iki pagrindinio įėjimo, o už pastato yra privažiavimas iki molo, kuriame šios dienos proga „Baltoji Fino dama" stovi su iškelta vėliava. Viskas ryškiai apšviesta, o Kalio Kloako personalas uniformuotas ir iš tolo panašus į Fino mėgėjų teatro „Valstiečio Jepės" pastatymą.

Tiltė per šią kelionę nemažai prisikalbėjo, taigi dabar man tenka užduotis garsiai išreikšti tai, ką lama Svenas Heljė, Sindbadas Al-Blablabas su Gite ir mes visi kiti pagalvojame.

– Kodėl Kalis Kloakas remia religinį susitikimą Kopenhagoje?

Klausimas visiškai natūralus, nes Kalis Kloakas ne kartą viešai įrodė, kad šykštumu jis nusileidžia nebent Skrudžui Makdakui; pavyzdžiui, sporto klubas iš jo negavo nė kronos, kai ieškojome rėmėjų ir mudu su Tilte bandėme pardavinėti kasmetinės oficialios klubo loterijos bilietus bei prasibrovėme pro jo personalą iki jo paties, o jis tada pasakė, deja, neturintis grynųjų, tačiau štai dvi gražios kriaušės iš jo sodo, kiekviena verta tiek aukso, kiek sveria, likite sveikučiai ir laimingai grįžkite namo.

Vis dėlto niekas neatsako į mano klausimą, ir tuo galima tik stebėtis, kai pagalvoji, kiek išminties, o taip pat kiek išmanymo sutelkta Bermudos katafalke. Tad atsakyti tenka Tiltei.

– Jis nori tapti ministru, – sako ji. – Pradėtų nuo Bažnytinių reikalų ministerijos. Ir nuo čia atsispirtų.

Sustojame smulkiu žvyru išbarstytoje aikštelėje – didelėje kaip pusė futbolo aikštės. Tada lama Svenas Heljė atsikrenkščia.

– Aš, žinoma, įpareigotas saugoti konfidencialumą, – sako jis. – Kaip advokatas.

Mudu su Tilte rimtais veidais linktelime, suprantame profesinio diskretiškumo svarbą.

– Prieš tris savaites vakarieniavau pas jūsų tėvus. Tai buvo paskutinis kartas, kai juos mačiau. Jie manęs prašė atsinešti Karnovo kodeksą.

Gerai prisimename tą vakarienę. Tėtis buvo iškepęs visą otą. Otus, kurių sugaunama palei Fino salą, labai sunku iškepti visus, nes jie storumo sulig mūro siena ir skersmens sulig kanalizacijos šulinio dangčiu, ir apie tėčio talentą juos kepti sklinda legendos tolimuose kraštuose; tą vakarą vėl pavyko, ir juodu su lama Svenu Helje šią sėkmę atšventė, kaip visuomet, pasidalydami dėžę Fino alaus daryklos „Ypatingojo“, paskui užbaigdami vakarą jie surikiuoja teologines subtilybes: ar yra kuriantis dievas ir kas reinkarnuoja, jeigu mes, pasak budistų, neturime asmeninės sielos, ir kodėl nebėra daugiau alaus, ar negalime pasiųsti vaikų iki degalinės, kad parneštų dar.

Taip pat prisimename ir tą kodeksą – jis geltonas ir sunkus kaip krikštykla.

– Tikriausiai buvo jau vėlus vakaras, man reikia į tualetą, bet supainioju duris, tai truputį gilesnių meditacijų, kurias in-

tensyviai praktikavau per visą vakarienę, poveikis. Iš pradžių nesusigaudau. Tačiau pagaliau atpažįstu jūsų tėčio darbo kambarį. Ant stalo stovi nedidukas kopijavimo aparatas. Įjungtas. O šalimais guli Karnovo tomas. Jame įdėtas žymeklis. Užmetu akį, kur atversta, toks darbinis įprotis, ir nusistebiu, nes atverstas retai naudojamas skyrius, susijęs su miglotais policijos reglamentais. Pasižiūriu į kopijų krūvelę. Ir matau, kad jie nusikopijavę radinių įstatymą. Ir ne tik penkioliktąjį straipsnį ir septyniasdešimt šeštąjį cirkuliarą, jie nusikopijavo ištisą įstatymą ir visus teismo sprendimus. Daugiau kaip penkiasdešimt puslapių. Taigi grįžtu į virtuvę. Norėdamas paklausti, kurių galų jiems tas įstatymas. Bet mane išblaško. Mano praktika. Žuvis. „Beurre blanc“ padažas. Mažos šviežios bulvytės. Taigi taip ir nepaklausiu. Tačiau dabar, kai jų nėra, pradedu manyti, kad galbūt jie ką nors pametė.

Per pastarąsias dvidešimt keturias valandas mudu su Tilte apie savo tėvus gavome nemažai pavienių nesuprantamos ir sunkiai suvirškinamos informacijos fragmentų. Šis – dar vienas iš tokių.

– Jeigu ir pametė, – taria Tiltė, – tai negalėjo būti vertinga. Vienintelis vertingas turtas, kurį turi mūsų tėvai, esame mes.



Finoholmo paradinės durys atsiveria į vestibiulį, kuriame laisvai išsitektų keturios daugiavaikės šeimos ir galėtų sau įsitaisiusios ant marmurinių plytelių gyventi ilgus metus nesitrindamos šonais, prie durų pasitinka vyras mėlynu švarku ir pudruotu peruku, šiltai pasveikina ir rūpinasi, kad neįsmuktų zuikių.

Tiltė paima Sindbadą Al-Blablabą už rankos, o aš savo liesą rankelę įspraudžiu į didelį Gitės delną, ir štai mes pereiname kontrolę ir atsiduriame vestibiulyje.

Šios dienos proga čia įrengta drabužinė, kur tarnai paima viršutinius paltus prakaituodami po perukais ir atrodydami taip, tarsi širdyje verktų, kad neperskaitė, kas buvo parašyta smulkiu šriftu, kai pasirašė sutartį ketindami dirbti miškininkais.

Iš vestibiulio į antrą aukštą veda laiptai, kurių pločio užtektų amerikietiškam miuziklui pastatyti, o viršuje patenkama į riterių salę, kurioje vietoj šarvų stovi nuogų moterų ir vyrų statulos, į jas Leonora Ganefriud mąsliai pažvelgia. Priešais statulas paruoštas švediškas stalas, ir iš čia paaiškėja, kad tie laikai, kai svečius pamaitindavai trimis kepalais duonos ir penkiomis žuvimis, arba atvirkščiai, jau praeitis, viskas panašu į romėnišką orgiją, be to, nedidelė iškaba informuoja, kad mėsa atitinka halal reikalavimus. Priešais švedišką stalą stovi Kalis Kloakas.

Jo nematęius galima įsivaizduoti daug įdomių dalykų, kaip galėtų atrodyti žmogus, laisva valia pasivadinęs Šarliu de Finu, tačiau būtų apsirikta, nes jis atrodo toks, koks ir yra – žmogus,

turintis didelį verslą. Vienintelis ypatingas bruožas yra alkis, atsispindintis jo akyse, esu tai matęs ir anksčiau, tik taip staiga negaliu prisiminti kur, tačiau tikriausiai kaip tik šio alkio vedamas jis pasikeitė vardą, nusipirko dvarą ir nusipiešė herbą. Galbūt dėl to jis tarsi alkstančiu žvilgsniu žiūri į savo pašnekovą, lyg tikėdamasis, kad šis turėtų suprasti, apie ką iš tikrųjų visa tai. O jo pašnekovas yra ne kas kitas kaip grafas Rikartas Trys Liūtai, vilkintis smokingą iš brokato su sidabro siūlu, susijuosęs rausvo šilko pilvo juosta ir avintis smailius lakinius batus, kurių nosys tokios ilgos ir taip blizga, kad smokingas ir juosta pasitraukia šešėlin.

Aplinkui tuos du kilnius ponus banguoja Fino salos grietinėlės jūra, kurioje plauko gydytojai ir du pašto viršininkai, teisėjai ir prekybos centrų direktoriai, laivų statybos ir remonto dirbtuvių, plytelių fabriko ir žuvų perdirbimo įmonės direktoriai, Fino dienraščio vyriausiasis redaktorius ir tos delegacijos, kurios šiąnakt išplauks į Didįjį sinodą.

Labai spalvinga ta jūra iš vakarinių suknelių ir smokingų bei frakų, Kalės Kloako personalo su livrėjomis, Gitės Chrizantemos ir jos bendruomenės, vilkinčių hinduistine balta, Sindbado su turbanu ir Ingeborgos Blobalės su burka, budistų purpuro, trijų žydų bendruomenės narių su juodomis skrybėlėmis, o paletės viduryje pastebiu Doradą Rasmusen, kuri šia proga pasipuošusi tautiniu kostiumu.

Vaizdas toks, kuriame galėtum užsimiršti ir leistis jo liūliuojamas, jei ne viską užgožianti problema – kaip mes gausime bilietą į „Baltąją damą“. Šio klausimo dar nebuvo kada apsvarstyti.

Tą akimirką pajuntu, kad Tiltei kažkas atsitinka. Sakyti, kad tiesiai pro atviras duris ją aplanko dieviškas įkvėpimas, būtų

gal ir per stipru, o po to, kas atsitiko su mūsų tėvais ir Jakobu Akinu ir po Rikarto Trijų Liūtų mėginimo gauti pagrindinį vaidmenį „Linksmojoje našlėje", pasidarėme labai atsargūs vertindami, iš kur ateina didžiosios idėjos. Vis tiek turiu pasakyti, kad tai, ką pajuntu tekant Tiltės gyslomis, yra ne mažiau kaip rimta vizija.

– Gite, – ištaria Tiltė. – Dabar tu mus paremk.

Gitė nesuspėja atsakyti, Tiltė nutveria jos kitą ranką, ir mes trise iriamės per žmonių masę, kol sustojame priešais grafą Rikartą ir Kalį Kloaką.

Tiltė paleidžia Gitę, ištiesia ranką vakaro šeimininkui Kalei Kloakui, kitaip Šarliui de Finui.

– Tiltė, – prisistato. – Tiltė de Alefelt-Laurvig Fino.

Mano smegenys atsijungusios. Tiltės veiksmas mano akimis tolygus mėginimui nusižudyti. Mes juk stovime priešais grafą Rikartą, intymų draugą, ir Kalį Kloaką, kuris gal ir matė mus vos vieną kartą, bet tai buvo mažiau nei prieš pusmetį, ir tada mes buvome ne aristokratai, o loterijos bilietų pardavėjai.

Taigi lieka tikėtis, kad būsime akimirksniu atpažinti ir išvaryti į naktį, sudeginę bet kokią galimybę išsiveržti iš Fino iki trečiadienio, kol plauks keltas, o tada jau bus per vėlu.

Todėl tai, kas dabar įvyksta prieš mūsų akis, pirmiausia panašu į stebuklą – ne mamos ir tėčio triuką, bet tikrą, žinomą iš Naujojo Testamento ir vedų, o pavieniais atvejais iš budistų Kanono, kuris šiaip jau skurdesnis stebuklų nei kitos religijos.

Kalis Kloakas pabučiuoja Tiltei ranką.

Žinoma, Tiltė ranką ištiesė tikėdamasi, kad ji ir bus bučiuojama. O kai Tiltė ką nors šitaip ištiesia, tai galėtų būti ir karvės „pyragas" ar picos ližė, žmonės paklūsta.

– Iš *tų* Alefelt-Laurvigų? – klausia Šarlis de Finas.

– Iš *tų* Alefelt-Laurvigų, – atsako Tiltė.

Žiūriu Kalei Kloakui į akis ir matau daugelį dalykų: jis pamalonintas, laimingas, apstulbintas, bet jo akyse nematau atpažinimo. Pradedu suvokti Tiltės plano genialumą. Jeigu palieti žmonių vidines gelmes, sveikame prote įvyksta trumpas jungimas, o viena iš Kalės Kloako giliųjų vietų yra noras būti apsuptam kilmingų asmenų.

Natūraliai kyla klausimas, kaip Tiltė sumaniusi elgtis toliau, bet atsakymas atidedamas, kadangi kai kas atsitinka grafui Rikartui Trims Liūtams. Nuo tada, kai pamatė Tiltę ir mane, iki pat dabar jis stovėjo visiškai ramiai, taip, kaip ramiai stovi žmonės, kurių nervų sistemą apšaudė sunkioji artilerija. Tačiau dabar jis atgauna kalbos dovaną.

– Ak, po šimts kalakutų!

Iš pradžių pamanau, kad dabar jis nusimes kaukę, išpliurps viską ir mus išduos, ir mūšis bus pralaimėtas. Tačiau tada paseku jo žvilgsnį. Jo žodžiai skirti ne mums. Salės tarpduryje stovi Torlacijus-Driobertas. Iškart už jo – Greno parapijos vyskupė Anaflabija Borderud.

Niekas negalėtų pasakyti, kaip tokiems akivaizdžiai įtartiniems tipams pavyko taip greitai išeiti į laisvę. Laiko svarstyti nėra, nes Kalis Kloakas dar labiau nušvinta.

– Štai ir profesorius, – ištaria. – Ir vyskupė! Jie dalyvaus sinode. Kaip oficialiosios bažnyčios ir gamtos mokslų atstovai.

Mudu su Tilte veikiame kartu kaip gerai susižaidusi šeima; tenka kontroliuoti visą aikštės ilgį ir plotį, tą darau aš, ir matau, kad yra tik vienos durys, pro kurias spėtume išsprukti laiku.

Laiku reiškia, kol Torkilis Torlacijus su Anaflabija mūsų nepastebėjo. Ir ne tik jie. Nes už jų pasirodo Larsas su Katinka, ir nors juodu susikibę už rankų ir akys išduoda, kad jie žengė

keletą svarbių žingsnių, leisdami skleistis užgimstančiai meilei nuo tada, kai mudu su Tilte prieš porą valandų padėjome jiems atrasti vienam kitą po akacija, tai nesumažino jų budrumo, nes jų skvarbūs žvilgsniai skenuoja salę, ir duodu dešimt prieš vieną, kad jie ieško mūsų.

Šita situacija galėjo tikrai blogai baigtis. Tačiau tą akimirką lama Svenas Heljė ir Sindbadas Al-Blablabas itin jautriai ir subtiliai suvokia situaciją ir nežymiu judesiu užstoja įėjimą ir salės vaizdą Katinkai su Larsu ir Torkiliui Torlacijui su Anaflabija.

Mudu su Tilte pasilenkiame ir neriame šimtą metrų po vandeniu žmonių jūroje, o tada dingstame pro duris.



Patalpoje, į kurią patenkame, tvyro prieblanda, vėsu, oras prisigėręs stipraus maisto kvapo. Iš tamsos išnyra serviravimo staliukų su patiekalais, skirtais stalui salėje papildyti, kontūrai, alaus bei gaiviųjų gėrimų dėžės ir vyno butelių baterijos. Ant kito stalo sukrauta krūvos medžiaginių servetėlių. O ant trečiojo kažkas kita, pakeliu ir išvynioju – tai medžiaga. Ne šiaip sau medžiaga, o ta, iš kurios pasiūtos Finoholmo užuolaidos, jos ir kabo ant vieno iš dviejų patalpos langų, kažkas tarp palapinių brezento ir teatro scenos uždangos.

Užuolaidos, jau kabančios ant lango, puoštos auksuotomis virvėmis ir aukso siūlais kaišytais kutais, didumo sulig dažytojo šepečiu. Tačiau greičiausiai užuolaidų siuvėjas nespėjo užbaigti darbo iki šio vakaro puotos ir dėl to paliko gulėti medžiagos rietimą. Galimas paaiškinimas – siuvėjo tapatybė sutapo su Hermano Molesterio Landerio iš Fino užuolaidų salono, mūsų kaimyno ir Kajaus Molesterio tėvo, o tai rimta priežastis į dienos pabaigą staiga susirūpinti, ar jo namai dar tebestovi, ir viską palikus išskubėti namo.

Suprantu, kad veikti reikia greitai ir kad tą daryti turiu aš, nes Tiltė vis dar pagauta įkvėpimo.

Išdrįsiu pasakyti, kad net žvėreliai geriau nepapuošė Pelenės susitikimui su princu, su kuriuo ji paskui gyveno ilgai ir laimingai iki amžiaus galo ir taip toliau, nei aš dabar papuošiu Tiltę. Susuku jai turbaną ir padarau savotišką romėnišką togą, meistras Landeris, laimei, buvo toks suglumęs, kad paliko ir žirkles bei žiogelių. Paskui ir sau susivynioju turbaną ir šiokį

tokį ilgą rūbą, o galiausiai padarau Tiltei vualį iš medžiagos, panašios į marlę ar tinklą.

Nepraėjus nė penkioms minutėms esame neatpažįstamai pasikeitę, ir tą akimirką durys atsidaro. Priešais mus stovi vakaro šeimininkas, rangovas ir parlamento narys, dvarininkas Šarlis de Finas.

Situacija sudėtinga, tačiau Tiltė aiškiai vis dar sklendžia ant sėkmingų prasimanymų bangos.

– Tikėjomės tave išvysti, – taria ji.

Kalio Kloako akys dar neapsiprato su tamsa, tačiau jis atpažįsta atsargų Tiltės balsą.

– Panelė Alefelt-Laurvig!

Tada jis pastebi mūsų apdarus, sutrinka.

– Mes atstovaujame Anholto salos Advaitos Vedantos bendruomenei, – paaiškina Tiltė. – Vienai iš aukščiausių pasaulyje dogmų nevaržomos meditacijos formų.

Advaita Vedanta yra, savaime suprantama, gerai žinoma Fino saloje ir žemyninėje dalyje, pirmiausia dėl Ramanos Maharšio, kurio portretas kabo daugelio danų paauglių kambariuose, taigi tuo viskas ir pasakyta. Kalis Kloakas atsipalaiduoja.

– Norime pasikalbėti su tavimi apie kai ką svarbaus, – sako Tiltė. – Itin svarbaus. Tai antroji ir pagrindinė priežastis, dėl kurios atvykome. Tačiau primygtinai prašome, kad viskas liktų visiškai įslaptinta.

Kalis Kloakas linkteli. Jo žvilgsnis pasidaro, sakyčiau, tuščias, ir tai aiškus ženklas, kad Tiltė baigia jį pavergti.

– Mano brolis ir aš, – tęsia Tiltė, – taip pat ir mūsų tėvai namie, Anholto pilyje, intensyviai tyrinėjame vieną fenomeną, apie kurį Danijoje žino dar tik vienas kitas žmogus. Vadiname jį „Slaptąja aristokratija“. Mintis ta, kad didžiosiose aristokratų

giminėse visada būna daug pavainikių, kurie iš tiesų turi teisę į titulus. Tačiau giminės stengėsi tai nuslėpti. Kad išlaikytų savo astronominius turtus. Tačiau mes manome, kad visa tai reikia iškelti į dienos šviesą. Pradėjome ieškoti tų vaikų ir jų palikuonių. Pastebėjome du dalykus, būdingus žmogui, kuris yra aristokratas to nežinodamas. Pirmiausia tai, ką vadiname „vidiniu kilmingumu" – tai jausmas, tarsi natūraliai priklausytum kilmingiesiems. O tuomet – veido bruožų panašumas.

Nesakysiu, kad supratau viską, ką kalbėjo Tiltė. Bet esu tikras, kad ji priėjo ribą – ją peržengus, tvirto pagrindo po kojomis nebėra.

Tačiau aišku, kad galiu būti ramus. Kalės Kloako kvėpavimas padažnėjęs, jo akys dabar atrodo balzganos, nežinodamas galėtum įtarti priešinsultinę būklę, bet tas žmogus – senas grioviakasys, jis turi tiek jėgos kaip darbinis arklys.

– Mudu su Pėteriu, – kalba Tiltė, – užaugome tarp šimtų šeimos portretų. Kai pamatėme tave prieš tai, net virpulys perbėgo. Neįmanoma nepastebėti, kad tu, Šarli, esi panašus į tikrąjį Alefelt-Laurvigą Finą.

Mudu su Tilte ir vėl turime pavyzdį, kad tiesiogiai prakalbinus pačias žmogaus gelmes, įprastas protavimas nebeveikia. Tą akimirką Kalis Kloakas yra vaškas mūsų rankose ir atrodo, jog kelias į vietas „Baltojoje damoje" pradeda vertis.

Tad įsivaizduokite mano siaubą, kai iš tamsiausio kambario kampo pasigirsta balsas:

– Ar tai dėl atlėpusių ausų?

Atsigręžiame. Kambario gale sėdi moteriškė javų geltonumo plaukais, chemiškai sušukuotais į šieno kupetą, dilbiais stambumo sulig į stalą patiektais jautienos kepsniais ir su vėsiu alumi

prie šono. Mudu su Tilte iškart atpažįstame, priešais ką stovime: priešais Kalio Kloako sutuoktinę, Bulimilą Madsen, kurią esame matę pravažiuojančią karietoje su Kaliu; ji, kalbama, yra mokyta proginių sumuštinių darytoja ir atsisakė pasikeisti pavardę į de Fino, ir ji aiškiai yra daug dosnesnė už savo vyrą, nes po to, kai mes veltui stengėmės parduoti loterijos bilietų Finoholme, kitą dieną pamėgino Hansas ir sutiko namie Bulimilą; ji nupirko visą vėduoklę.

Taigi esame susidarę daug gerų savybių turinčios asmenybės įspūdį.

Šarlis de Finas aiškiai pajunta, kad reikia supažindinti.

– Tiltė ir Pėteris Alefelt-Laurvigai, – sako jis. – Vilkintys Aukštosios Verandos ordino rūbais.

Moteris paragauja alaus.

– Šiaip jau panašu į mūsų užuolaidas, Kali, meiluti.

Pastaba įžvalgi, bet ji nepasiekia Kalio Kloako. Jo dienotvarkėje yra svarbesnių dalykų.

– Ką daryti toliau, – klausia jis, – dėl tos galimos – faktiškai tikėtinos – giminystės?

– Giminės tyrinėjimai, – atsako Tiltė. – Štai tas kelias. Mums reikia tavo genealoginio medžio. O tada į Kopenhagą. Į Valstybės archyvą. Ir į Danijos bajorų sąjungą. Deja, keltas išplaukia tik trečiadienį. Taigi teks palaukti.

– „Baltoji dama“ išplaukia šiąnakt, – sako Kalis. – Gausime laisvą kajutę. Ir mano genealoginį medį.

Jis rausiasi stalčiuje. Bulimila neskubėdama leidžia likusiam pusbuteliui alaus nutekėti rykle žemyn ir paima naują butelį iš dėžės.

– Atrodytų visai įmanoma, kad tu kilmingas, Kali, mažuti, – sako ji. – Iš tokios gražios senos šeimos. Keturios kartos Fino

miesto išviečių valytojų. O prieš tai giminė ištirpsta ganyklose kaip avių piemenys ir pusbeždžionės.

Moters balse lyg ir meilė girdėti. Tačiau taip pat nuovargis. Man staiga topteli, kad galbūt ir ji gyvena kartu su dramblių prižiūrėtoju.

– Šįvakar, – murma ji, lyg sau pačiai, – pamačiau daugiau bepročių nei per visus tuos metus, kai vadovavau Koldingo rotušės bufetui. O vakaras dar tik prasidėjęs.

Tiltė, kaip dažnai iki šiol, pasirenka tiesųjį kelią.

– Ponia Madsen, – paklausia ji, – ką pasakytumėte, jei pasirodytų, kad jūs iš tiesų esate grafienė?

– Sumokėčiau, kad paliktų mane ramybėje, – atšauna Bulimila. – Nes baiminčiausi, kad tai reikštų dar daugiau tokių kvailų puotų kaip šitoji.

Kalis Kloakas ištiesė mums laikmeną ir knygą auksintos odos viršeliais, neabejotinai tai jo genealoginis medis ir visa kita. Laiko nedaug, mes jau beišeiną.

– Ar yra kokia nors tikimybė, kad užuolaidos grįš atgal iš tos Aukštesniosios Kaip Ją Ten?

Tai Bulimila paklausia.

– Be jokios abejonės, – atsako Tiltė. – Tada jos jau bus aukščiausių dvasinio pasaulio asmenybių palaimintos ir apšlakstytos šventu vandeniu.

Kalis Kloakas prilaiko duris, ir mes neriame į žmonių jūrą. Paskutinį girdime Bulimilos balsą:

– Visiški puspročiai, Kali, mažuti. Kaip ir kiti tavo draugai. O šitie viso labo dar tik vaikai.

Vėl iriamės per žmonių minią, tik šįkart lengvai, nes slepiamės už Kalio Kloako. Pastebime Torkilį Torlacijų su Anaflabija ir Larsą su Katinka, tačiau jie mūsų nemato, ir vienintelis tikrai nemalonus netikėtumas yra tas, kad žvilgsnis užkliūva už Aleksandro Finkeblodo; aš paskubu tai paaiškinti tuo, kad jis juk ministerijos patikėtinis, priklausantis Fino inteligentijos viršūnėlėms; ir štai, kai mes pasiekiame duris priešingame salės gale ir esame, taip sakant, prie finišo, tenka trumpam stabtelėti.

Tai Tiltė. Ji sustoja priešais žmogų, kurio veido odos spalva pernelyg žalsva, kad taptų tikrai vaiduokliškai balta, tačiau ji gerokai pablyškusi. Kairėje rankoje jis laiko rožinį, tačiau pamačius Tiltę malda nutrūksta.

– Norėčiau supažindinti, – taria Kalis, – su savo žmonos sūnėnu ir savo labai labai geru draugu Jakobu Akinu Bordurijumi Madsenu, jis Kopenhagoje studijuoja teologiją ir ketina tapti katalikų kunigu; kartu plauksime į Kopenhagą. Jakobai, čia Tiltė ir Pėteris Alefelt-Laurvigai iš Anholto salos Aukštesniosios Placentos.

Tiltė lėtai pakelia vualį. Jakobas, žinoma, pažino ją net ir su kostiumu, netiesa, kad meilė apakina, tikra meilė akis atveria. Tačiau dabar ji gali pasižiūrėti jam tiesiai į akis.

Ji mosteli į savo ir mano apdarus.

– Jeigu tai tau pasirodytų keista, Jakobai, – taria ji, – tai galiu pasakyti, kad aš pajutau pašaukimą.

Tuomet dingstame už durų ir išgirstame, kaip jos užsitrenkia.

Mes išeiname į aukštą terasą, jos apačioje plyti rožių sodas, o sodo gale stovi trys karietos, su kuriomis palyginta mūsiškė iš Blogordo aikštės panaši į vežimą runkeliams vežti; kiekviena iš jų pakinkyta šešiais Fino karštakraujų veislės žirgais, prieš kuriuos nenustygstantys Blogordo aikštės ristūnai atrodo tinkami tik tam, kad veterinaras juos užmigdytų.

– Laivo svečiai bus išvežami iš ten, – paaiškina Kalis. – Su fejerverkais. Už dešimties minučių. Jūsų vietos pirmojoje karietoje.

Jis nusilenkia ir pabučiuoja Tiltei ranką, spusteli manąją kumštyje ir patapšnoja galvą Baskeriui, tarsi šis taip pat būtų Alefeltas-Laurvigas, ir tada pasileidžiame žemyn per rožyną.

Kai liekame vieni, imu piktintis tuo, kas man nedavė ramybės pastarąsias penkias minutes.

– Tilte, – tariu, – visos didžiosios pasaulio religijos nuoširdžiai rekomenduoja tiesą. Ką manyti apie tą rubuilį melą, kurį ką tik paskleidei Kaliui Kloakui?

Jaučiu, kaip Tiltė spurda, ji nepatenkinta.

– Budistų Pali kanone yra pasakojimas. Jame Buda nužudo penkis šimtus piratų. Tam, kad jie patys nenusižudytų. Jei tik tikslai geri – eiti galima toli.

– Tu – ne Buda, – atsakau, – o Kalis Kloakas – ne piratas. Jis bus labai smarkiai nuviltas.

Tiltė stabteli. Ji generuoja atsakymą. Tai nelengva, ji susidūrė su klasikine teologine problema: kiek galima užlaužti kitam ranką pasiteisinant aukštesniu tikslu?

Atsakymo ji nespėja pateikti. Pažįstamas siluetas atidaro mums karietos duris.

– Jūsų kilnybės, – ištaria grafas Rikartas. – Pajudame už trijų minučių. Laivas išplaukia už penkiolikos!

Noriu pasakyti, kad kelionė karieta iki „Baltosios Fino damos“ lydint dešimties minučių trukmės nepertraukiamiems japoniškiems fejerverkams yra toks patyrimas, kuriuo normaliomis aplinkybėmis mes būtume pasimėgavę. Tačiau susiduriame su keletu nedidelių sunkumų, ir pirmasis iš jų dabar stovi priešais mus – tai grafas Rikartas Trys Liūtai.

– Jergutėliau, kaip jūs gerai atrodot, – giria grafas. – Vienu metu ir rytietiškai, ir skandinaviškai.

– Tu irgi, – atsako Tiltė. – Vienu metu oriai atsitraukęs ir ekshibicionistiškai atkišęs tas batų nosis.

Grafas šypsosi laimingas.

– Mūsų kajutės visai greta, – sako.

Mudu su Tilte atsiremiame į karietos dureles.

– Tu plauki kartu? – paklausia Tiltė. Balsu, kupinu vilties, kad mums pasigirdo per visą tą triukšmą, nes fejerverkai jau buvo prasidėję.

– Aš – vienas iš šeimininkų, – atsako grafas Rikartas. – Filthojaus pilis yra mano vaikystės namai. Džiaukitės! Tai nuostabi vieta. Užsiimame biodinaminiu žemės ūkiu. Per pilnatis ten tiesiog knibžda elementalių.

Nei Tiltė, nei aš jau nebeturime jėgų paklausti, kas tie elementaliai. Mums ir taip yra ką veikti, vos nusiraminome dėl patirto šoko.

Negali sakyti, kad mums grafas Rikartas nepatinka. Jau minėjau, kad laikome jį šeimos nariu. Tačiau tokiu šeimos nariu, kuris, būkime atviri, visada kelia pavojų viešajai tvarkai ir saugumui.

– Be to, juk tai konferencija apie religinius išgyvenimus, – priduria grafas. – Mano aistra.

Nėra ką daryti. Tik džiaugtis, kad jis, rodos, nepasiėmė su savimi archiliutnios.

Žirgai krusteli, mes lipame į karietą.

Iškyla dar viena kliūtis.

Tolimiausiame kampe sėdi pagyvenusi dama su skrybėle, gerokai užtraukta ant akinių, ir miega praverta burna, tad ji problemų nekelia. Tačiau greta jos sėdi Torkilis Torlacijus, šalia – žmona, o šiai prie šono – Anaflabija Borderud.

Aš tučtuojau pasikišu Baskerį po užuolaida. Mudu su Tilte neatpažįstamai užsimaskavę. Tačiau Baskerio drapiruotėms laiko nebuvo.

Atsisėdame. Grafas padeda įlipti dar vienai personai, tai sekretorė Vera, tuomet pats atsisėda į vietą. Vežikas pliaukšteli botagu, žirgai trukteli, ne taip kaip vadeliojant mūsų broliui Hansui, bet ir ne taip kaip vynuoginių sraigių kinkinys.

Grafo veidas švyti.

– Paskutinis žodis, žmogeliai, – sako jis, – jums, šaunieji bičiuliai: šaukite, po šimts!

Matau Torkilio ir Anaflabijos veidais nuvilnijant traukulių bangas. Iš tų traukulių galima numanyti, jog iš visų kančių, kurias jiems teko išgyventi per pastarąsias dvylika valandų, susitikimas su grafu nėra pati švelniausia.

Turiu prisipažinti, kad nei Tiltė, nei aš negalime visiškai susikoncentruoti į fejerverkus. Mes juk dvigubai rizikuojame: kad grafas Rikartas išsiplepės ir pasakys ką nors, kas mus išduos, ir kad Torkilis Torlacijus su Anaflabija mus atpažins.

Kaip tik dabar pajuntu, kad profesorius spokso pakaitomis į mano turbaną ir Tiltės vualį.

– Ar nesame susitikę anksčiau? – paklausia jis.

– Mes iš Vedantinės Sangos iš Anholto, – atsakau. – Gal ten?

Torkilis Torlacijus papurto galvą. Jo akys dabar susiaurėja.

– Ar su jumis yra suaugusiųjų? – lėtai ištaria.

Linkteliu miegančios ponios pusėn.

– Tik abatė, – atsakau.

Jaučiu, kad Torkilis Torlacijus su Anaflabija sutelkia visą tą įžvalgumą ir kombinatorių sugebėjimus bei psichologinį pastabumą, kurių prireikė, kad viena taptų vyskupe, o kitas – pasaulinio garso smegenų tyrinėtoju. Visiškai aišku, kad jau labai greitai mudviem su Tilte gali tekti nešt kudašių.

Šią strategiškai svarbią akimirką senosios damos galva įsitaiso Torkiliui Torlacijui ant peties.

Prisipažinsiu, mano požiūris į stebuklus yra toks pat, kaip į visas tas žmonių istorijas, kaip neįtikėtinai gerai jie žaidžia futbolą: pirmiausia norėčiau pamatyti kamuolį vartuose. Tačiau, kita vertus, turiu pripažinti, jog tada, kai karietos šokčiojimas nusvarina skrybėlėtą ir akiniuotą senosios damos galvą ant Torkilio Torlacijaus peties, neišvengiamai apima jausmas, kad durys tikriausiai atviros, ir iš už jų Tiltės, Baskerio ir mano naudai padaroma kai kas visiškai neįtikėtina.

Vis dėlto jei kas nors mano, kad dabar mes tiesiog atsilošiame pirmoje eilėje ir mėgaujamės Apvaizdos rankos mostu, jei taip galėčiau pavadinti, tai jie apsirinka. Nors mes galbūt ir būtume norėję atsilošti, tam galimybės neturime, nes tuo metu, kai damos galva nulinksta, atsismaukia skrybėlė ir tampa aišku, kas ji – Vibė iš Rybės.

Naivesni už mudu su Tilte galbūt pamanytų, kad štai dabar visos abejonės dėl to, ar esama stebuklų, nušluotos nuo kelio, nes Vibė ėmė ir atsikėlė iš karsto, užsidėjo skrybėlę, akinius ir užsiėmė vietą karietoje septintą dieną po mirties. Tačiau mudu su Tilte nepaperkami. Abudu pajuntame, kaip krūpteli grafas

Rikartas, ir tai mums išduoda, kad jis kažkaip susijęs su tuo, jog Vibė sėdi tarp mūsų.

Žmogus, turintis Torkilio Torlacijaus mokslininko patirtį, turėtų pastebėti, kad Vibė kažkokia liguistai pageltusi. Tačiau jis taip įtariai stebi mus, kad tai prigesina jo erelišką žvilgsnį. Taigi dabar jis uždeda delną Vibei ant rankos.

– Ponia, – taria jis, – eee, panele, ar Jūs pažįstate šiuos jaunuolius?

Tada atitraukia ranką.

– Fui, kokia čia velniava!

Vyskupė krūpteli, mat yra įpratusi, kad jos buvimas veikia kaip mirtinas priešnuodis prieš keiksmažodžius. Tačiau profesorių galima suprasti. Vibė gulėjo ant sauso ledo. Tačiau jis vis tiek susitvardo stebėtinai greitai, čia gali justi jo suomišką ištvermę ir profesionalumą.

– Panele, – kreipiasi jis į Vibę. – Ar leistumėte? Gydytojo įvertinimas. Jums beveik hipotermija.

Dabar situacija, kuri akimirką atrodė prašviesėjusi, vėl kupina įtampos ir tenka įsikišti.

– Tai vis jos treniruotės, – paaiškinu aš. – Jos meditacinės treniruotės. Ji visada tuo užsiima kur nors vykdama. Kūno temperatūra nukrinta. Beveik nejusti kvėpavimo.

Torlacijus atsisukęs į mane. Tuo metu Baskeris aktyviai sujuda po mano abitu. Pajuntu, kad visi žvilgsniai karietoje nuo Vibės nukrypsta į mane.

– Pilvasūkis, – paaiškinu. – Giliųjų pilvo raumenų judesiai. Ypatinga jogos technika.

Šioje vietoje nutinka dar vienas iš tų įvykių, kuris – sakau nuoširdžiai – atrodo kaip švelnus Viešpaties pliaukštelėjimas per sėdimąją: karieta sustoja, vienas iš livrėjas vilkinčiųjų atidaro dureles ir kviečia mus lipti ant denio.

Anaflabija su Vera ir Torlacijus su žmona nuseka įkandin pudruoto peruko. Jaučiu, kad jie mieliau būtų pasilikę ir toliau mus įtarinėję, tačiau smagumas tas, kad netgi tokie apsigimę generolai kaip Torlacijus ir Anaflabija netenka dalies nuovokumo, kai išgirsta nurodymą iš uniformą vilkinčio žmogaus, taigi jie dingsta akimirksniu, o karietoje lieka Vibė, Baskeris, grafas, Tiltė ir aš, ir dabar mes apsupame grafą Rikartą, o jis suvokia, kad nepasiaiškinęs neišvengs bent jau sunkaus kūno sužalojimo.

– Viskas dėl mano archiliutnios, – aiškina jis. – Jie paėmė ją iš manęs. Tamsiosios jėgos atėmė ją iš manęs, staiga ji dingo. Tačiau ją galima ir reikia vežtis. Aš juk pažadėjau groti koncerte. Muzika yra tiesus kelias į religinius išgyvenimus. Ir štai liutnia dingo. Padėtis kritiška. Tačiau nykštukai ateina į pagalbą. Jie man parodo, kur ji užrakinta. Ir kur yra raktas. Tačiau kaip man ją pasiimti į laivą? Geri patarimai brangiai kainuoja. Tačiau tuomet nykštukai man papasakoja apie karstą. Aš jį atidarau. Labai sunkiai. Juk nesi žmogus stalius. Liutnia idealiai telpa. Jis dar ir minkštai pamuštas.

– Ir tada tu pasodini Vibę į karietą?

– Nežinau, deja, jos vardo. Tačiau paklausiau nykštukų patarimų. Mergele, ji šaltesnė už šaldytą kalakutą. Turėjau užsimauti pirštines. Ir surasti jai skrybėlę ir saulės akinius.

– Rikartai, – taria Tiltė, o jos balsas nieko gera nežada. – Ar nykštukai taip pat patarė, kaip ją įsigabenti į laivą?

Grafas papurto galvą.

– Kartais tai ir yra bėda. Jie tik užveda ant kelio, jei suprantate, ką noriu pasakyti.

Sakyti, kad Vibė iš Rybės gyva būdama buvo visų mylima, reikštų pernelyg lengvabūdiškai elgtis su tiesa. Būtume arčiau

jos pripažindami, jog daugeliui atrodė savaime suprantama, kad per pilnatį Vibė pasiversdavo vilkolakiu. Taigi ji nepaliko širdyse tokio atminimo, dėl kurio mudu su Tilte pratrūktume raudoti vien nuo minties, kad ją reikėtų palikti prieplaukoje. Tačiau, kita vertus, Bermuda Svartbag ir visos didžiosios pasaulio religijos sako, kad su mirusiaisiais svarbu elgtis pagarbiai ir švelniai, be to, ir Tiltė, ir aš žinome, kad pasigedus Vibės, būtų organizuota paieška, o keliaujant prisidengus svetima tapatybe apklausos atviruose vandenyse ir kratos kajutėse reikia mažiausiai.

– Rikartai, – klausiu aš, – kaip tu perkėlei ją iš katafalko į karietą?

Grafas Rikartas atidaro karietos gale esančią bagažinę ir iš jos išžvejoja sudedamąjį vežimėlį. Mudu su Tilte susižvalgome. Pasitelkę telepatiją sutariame, koks bus mūsų kitas veiksmas.

❧

Į laivą veda laiptai, o prie jų stovi laivo kapitonas balta uniforma ir auksiniais galionais puošta kepure kartu su Kaliu Kloaku, norėdami visiems palinkėti geros kelionės. Kai Kalis mus pamato, veide nušvinta plati šypsena, o tada žvilgsnis nukrypsta į Vibę vežimėlyje.

Trumpą akimirką baiminuosi, kad Tiltė nepristatytų Vibės iš Rybės kaip dar vienos iš Alefelt-Laurvigų, bet Tiltė, tikriausiai kaip ir aš, jaučia, kad tai prilygtų maksimaliam lanko įtempimui.

– Vedantinės Sangos vadovė, – taria ji.

Kalis taisosi pabučiuoti Vibei ranką, tačiau man pavyksta sukliudyti įsiterpiant tarp jų.

– Deja, – sušnabždu Kaliui, – skaistybės įžadai ir visa kita. Joks vyras negali prisiliesti prie abatės.

Kalis pagarbiai pasitraukia į šoną, atnešama aliumininė rampa ir raumeningi jūrininkai užveža Vibę ant denio ir parodo mums kelią į kajutę. Jaučiu netgi lengvą liūdesiuką, kad Vibei neteko to patirti esant gyvai: būti aptarnaujamai net kelių raumeningų jaunų vyrų vienu metu jai būtų garantuotai patikę dar labiau nei pardavinėti tuščiavidurius ledų rutuliukus. Praeiname pro laivo restoraną ir virtuvę, mudu su Tilte reikšmingai susižvalgome, nes ten, kur restoranas, yra ir virtuvė, o kur virtuvė, ten yra ir šaldymo patalpa, o jeigu ko nors ir ieškai, kai esi atsakingas už mirusįjį, kuris paliko savo karstą, tai būtent šaldytuvo.

Tas, kuris mano, kad laivo kajutės visuomet yra šluotų spintos dydžio su kietais gultais ir kliuksinčia skyle vietoje tualeto, tas apsigavo nepatyręs įspūdžių „Baltojoje Fino damoje“. Mūsų kajutė didelė kaip svetainė ir primena tūkstantį ir vieną naktį: širdelės formos lova su baldakimu, aptraukta raudona flanele, dar yra sofos ir marmuro vonia, kur padėti chalatai ir persiškos šlepetės, ir kitokiomis aplinkybėmis mudu su Tilte būtume sau leidę pasimėgauti šia perdėta prabanga. Tačiau vos tik jūreiviai dingo, mes išstumiame Vibę iš Rybės į koridorių ir grįžtame į tuščią restoraną, per tuščią virtuvę, o jos gale randame tą šaldytuvą, kurio ir tikėjomės.

Tas šaldytuvas gali pirmauti pasaulyje – didelis kaip namelis ant ratų, nuo grindų iki lubų prikabinėtas arklių, kiaulių, karvių ir avių, ir visi paskersti ir nudirti pagal halal reikalavimus; pačiame šaldytuvo gale pastatome Vibę, kad netrukdoma galėtų mėgautis plaukimu, kol karstą surasime ir sugrąžinsime ją tenai, užmaukšliname ant jos ir vežimėlio porą baltų plastiko maišų, o tada grįžtame atgal į kajutę, krentame į pliušą ir priešais save ant stalo pasidedame paketą iš mamos ir tėčio banko seifo.

Išpakuojame iš popieriaus juodą kartoninę dėžutę – tokią, kokiose tėtis laiko savo pamokslus. Dėžutėje sudėtos skirtingos popieriaus krūvelės, surištos gumelėmis. Pradedame nuo krūvelės su laikraščių iškarpomis.

Jos visos apie Didįjį sinodą, jų keli šimtai, ir iš pradžių nesuprantame, iš kur mama su tėčiu jas gavo, nes jos iš įvairių laikraščių, o prenumeruojame tik vieną tarptautinį leidinį – Fino dienraštį. Tačiau paaiškėja, kad straipsniai išspausdinti iš interneto ir apkirpti, jie apima trejus metus: pirmuosiuose

konferencija minima kaip mažytė galimybė, vėliau tonas vis tikresnis ir sensacingesnis, ir galiausiai tampa visiškai aišku, kad ji įvyks; publikuojamos patvirtinusių savo dalyvavimą veikėjų nuotraukos ir rašoma, kad jie atvyks iš viso pasaulio – krikščionių, islamo, hinduizmo, budizmo, judaizmo, taip pat keleto pagoniškų religijų ir burtininkų mokyklų atstovai.

Štai didelė Dalai Lamos nuotrauka, iš kurios jis žvelgia su ypatingu, sakyčiau, kiaurai veriančiu draugiškumu, dėl kurio pamanai, kad papuoštas balta barzda ir nykštuko kepuraite jis būtų neprilygstamas Kalėdų Senelis didžiojoje Fino kalėdinėje šventėje miesto bendruomenės namuose. Šalia jo stovi popiežius, kuris nesudarytų Dalai Lamai kliūčių būti išrinktam Kalėdų Seneliu, bet labai tiktų būti tuo žaidimų dėde, kuris paprastai užsiima su pačiais mažiausiais per kalėdinį vaidinimą. Randame ir Konstantinopolio metropolito ir dar poros kitų nuotraukas, ir tenka sutikti su Tilte, kad Bentas Policininkas galėtų būti bet kurio iš jų dubleris, jei tik neprasižiotų ir paliktų Zylę namie. Taip pat nemažai didžiųjų muftijų, kaip minėjau, nesu tikras dėl to, ką reiškia šis titulas, tačiau prašmatnesnių apdarų nei tie, kuriais jie vilki, nesu matęs nuo tada, kai Fino miesto mėgėjų teatras vaidino „Bagdado kalifą". Be to, dar yra nuotraukų, vaizduojančių vienuolius iš Atoso, mongolų burtininkus ir ispanes vienuoles karmelites, ir laikraščiuose rašoma, kad tai bus visų laikų didžiausias pasaulio religijų atstovų susitikimas, ir pirmą kartą istorijoje jo metu bus kalbama apie religinius išgyvenimus. Paskui žurnalistas įsijaučia, kadangi susitikimas įvyks Danijoje, Zelandijos salos šiaurinėje dalyje, istoriniame Filthojaus dvare, ir tai nuostabu, tai vėl parodo, kad nors ir esame maži, vis tiek esame didžiausi savo tolerancija ir gebėjimu surasti vietos visiems; iš žurnalisto tono gali pajusti,

kad didžiausia ir labiausiai paplitusi iš visų religijų vis tiek yra ir bus pasitenkinimas savimi.

Tiek perskaičius, mudu su Tilte staiga ištinka šokas. Nes kita iškarpa iš tos krūvos yra ne apie pačią konferenciją. Viršutinėje nuotraukoje pavaizduota smaila juoda skrybėlė, kuri iš pažiūros galėtų priklausyti didžiam burtininkui, ir kita nuotrauka, kurioje – mažos tamsios skulptūrėlės, panašios į neįtikėtinai pigiai atsiėjusį pirkinį iš blusų turgaus, o greta – brangakmeniais puoštų diademų, panašių į tokias, kokias internetu žmonės perka žaislų parduotuvėse ir kokiomis Tiltė puošėsi, kol jai sukako penkeri, nuotraukos. Paskutinėje nuotraukoje vaizduojama kažkas panašaus į likerinius kiaušinius ir pajūrio akmenukus, tačiau tada perskaitome tekstą: „Didžiojo sinodo proga rengiamas didelis itin aukšto lygio religinės muzikos koncertų ciklas. Taip pat atidaroma iki šiol didžiausia vienu metu eksponuojamų religinių brangenybių paroda. Iš Tibeto tremtinių bendruomenės „The Karmapa Trust“ fondas pateikia Rumteko vienuolyno Indijoje relikvijas, tarp kurių – karmapų juodoji karūna. Iš islamo pasaulio į parodą atvežti austi gobelenai, kurie dar niekada nebuvo eksponuojami už Mekos ribų. Iš Japonijos atkeliauja vertingiausi eksponatai iš Tokijo nacionalinio muziejaus kimono kolekcijos ir dzeno meistrų nukaldinti kardai, kurie yra tokie vertingi, kad niekada nebuvo pardavinėjami. Iš hinduistų pasaulio – auksinės statulos iš Tantros muziejaus Lahore. Iš Vatikano – išskirtinės šventųjų ir Kristaus relikvijos ir brangakmeniais puoštų Renesanso epochos krucifiksų kolekcija. Vien tik krucifiksų draudimo suma siekia vieną milijardą kronų, ir dėl šios draudimo išmokos tai bus brangiausia visų laikų kilnojamoji paroda, kuri per ateinančius trejus metus apkeliaus dvylika šalių.“

Mudu su Tilte žiūrime vienas į kitą. Po mumis siūbuoja laivas.

Aišku, kad nepraleisime progos pažvelgti į savo vidų ir paklausti savęs, kas šią akimirką yra visiškai praradęs žadą.

Tačiau po to tenka užleisti vietą pasipiktinimui.

Negali sakyti, kad nesidžiaugi matydamas žmones tobulėjant, ypač tada, kai jie yra tavo tėvai. Tačiau nepakanka žinoti, kad tai tobulėjimas, reikia žiūrėti, kurlink jis veda. Ir kaip tik dabar, sėdėdami priešais tas laikraščių iškarpas, mudu su Tilte sutariame, kad panašu, jog mūsų mama ir tėtis ketina žengti didelį žingsnį pirmyn link mažiausiai aštuonerių metų nelaisvės.

Kita krūvelė yra sąskaitos faktūros, kurios iš pradžių atrodo beprasmės. Viskas pirkta per pastaruosius tris mėnesius, gal iš kokių dvidešimties skirtingų firmų, kai kurios iš užsienio. Peržvelgiame jas atsitiktine tvarka ir randame sąskaitas už elektronikos prekes, pirktas Grene, apkaustus – Anholte, impregnuoto nailono kombinezonus – Lesės saloje. Yra sąskaita už du mobiliojo ryšio telefonus ir ryšio korteles, taip pat už kažką pavadinimu „*closed cellfoam* kojų apsaugos“, ir dvi sąskaitos iš Greno pompų fabriko už kažkokias „purškiančias pompas“. Yra sąskaitų už chronometrus, virves iš neono propileno ir viena nepaaiškinama faktūra už kažką, kas vadinama 18 pėdų bangolaužiu, kainuojančiu penkiasdešimt tūkstančių, o prie jo dar prikabinamas keturiasdešimties arklio galių variklis, ir kainuoja jis dar penkiasdešimt. Ir visa tai mums žinant, kad mama su tėčiu niekada nėra savo noru sutikę plaukti kuo nors mažiau stabiliu negu Fino keltas. Tada dar sąskaitos mums neperskaitoma kalba ir dar viena, kuri priverčia gerokai susimąstyti: tai kvitas, patvirtinantis, kad įsigyti penki dviejų šimtų litrų talpos kanistrai skysto muilo.

Mes susižvalgome.

– Visa tai įrankiai, – sakau. – Apiplėšimui įvykdyti.

Išvyniojame paskutinį paketą. Jame yra USB raktas, daugiau nieko.

– Mums reikia aplankyti Leonorą, – sako Tiltė. – Ir apeliuoti į bendražmogiškąją budistų atjautą.

Leidžiame sau įeiti nepasibeldę, Leonora kalba telefonu. Ji pasiunčia mums oro bučinį.

– Klausykis įdėmiai, širdele, – sako ji moteriai ragelyje, – aš greitai būsiu atviroje jūroje, ten mobilusis ryšys neveiks, jis nutrūks po akimirkos. Tau dabar reikia užveržti kilpos mazgą, duoti jam penkis kirčius meškere, pažiūrėti į akis ir pasakyti: „Ar jauti mano meilę, Base, meiluti?“

Nevilties apimta namų šeimininkė aname gale protestuoja.

– Žinoma, kad įmanoma, – sako Leonora kantriai. – Tačiau meilė be filtro – per stipru. Štai todėl mums reikia pradėti nuo žnyplių nykščiams suspausti, vibratoriaus ir garotos. Tai savotiški saulės akiniai, nes šviesa šiaip jau per ryški. Taigi pamažu jį prisijaukinsi. Iki rudens pakeisi kirčius meilia bučinio žyme. Metams dar nesibaigus jis galės pasitenkinti grandinėmis ant kojų ir bizūnu.

Ryšys nutrūksta. Leonora sumurma mantrą, kad suvaldytų pasipiktinimą. Tiltė padeda USB raktą priešais ją.

Apspintame ekraną, žinoma, Leonora turi savo kompiuterį, ir žinoma, kad „Baltojoje damoje“ yra spartusis ryšys. Kompiuteris įsijungia, Leonora dirsteli į ekraną, ir šįkart mantros neužtenka, ji riebiai nusikeikia.

– Reikalauja slaptažodžio. Nieko nebus.

– Tu iššifruosi kodą, – taria Tiltė.

– Užtruks tris paras. Mes atplauksime po devynių valandų.

Tiltė papurto galvą.

– Išskyrus tuos visus balso atpažinimo triukus, tėtis su mama yra silpnapročiai informacinių technologijų srityje. Jie vos sugeba įeiti į mokyklos puslapį ir pasižiūrėti, kada tėvų susirinkimas. Tas kodas tikriausiai mokinukų lygio.

– Netgi standartiniai kodai gali virsti ištisais labirintais, – atsako Leonora.

Tiltė, Baskeris ir aš tylime. Tačiau mūsų tyloje slypi švelnus spaudimas.

Daug daug kartų, kai persisotindavo vegetariškais patiekalais, Leonora trumpam nutraukdavo savo atsiskyrimą ir vogčiomis ateidavo pas mus, kur tėtis patiekdavo veršienos pjausnį, kiaulienos šaltienos ir antienos putėsių bei porą trijų ketvirčių litro butelių Fino alaus daryklos „Ypatingojo".

Taigi sunku nuo mūsų išsisukti, ir Leonora tai žino. Be susitaikymo su tuo, kas neišvengiama, jos žvilgsnyje dar atsiranda kažkas, ką gana dažnai matai suaugusiųjų, kurie tave seniai pažįsta, akyse: galbūt tai nuostaba dėl to, kad jie patys pasijunta stovintys vietoje, kai kiti visu greičiu lekia pirmyn.

– Kai buvote mažiukai, – sako Leonora, – buvote lyg ir meilūs.

Ji atidaro kajutės barą ir susiranda butelį šalto baltojo vyno.

– Dabar man *tsokas*, – paaiškina ji. – Tibetietiškai „lobis" – tam tikras būdas kitiems perduoti tai, ką įgijai atsiskyrimo metu. Per *tsoką* galima gerti alkoholį.

Šitos pastabos mudu su Tilte neginčijame. Tik dėl vieno dalyko nužengiama toliau negu didžiųjų pasaulio religijų taisyklių pagrindimas, ir tai yra jų sulaužymo pagrindimas.

– Mes vis dar meilūs, – atsako Tiltė. – Tik dabar primygtiniau.



Stovėdami ant kvarterdeko žiūrime, kaip Fino sala nugrimzta į jūrą. Prireikia gurkšnio gryno oro, kai sužinai, kad tavo tėvai nusitaikę pagrobti krucifiksų už du šimtus milijonų dolerių ir dar šio bei to, ką jie planuoja dar nukniaukti. Pasirodo mėnulis ir dabar sala atrodo kaip ilgas tamsus iškilimas su pavieniais šviesų taškeliais ir kartkartėmis švystelinčiais Šiaurinio švyturio blyksniais. Čia, ant denio, staiga suvokiu, kad mudu su Tilte niekada negrįšime, ir tai susiję su tuo, kad mudu jau beveik visiškai suaugome.

Galbūt sakysite, baikite tas kalbas, vyrukui keturiolika, o seseriai šešiolika, ką jis įsivaizduoja, gal susigalvojo gyventi gatvėje, tačiau leiskite man paaiškinti: daug yra tokių, kurie niekada gyvenime taip ir neatsisveikina su savo vaikystės namais. Labai daug Fino saloje gimusių anksčiau ar vėliau sugrįžta, o jei ir negrįžta, tuomet tampa Gimtojo Fino bendrijos Greno, Orhuso arba Kopenhagos skyriaus nariais ir lankosi ketvirtadieniniuose susitikimuose vilkėdami tautiniais rūbais ir šoka skambant Fino menuetui šiaudais pamuštomis klumpėmis. Ir tai ne tik apie Fino salą. Visur žmonės ilgisi gimtųjų vietų, o iš tikrųjų galbūt jie ilgisi ne vietos, nes girdėjau, jog per pastaruosius du šimtmečius būta ne vieno istorinio pavyzdžio, kad žmonės, gimę nykioje Amagerio saloje, irgi ilgėjosi ten sugrįžti.

Įtariu, kad kalbame čia visai apie kitką, būtent apie mamą ir tėtį. Danų šeima turi išvirkščiąją pusę, o ši patepta klijais. Tai labai aiškiai matyti, kai žaidžiamas futbolas: daugybę kartų yra tekę matyti pagrindinės komandos žaidėjų, kuriems po aštuo-

niolika ar devyniolika, o jų mama su tėčiu plyšauja už šoninės linijos, kai jų mažasis Frigastėlis skuodžia kaip pašėlęs, ir galvoji tada: „Ei, kas čia vyksta? Ar į tualetą jis irgi eis su mama ir tėčiu?"

Įdomiausia, kad mudu su Tilte, stovėdami čia, ant kvarterdeko, pajuntame laisvę. Jausmas kyla iš to, kad mes savotiškai netekome savo tėvų; kita vertus, tai baisu: įsivaizduokite, keturiolikmetis berniukas likęs vienas. Tarsi mums iš po kojų būtų ištrauktas kilimas. Tačiau įdomioji galimybė, kuri retai kada paminima, yra ta, kad tik kilimui dingus pirmąkart atsiranda galimybė išsiaiškinti, koks jausmas stovėti ant plikos žemės, o jausmas gana geras, nors mes, žinoma, stovime ne ant žemės, o ant „Baltosios damos" denio.

Visiškai aišku, kad šitokią akimirką reikia išnaudoti niekad nenutrūkstančioms dvasinėms treniruotėms, ir turiu pasakyti, kad treniruotės šią akimirką išgyvena karališkas dienas, nes staiga mes jau niekieno sūnus ir duktė, ir mažas šunelis, mes sklendžiame tiesiai virš Galimybių jūros; patikėkite: tai sukrečia, tačiau taip pat ir svaigina.

Deja, laive yra du kvarterdekai, o ant antrojo, dirstelėję žemyn, pastebime Aleksandrą Finkeblodą, kuris taip pat yra išėjęs pasižiūrėti į tolstantį Finą ir tikriausiai laukia nesulaukia tos dienos, kai galės išplaukti ir niekada nebesugrįžti; atsitraukiame susimąstę, o mąstome apie tai, ką po galais Aleksandras Finkeblodas veikia „Baltojoje damoje".

Norėdamas paaiškinti, kodėl mudu su Tilte drovimės savo mokyklos vadovo, esu priverstas pasakyti, kad, deja, yra daug dalykų, kurie leidžia manyti Aleksandrą Finkeblodą susidarius nekokį įspūdį apie mūsų šeimą, o ir apie mane asmeniškai.

Tos dienos, kai jis pirmą kartą susidūrė su Tilte aiškindamasis visą žodžio „Kategatas" reikšmę, popietę mudu su Baskeriu kaip tik ėjome pas draugus, kurie anksčiau buvo privertę mane dalyvauti vagiliaujant vytintas limandas, kad pasakytume jiems, jog aš pradedu naują gyvenimą be nusikaltimų.

Pakeliui mudu su Baskeriu sutikome Aleksandrą Finkeblodą, kuris vedžiojo Baronienę, o kai Baskeris su Baroniene vienas kitą išvydo, panoro išreikšti savo įsimylėjimą, jei suprantate, ką noriu pasakyti. Tai sunervino Aleksandrą Finkeblodą ir jis taikėsi sušerti Baskeriui, o aš mėginau jį nuraminti sakydamas, kad išeitų gražūs šunyčiai, pamanykite, jei tik jie paveldėtų Baskerio greitį, sumanumą, gerą širdį ir Baronienės ilgas kojas, galbūt netgi galėtume išvesti naują Fino veislę ir pradėti ją veisti, įdėtume nuotrauką į turistinį lankstinuką, o gal reikėtų atnešti Baskeriui taburetę, nes Baronienė yra pusantro metro aukščio, tad jam sunku pasiekti.

Kitaip nei tikėjausi, tai nenuramino Finkeblodo, jis užsegė Baronienei antkaklį ir ją nusitempė. Jaučiau, kad svarbu pamėginti atkurti gerą nuotaiką; kai užsiimi dvasiniais ieškojimais, klausyti savo širdies ypač svarbu, taigi nusekiau Finkeblodui iš paskos kalbėdamas, kad vis dėlto gerai jį suprantu, jis tikriausiai bijąs, kad šunyčiai iš Baronienės paveldės išvaizdą ir protą, o iš Baskerio – kailį, o tada jau neliktų nieko kita, kaip sušerti šunyčius Beladonai. Deja, šitaip kalbėdamas aš irgi nebuvau Finkeblodo išgirstas, vietoj to jis su pavadžiu siekė suduoti ir man, o smūgiai buvo tikslūs; gal jis ir ped. m. dr. tapo dėl savo išmanymo, kaip mušti mokinius pavadėliu, žodžiu, mums su Baskeriu teko sparčiai nešti kudašių.

Tuomet likimas įsigeidė nei mažiau, nei daugiau, o tik tiek, kad tie draugai, kuriuos aš aplankiau ir kurių čia nevadinsiu

Fino salos mafija, nes tiek Sicilijos, tiek Rytų Europos mafijos, jei tik įsigeistų įsikurti Fino saloje, greitai pamatytų, kad jie tėra tik Danijos radijo mergaičių choras palyginti su čionykščiais tipais, taigi tie draugai vis tiek įkalbėjo mane paskutinį kartą eiti vogti vytintų limandų. Tas sodas, kuriame vėliau mėnulio šviesoje atsidūriau kabyklos su limandomis viršūnėje, priklausė buvusiam apleistam kūriko namui, kuriame ministerija apgyvendino Aleksandrą Finkeblodą su Baroniene, jie buvo pabaigę remontą išvakarėse, tad neturėjome jokios galimybės žinoti, kad jame esama gyventojų. Juodos nesėkmės valia išeina Aleksandras su Baroniene pasigrožėti mėnuliu ir pastebi mane, pasirodo, kad vienintelis dalykas, kuris Finkeblodui patinka Fino saloje, yra vytintos limandos, o man pasiseka paspukti tik todėl, kad Baskeris vėl prasideda su Baroniene, ir todėl, kad sodo tvorą įveikiu atlikdamas Fosberio šuolį.

Visa tai, manau, dar būtų pataisę mano protiniai gabumai ir stropumas mokykloje ir apskritai mano bendras dėmesys tam, kaip svarbu padaryti gerą įspūdį, jei praėjus kelioms dienoms po anų lemtingų įvykių nebūčiau tapęs likimo smūgio auka. Tuo metu aš kaip tik buvau bebaigiąs ištobulinti savo suktą baudos smūgį kairiosios pėdos išorine dalimi, kuris jau tada Fino Visų žvaigždžių komandos priešininkams keldavo tikrą siaubą dėl galimų standartinių padėčių ir kuris yra toks lenktas, kad žmonės Fino saloje jau nebevadino jo papūgos spyriu, bet kalbėdavo apie Pastoriaus Pėterio pasagą, ir tai sakau visai nepagražindamas ir visiškai susikuklinęs.

Esu tikras, kad žinote, kiek reikia treniruotis, kad išlaikytum tą suktą smūgį stabilų, ir neišvengiamai būtina tokio treniravimosi sąlyga yra rasti tinkamą sieną. Situacija yra itin nepalanki, nes visame Fino mieste, kuris juk yra iškankintas

aštuoniolikto amžiaus fachverko ir viduramžių laikų raudonų plytų sienų, o jos yra tokios kreivos ir šleivos kaip pati nelaimė, tam tinkamiausia siena yra nuostabus belangis trijų aukštų egzempliorius – galinė sandėlio siena, besiremianti į senąjį kūriko namą. Ir kaip tik tą akimirką, kai prasiveržiu, aš taip tiksliai pasiunčiu kamuolį, jog šis besisukdamas kaip biliardo kamuoliukas aplenkia sandėlio sieną ir statmenai neria tiesiai į senojo kūriko namo didįjį panoraminį langą, už kurio Aleksandras Finkeblodas su Baroniene mėgaujasi popietės arbatėle.

Nors kompensacija jau seniausiai sumokėta ir aš parašiau atsiprašymo laišką, o ant voko nupiešiau tuos šunyčius, kurių, mano nuomone, Baronienė geriausiu atveju galėtų susilaukti su Baskeriu, kad jau būtų visiškai aišku, ką turėjau mintyje anądien, netgi po to atmosfera ne itin pagerėjo. Ir tai iš dalies yra priežastis, kodėl mudu su Tilte sunerimstame pamatę Aleksandrą su Baroniene ant kvarterdeko.

Prieš mums su Tilte paliekant denį dar norėčiau pridurti rizikuodamas, kad tai gali skambėti keistai: tą akimirką jausmai tėčiui ir mamai gerokai šiltesni nei kada nors anksčiau. Galbūt dėl to, kad jie tėra savo vidinių dramblių kuoktelėjusios ataugos, o gal ir dėl to, kad iš tiesų lengviau mylėti žmones, kai pavyksta nors truputį suskystinti tuos klijus ir paploninti tave ir juos siejančią gyvybinę giją.

Įžengiame į Leonoros kajutę, ji atsigręžia į mus, ir du dalykai yra aiškūs: baltojo vyno beveik nebėra, o mes stovime priešais moterį, kuri jaučiasi turinti pagrindą būti savimi patenkinta.

– Mes, budistai, kalbame apie penkis sielos nuodus, – kalba Leonora. – Tai yra penkios iš pagrindų žalingos psichologinės

būsenos. Viena iš jų – didžiavimasis. Todėl dabar jūs negirdite, kaip aš sakau, kad didžiuojuosi savimi. Bet aš patekau vidun.

Mes prisitraukiame kėdes prie Leonoros.

– Čia septyni failai, – pasakoja ji. – Garso ir vaizdo, po vieną kiekvienai savaitės dienai, jie sužymėti nuo balandžio septintosios iki keturioliktosios.

Sušniokščia kompiuterio garsiakalbiai, ekrane pasirodo filmuotas vaizdas, pilkšvai juodas keturkampis, o jame – juodas apskritimas.

Leonoros pirštai žaidžia su klaviatūra, kontrastas pasikeičia, dabar numanome čia esant patalpą. Tačiau tik numanome, kamera tikriausiai įtaisyta gana aukštai ir jos objektyvas išgaubtas, tad visa patalpa matoma pusiau iš viršaus ir vaizdas iškreiptas.

– Čia stebėjimo kamera, – tariu.

Man nieko daugiau nereikia sakyti, moterys manimi pasitiki. Šiais laikais, kai vis daugiau privačių valdų įsirengia asmenines signalizacijos sistemas, negali vienu metu turėti paties nutrūktgalviškiausio Fino saloje vaisių vagies reputaciją ir nežinoti, kaip veikia stebėjimo kameros.

Patalpa, kurią matome, yra tuščia, išskyrus tamsų apskritimo formos kilimą prie vienos galinės sienos. Ant sienų nė mažiausio paveikslėlio, tačiau patalpa turėtų būti didelė, nes abiejose pusėse yra po šešias langų nišas.

– Ar galime pasukti į priekį? – paklausia Tiltė.

Leonoros pirštai šoka, mes pasistūmėjame dvylika valandų į priekį, dabar matyti tik pilkas ekranas.

– Dvidešimt trečia valanda, – sakau, – nebėra dienos šviesos, pamėgink pagreitinti laiko tėkmę.

Leonoros pirštai vėl šoka.

– Pagreitinau du šimtus kartų, – sako ji, – viena valanda trunka trumpiau nei septyniolika sekundžių.

Spoksome į ekraną. Šviesos daugėja, išryškėja patalpa, staiga joje atsiranda daug žmonių, paskui jų nebėra, vėliau vėl daug, Leonora sustabdo vaizdą.

Tai vyrai baltais darbiniais drabužiais, galėtų būti dažytojai, o gal baldininkai. Vienas iš jų atsisukęs nugara į kamerą. Tiltė duria pirštu į jį.

– Ar galime priartinti vaizdą?

Leonora imasi darbo, vyro nugara užima visą ekraną. Ant jo baltų darbinių marškinėlių atspausta didžioji V raidė ir kažkas panašaus į nedidelį smuiko raktą.

Leonora paleidžia įrašą, baltieji vyrai šokinėja kaip blusos, sutemsta, naktis, Leonora pakeičia failą, prašvinta, darbininkai šokinėja kaip šviesos blyksniai, Tiltė duoda ženklą. Leonora sustabdo vaizdą.

Juodasis kilimas uždengtas daiktu, panašiu į veidrodį.

– Tai kažkoks apvalus stalas, – taria Leonora.

– Tai eksponavimo vitrina, – sako Tiltė. – Ji stovės ant kilimo.

– Tai ne kilimas, – tariu, – tai ertmė grindyse.

Leonoros pirštai sušoka greitą šokį, mes grįžtame aštuoniolika valandų atgal, dabar jau visi pamatome, kad čia ne kilimas, o apskrita ertmė grindyse. Ji netgi pažymėta plonu lynu, ištemptu ant nedidelių stovelių, anksčiau mes to paprasčiausiai nepastebėjome.

– Pasuk į priekį, – paprašo Tiltė.

Leonora pasuka vaizdą į priekį, dabar nauja darbininkų grupelė dirba su kažkuo, primenančiu didelius kanalizacijos vamzdžius.

– Tai panašu į lifto šachtą, – sako Leonora.

Mudu su Tilte neatsakome. Pakylame.

– Kas vyksta? – klausia Leonora. – Iš kur šitie įrašai?

– Argi budizme, – taria Tiltė, – žmogus nesiekia neutralios pusiausvyros: kad ir kas būtų, į viską žiūri su nerūpestinga šypsena?

– Fino budizme, – atsako Leonora, – yra pakankamai vietos rūpintis savo pamišusiais draugais. Ir jų iškrypusiais vaikais.

Leonoros balse girdėti nauji tonai, nes šiaip ji visuomet kalbėdavosi su mumis su tam tikra pagarba. Žinau, kad Tiltė tą akimirką galvoja tą patį, ką ir aš. Padėdamas žmonėms geriau pajusti savo vertę ir pagerinti savo finansinę padėtį rizikuoji, kad staiga jie vieną dieną ims priešgyniauti.

– Leonora, – tariu aš. – Kuo mažiau žinosi, tuo mažiau tau reikės meluoti teisme.

Uždarome paskui save duris. Pavymui matau priekaištaujamą Leonoros žvilgsnį jos blykštančiame veide.



Vėl grįžtame į savo kajutę – gudresni, nei ją palikome, bet taip pat turėdami mažiau vilčių, kad mūsų vaikystės laukia laiminga ir saugi pabaiga.

– Vitrinų bus ir kitose patalpose, – sako Tiltė. – Tačiau perlai bus toje apvalioje. Kaip tada, kai su mokykla buvome Londone ir Taueryje matėme karališkąsias brangenybes, tas pats ir Rozenborgo pilyje Kopenhagoje. Vertingiausi lobiai surinkti vienoje vietoje, ir suveikus signalizacijai visa vitrina dingsta po žeme.

Galvojame visi trys. Nemanau, kad peržengsiu mūsų įgimto kuklumo ribas pasakydamas, kad tada, kai Tiltė, Baskeris ir aš suremiame galvas, nelieka nė akmens ant akmens.

– Ką jie ketino daryti su tais įrašais? – klausia Tiltė. – Ir iš kur jie juos gavo?

Antrojo klausimo nesvarstau. Kad pirmajam skirčiau visą savo meilę ir rūpestį.

– Jiems reikėjo apsisaugoti. Kad ant jų nekristų įtarimas.

– Tai reiškia, – sako Tiltė, – kad jų planas, kad ir koks būtų, yra paremtas įrenginiu, kurį matė ir kiti – galbūt darbininkai, apsaugos darbuotojai ar panašiai.

– Jie tikriausiai ten buvo, – sakau. – Mama buvo išvykusi, tik vienai nakvynei, ar prisimeni, jie prašė Bermudos sustatyti gėles bažnyčioje.

Mane švelniai paliečia prisiminimas, iš kišenės išsitraukiu tą sulankstytą pieštuku prirašinėtą popieriaus lapą. Išlankstau jį ir apverčiu. Lapo viršuje tekstas atspaustas mėlynai. Ten parašy-

ta „Voicesecurity". V raidė paryškinta. O raidės viduje plevena mažutis smuiko raktas.

Tiltė, Baskeris ir aš susižvalgome.

– Ji galėjo jiems dirbti, – lėtai ištaria Tiltė. – „Voicesecurity" firmai. Taip tikriausiai ir buvo. Ji buvo jų konsultantė. Apsaugos klausimais.

Firmos „Voicesecurity" mes nežinome. Tačiau galvojame apie juos su užuojauta. Jie, be abejonės, norėjo viską padaryti kuo geriau. Ir štai pasikvietė lapę į vištidę. Arba tiksliau – dramblį.

Mes lėtai dar kartą peržiūrime iškarpas iš laikraščių. Galima ramiai sakyti – gerokai atidžiau.

Naujausios iškarpos data – praėjęs pirmadienis, tai yra diena prieš mamai su tėčiu dingstant. Matome savotišką neoficialų parodos atidarymą, žurnalistams ir rinktiniams svečiams leista pamatyti brangenybes. Visi kvietimą priėmę labai rimtai, visi išsipudravę geriausia pudra, vaizdas panašus kaip per metų baigiamąjį baletą Ifigenijos Brun šokių akademijoje.

Atrodo, kad vitrinų ištisas kilometras, už stiklo žvilga ir žaižaruoja auksas ir brangakmeniai, sunku įžiūrėti smulkmenas, tačiau galima nujausti, kad kyštelėjęs nagus nors į vieną vienintelę iš tų vitrinų ir sudaręs ilgalaikę sutartį su savo sąžine išspręstum visas likvidumo problemas, o nenutrūkstamas grynųjų srautas būtų užtikrintas trims keturiems šimtams metų į priekį.

Viena iš nuotraukų daryta patalpoje, kurios septynių parų saugos kamerų filmuotą medžiagą ką tik žiūrėjome; nuotraukoje vitrina pilna, tik neįžiūrime kas joje, tačiau ten yra kažkas, nuo ko atsispindinti šviesa vienu metu ir ryški, ir išsklai-

dyta, kaip neoninė lempa po vandeniu. Aplink tą šviesą stovi žmonės. Jų veidai apšviesti brangakmenių atspindžių, ir dėl to bruožai tarsi išsitrynę, išskyrus vieną veidą. Nes jis tamsesnis už kitus. Tamsus, mąslus veidas po žaliu turbanu.

– Kad tave kur griausmas, – išsprūsta Tiltei. – Čia ji, Ašantė, iš Blogordo aikštės!

Tiesa, tai Ašantė, o už jos stovi du vyrai. Jie kostiumuoti, o veidų beveik nematyti. Tik tiek, kad galėtum atpažinti tuos du nuostabų spurtą pademonstravusius asmens sargybinius su BMW.

Susmunkame atgal į sofas ir krėslus; greitai turėsime sudėlioję didžiąją dėlionės dalį, bet svarbiausios detalės trūksta. Baskeris tyliai suurzgia.

– Baskeris norėtų kai ką pasakyti, – sako Tiltė. – Jis nori pasakyti, kad galima daug kalbėti apie mamą su tėčiu. Jie turi savo silpnybių, savo pažeidžiamų vietų ir savo skylių galvoje. Tačiau jiems taip pat visada buvo būdingas apsukrumas. Nepanašu, kad galėtų sukurti tokį planą, dėl kurio surizikuotų viskuo. Savo laisve, savo vaikais, savo šunimi, savo profesija ir savo reputacija. Ir palikti ryškų pėdsaką banko seife, už kurio nuomą pamiršta sumokėti.

– Ir išvažiuoti šitaip, – priduriu. – Strimgalviais.

Susimąstome visi trys. Patalpa vibruoja.

– Tai buvo skubus sprendimas, – atitaria Tiltė.

– Jie kažką pastebėjo, – sakau. – Tai jiems buvo netikėta.

Dabar mudu su Tilte žaidžiame.

– Tai buvo kažkas svarbaus, – priduria Tiltė.

Aš kartoju lėtai, iš dalies dėl to, kad Baskeris vis dėlto tik šuo ir kartais suvokia viską lėčiau negu mes, iš dalies ir dėl to, kad tai yra taip keista, jog reikia pakartoti dar kartą.

– Mama su tėčiu planuoja vagystę iš parodos, rengiamos Didžiojo sinodo proga. Viskas parengta. Ir tada jie kažką pastebi. Tai įvyksta per kelias paskutines dienas. Kažką, kas juos priverčia išvykti tuojau pat. Ir dėl ko jie netgi numoja ranka arba tiesiog pamiršta ištrinti savo pėdsakus.



Buvo tokių, kuriems galėtų atrodyti, kad po visko, ką mudu su Tilte nuveikėme per pastarąją valandą, esame nusipelnę atokvėpio. Mes ir patys taip norėtume manyti. Tačiau ko jau ko, o po nepaprastai sunkaus pirmo kėlinio laukti antrojo, dar sunkesnio, per pertrauką susmukus į minkštus krėslus, gali būti tikrai pavojinga, nes tuomet staiga prarandi paskutines jėgas – tą žino ir Tiltė, ir Baskeris, ir aš.

– Mums trūksta dviejų dalykų, – sako Tiltė. – Sugrąžinti Vibę į karstą. Ir pasikalbėti su Rikartu.

Tą akimirką pašokame nuo krėslų, įsitikinę, kad stovime priešais stebuklą, kuris vadinamas bilokacija, yra žinomas visoms religijoms ir reiškia, kad kai kurie itin išsivystę individai sugeba pasirodyti tiesiog iš oro ir savo kompanija nudžiuginti kitus keliose vietose vienu metu. Nes šalia savęs išgirstame balsą, kuris tikrai priklauso Kalio Kloako žmonai, Bulimilai Madsen.

– Jūsų kilnybės, – ištaria ji. – Džiaugiuosi galėdama pranešti, kad tolimiausiame salone patiekta šio bei to tuščiam skrandžiui ir išdžiūvusiai gerklei pamaloninti.

Didžiai gerbiame Bulimilą, tačiau ji tikrai ne pirmoji, kuriai būtų galima priskirti bilokacijos sugebėjimą. Kai apsidairome aplinkui, tuojau išaiškėja, kad garsas sklinda iš garsiakalbių, kurių kokybė „Baltojoje damoje“ leidžia jaustis taip, tarsi kalbantysis yra palinkęs tiesiai prie tavo ausies.

Tiltė, Baskeris ir aš pašokame ant kojų. Ne tiek dėl to, kad mūsų pilvai tušti ir gerklės išdžiūvusios, kiek todėl, kad toli-

miausias salonas yra tas, pro kurį anksčiau praėjome; tąkart ten nebuvo nė vieno žmogaus, ir jo virtuvės šaldytuve palikome Vibę iš Rybės.

Atsiduriame tenai per kelias sekundes ir atsikvepiame su palengvėjimu. Mes pirmieji, išskyrus Bulimilą ir patarnautoją. O jos pasiruošusios patiekti ištisą vežimą įvairiausių sumuštinukų, ir tai suteikia mums vilties, kad virtuvė gali būti neužimta, taigi galėtume pasiimti Vibę dar prieš pasirodant daugiau žmonių. Iš tiesų, virtuvėje tuščia ir mūsų niekas nepastebėjo; keturiomis, slapstydamiesi už stalų ir kėdžių, nuropojame už aukšto baro, skiriančio saloną nuo virtuvės, o ten mes jau nematomi.

Esame pasiruošę skubiai operacijai: greitomis į šaldytuvą, čiumpam Vibę, sulaukiam saugios akimirkos, o tada dingstam – mudviem su Tilte tai būtų tas pats, kaip nuraškyti prinokusį vaisių bet kuriame iš Fino miesto sodų. Tačiau atsitinka daugybė įvykių, dėl kurių nesunku suprasti, kodėl Ekhartas, dzeno patriarchai, vedų išminčiai ir sufijų šeichai vieningai sugebėjo sutarti bent jau dėl vieno dalyko: kai jų paprašė apibūdinti pasaulį vienu žodžiu, jie visi pasakė: nestabilus.

Pirmiausia į saloną staiga įžygiuoja grafas Rikartas Trys Liūtai. Jis nešasi savo liutnią, ir kadangi iš savo priedangos pamatome krūptelint Bulimilą, tai tik patvirtina mano įtarimą, kad būtent ji prieš pat išvykdama mėgino paslėpti instrumentą nuo Rikarto, neabejotinai baimindamasi, kad šis pradės koncertuoti vidury valgymo.

– Mielos damos, – taria grafas Rikartas, – leidausi įkalbamas padainuoti valgantiems. Tai bus ištraukos iš „Linksmosios našlės“.

Bulimila bejėgiškai mėgina protestuoti.

– Tai tik vieno kąsnio sumuštinukai, jie tikriausiai nelabai tinka prie muzikos.

Girdime sužvangant grafo pentinus, jis pastebi patiektą maistą.

– Ak, šitie mažučiai dailučiai, – taria jis. – Juos būtina nuryti su daina.

Tuo metu Tiltė pasilenkia į priekį ir duoda ženklą Rikartui, tada prideda pirštą prie lūpų ir vėl pasitraukia už baro. Grafas Rikartas keičia kursą.

– Aš tik patikrinsiu akustiką, – paaiškina Bulimilai.

Tada jis apeina barą, prieina prie mūsų, o mes jį nutempiame per virtuvę į šaldytuvą ir nuimame maišus nuo Vibės.

– Turime ją sugrąžinti, – sako Tiltė. – Kol ne per vėlu, kur karstas?

Rikartas neatrodo sužavėtas vėl matydamas Vibę.

– Mano kajutėje, – atsako.

Tuo metu durys į šaldytuvą ima vertis, mes vėl užmauname maišus ir visi trys tūptelime už vežimėlio.

Asmens, kuris įėjo į patalpą, mes tikriausiai tikėjomės mažiausiai, tai Aleksandras Bisteris Finkeblodas. Jis akimirkai sustoja, kad priprastų prie silpnesnio apšvietimo. Tada pajuda link vežimėlio.

Jis sustoja už pusės metro nuo mūsų. Dar žingsnis ir jis būtų mus pamatęs, o situacija buvo tokia, kad pasiaiškinti būtų buvę itin keblu.

Tačiau mūsų jis nepastebi. Visas jo dėmesys sutelktas į lentyną, kurioje guli kažkas labai panašaus į vakuuminiuose maišeliuose supakuotas avių smegenėles, garantuotai apdainuotųjų Fino salos avių, o šalia jų stovi du buteliai šampano. Finkeblo-

das pačiupinėja butelius, nėra visai patenkintas, pastato juos atgal, apsisuka ir išeina.

Mes lengviau atsikvepiame, o kai atsikvepi lengviau šaldytuve, tai oras pakimba patalpoje baltų garų pavidalu. Atidarome duris, virtuvėje tuščia, grafas Rikartas išstumia Vibę, o Tiltė, aš ir Baskeris kaip priešakiniai stebėjimo postai prie baro atsigulę ant grindų stebime, ar kelias laisvas.

O jis, deja, nelaisvas. Arčiausiai virtuvės esantis staliukas pasirodo užimtas. Sekretorės Veros, Anaflabijos Borderud, profesoriaus Torkilio Torlacijaus ir jo žmonos, ir ši asmenybių turtinga grupelė dabar dar pasipildė Aleksandro Bisterio Finkeblodo ir dviejų kriminalistų iš Valstybės saugumo departamento, Larso ir Katinkos, kompanija.

Mums su Tilte žodžiai nereikalingi – vienas žino, ką galvoja antrasis. Antrasis svarsto, ką ministerijos pasiuntinys Fino saloje turi bendra su Anaflabija ir Torkiliu Torlacijumi?

Atsakymo ilgai laukti netenka.

– Dar trūksta, – paaiškina Aleksandras Finkeblodas patenkintu balsu, – penkių minučių. Šampanas turi būti atšaldytas iki mažiau nei dešimties laipsnių. Ypač tokia proga kaip ši. Mūsų nuostabioji virtuvės šefė surado krištolo taures.

Bulimila pastato taures ant stalo. Jai nuėjus, Anaflabija palinksta į priekį. Ji kalba prislopintu balsu, o šiuo atveju tai reiškia, kad vis tiek kiekvienas žodis aiškiai girdimas priekiniame denyje.

– Aš kaip tik gavau elektroninį laišką. Iš Bodilės Fisker, Greno savivaldybės administracijos direktorės. Jie susipažino su profesoriaus Torlacijaus situacijos vertinimu po to, kai apžiūrėjome pastoriaus namus ir pasikalbėjome su jo vaikais. Vertinimas skamba kaip „gili endogeninė depresija“. Savivaldybė

mus palaiko. Taigi rytoj Bažnytinių reikalų ministerija kartu su bendruomenės taryba paskelbs bendrą pranešimą, kad Konstantinas Finas atleidžiamas iš pastoriaus, o Klara Fino – iš vargonininkės pareigų. Pranešime spaudai nieko neminėsime apie jų psichologinę būklę. Tačiau kai kuriems žurnalistams nutekinsime, kad esama ekspertų vertinimų, jog jie abu serga sunkia depresija. Bodilė mums pažadėjo, kad socialinė rūpyba pašalins vaikus, ir kai tik jie bus surasti, juos išskirs. Mes pasakėme, kad, mūsų vertinimu, ypač mergaitė daro neigiamą įtaką mažamečiam broliui. Jis apsigyvens vaikų namuose Grene, o ji kol kas bus nuvežta į saugomą jaunimo pensioną Lesės saloje. Nė vienas žurnalistas nesužinos, kur jie yra. Vadinasi, nors ir nežinome, kuo tėvai dabar užsiima, mes galime leisti suprasti ar net pasakyti, kad tai įvykdė asmenys, nuo kurių bažnyčia yra atsiribojusi. Iš Aleksandro Finkeblodo žinome visą vaikų nuodėmių sąrašą per pastaruosius dvejus metus, tas sąrašas pats tiesiog prašyte prašosi Kalėjimų departamento dėmesio, pavyzdžiui, iš jo aišku, kad berniukui smegenų vandenligė. Taigi, brangieji draugai, nepaprastai sunki situacija suvaldyta. Mes tikrai nusipelnėme pakelti taures!

Šioje vietoje, prieš tęsdamas įvykių ataskaitą, turiu apsivalyti bet kokius įtarimus ir pasiaiškinti dėl to vandens galvoje.

Viskas nutiko prieš dvejus metus, kol mama su tėčiu buvo išvykę į antrąją iš trijų turnė, kuri baigiasi kardomuoju suėmimu ir pastorių teismu; tuo metu mudu su Kone vienas kitą pažinojome nuo vaikystės, kaip ir visi, lankantys Fino miesto mokyklą. Tačiau nuo to įvykio statinėje prieš aštuonerius metus, kuris savotiškai mane šokiravo, nors aš ir pats to paprašiau, daugiau niekada nebuvo artimesnio kontakto, ir pasakysiu atvirai, kad taip reaguodamas į ją net per atstumą neturiu vilčių, kad kada nors pagaliau išdrįsiu užmegzti tą kontaktą.

Nežinau, ar pažįstate mergaičių, kurios nuolat vis kitaip susišukuoja, tačiau Konė taip daro. Tik išleisk ją iš akių, pavyzdžiui, dešimčiai minučių, ir ji jau pakeitusi šukuoseną, o tai reiškia, kad jos sprandą, klasėje sėdėdamas jai už nugaros, gali pamatyti vis kitaip.

Tokiomis aplinkybėmis Aleksandras Finkeblodas kaip tik pradeda eiti mokyklos direktoriaus pareigas, be to, pats turi keletą pamokų, kad įsitikintų mūsų prastu žinių lygiu, ir šią akimirką esame istorijos pamokoje, jis kaip tik ryškina kai kurias nepamirštamas generolo Hanibalo žygio per Alpes detales, kai pažvelgiu į Konės sprandą dar niekada nematytu rakursu. Viršuje – jos rudi plaukai, turintys šiek tiek rausvo atspalvio, gal kaip patys pirmieji kylančios saulės spinduliai, besiskverbiantys pro kaštonų lapiją, kai ketvirtą ryto grįžti namo iš kirų kiaušinių paieškų, jei suprantate, ką noriu pasakyti. Toliau – plotelis

su mažučiais pūkeliais, kurie pamažu virsta vis labiau auksiniais ir galiausiai dingsta, o tada jau oda – tokia balta, kažkaip giliai balta, kaip perlamutras didžiuosiuose austrių kiautuose, rastuose prie Šiaurinio švyturio, tarsi būtų perregima. Kai mano tyrinėjimas pasiekia šį tašką, pradedu vaizduotis, kažin kaip ši vietelė kvepia ir koks apimtų jausmas prie jos prisilietus; tuo metu Hanibalo žygis per Alpes yra pasitraukęs kažkur į antrąjį planą, tik staiga Aleksandras Finkeblodas išdygsta priešais mane spinduliuodamas nemažai to kovinio įniršio, kuris, galiu įsivaizduoti, kėlė rūpesčių Hanibalo aplinkai.

Jis suima mane už rankos, ir reikia pripažinti, kad jo gniaužtai kaip replės.

– Tu išeini į koridorių, – sako jis, – ir lauki, kol baigsis pamoka. Tada mes einame pas Birgerį ir ten visi trys pasikalbame apie tavo požiūrį į mokyklines žinias.

Birgeris Farmandas yra pavaduotojas, Aleksandras jį atsivežė iš žemyninės dalies; pasak gandų, jis atsisakė perspektyvios karjeros karinėse pajėgose, kad atliktų valymą Fino miesto mokykloje. Jį sutikti visada nemalonu, tačiau šį kartą, ir dar kartu su Aleksandru Finkeblodu, gresia tikra katastrofa.

Tą akimirką manyje kažkas sukyla. Man pačiam atrodo, kad kaltos mano dvasinės treniruotės, nes Tiltė tada jau kuris laikas buvo aptikusi duris, ir mes buvome pradėję tai, kas mistikų pasaulyje vadinama gilesniu procesu. Pajuntu, kaip pakyla visi mano šimtas penkiasdešimt penki centimetrai ir aš pažvelgiu Finkeblodui į akis, kurios tuo metu panašios į Ebeltofto miesto įlankoje stovinčios fregatos „Jutlandija“ patrankų žiotis; Fino miesto mokykla ten rengia ekskursijas kiekvienais metais pirmąjį rugsėjo sekmadienį.

– Bet kurią akimirką, – girdžiu save sakant, – iškeisčiau viso pasaulio vadovėlių žinias į galimybę pažvelgti į Konės sprandą!

Iš pradžių stoja neapibrėžtas laiko tarpas jau anksčiau aptartos kapų tylos.

Tuomet Aleksandras Finkeblodas išneša mane iš klasės įrodydamas, kad raumenų masės jis turi daug daugiau, negu leistų numanyti jo liauna ir išpuoselėta išorė, ir pakeliui į Birgerio Farmando kabinetą aš su nedideliu pasididžiavimu guodžiuosi tuo, kad jiems bent jau atrodo, jog egzekucijai įvykdyti būtinai reikia jų dviejų.

Tačiau tada Aleksandras Finkeblodas sustoja, ir taip padaro todėl, kad kelią jam pastoja Tiltė.

– Aleksandrai, – sako ji. – Norėčiau su tavimi šnektelėti akis į akį.

Dabar jau ir jums, kaip ir man, savaime suprantama, kad Tiltė gali sustabdyti net ir įsibėgėjusį prekinį traukinį, taigi Finkeblodas sustingsta tarsi nuo mirtino ateivių spindulio, tada paleidžia mane ir nuseka Tiltę į knygų saugyklą, žvelgdamas tuščiomis stiklinėmis akimis.

Tiltė uždaro duris, ir tenai juodu apsikeičia replikomis, kurios būtų užantspauduotos ir neprieinamos ateities kartoms laikantis diskretiškumo ir konfidencialumo, jeigu nebūčiau pasilenkęs prie rakto skylutės ir nenoromis nugirdęs pokalbio.

– Aleksandrai, – sako Tiltė, – nežinau, ar tu žinai, kad mano jaunesnysis broliukas Pėteris turi nedidelį smegenų pažeidimą: jam galvoje vanduo, tai dėl nelaimingo atsitikimo per gimdymą.

Finkeblodas atsako, kad nežinojo, jis kalba vienodu ir truputį mechanišku tonu – kaip nutinka daugeliui vyrų, kai šie atsiduria akis į akį su Tilte.

– Tai viena iš priežasčių, – tęsia Tiltė, – kodėl aš noriu pasiūlyti, kad nesivestum jo į kabinetą. Yra ir kita, daug svarbesnė, priežastis: šitaip tu visiškai nepelnytai mesi įtarimų šešėlį ant savo paties pamokų, kurios šiaip jau mokykloje žinomos kaip užburiančios mokinius.

Finkeblodas pamėgina prieštarauti išstenėdamas kažką apie tai, kad aš esu amžina bėda, niokojanti gerą mokymosi atmosferą. Tačiau Tiltė pasitinka puolimą šiam dar nekirtus vidurio linijos.

– Pėteris gydomas, – atremia ji. – Jam bus įsiūtas kraniukas, kad namie galėtume nuleisti vandenį kas rytą, prieš jam išeinant į mokyklą.

Tai užčiaupia Finkeblodą, o aš kaip tik suspėju atsitraukti nuo durų iki jiems išeinant, ir išėjęs jis pasižiūri į mane vos ne švelniu žvilgsniu; taigi galiu nuspėti, kad tai buvo sukrečiantis susitikimas, nors Finkeblodas ir nepabuvojo garsiajame Tiltės karste; tuomet mes grįžtame į klasę, kur žmonės žiūri į mane taip, tarsi būčiau zombis, kuris, reikia pripažinti, juda, bet niekas rimtai nesitiki, kad jis gyvas.

Įsibėgėjus pamokai man prireikia krano, kad pakelčiau akis nuo grindų ir išdrįsčiau dirstelėti į Konės pusę. Ant jos sprando ilsisi susimąstymo šešėlis.

Kitą popietę prie manęs prisigretina Sonja ir perduoda Konės klausimą, ar mudu būsime pora.

Visa tai reikia žinoti, kad suprastumėte, kas dabar vyksta „Baltosios damos“ salone, ir dabar jau turėtų būti aišku, iš kur Aleksandras Finkeblodas ištraukė tą vandenį galvoje; tai buvo didvyriškas Tiltės poelgis, tačiau taip pat pavyzdys, kaip veikia karma, nes tai, kas tebuvo mažytis nekaltas melas, dabar smogia mums iš už nugaros.

Iš po serviravimo baro, kur gulime pasislėpę, matome, kad Larsas su Katinka po stalu laikosi už rankų.

– Mes atlydėjome vaikus iš Kopenhagos, – sako Katinka. – Man neatrodo, kad jie būtų tipiški nusikalsti linkę paaugliai.

Atmosfera aplink ją apšerkšnija.

– Aš juos stebėjau dvejus metus, – atremia Aleksandras Finkeblodas. – Ir jų šunį. Jis bandė susiporuoti su Baroniene – mano afganų kurte. Kelis kartus. Ir ne taip, kaip šunys paprastai daro. Tai buvo panašu į prievartavimą.

Nors Larsas su Katinka sėdi nugaromis į mudu su Tilte, pajuntame, kaip lengva nuostaba pradeda brautis į jų „operacines sistemas".

– Visiškai sutinku, – taria Torkilis Torlacijus. – Kaip gydytojas ir kaip psichiatras. Vien tai, kaip berniukas apsimetė ropliu. Ir turiu įtarimų, kad jie gali būti laive. Kaip religinės sektos atstovai.

Ir Tiltė, ir aš pajuntame stiprėjant Larso ir Katinkos nuostabą, aišku, jų pasitikėjimas Aleksandru ir Torkiliu Torlacijumi svyruoja.

Dabar Aleksandras Finkeblodas pakyla.

– Leiskime iššauti kamščiams, – taria jis. – Kai vaikai bus paimti globon, aš asmeniškai norėčiau užmigdyti tą šunį.

Taip tikriausiai norėta pajuokauti, tačiau nėra garantijos, kad Larsas su Katinka tą juoką supranta, nes jie mąsliai spokso įkandin Aleksandro, kai šis pajuda atnešti šampano.

Duodame ženklą Rikartui, šis atbulas grįžta atgal į šaldytuvą ir leidžia durims užsidaryti. Mudu su Tilte tūptelime už medžiaginių servetėlių ir staltiesių stirtų.

Po akimirkos išeina Aleksandras Finkeblodas. Nešinas šampanu. Tačiau jo veido spalva tokia pat kaip anų vakuume esančių avių smegenėlių.

Jis apeina barą, nužingsniuoja prie stalelio ir lieka stovėti.

– Šaldytuve yra lavonas, – ištaria.

Jis tai ištaria pakeltu tonu ir tokiu tembru, kurį psalmių kūrėjas vadina balsu iš kapo duobės.

Bulimila tai išgirdo. Ir dabar artinasi prie stalelio. Jos tokia veido išraiška, kad gali pagalvoti, jog Aleksandrui pasisekė, kad ji po ranka neturi didžiojo kirvio mėsai kapoti.

– Aš tikiuosi, kad yra, – sako ji. – Tame šaldytuve turime tris tonas puikiausios ekologiškos jautienos.

– Žmogienos, – atitaria Aleksandras.

Ypatingoji ankstesnė tyla tampa dar „tylesnė". Mudu su Tilte pajuntame, kad Katinka su Larsu pradeda įdėmiai stebeilyti į Aleksandrą kaip į tipą, kuris neturėtų vaikščioti laisvėje. O Bulimila žiūri į jį taip, tarsi svarstytų, kad galbūt žmogiena šaldytuve visai nebloga mintis ateičiai, ir galbūt reikėtų pradėti nuo jo.

– Tai galėtų būti moteris iš karietos, – staiga prabyla Torkilis Torlacijus. – Šalia manęs sėdėjo moteris. Aš sakyčiau, kad ji buvo mirštanti. Gydytojo požiūriu.

– O dabar, – sako Katinka draugiškai, – ji tikriausiai nuėjo ir atsigulė kambuzo šaldytuve išleisti paskutinio kvapo?

– Atsisėdo, – pataiso Aleksandras Finkeblodas. – Ji sėdi kėdėje.

Katinka lėtai atsistoja.

– Eime pasižiūrėti, – sako.

Ji linkteli Aleksandrui.

– Tu, aš ir virtuvės šefė.

Mudu su Tilte žaibiškai pašokame, atidarome duris į šaldytuvą, pamojame grafui su Vibe važiuoti lauk, pastumiame vežimėlį už stalo su servetėlėmis, užtraukiame staltiesę ant Vibės,

vežimėlio ir grafo, o patys pasislepiame, ir visa tai įvyksta kitiems dar nespėjus atsistoti ir žengti pirmojo žingsnio.

Aleksandras Finkeblodas, Katinka ir Bulimila įeina į šaldytuvą. Durys už jų užsidaro. Smėlio laikrodyje išbyra viena minutė. Durys atsidaro, jie išeina. Dabar Aleksandras atrodo taip, tarsi jam buvo nudirtas kailis, ir dabar pakabintas ant kablių jis laukia koko. Visi grįžta prie staliuko mūsų pusėn nemetę nė menkiausio žvilgsnio.

– Buvo apsirikta, – ištaria Katinka. – Galbūt ponas Finkeblodas regėjo haliucinaciją.

Galima pajusti, kad nuotaikos šampanui nebėra, buteliai ir taurės taip ir lieka stovėti ant staliuko. Kompanija išyra. Sėdėti lieka tik Katinka su Larsu.

Į saloną pradeda rinktis žmonės. Tačiau Larsas su Katinka jų nepastebi, matyti, kad jie sukrėsti. Larsas atidaro vieną iš butelių ir įpila abiem.

– Reikėjo paklausyti to kaimo policininko, – kalba jis. – Su šunimi, panašiu į ilgaplaukį kilimą. Šitų tipų nereikėjo paleisti į laisvę. Nei tos vyskupės. Jie – užduotis teismo psichiatrams.

– Jis – smegenų specialistas, – sako Katinka. – Tas plikis žudiko žvilgsniu.

Jie giliai atsidūsta.

– Galėtume pasiprašyti į sukčiavimų skyrių, – sako Larsas. – Po keturiasdešimt tylių ir ramių kartoninių dėžių su dokumentais kiekvienai bylai, o ne tie bepročiai. Žmonės, kurie apgaudinėja kitus, paprastai turi žavesio. Tačiau tie, kurie apgaudinėja save...

Jie pažvelgia vienas kitam į akis. Skimbteli taurėmis.

– Tie vaikai, – toliau kalba Larsas. – Žinoma, nenorėtum, kad jie būtų tavo. Nebent turėtum rančą Australijoje ir rytais išleistum juos ganytis į šimto akrų teritoriją tarp aligatorių, kengūrų

ir sterblinių liūtų. Tačiau jie ne nusikaltėliai. Juk jie savotiškai mus suvedė. Vis dar jokių naujienų iš pasiklausymo jų telefonu?

Jeigu naršydamas internetą ir Fino miesto biblioteką esi taip giliai įsiskverbęs į religines misterijas kaip mudu su Tilte, gali pastebėti, kad daugelis didžiųjų, leiskite paminėti tokius gerus žmones kaip Jėzus, Mahometas ir Buda, yra sakę, jog iš tiesų nereikia savęs keisti, žmogus gali pasiekti giliausių įžvalgų turėdamas ir tokį temperamentą kaip, pavyzdžiui, Einaro Tampeskelverio Fakyro.

Asmeniškai mane ši mistikos savybė džiugina. Nors daugelis Fino sporto klubo narių mano, jog pastoriaus Pėteris yra tikrai toli pažengęs taurindamas savo asmenybę, vis tiek jame dar likę to, ką galėtum pavadinti kruvinu pykčiu, ir dabar būtent jis užsiliepsnoja iš po kaugės servetėlių, kai išgirstu, jog Saugumo departamentas klausosi mudviejų su Tilte telefonų pokalbių.

Tą akimirką mano žvilgsnis užkliūna už Katinkos rankinės – elegantiško juodos blizgančios odos daikčiuko, pastatyto prie jos kojų. Daugelis moterų būtų ją pasikabinusios ant kėdės. Tačiau Katinka yra kriminalistė, užtat jos rankinė po stalu – ten, kur jos nematyti, nebent gyveni, kaip aš, slapstydamasis ir grindų lygyje; savo batelio nosimi ji su rankine palaiko ryšį ir gali užsitikrinti, kad jos nepavogtų.

Paprastai būtų labai sunku pasiekti tą rankinę. Tačiau aš guliu patogiai, arčiau nei per rankos ilgį. O Katinka susisupusi į Larso artumą ir atitraukusi pėdą nuo rankinės, kad po staltiese galėtų priglausti koją prie Larso.

Taigi ištiesiu ranką, atsegu rankinę ir leidžiu rankai klaidžioti jos tamsybėse. Užčiuopiu raktus, tai, kas galėtų būti bloknotas arba užrašų knygelė, atskirame skyrelyje tikriausiai kosmetika, kišeninis veidrodėlis, dildė. Susiduriu su kažkuo šaltu, maloniai grublėtu, tačiau pajuntu šiurpstant odą, nes tai turėtų būti

revolverio rankena. Ieškau toliau ir surandu du mobiliuosius telefonus, šepetį ir gabaliuką plokščio plastiko.

Katinkos pėda grįžta atgal prie rankinės. Apsisprendžiu dėl vieno iš mobiliųjų. Žinoma, tai truputį atsiduoda Senuoju Testamentu dėl keršto mobiliuoju už mobilųjį. Tačiau mes nesame pažengę toliau nei esame, ir, kaip didieji sako, nereikia savęs keisti.

Tiltė duoda ženklą, mes negalime ilgiau laukti. Du įsimylėję policininkai gali rymoti prie dviejų butelių šampano pusę nakties. O į saloną renkasi vis daugiau žmonių. Taigi užtraukiame ant Vibės tris juodas staltieses, susižeriame porą kilogramų vieno kąsnio sumuštinukų į rankšluostėlį, palaukiame, kol Bulimilą pakvies į kitą salės galą, ir tada Rikartas ir mudu su Tilte imame stumti uždengtą vežimėlį per saloną.

Mus nuseka klausiami Larso ir Katinkos žvilgsniai, ir jie tokie skvarbūs, tie žvilgsniai, kad netgi būtų galėję surasti Vibę po staltiesėmis. Tačiau, mudviejų su Tilte nuostabai, jų dėmesį atitraukia Rikartas.

– Aš dainuosiu, – aiškina jis policininkams. – Per vakarienę. Čia mano sudedama kilnojamoji pakyla.

Įveikiame saloną ir atsiduriame prie išėjimo į koridorių, kai į saloną žengia žmogus ir jam iškart tenka pasitraukti į šoną nuo mūsų nedidukės procesijos; tai, pasirodo, besąs Jakobas Akinas Bordurijus Madsenas. Jis nieko nepasako. Tačiau galima nujausti, kas dedasi jo viduje, kai pasigirsta švelnus krentančio rožinio garsas.

Paskutiniai žodžiai, kuriuos išgirstu, kai vairuojame vežimėlį į koridorių, yra Katinkos šnabždesys.

– Larsai, – taria ji. – Apskritai mes galėtume išmėginti kitą profesiją. Pavyzdžiui, sodininkystę.

Atsakymo nesuspėju išgirsti, mes jau koridoriuje.



Vienas iš klausimų, dėl kurio mudviem su Tilte yra tekę prisipažinti pasaulio religijoms, jog nesame tikri, ar su jomis sutinkame ir palaikome, tai klausimas, kiek gyvenime yra teisingumo.

Kaip tik tada, kai mes visomis keturiomis lekiame link Rikarto kajutės ir pasukame už kampo, jo kajutės durys pradeda vertis iš vidaus ir į koridorių išeina lama Svenas Helję, Gitė Chrizantema ir Sindbadas Al-Blablabas.

Aišku, kad kiekvienas turėtų apsidžiaugti matydamas Gitę, Sindbadą ir Sveną Helję, einančius per gyvenimą petys petin kaip tikri bičiuliai; panašu, kad gera nuotaika ir artumas, kurį mudu su Tilte sukūrėme važiuodami automobiliu, išliko, o tai reiškia, kad galime tikėtis, jog ir asmeninis geranoriškumas dar tebėra ten pat. Tik galėtume suabejoti, kas atsitiks su tuo geranoriškumu, kai jie visiškai netrukus susidurs su mumis ir mes pasirodysime besantys kapų plėšikai ir lavonų išniekintojai.

Grafas Rikartas suakmenėja iš siaubo, taip pat jaučiu, kad Tiltė dar nespėjo atsigauti po pastarojo susidūrimo su Jakobu Bordurijumi, taigi aišku, kad atsakomybė tenka man; štai čia ir imi abejoti visatos teisingumu, nes mes ką tik įbridome į ramius vandenis, o dabar ir vėl kyla vėjas.

Viena iš žaidimo sparne paslapčių yra ta, kad kartais galima gulėti visai prie pat nuošalės, kaip katinui saulutėje, tačiau užtenka vieno staigaus perdavimo, ir jau esi pakeitęs poziciją kamuoliui dar nespėjus palikti žolės; taip aš dabar ir pasielgiu. Svenui Heljei, Gitei ir Sindbadui dar nespėjus uždaryti durų ir

mūsų pastebėti, trukteliu Tiltę su Rikartu ir Vibe vežimėlyje atgal už kampo, atidarau artimiausias duris, įlendu su jais vidun ir uždarau duris.

Vienas iš svarbiausių dalykų pasakojant apie tokius lemtingus įvykius kaip šie – nesuteikti pagrindo įtarimams, kad noriu suteikti jums pramogą, todėl aš išnaudoju kiekvieną progą ir primenu apie savo ir Tiltės aukštesniosios mistikos šaltinių studijas. Štai dabar tokia proga ima ir vėl pasitaiko, kadangi patalpa, kurioje atsidūrėme, yra visiškai tamsi ir iš pradžių aš nerandu jungiklio. Tai man iš karto primena, kad didžioji dauguma dvasinių sunkiasvorių, gyvenusių po to, kai buvo išrasta elektros lemputė, yra sakę, kad išsivadavus iš kalėjimo apima jausmas, jog tau įrengiamas nuolatinis jungiklis. Prieš tai aklinėji tamsoje, tačiau dabar gali bet kurią akimirką tą jungiklį nuspausti, ir prasideda šventė.

Visiškai nuoširdžiai ir atvirai prisipažįstu, kad šitaip toli mudu su Tilte dar nenuėjome. Tačiau jaučiamės gerokai pasistūmėję į priekį, ir tai suvokiame dabar, nes surandu jungiklį ir paspaudžiu, o tada viskas atrodo visom prasmėm šviesiau.

Stovime ginekologijos klinikoje, kuri, kaip minėjau, buvo ankstesniojo „Baltosios damos“ savininko haremo dalis. Priešais mus stovi du apžiūros gultai, plieno staliukai su kriauklėmis, baltų plytelių sienos, operacinės lempa palubėje, stiklinėse spintelėse kabo žvilgantys instrumentai, pritvirtinti gumomis, kad atlaikytų supimą, o ant pakabos kabo baltas chalatas.

Grafas su Tilte dar neperprato žaidimo, o aš jau girdžiu artinantis žingsnius. Dangiškuoju teisingumu labiau pasitikintis žmogus galbūt būtų likęs stovėti ir mėgautis atmosfera, bet tik ne aš. Nutraukiu baltą chalatą nuo pakabos – laimei, jis užsagstomas nugaroje – apgaubiu juo Vibę, metu jos skrybėlę į šiukš-

liadėžę, sukišu jos plaukus po nedidele balta kepure, kuri irgi kabojo ant pakabos, ant stalo guli paketas su kaukėmis, kokias naudoja chirurgai, tokią uždedu Vibei ant veido, o tašku ant „i" tampa stetoskopas, kurį pakabinu jai ant kaklo.

Bendras įspūdis ne toks ir prastas. Žinoma, jeigu tektų operuotis kirkšnies išvaržą, nekiltų mintis jos maldauti greičiau smeigti skalpelį. Tačiau trumpą žvilgsnį Vibė atlaikys.

Toks jai iš tiesų ir tenka, nes dabar pasigirsta beldimas į duris, šios atsidaro ir vidun žengia Svenas Heljė su Gite ir Sindbadu.

Nors tai trys inteligentiškos ir dvasingos asmenybės, galima suprasti jų nuostabą. Akivaizdu, kad nė vienas iš jų anksčiau nėra sutikęs grafo Rikarto Trijų Liūtų – vien tik jo smokingas iš sidabru atausto brokato ir juosmens juosta gali bet kurį priversti suabejoti savo sveiku protu ir nuovoka. Be to, aišku, kad jie neatpažįsta ir persirengusių mudviejų su Tilte, tačiau taip pat aišku, kad jie pajunta matę mus anksčiau.

Visai suprantama, kad esant šiai sudėtingai situacijai jie kreipiasi į šios patalpos autoritetą.

– Daktare, – kreipiasi Gitė į Vibę, – galbūt Jūs žinote, kam priklauso kajutė čia pat už kampo?

Dabar jau Rikartas nubunda.

– Ji mano, – atsako jis.

Gitė, Svenas Heljė ir Sindbadas spokso į grafą. Jiems ant liežuvio galo daugybė klausimų. Gitė užduoda pirmą pasitaikiusį.

– Kodėl karstas ten?

Tiltė ilsėjosi ant tvarstymo stalo, dabar ir ji grįžta į aikštę.

– Laivo gydytoja rekomenduoja, kad štai Rikartas pagrotų mirusiajai rãgų. Kad palaikytų ją po mirties.

Dabar Svenas Heljė, Sindbadas ir Gitė pažvelgia į Rikartą dar labiau susidomėję ir pajutę jam simpatiją. Nes didžiosios

religijos sutaria bent jau dėl to, kad pagalba esant pomirtinės būsenos praverčia.

– Daktare, – kalba Gitė. – Esame didžiai dėkingi už šį rūpestį. Ir aš labai norėčiau, pasinaudodama šia proga, padiskutuoti su jumis gyvenimo po mirties klausimu.

Tiltė pasitempia. Ji atidaro duris į koridorių.

– Gydytoja šiuo metu atlieka sudėtingą operaciją, – atsako ji.

Operacija ima viršų, Sindbadas su Svenu Helje palieka kliniką. Gitė priešinasi.

– Tai nepakartojama proga, – sako ji, – pratęsti dialogą tarp dvasingumo ir gamtos mokslų. Jūs atvira asmenybė, daktare. Kritiška, tačiau atvira. Tą aš jaučiu.

Tiltė išlydi Gitę pro duris.

– Galbūt vėliau, – ištaria ji. – Gydytoja niekur nepabėgs. Ji visada bus pasirengusi apsikeisti nuomonėmis.



Tiltė, Baskeris ir aš esame nugriuvę ant širdelės formos haremo lovos savo kajutėje. Sutarėme, kad esame pernelyg pavargę parvairuoti Vibę į jos vietą šį vakarą ir kad Rikartas vietoj to truputėlį jai padainuos klinikoje. Palinkėjome Rikartui labos nakties ir sušlamštėme visus iki vieno sumuštinukus; sakyti, kad esame pavargę, nepakanka, nes esame mirtinai išsekę ir pasirengę paskutiniam patepimui.

Tačiau mintys sukasi kaip girnos. Štai kokia bėda. Visi tyrinėjimai, taip pat ir mano su Tilte, rodo, kad didieji mistikai teigė mus visus esant minčių fabrikais, kuriuose mašinos niekada nestovi, ir per visą jų skleidžiamą triukšmą neįmanoma išgirsti, ar tyloje atsirastų nors užuomazga atsakymų į šiek tiek svarbesnius klausimus, kaip antai: kodėl mes atėjome į šį pasaulį ir kodėl turime vėl jį palikti, ir kodėl dabar kažkas beldžiasi į mūsų duris?

Durys atsidaro, tai grafas Rikartas Trys Liūtai su savo archiliutnia.

– Man nepatinka būti vienam, – sako jis. – Atrodo, kad ji į mane žiūri. Taigi paklausiaũ savo vidinio patarėjo, kuris liepė man nakvoti pas jus.

Baskeris guli tarp Tiltės ir manęs, šiaip mes nė nesapnuotume lovoje laikyti gyvūnų, bet Baskeris – ne gyvūnas, jis tarsi žmogus. Pastumiame jį į šoną ir padarome vietos grafui.

– Aš tikrai pasistengiau, – pasakoja Rikartas. – Sugrojau popuri iš Milarepos dainų, bizantinės muzikos perliukų iš Atono, Ramanos Maharšio odžių Arunačalai. Bet jos neišjudinau.

Tuomet Rikartas pastebi laikraščio iškarpą su nuotrauka, kurioje – apvalioji vitrina ir Ašantė su tais dviem sargybiniais.

– Štai kur aš dainuosiu, – taria jis. – Senojoje pilies bažnyčioje. Akustika neprilygstama.

Mudu su Tilte nepakylame. Tik nuščiūvame.

– Tai pati elegantiškiausia Filthojaus pilies patalpa, – pasakoja Rikartas. – Nepaprastai gražiai įrėmins Didįjį sinodą.

Akimirką mes be žado, Tiltė pirmoji atgauna kalbos dovaną.

– Rikartai, – kalba ji, – o po grindimis, kas ten yra?

– Kazematai, – atsako Rikartas. – Senos kanalizacijos. Tik perstatytos, skliautuotomis lubomis. Ten – nuostabi atmosfera. Blefelio erlas ten guli palaidotas. Lankėsi Danijoje aštuonioliktame amžiuje. Mirė apsinuodijęs alkoholiu. Didinga patalpa. Kai buvau berniukas, mes ten džiovindavome savo hašišą. Žaisdavome gydytojus su virtuvės personalo sūneliais ir dukrelėmis. Gerai vėdinama patalpa, pastovi oro drėgmė, maloni temperatūra.

– Rikartai, – klausia Tiltė, – ar tu pasakojai mamai apie tuos rūsius?

– Aš jai rodžiau juos. Jie juk ieškojo vietos, kur būtų galima saugiai paslėpti brangenybes įsilaužimo ar gaisro atveju. Taigi sakau jai: „Tokia patalpa jau yra. Ir jau yra ertmės grindyse, pridengtos plytelėmis. Kur buvo seni laiptai.“ Nupasakojau jai, kaip ji galėtų tai įgyvendinti. Jūsų mamą sužavėjo mano įžvalgumas. Priminė man laikus, kai buvau mažas ir mama man sakydavo: „Rikartai, tau nebus lengva susirasti pasaulyje vietą, kurioje tilptų tavo didžiulės smegenys.“

– Kada tu rodei juos mamai? – klausiu aš.

– Aš juk važiavau ten su ja. Tris kartus. Turiu pasakyti, kad su jūsų mama keliauti malonumas. Patraukli moteris. Jei tik nebūčiau pasirinkęs jūsų. Tačiau galbūt tai jokia kliūtis. Galėtų

būti pikantiška. Ir mama, ir dukra, ir sūnūs. Galėtum turėti haremą. Tinkamą tokiam ugningam seksualumui kaip manasis. O ir šis laivas tam skatina.

– Rikartai, – klausia Tiltė, – ar yra išėjimas iš tų kazematų?

Rikartas prislopina balsą. Mirkteli mums.

– Tik niekam nesakykit, mano balzaminiai berniukai. Oficialiai kelio nėra. Tačiau būdami vaikai radome tunelį. Veda tiesiai į rytus. Slaptas išėjimas. Iš tikrųjų tiesiog sena kanalizacija. Užmūryta. Su slaptomis durimis. Garantuotai atsiradusiomis per karus su švedais. Mes jomis pasinaudodavome, kai būdavo namų areštas. O mes norėdavome į „Perlą“ viešbutyje „Vedbeko Marina“. Tunelis atsiveria į uolą. Pilies valčių garaže. Tiesiai į Zundą. Turėdavome nedidelę guminę valtelę. Birbiančią kaip reikiant. Ir išeiginius drabužius neperšlampamuose maišuose. Tuneliu lėkdavome riedlentėmis. Su žibintais ant kaktos. Tunelis, žinoma, turi nedidelį nuolydį. Nuo tada, kai buvo kanalizacija. Bet tebūnie tai tik tarp mūsų. Juk tai kelias, vedantis į požeminį seifą. Ne dėl to, kad tai būtų reikšminga. Jeigu kas nors iki ten nusigautų. Jis iš grūdinto plieno ir gelžbetonio, tas seifas. Neišlaužiamas. Nedega. Ir sveria dvi tonas. Jie įkėlė jį su kranu per pilies kiemą.

– Rikartai, – tariu, – ar gali būti, kad parodei mamai tą tunelį?

Rikarto veide pasirodo mąsli išraiška.

– Gali būti. Tai romantiška vieta. Tas tunelis. Grindinys. Gyvybingas astralinis aktyvumas. Nuostabi vieta surūkyti suktinukę. Lyg ir pamenu nedrąsią svajonę galbūt pavogti bučinuką. Ne taip dažnai būni su jūsų mama akis į akį. Niekam nesakykite. Deja, ji atsisakė. Tačiau aš vilties nepraradau. Kai kurioms moterims patinka ilgesnė apgultis.

Rikartas įsitaiso patogiai.

– Manęs laukia bemiegė naktis, – sako jis. – Lovoje su trimis slyvukais.

Šitą repliką reikėtų priimti kaip komplimentą. Tačiau ji negali sklisti iš pačių sielos gelmių, nes kitą akimirką Rikartas užsnūsta apsikabinęs liutnią.

Gulime tamsoje ir nemiegame, nors ir labai pavargę, kažkas neleidžia.

– Petrusai, – sako Tiltė, – ar tu pasakytum, kad mama su tėčiu panašūs į vagišius ir plėšikautojus?

– Ne, – atsakau.

– Ar pasakytum, kad juos buvo užvaldę pinigai?

Čia turiu akimirką pagalvoti. Juk kiekvienas vaikas į šitą klausimą norėtų atsakyti neigiamai. Žinoma, kad jie buvo laimingi tuos mėnesius, kai turėjo audines ir maseratį, ir aukso upės tekėjo. Tačiau jeigu jų džiaugsmą pakištum po mikroskopu, tada pasirodytų, kad labiausiai juos džiugino tai, jog tėtis galėjo vėžinti mano klasės draugus ir išspausti du šimtus šešiasdešimt ar galbūt ir visus du šimtus aštuoniasdešimt tiesėje prie aerodromo. O mamai su kailiniais buvo taip, tarsi ji, prisižiūrėjusi filmų, kur suaugusios ponios vaikšto nuogos su kailiniais po namus priešais židinį, dabar pati panoro tai išbandyti.

– Maseratis, – tariu, – ir audinės. Labiausiai jie buvo reikalingi tam, kad suteiktų kitiems religinių išgyvenimų. Štai dėl ko jie gyvena. Pinigai buvo tik priemonė. Ir ne itin sėkmingai pasirinkta.

– Tai Petrusai, jeigu jau mama su tėčiu nėra apsigimę plėšikai ir iš esmės ne godišiai, ar galime tada patikėti, kad jie pa-

aukotų savo darbą, savo namus, vaikus ir savo dar negalutinai suteptą reputaciją ir laisva valia pasirinktų realybę, kurioje Interpolas jų ieško penkiasdešimtyje valstybių, vien tik dėl poros akvariumų su žibančiais akmenėliais, kuriuos greičiausiai būtų nepaprastai sunku parduoti?

Mudu pasižiūrime vienas į kitą. Iki šiol buvome taip įnikę į bandymus suprasti, kas vyksta, kad negalėjome pažvelgti į viską iš šalies. Tačiau dabar tokia galimybė pradeda vertis.

– Vis tiek jie suplanavo apiplėšimą, – tęsia Tiltė. – Bet jie tikriausiai turėjo kitą sumanymą, nei dingti su laimikiu.

Nuovargis dingo, man pasišiaušia plaukai.

– Radybų įstatymas, – ištariu. – Ten turėtų būti kas nors apie radybų premiją.

Dabar jau abudu sėdime.

– Jeigu jiems pavyktų sudaryti įspūdį, kad vagystę įvykdė kažkas kitas, – sako Tiltė. – O tada grąžinti grobį atgal. Ir pasiimti premiją.

– Jiems net nereikėtų atidaryti seifo, – tariu. – Jiems tik reikėtų jį pradanginti.

– Bet juk dvi tonos, – prataria Tiltė.

– Mama būtų sugalvojusi sprendimą, – sakau.

– Jie gautų dešimt procentų, – kalba Tiltė, – premija paprastai būna dešimt procentų. – Vien krucifiksai įvertinti milijardu. Dešimt procentų nuo šios sumos yra šimtas milijonų. Turėtų būti įmanoma su tuo susitaikyti.

Mes atsigulame. Sklinda gandai, kad didieji mistikai, pasiekę tam tikrą lygmenį, daugiau niekada nebemiega. Gal jie ir guli užmerktomis akimis, tačiau fiksuoja viską, kas vyksta aplinkui.

Aš neturėjau galimybės to patikrinti, tačiau jei tokia galimybė atsirastų, pavyzdžiui, jeigu į Fino salą atsikraustytų koks

nors didis mistikas, prieš tuo patikėdamas aš patikrinčiau. Pavyzdžiui, įsėlinčiau nakčia, kol jis ar ji miega, ir tylutėliai ištraukčiau protezą iš indo su vandeniu ant naktinio stalelio, o kitą rytą pasižiūrėčiau, ar tas herojus galėtų nurodyti mane kaip kaltininką.

Kol tokia galimybė man pasitaikys, laikysiu šitą istoriją pramanu ir ženklu, kad mudu su Tilte dar nesame apšviestieji, nes kai miegame, miegame kietai, taigi tas, kas stovi už kajutės durų ir beldžia, tikriausiai ten yra išstovėjęs kurį laiką, kol mes išgirstame ir atidarome.

Tai Leonora Ganefriud. Su naktiniais, savo kompiuteriu ir išpūstomis akimis.

– Dalis failo ištrinta, – sako ji.

Iš pradžių nesuprantame, ką ji šneka. Be to, kai būname prikelti po vidurnakčio, mudviem su Tilte prireikia kelių minučių, kad vėl galėtume protauti.

Leonora padeda kompiuterį priešais mus, atidaro vieną iš failų. Pro ūkanas matome tai, ką dabar jau žinome esant senąją pilies bažnyčią Filthojuje, laikrodis rodo septintą ryto, regėjimo lauke nė gyvos dvasios, ir tai atrodo visai normalu – septintą ryto visi protingi žmonės miega, mudu su Tilte irgi to norėtume. Matome, kaip ekrane švinta, išaušta diena, darbininkai ateina ir išeina, ateina vakaras ir naktis, mažame laukelyje apatiniame kampe lekia laikas. Tada Leonora sumažina greitį, sekundės bėga lėtai, laikrodis rodo 2:50 ryto, tada 2:58, 2:59, o tada peršoka į 4:00.

– Trūksta vienos valandos, – sako Leonora.

– Nutrūko elektros srovės tiekimas, – spėja Tiltė.

– Taip neįvyksta sulig laikrodžio dūžiu,– atsakau. – Be to, signalizacijose visada yra avarinis elektros srovės šaltinis.

Susižvalgome.

– Viena valanda ištrinta, – sako Leonora. – Jūsų tėvai ištrynė vieną valandą.

– Leonora, – taria Tiltė. – Ar ne tu kadaise sakei, kad iš esmės galima atkurti viską, kas kada nors buvo ištrinta iš kompiuterio.

– Iš esmės, – atsako Leonora. – Tačiau ne pusę pirmos nakties. Be to, nerimauju. Kadangi pažįstu jūsų tėtį su mama. Jie mieli žmonės. Tačiau ir pavojingi. Neįsižeiskite. Nerimauju dėl to, kas čia dedasi. Visai nesmagu vienai vartytis lovoje ir galvoti, kas tavęs laukia. Pamaniau, gal galėčiau miegoti pas jus.

Lova dabar jau beveik perpildyta, šiąnakt į savo vakaro maldą sudedu viltis, kad nesulauksime daugiau norinčių mums pasiguosti.

DIEVŲ MIESTAS



– Kopenhaga yra pasaulio dvasinis centras, – kalba grafas Rikartas Trys Liūtai. – Tai – dievų miestas, ir aš tai užuodžiu.

„Baltoji dama“ jau beveik įplaukusi į Kopenhagos uostą, mes stovime priešakiniame denyje su Rikartu ir keletu kitų keleivių, kurie sugebėjo išvirsti iš savo lovų ir įveikti vaišių Finoholme ir Bulimilos sumuštinukų ir šampano pasekmes.

Šaltas ir vaiskus rytas su skaisčia saule, mėlynu dangumi, skaidria jūra ir baltais kirais.

– Viskas prasideda Šiaurėje, – aiškina grafas. – Nuo SPA centrų Šiaurės Jutlandijoje, makrobiotinių dietų, jogos, daktaro Bacho gėlių medicinos ir balietiško masažo. Tada įgauna pagreitį su Tibeto budizmo centrais, Sufijų akademija ir privačiomis katalikiškomis mokyklomis Helerupo rajone. Svedenborgo ir Martinuso institutais ir teosofais Frederiksberge. Ekstazę pasiekia, kai artėjame prie centro: Kopenhagos katedra, Teologijos fakultetas, katalikų bažnyčia Plačiojoje gatvėje, rusų cerkvė, jogos mokyklos senamiestyje, mečetės, sinagogos. O piečiau viskas pasisuka okultizmo kryptimi. Kristianijos okultizmo mokykla, Satanistų konsorciumas Amagerio pakrantės gatvėje, astrologijos institutai Senajame Kiojės kelyje. Kad šauniai užsibaigtų „Asatoru“ ir didžiąja plikąja Amagerio lyguma.

Grafas įtraukia orą.

– Aš tai užuodžiu. Smilkalus. Satvinės virtuvės kvapus. Neraugintą duoną. Musulmonų mėsininkus Nanseno gatvėje. Vaškines žvakes, uždegtas Švenčiausiajai Mergelei. Aukojimo dūmus iš Dobilų lauko. Ir girdžiu. Žarnyno plovimų garsą. Neti

ąsotėlių kliuksėjimą. Bažnyčių garsų niuansus. Bažnyčių varpus. Maldas, nukreiptas į Meką. Sukūriau apie tai dainą.

Rikartui per turėklus dar nespėjus išsitraukti archiliutnios, mes susirandame priedangą.

Šiaip rytas buvo geras. Miegojome kaip užmušti, atsibudome anksti ir kaip iš naujo gimę. Išsimaudėme, ir tai nebuvo maudynės kaip namie, kur nuolat esi priverstas stebėtis, ar kaltas paveldėjimas, ar aplinka, kad moterų maudynės duše niekada netrunka trumpiau nei valandą ir visada ištuština karšto vandens rezervuarą, nes „Baltojoje damoje" karšto vandens kiekis neribotas, o ir dušai du – vienas Tiltei, kitas man su Baskeriu, be to, kalnai baltų rankšluosčių ir du plaukų džiovintuvai, aš juos abudu vienu metu įjungiu Baskeriui, dėl to jis atrodo suradęs atsakymą į didįjį teologinį klausimą, kur yra rojus, jeigu jau apskritai yra, nes atsidūręs tarp dviejų visu galingumu įjungtų plaukų džiovintuvų, pasak Baskerio, jau esi tenai.

Tada apsitaisome savo apdarais ir nulekiame į kliniką pasisveikinti su Vibe, ji vis dar maloniai šalta, išridename ją į Rikarto kajutę, grafo padedami grąžiname į karstą, o kai dangtis prisuktas, su palengvėjimu atsikvepiame ir leidžiamės į laivo restoraną.

Daugelis didžiųjų pasaulio religijų atstovų laikosi požiūrio, kad tiesiog ramiai atsilošus krėsle daug kas susitvarko savaime, ir šiai mokyklai mudu su Tilte simpatizuojame, o šįryt iš tiesų daug dalykų susidėlioja į vietas savaime. Einant į restoraną Tiltė peržiūri savo trumpąsias žinutes ir praneša, kad jai pavyko susitarti su viena drauge, taigi mums neteks miegoti kartoninėse dėžėse miesto gatvėse, o kai nusileidžiame į restoraną,

atsiduriame priešais tokį pusryčių stalą, dėl kurio kyla noras vaikščioti viduje su skrybėle, kad galėtum priklaupęs priešais lėkštes ją pagarbiai nukelti.

Po akimirkos jau esame įnikę į maistą ir tikriausiai dėl to prarandame budrumą. Nes pakėlę akis nuo vaisių salotų ir sviestinių ragelių bei traškių blynelių su klevų sirupu ir grietinėle, ir kava, kurią galėjo būti palikęs pirmasis „Baltosios damos" savininkas, nes ji kvepėjo Arabijos prieskonių turgumis, taigi, pakėlę akis pastebime, kad restoranas jau pilnutėlis, o priešais mus – Anaflabijos Borderud sprandas.

Nieko bloga tam Anaflabijos sprandui, visiškai. Tiek jis, tiek sukeltas kuodas patys savaime pakeltų nuotaiką, nors jis ir nėra tas sprandas, dėl kurio būtų verta rizikuoti savo gyvybe – priešingai nei Konės sprandas. Problema ta, kad šalia Anaflabijos sėdi Vera, šalia jos – Torlacijaus žmona, o greta šios – pats Torlacijus, ir tą akimirką, kai pakeliu akis, sutinku jo žvilgsnį; akys įsmigusios tiesiai į mus, o Tiltė pasikėlusi vualį, kad šis jai netrukdytų šlamšti blynelių.

– Aha, – ištaria Torlacijus. O tada šiek tiek garsiau: – Ahaha!

Jeigu būtų gavęs progą trečiajam „aha", būtų atkreipęs kitų žmonių dėmesį į mus. Tačiau kaip tik tuomet atsitinka kai kas netikėta.

Tuo metu per patalpą tarsi apgirtęs, vartydamas kėdes ir stalus, prasibrauna Aleksandras Finkeblodas ir susmunka šalia Torkilio Torlacijaus.

– Įvykdytas nusikaltimas, – ištaria jis.

Aleksandras Finkeblodas yra asmuo, kuris bet kuriuo metu sugeba rasti sau auditoriją ir dėmesio. Prie to natūralaus talento šia proga dar prisideda ir faktas, kad jo akys išsprogusios, plaukai styro, tarsi jis būtų įkišęs pirštus į elektros lizdą, o kartu

jis atsivedė Baronienę, kurios gaurai irgi styro, ir styro taip, kad ji panaši į dygliakiaulę.

Taigi dabar jam garantuotas visų susirinkusiųjų dėmesys, taip pat ir Katinkos su Larsu, tuodu pareigūnai sėdi prie gretimo staliuko.

– Aš buvau pas gydytoją, – pasakoja jis. – Šiandien ankstų rytą!

Katinka neskuba nuryti paskutinio cinamoninės sraigės kąsnio.

– Man regis, skamba nuostabiai, – taria ji.

Mudviem su Tilte aišku, kad, nepaisant įsimylėjimo, kavos ir cinamoninių bandelių, Katinka su Larsu jau pradeda pavargti nuo šitos draugijos, o ypač nuo Aleksandro Bisterio Finkeblodo.

– Buvo penkta valanda ryto, – pasakoja Aleksandras, – mane prižadino sutrikusi peristaltika. Spazmai. Mano pirmoji mintis – sumuštinukai! Antra mintis – turiu prižadinti Jus, profesoriau! Tačiau nežinau, kuri Jūsų kajutė.

Gali pajusti, kad palengvėjimas, jog nebuvo prikeltas penktą ryto įvertinti Aleksandro Finkeblodo virškinimo, privertė Torkilį Torlacijų trumpam užmiršti mudu su Tilte.

– Taigi klaidžioju koridoriais. Staiga atsiduriu priešais laivo kliniką. Aš stačiai įgriūnu pro duris. Įsivaizduokite mano palengvėjimą, kai stoviu priešais gydytoją moterį. Papasakoju jai visas detales. Paprašau mane apžiūrėti. Nusismaukiu kelnes, atsigulu ant gulto. Tačiau neatrodo, kad ją būtų sujaudinusios mano kančios. Taigi suklumpu priešais ją. Paimu už rankos. Ji šalta kaip ledas. Čiuopiu pulsą. Jo nėra. Ji negyva.

Už Aleksandro dabar stovi Bulimila, ir aišku, kad užuomina,

jog jos sumuštinukai gali būti prastos savijautos priežastis, sukėlė jos nepritarimą.

– Moteris iš karietos, – sako Torkilis Torlacijus. – Tai tikriausiai buvo laivo gydytoja. Aš ją įspėjau. „Jūs mirštate, ponia", štai ką jai sakiau.

Tačiau Aleksandras Finkeblodas dar nebaigė pasakoti.

– Aš klupdamas bėgu per laivą. Kamuojamas skausmų. Tik ant kapitono tiltelio randu žmogų. Kapitono padėjėją. Tačiau jis manimi nepatiki. Aš nusivedu jį į kliniką. Atidarome duris. Ten tuščia. Lavono nebėra.

Mudu su Tilte susižvalgome. Neįtikėtina, kad Aleksandro nebuvo kaip tik tada, kai mes pasiėmėme Vibę ir sugrąžinome ją atgal į karstą. Toks sutapimas gali paskatinti iš naujo apsvarstyti mintį dėl visatos teisingumo.

– Aš reikalauju atlikti tyrimą. Iš manęs šaipomasi. Daromos užuominos, kad vakar per daug išgėriau. Taigi atėjau čia. Kad praneščiau apie mirties atvejį. Gali būti, kad apie nusikaltimą. Kažkas pašalino lavoną.

„Baltoji dama" iš lėto linguoja, mes atplaukėme į Langelinės prieplauką, laivo korpusas švelniai vibruoja, ir tai reiškia, kad nuleidžiamas trapas.

Katinka lėtai atsistoja.

– Jei leisite, apibendrinsiu, – taria ji. – Mirštanti laivo gydytoja vakar atvažiuoja karieta į laivą. Gauna čia darbą ir nueina į restorano šaldytuvą valandėlei atsipūsti. Nes juk prisimenate, vakar mes jos ieškojome ten. Iš ten ji nueina į laivo kliniką budėti ir ten numiršta. Kad šįryt būtų pašalinta.

– Taip, – sako Torkilis Torlacijus. – Tikriausiai viskas vyko šitaip.

– Tik maža smulkmena – kur dingo lavonas? – taria Katinka.

– Taip, – atsiliepia Torkilis Torlacijus. – Tai vienintelis menkas neaiškumas.

Iš savo vietos priešais matau, kad Torkiliui Torlacijui imponuoja Katinkos sugebėjimas apibendrinti faktus. Tačiau jis ne toks pastabus, kad užregistruotų kandžią policininkų ironiją jos balse.

– Vakar, – sako Katinka, – kai mudu su Larsu jus paleidome iš arešto, o šiandien turime pripažinti tai buvus apmaudžią klaidą, Jūs – čia ji duria pirštu į Torkilį Torlacijų – prisistatėte kaip smegenų tyrinėtojas. Aš siūlau, kad Jūs tiesiai iš čia kartu su savo draugužiais važiuotumėte kur nors, kur Jūsų smegenyse paieškotų nors vieno sveiko šulo. Ir manau, kad turėtumėte kartu pasiimti tą poną pastirusia šukuosena.

Tai sakydama ji linkteli galva Aleksandro Finkeblodo pusėn.

Tuo metu ji akimirkai paleidžia iš akių Torkilį Torlacijų.

Su tokiais dalykais reikia būti atsargiam. Pastarosios paros įvykiai mudviem su Tilte atvėrė akis, kad Torlacijaus temperamentas – kaip ispanų donos, o jį dabar dar sustiprino tie smūgiai, kuriuos likimas jam skyrė pastaruoju metu. Be to, nepamirškime jo praeities Akademiniame bokso klube.

Visiškai teisingai. Jis iššoko kaip koks trolis iš dėžutės ir švystelėjo Katinkai kabliu į diafragmą.

Tai didžiulės masės smūgis. Jei būtų pataikęs, Katinka būtų turėjusi ką veikti. Tačiau smūgis niekada nepasiekia tikslo. Nes ranka, sunki kaip kirvis mėsai kapoti, krenta ant profesoriaus rankos ir sulaiko smūgį. Ranka priklauso Bulimilai.

– Ką aš ten girdėjau apie sumuštinukus? – paklausė.

Iš tikrųjų ne Torkilis Torlacijus turėtų atsakyti į šį klausimą, tačiau jis vis tiek atsako, ir atsakymas lekia tiesia kaire Bulimilai į smilkinį.

Šitas smūgis tikslo irgi nepasiekia. Nes Katinka pripuola iš už nugaros, sugriebia profesoriaus ranką, ją užlaužia ir prispaudžia Torlacijų prie staliuko. Tuo pačiu sklandžiu judesiu ji išsitraukia antrankius, ir štai antrąkart per mažiau nei dvidešimt keturias valandas abi profesoriaus rankos surakintos jam už nugaros.

Mudu su Tilte itin susidomėję skaitėme, kaip aplink didžiuosius mistikus susikuria priešingos lyties būrys, pavyzdžiui, moterų aplink Jėzų ir Budą, Einarą Tampeskelverį Fakyrą, kurį visada lydi jo mama ir dukterys ir dar mažiausiai dvi geriausios žaidėjos. Su Tilte kalbėjomės, kad galbūt tai tokia sistema, kuri pradeda veikti, kai tiktai išsiskleidžia didi asmenybė, ir šita teorija gauna peno čia pat prie staliuko, kur paaiškėja, kad Torkilį Torlacijų supančios moterys nė nemano ramiai sau sėdėti ir tyliai graužti sluoksniuotos tešlos kepinius, kai jų patinas išvesdinamas.

Vieną akimirką jo žmona sėdi ir siurbčioja žolelių arbatėlę ir kremta džiūvėsį be sviesto, kitą jau spjaudosi ugnimi ir leidžia dūmus iš šnervių, ir puola Katinką su Bulimila.

Mudu su Tilte išnaudojame šią strateginę akimirką ir dingstame. Išeidamas matau Larsą uždedant ranką ant sekretorės Veros rankos, greičiausiai tam, kad ji niekur nedingtų.

– Aš nepakenčiu, kai mane liečia, – taria Vera.

Ji tai pasako tokiu balsu, kuris būtų privertęs Larsą paleisti ranką, jei tik jis būtų išgirdęs. Tačiau jis įsijautęs stebi tas beįsisiūbuojančias kačių peštynes, kurios jau beveik nebevaldomos.

– Paleisk ją, – paliepia Anaflabija. – Ji yra mano sekretorė!

– Tebūnie ji kad ir tavo vizažistė ar asmeninė apipirkėja, – atsako Larsas, – vis tiek jūs abidvi važiuosite į nuovadą pasiaiškinti.

Tuo metu Vera pademonstruoja, koks rimtas yra jos teiginys, kad ji negali pakęsti prisilietimo – ji smogia keliu Larsui į pilvą.

Tai paskutinis vaizdelis, kurį pamatome su Tilte ir Baskeriu, o tada jau keliaujame trapu į laisvę.



Langelinės prieplaukoje mūsų laukia ne tik sutikimo komitetas, laukia gal apie šimtas žmonių, tarp jų nemažai žurnalistų, fotografų ir žmonių su televizijos kameromis, o tai ir vėl šį tą pasako apskritai apie Fino salos reikšmę.

Mudu su Tilte norime greičiau dingti toje žmonių minioje, nes dabar jau taip toli nukeliavome neatpažinti Larso ir Katinkos, būtų tragiška, jei tai atsitiktų dabar, taigi trapu leidžiamės pirmieji.

Tačiau mes pamiršome pagalvoti apie žurnalistus. Dabar pasirodo, kad ta žmonių grupė gali sudaryti tikrą gynybinę sienelę, tarsi Tiltė ir aš turėtume smūgiuoti prie pat baudinių linijos, o jie mus apstoja kaip vanagai, nukreipia mikrofonus į mus ir klausia, kokiai konfesijai priklausome ir ko tikimės iš konferencijos, ir turiu prisipažinti: mes užklupti nepasirengę.

Esant tokiai situacijai, kai tavo planai griūva, visos didžiosios dvasinių treniruočių sistemos trintų delnus ir sakytų, jog kaip tik čia pasaulis šviežias ir atviras visu savo šokiruojančiu netikėtumu: dzenbudistai pasakytų, kad reikia pajausti savo kvėpavimą, vedantos hinduistai pasakytų, jog reikia paklausti savęs, kas iš tiesų yra tas, kuris išgyvena šitą groteskišką griūtį, o vienuolės iš Teresės Avilietės vienuolynų kažkur Andalūzijoje pasakytų, kad reikia kalbėti maldą „Tebūnie Dievo valia", ir mudu su Tilte dabar savotiškai bandome visa tai padaryti vienu metu.

Tačiau esam užsimiršę ir išsiblaškę, ir aš tvirtai nebelaikau Baskerio, o jis, pavargęs tupėti po Kalio Kloako užuolaidomis

ir panoręs pasidairyti, išsiveržia laisvėn ir lekia trapu pasiieškoti vietos, iš kurios geriau matyti.

Kaip tik šiuo, pačiu blogiausiu, momentu pasirodo Aleksandras Finkeblodas ir Torkilis Torlacijus su trimis moteriškėmis, visi su antrankiais, o už jų – Larsas su Katinka.

Larsui pamušta akis, ir jau dabar ji taip pajuodusi, kad turėtume patarti jam ir Katinkai atidėti vestuves bent jau penkiems ar šešiems mėnesiams, kol patinimas išnyks. Tačiau tai nesutrukdo Larsui pastebėti Baskerio, o dabar ir Katinka jį pamato. Atpažįsta ir padaro išvadą, kad Tiltė ir aš taip pat turėtume būti netoliese. Jie žiūri į mane ir Tiltę, priblokšti mūsų kostiumų. Tačiau tuomet logika nustumia visas menkutes abejones į šoną, jie žino, kad tai turėtume būti mes – tie, kuriuos jie turėtų sergėti ir kurie pabėgo prieš mažiau nei parą.

Iki šiol Larsas tvirtai laikė Aleksandrą Finkeblodą ir Torkilį Torlacijų, tačiau dabar juos paleidžia ir pasileidžia bėgte link mūsų.

Savotiškai gražu, net ir mudviem su Tilte, būti liudininkais, kaip uoliai kriminalistikos inspektorius atlieka savo pareigą net ir tokiomis sudėtingomis aplinkybėmis. Štai dėl šio uolumo mes visi galime ramiai miegoti naktimis.

Deja, tas pats uolumas pakerta blaivų aplinkybių vertinimą. Aš pats nepalikčiau be priežiūros tokių tipų kaip Aleksandras Finkeblodas ir Torkilis Torlacijus, bent jau ne tada, kai jų psichika tokios būklės. Kaip tik dėl tokio menkučio nedėmesingumo gali apvirsti visas krovinys.

Aš atsisuku į žurnalistus. Jie ne kažin ką tepajuto, o to, ką pajuto, neturėjo galimybės suprasti. Jie vis dar stovi ir laukia atsakymo, kas esame mudu su Tilte.

– Mes tik choristai, – paaiškinu aš. – Akompanuojame dviem

didiems transo šokėjams, Aleksandrui ir Torkiliui, kurie stovi ten, viršuje.

– Jie su antrankiais, – pažymi vienas iš žurnalistų.

– Čia tam, kad būdami transo būsenos nesusižeistų, – paaiškinu.

– Kai užmezga ryšį su mirusiaisiais, – priduria Tiltė.

Mums su Tilte nežinoma, kokie žurnalistų prioritetai, tačiau dabar paaiškėja, kad transo šokiai ir kontaktas su mirusiaisiais yra sąrašo viršuje, nes visa gynybinė sienelė pajuda aukštyn trapu, kur sugauna Larsą ir prispaudžia jį prie turėklų.

Čia sublizga jo fizinė forma, nes jis nušluoja nuo kelio penkis ar šešis žurnalistus, tarsi tie būtų kėgliai, ir trumpą, bet grėsmingą akimirką jo regėjimo laukas lieka laisvas.

Tačiau tuomet jis išties įstringa. Kelią užkerta lama Svenas Heljė, Gitė Chrizantema, Sindbadas Al-Blablabas ir jų palydos, ir visa tai, regis, įvyksta beveik netyčia, tarsi jiems tiesiog norėjosi apsidairyti, tačiau mudu su Tilte matome jų veidus, o juose regime tą subtilią užuojautą, kuri yra didžiųjų religijų skiriamasis ženklas.

Mes jau beveik apsisukome ir tuoj dingsime tarp žmonių, o tuo metu pirmasis žurnalistas prasibrauna iki Torkilio Torlacijaus ir garsiai paklausia, ar, jo manymu, transo šokiai būsiąs didelis įvykis konferencijoje ir gal jis galįs parodyti porą žingsnelių.

Esame pakerėti ir dėl to taip pat suspėjame išgirsti antrąjį klausimą, adresuotą Aleksandrui Finkeblodui: ar šis pastaruoju metu kontaktavęs su kokiu nors mirusiuoju.

Po šio klausimo pasigirsta riksmas, iš kurio visiškai aišku, kad Aleksandras, kadangi jo rankos surakintos, užuot atsakęs, nusprendė geriau įspirti žurnalistui. Tuomet ant trapo užverda kai kas, ką derėtų pavadinti paprasčiausiomis muštynėmis. Tačiau tuo metu Tiltės, Baskerio ir manęs jau nebematyti.



Rangomės tarp žiūrovų, prasmunkame pro stovinčius automobilius. Jeigu būtų tekę, kaip mums, pabūti uždarytiems laive, pilname neprognozuojamų tipų, ir dabar staiga platusis pasaulis vėl būtų atsivėręs prieš akis, bet kuris pajustų norą surikti iš džiaugsmo, tai mes ir ketiname padaryti, tik tuo metu uosto krano žnyplės mus sučiumpa ir iškelia į orą.

Daugelis tokiomis aplinkybėmis būtų metę baltą rankšluostį į ringą, tik ne aš. Esu įmušęs daug įvarčių iš tokios pozicijos, užspaustas keturių gynėjų, kuriuos būtum galėjęs vežti į Holivudą vaidinti King Kongo netgi negrimuotus. Turiu tik šimtąją dalį milimetro apsisukti. Tačiau tam, kurio tikėjimas stiprus, šimtosios milimetro dalies pakanka, taigi ir dabar aš apsisuku ir spiriu vyrui už manęs.

Jausmas toks, tarsi būtum spyręs į kietai pripūstą traktoriaus padangą: ji pasiduoda, bet nepajuda iš vietos ir neišleidžia nė garso; pažįstu tik vieną tokį ištvermingą asmenį, tad užverčiu galvą ir pažvelgiu į mėlynas lėlės akis, kurios priklauso mūsų vyresniajam broliui Hansui.

– Gražus kirtis, brolyti, – sušnibžda jis, ir aš iš jo balso suprantu, kad vis dėlto sutrikdžiau jo kvėpavimą.

Tada jis atidaro greta stovinčio automobilio duris, susodina mus ant galinės sėdynės, įsliuogia už vairo ir mes pajudame.

Nors Hanso veidą matėme tik akimirką, suvokiame, kad jis pasikeitęs, jo veiksmai kupini kitokio ryžto. Dalies paaiškinimo sulaukiame iškart, nes ant galinės automobilio sėdynės jau

prieš tai sėdėta žmogaus su atpažįstamu megztiniu ir sportiniais bateliais, tai rudaodė dainininkė iš Blogordo aikštės.

– Ašantę jūs jau matėte, – prataria Hansas.

Būsiu visiškai nuoširdus ir pasakysiu, kad tą akimirką, kai jis ištaria šiuos žodžius, aš tarsi pajuntu smūgį į širdį. Nors reikėtų galvoti apie kitus dalykus – mes tolstame palei Langelinės prieplauką, ir daugybė klausimų apie praeitį ir ateitį rikiuojasi eilėje laukdami atsakymų, – tačiau viską užpildo kažkoks kitas jausmas. Nes Hansas taria Ašantės vardą taip, kaip mano vardą tardavo ta, kuri kadaise buvo mano mylimoji, o dabar yra vėjo nublokšta, tai yra Konė; to tembro neįmanoma pamėgdžioti ir jis pasigirsta tik tada, kai žmogus jaučia kitam tikrą meilę.

Todėl aišku taip pat kaip „amen" bažnyčioje, kad per šį trumpą laiką tarp jo ir dainininkės kažkas įvyko, ir tai jį visiškai pakeitė, didžiąją jo asmenybės dalį atitraukė nuo žvaigždžių, nuleido ant žemės ir mirtinai sužeidė meile. Nors mudu su Tilte kaip tik to visada jam labiausiai linkėdavome, vis tiek sukrečia, kai visa tai pats pamatai. Dabar suvokiu, kad niekada rimtai netikėjau, jog taip atsitiks. Sielos gilumoje vyliausi, kad Hansas bus šalia ir rūpinsis manimi iki galo, iki pat mūsų dienų galo, o dabar tos dienos staiga taip priartėjo, ir tai visai nesmagu, pakutena saulės rezginį.

Automobilis, kuriuo važiuojame, yra mersedesas – ši markė per pastarąsias porą dienų mums su Tilte jau tapo savaime suprantamu dalyku; Hansas pasuka link Langelinės tilto, pervažiuoja dviračių taką ir sustojęs ant žolės išjungia variklį. Mudu su Tilte tupime apačioje, bet atsargiai dirsčiojame, matome pravažiuojant taksi automobilius, už jų – limuzinus su Gite, lama Svenu Heljė ir Sindbadu Al-Blablaba, katafalką su Vibės karstu, du policijos automobilius ir juodą krovininį fur-

goną su grotomis ant langų, už grotų šmėsteli Aleksandras Finkeblodas, žvelgiantis priešais save su tokia veido išraiška, tarsi mąstytų, kaip jam prasigraužus pro plieno skardas, kad galėtų užpulti atsitiktinius praeivius.

– Mums reikia į Muitinės gatvę, Hansai, brolau, – sako Tiltė. – Ar ji toje galaktikos dalyje, kurią tu surastum be astronominės navigacijos?

Kas nors pasakytų, kad tai tik nekaltas šelmiškas paerzinimas. Tačiau po tuo nekaltu paviršiumi girdžiu kai ką kita, girdžiu, kad dėl Hanso ir Gražuolės Tiltė jaučiasi taip kaip aš. Mes jam šito linkime iš visos savo širdies. Ir dabar gavome dar vieną užduotį, kurią teks atlikti, jeigu norime susigrąžinti laimingą vaikystę ant lentynos šalia kitų prizų.



Važiuojame Esplanada, Tiltė duoda ženklą, mes sustojame, ji išlipa, nueina į kioską ir grįžta su išankstinio mokėjimo kortele, šis poelgis kupinas laikui nepavaldžios išminties, nes nors Katinkai ir pasitaikė sunkus pusdienis, toks talentas kaip ji labai greitai pastebės, kad trūksta telefono, ir jį užblokuos.

Tiltė atsisėda šalia manęs. Tą akimirką, kai Hansas pasiruošia sukti nuo šaligatvio, mudu vienu metu kai ką pamatome ir vienu balsu sušunkame: „Palauk!"

Esplanada yra prašmatni gatvė ir garantuotai vienas iš „Sostinės pažibų susivienijimo" pasivaikščiojimų mieste maršrutų. Greičiausiai per tuos pasivaikščiojimus yra laikomasi arčiau pastato, kuris dabar yra už mūsų, jis tiesiog spinduliuoja išpuoselėtą aristokratiškumą, ir priešais jį netgi mes, šiaip jau pripratę prie to pastoriaus namuose, pasijuntame kaip ta mergaitė su degtukais, netgi sėdėdami mersedese.

Iš gatvės į pastatą veda stiklinės durys, plačios kaip vartai, o šalia durų puikuojasi marmuro plokštė; ji ir sulaukė mudviejų su Tilte dėmesio, nes joje išgraviruota: „Bellerad Shipping".

Sunku paaiškinti tai, kad mes su Tilte dabar kaip du sinchroninio plaukiojimo plaukikai, galiu pasakyti tik tiek, kad mus valdo pojūtis, jog esame vedami aukštesnio tikslo ir mūsų didelės patirties prasiskinti kelią net į sunkiausiai prieinamas vietas, kad parduotume loterijos bilietų Fino sporto klubo labui.

– Pavažiuosi tris metrus atgal, – sako Tiltė Hansui. – Tada išlipsi ir palaikysi duris Pėteriui ir man. Kai išlipsime, atiduosi pagarbą. O tada atidarysi mums tas stiklines duris.

Kaip minėta, labai panašu, jog Hansas yra neįtikėtinai patobulėjęs. Tačiau viena kregždė – dar ne pavasaris, jis dar nėra tiek pažengęs, kad galėtų prieštarauti Tiltei. Taigi jis pavaro automobilį atgal, išlipa, atidaro dureles ir atiduoda pagarbą. Tuomet palaiko mums stiklines duris.

Įeiname į didžiulį vestibiulį. Už stalo sėdi pusamžė ketvirtą dešimtį pradėjusi moteris, viena tų tipų, pažįstamų iš didžiųjų religijų, kurios saugo ką nors labai vertinga, apsiginklavusios gurkų peiliu arba ugniniu kalaviju.

Tačiau dabar jos amunicija nuleista – dėl mersedeso, Hanso pagarbios laikysenos ir Kalio Kloako užuolaidų, sudrapiruotų į Aukštesniąją vedantą.

Tokiose situacijoje mudu su Tilte pasidalijame užduotis. Aš pramušu gynybą, o Tiltė šiek tiek atsitraukusi surenka atšokusius kamuolius.

Apsidairau ieškodamas įkvėpimo. Ant sienų kabo šios kompanijos statytų laivų nuotraukos. Pirmiausia į akis krenta tai, kad čia ne kokie nors „optimistai“, tai konteineriniai laivai ir supertanklaiviai, kurių talpa – nuo šimto tūkstančių tonų. Kitas dalykas yra laivų pavadinimai. Pavyzdžiui, „Teta Lalandija Belerad“, „Pusbrolis Geivornas Beleradas“ ir „Dėdė Makleris Beleradas“.

Iš šios informacijos padarau savo išvadas: Belerado laivų statyklos laivai plukdo ne kokoso riešutus ar turistus ilgiausia Danijos upe. Jie plukdo naftą ir sunkius krovinius Persijos įlankoje. O Beleradas yra žmogus, kuris didžiuojasi savo šeima ir yra artimai su ja susijęs.

Pasilenkiu prie slenksčio sergėtojos.

– Aš iš Saudo ambasados, – prisistatau. – Su manimi princesė Til-te Aziz. Mes atvykome pranešti ponui Beleradui, kad jis apdovanojamas Karaliaus Abdulo Azizo ordinu.

Šalia moteriškės stovi trys vyrai. Jie nusisukę studijuoja pasaulio žemėlapį, kabantį ant sienos. Dabar jie lėtai atsisuka į Tiltę ir mane.

Du iš tų vyrų plikomis galvomis ir tokie kampuoti, kad akimirką pagalvoju, jog gal mudviem su Tilte vis dėlto nereikėjo pasiduoti aukštesniajam impulsui, o pasilikti automobilyje.

Tačiau dabar mūsų dėmesio objektu tampa vyriškis viduryje. Žinome, kad tai pats Beleradas, ir jei paklaustumėte, iš kur mes tai žinome, galiu atsakyti tik tiek: jei vieną dieną atsidurtumėte priešais Hanibalą arba Anaflabiją Borderud, arba Napoleoną, tai yra priešais kurį nors didžiųjų istorinių generolų, tai ir jūs nesuabejotumėte.

Gerai, kad mes turime puolimo pranašumą. Beleradas, tuodu plikiai ir moteriškė su ugniniu kalaviju yra tiesiog priblokšti. Taigi panašu, kad mudu su Tilte turime galimybę mėgautis tuo pirmuoju, nuogu įspūdžiu apie laivų magnato psichologiją.

Pajuntame tris dalykus: pirmasis – Beleradas yra panašus į daugelį iš mūsų, kurie viduje pradeda virpėti išgirdę apie netikėtą apdovanojimą, kurį galėtų parodyti tetulei Lalandijai, pusbroliui Geivornui ir dėdulei Makleriui.

Antrasis – kad tai vyras, iš ilgos gyvenimiškos patirties žinantis, jog žmogus kitam žmogui ką nors dovanoja tik dėl to, kad žino, jog už tai galima susigrąžinti dvigubai, ir dabar rūpi tik klausimas, kas išgraviruota smulkiomis raidelėmis kitoje šio medalio pusėje.

Trečiasis dalykas, kuris kyla po pirmojo įspūdžio – Beleradas yra žmogus, turintis ką slėpti. Matyt, ne kokią nors vieną iš tų vidutinio dydžio paslapčių, kokių turime mes visi. Belerado paslaptis didelė ir pikta. Mudu du Tilte pasijuntame stovintys priešais vieną iš senų dramblių patinų, kuris buvo išvarytas iš

bandos už blogą elgesį ir elgiasi lyg niekur nieko, tačiau iš tiesų laukia progos smogti atsakomąjį smūgį.

– Medalis bus įteiktas per Didįjį sinodą, – pareiškiu. – Su bučiniu į skruostą nuo paties karaliaus. Ir nuo princesės.

Mudu su Tilte traukiamės atbuli link stiklinių durų. Beleradas ir tie du jo ginklanešiai ne iš tų, kuriems mielai atsuktum nugarą. Hansas atidaro mums duris, tada automobilio dureles ir atiduoda pagarbą, įsėda vidun, ir mes įsiliejame į eismo srautą.

Vieną kartą atsigręžiu pasižiūrėti. Visi keturi išėję ant šaligatvio spokso mums įkandin.

Toliau važiuojame pro biurų pastatus ir kitus „Sostinės pažibų susivienijimo“ lankomus objektus, Tiltė parodo, mes pasukame kairėn. Važiuojame tylūs ir susimąstę ir tikimės, kad Beleradas nepastebėjo, jog mama su tėčiu įsilaužė į jo asmeninį paštą, nes jis nepanašus į tokį, kuris tyliai stebės, kol kiti skaito jo asmeninius laiškus, jis greičiau iš tų, kurie tokiai progai ant kepurių lentynos turi pasidėję bazuką.

Priešais mus iškyla anksčiau buvęs sandėlis, tačiau mostelėjus dosniai rankai su dviem šimtais milijonų dabar panašus į tokią vietą, kurią gali regėti tik iš tolo, jei nesi laimėjęs aukso puodo. Automobilis įvažiuoja į požeminę stovėjimo aikštelę ir sustoja priešais vartus su mygtukų klaviatūra. Tiltė surenka kodą Katinkos telefonu, vartai pakyla ir mes patenkame į rūsį, kurio mašinų aikšteles laisvai galėtum išnuomoti kaip viešbučio kambarius, jei tik pastatytum pertvaras ir įtaisytum kiekviename po lovą. Pastatome automobilį ir pakylame liftu, kuriame vien veidrodžiai ir brangus medis; jis šauna į viršų kaip sviedinys ir sustoja kaip kiro pūkas, o mes išlipame laiptų

aikštelėje, papuoštoje orchidėjomis marmuriniuose dubenyse; iš vieno tokio dubens Tiltė ištraukia raktą ir mes įžengiame į nedidelį jos pažįstamos dviejų kambarių butą.

Visiškai teisingai, kambariai tikrai du. Tik Tiltė neužsiminė, kad kiekvienas kambarys po šimtą kvadratinių metrų. O jeigu vis tiek judesius varžytų, dar yra terasa per visą buto ilgį su vaizdu į uostą ir mėlynus vandenis.

Svetainės baldai atrodo taip, tarsi juos daręs meistras asmeniškai ant jų pasirašė ir tai įvyko tik vakar, nes viskas nauja, dar nespėta sukabinti paveikslų ant sienų.

Iš pradžių kyla noras paklausti Tiltės, kieno šis butas, tačiau tada kaip juodas debesis nusileidžia mintis: o kas, jei šis butas Tiltės gerbėjo, o su gerbėju, kuris turi tokį gerą skonį, reikalai gali būti rimti. Tai reikštų, kad po vienų metų Tiltė bus susižadėjusi, ištekėjusi ir išsikrausčiusi iš namų. Tai yra tada trūks tik Baskeriui susirasti meilią kalaitę ir su ja pasprukti, o aš liksiu vienui vienas – mama su tėčiu dingę, brolis ir sesuo iškeliavę, didžiojoje vienatvėje lieka Pėteris Finas.

Susėdome susiglaudę tuose rankų darbo balduose. Ašantė tyliai pakyla ir nueina per visą butą į tolimiausią kampą, kur svetainė pereina į atvirą virtuvę. Nors ji nieko nepasako, aš pajuntu, kodėl ji nueina, ji nori palikti mus, brolius, vienus, ir to jos veiksmo subtilumas verčia pradėti ją mėgti, nors ji galbūt ir atėjo tam, kad pagrobtų iš tavęs vyresnįjį brolį.

Tačiau vis tiek viduje pajuntu apgailestavimą. Niekas nepratarìa nė žodžio, ir jausmas stiprėja, ne per daug būtų pavadinti jį sielvartu, ir pradeda ryškėti priežastis. Staiga tampa aišku, kad Tiltė, Hansas ir aš nebūsime kartu amžinai. Ašantė su Hansu visa tai užvedė, tačiau esmė ne tik įsimylėjėliai. Staiga suvoki,

kad galiausiai mes visi prieisime savo dienų galą, ir iš pradžių kuris nors vienas iš mūsų mirs, o paskui ir kiti.

Dabar sakysite, na ir kas, visi žmonės žino, kad mirs, ir tai tiesa, tačiau paprastai mes tą tik suvokiame. Suvokimas, kad mirsi, nereiškia čia ir dabar, tai kažkas, kas bus dar labai negreit, ir todėl nebūtina į tai rimtai žiūrėti.

Tačiau šią akimirką visa tai staiga tampa „čia ir dabar“.

Žinau, kad jums pažįstamas tas jausmas, visi jį esate patyrę. Nežinau, iš kur jis atsiranda. Tačiau žiūriu į Hanso ranką, gulinčią ant kėdės atkaltės, ji didelė, savitai kampuota ir visuomet įdegusi saulėje, ir staiga suprantu, kad ateis diena, kai ta ranka daugiau manęs nebeapglėbs ir nebepakels, kad pamatyčiau pasaulį iš aukštai.

Pasižiūriu į Tiltę. Jos veidas įrudęs nuo saulės, nors dabar tik balandis, šitai ji paveldėjo iš mamos. Tiltės veide amžius neatsispindi, žiūrėdamas į ją dažnai negali pasakyti, ar jai septyneri, ar šešiolika, ar tūkstantis šeši šimtai, nes jos akys visą laiką tarsi žvelgia iš tolimos praeities. Ir dar tas Tiltės smalsumas, ji nori viską žinoti apie kitus, ir draugiškumas, nors jis ir labai „kampuotas“ ir grubiai nupoliruotas, tačiau toks didžiulis, kad pirmauja čia tik prosenelė, o ji tam turėjo devyniasdešimt trejus metus laiko.

Į šitą draugiškumą ir tas tarsi senas akis aš kada nors žvelgsiu paskutinį kartą, štai kas dabar man tampa aišku. Ir tas apmaudo jausmas pagilėja, tarsi paskutinis kartas yra dabar.

Tačiau tada kai kas atsitinka – taip tyliai ir nemačiomis, kad niekas to nepastebi. Aš lieku sėdėti, nepasitraukiu nuo sielvarto ir baimės.

Paprastai to neįmanoma atlaikyti. Gali būti gana sunku suvokti protu, kad mirsi, tačiau pajusti tai širdimi, visiškai realiai, to žmonės neištvertų. Negalėčiau ir aš, nesu drąsesnis nei jūs. Tačiau kai turi seserį, su kuria turėjai galimybę pradėti tyrinėti kelią link durų ir papildyti tyrinėjimus išsamiomis teologinėmis studijomis internete bei Fino bibliotekoje, ateina laikas, kai daugiau nebegali ištverti užsimerkdamas ir atsiribodamas, ir man, ko gero, šis laikas atėjo dabar.

Aš tarsi atrandu vietos tam baisiam jausmui. Kai tą padarai, pirmiausia iškyla mirties vaizdai, kažin kodėl pamatau save mirštantį pirmą. Matau taip aiškiai ir tikroviškai – guliu lovoje ir atsisveikinu su Hansu ir Tilte.

Nežinau, iš kur tie vaizdai, nes kai tau keturiolika, sunku įsivaizduoti save mirštant nuo ko nors konkrečiai, tačiau galbūt aš mirštu nuo savo sportinių traumų padarinių, kai žaidi tokiu aukštu lygiu kaip Fino sporto klubo pagrindinė komanda, už tai reikia ir mokėti.

Nors tai nėra visai tiesa, jeigu jau visai atvirai, nes tos traumos, kurias esu patyręs, nevertos rodyti Fino ligoninės priimamajame ir pelnyti gerą vardą, nes visuomet taip grakščiai perimdavau kamuolį, tarsi šokčiau kaip elfų mergaitė per pakalnutes, niekada nesu patyręs nieko rimčiau nei menkutė užuomina apie raumens skaidulų plyšimą. Taigi aš nežinau, iš kur ateina savęs suglebusio vaizdas, tačiau matau save atsisveikinantį su Tilte ir Hansu ir dėkojantį jiems už tai, kad man buvo leista juos pažinoti, ir aš paskutinį kartą žiūriu į kampuotas Hanso rankas ir Tiltės draugiškumą, o tada atsiduodu mirties jausmui.

Kai taip padarai, viskas tampa dar tikroviškiau. Tarsi tai vyktų dabar, liukso klasės apartamentuose su vaizdu į Kopenhagos uostą, vidury dienos, skaisčiai plieskiant saulei.

Stengiuosi neguosti savęs mintimi, kad tuoj įvyks vienoks ar kitoks stebuklingas išsigelbėjimas. Nesiguodžiu ir tuo, kad dabar tiesiog užges šviesa, arba kad Jėzus manęs laukia, arba Buda, ar kad ir ką įsivaizduotum žengiantį priešais su plačia šypsena ir aspirino tablete ir sakantį, kad viskas ne taip jau ir blogai. Aš neįsivaizduoju visiškai nieko, tik jaučiu tą atsisveikinimą, kurio niekas negali išvengti.

Tada, kai pajuntu, kad iš tiesų prarasiu viską ir neliks ničnieko, ko galėtum įsitverti, kai kas atsitinka. Taip jau yra buvę, tas pojūtis toks menkutis, kaip tik dėl to ir sunku jį pastebėti, štai todėl geriausia, kad į jį atkreiptų tavo dėmesį kitas žmogus, mano dėmesį atkreipė Tiltė, o dabar aš pasakoju jums: pajuntu laimės ir laisvės blyksnį. Niekas nesikeičia, tu sėdi, kur ir sėdėjai visą tą laiką, ir niekas negelbėjo tavęs, jokių serafimų ar angelų, ar hurijų, nei švenčiausių mergelių, nei jokio dangiško palaikymo. Tiesiog sėdi sau ir matai, kad turėsi mirti, ir jauti, kaip myli tuos, kurių neteksi, ir tada viskas įvyksta: trumputę akimirką laikas tarsi sustoja. Arba greičiau: tarsi jo nėra. Tarsi visa Langelinė ir Kopenhaga, ir visa Zelandijos sala yra vienas kambarys, esantis kiaute, ir trumputę akimirką kiauto nebėra, tik tiek ir atsitinka – baimės ir uždarumo jausmas išnyksta ir pajunti laisvę. Jauti, kad yra būdas gyventi pasaulyje, tame pasaulyje, kuris nemirs, ir kur nebebijai, nes pats laisvės pojūtis niekada neišnyks. Žinoma, kad mirs Hansas ir Baskeris, ir Tiltė, ir tu, ir tavo liaunas futbolininko kūnelis. Tačiau yra kažkas, ko negali apibūdinti, tačiau ten tu turi savo dalį ir tas kažkas niekada nemirs – štai toks tas jausmas.

Žinau, kad tą akimirką stoviu tarpduryje. Iš tiesų tai netgi ne tarpdurys, tai yra visur. Tai nepriklauso jokiai religijai, nereikalauja ką nors tikėti ar ką nors garbinti ar laikytis kokių nors

taisyklių. Reikia tik trijų dalykų: pajusti savo širdį. Akimirką sutikti su viskuo, taip pat ir su ta nesuvokiama smulkmena, kad mirsi. Ir mirksnį pastovėti visiškai ramiai ir stebėti, kaip kamuolys rieda į vartus.

Visa tai patiriu dabar, dviejų kambarių bute šeštame aukšte.

Ir matau, kad Tiltė patiria kažką labai panašaus. Truputį daugiau abejoju Hansu, pastaruoju metu jo dvasiniai gebėjimai riboti, nesu tikras, kad ten užtektų vietos apreiškimui, panašu, kad viską užpildo dainininkė.

Tai tetrunka akimirką ir, kaip jau sakiau, įvyksta labai tyliai, nieko, apie ką galėtum parašyti namo, jokių švenčių ir spalvų. Tai tiesiog žinojimas, jog suvokus, kad mirsi, staiga tampi laisvas ir pasidaro lengviau.

Čia yra, čia nebeliko. Ašantė stovi prie stalo, priešais kiekvieną iš mūsų ji padeda po sumuštinį.

– Skanaus, – palinki. – Ir, kaip mes sakome namie, Haityje, – *bon appetit.*



Gaila, kad tai sakau, bet daniškoji gerovės visuomenė pasiskirsčiusi netolygiai. Kai kur jos ir visai nėra: pavyzdžiui, manęs visuomet tyko mirtis iš bado.

Nežinau, kodėl taip yra, galbūt mano toks amžius, o gal treniruotės, galbūt mano žarnyne veisiasi nežinomas parazitas, tačiau visuomet esu alkanas. Taip buvo visada. Kai buvau mažas, kalbėdamas vakaro maldelę ne taip jau retai įsivaizduodavau, kad Jėzus man sutepa sumuštinį; turėdamas galvoje jo talentą aprūpinti maistu, galvodavau: nieko sau, kokius sumuštinius jis turėtų tepti.

Po tokį sumuštinį Ašantė dabar padeda priešais mus, ji tikriausiai iš anksto nupirko produktų, ir dabar stalą apgaubia didžiai iškilminga nuotaika.

Duona šviežio raugo. Atsiprašysiu, bet turiu pasakyti, dabar, vidury valgio, kad panašiai kvepia Konės galvos oda. Pluta traški kaip stiklas, o minkštimas tamprus ir elastingas, su didelėmis skylėmis.

Paprastai laikoma prasto skonio ženklu tyrinėti savo sumuštinį, tačiau negaliu susilaikyti. Pakeliu „dangtį“, viršutinę duonelės puselę, ir žvelgiu į švenčiausių švenčiausią: pirmiausia ji uždėjo sviesto, atpjauto storąja sūrio peilio puse. Ant jo sluoksnis majonezo, kvepiančio česnaku, citrina ir tropiniais prieskoniais, kurių tikriausiai turi atsivežusi iš karštųjų Haičio džiunglių. Paskui smulkūs įvairūs salotų lapeliai – purpurinis, kartusis, garbanotasis, traškusis, – o tada šviežio Šiaurės jūros tuno, kuris sugaunamas palei Finą, griežinėliai – lengvai ap-

kepti, tose vietose, kur lūžta, gali nujausti esant rausvą vidų. Ant tuno sugulę popieriaus plonumo raudonojo svogūno žiedai ir pavieniai didieji kapariai, ir galite mane vadinti Madsu ir šokti ant mano kapo, jeigu jie nebuvo marinuojami alyvuogių aliejuje. Viršuje – aura iš lašišų ikrų, didelių oranžinių žuvų kiaušinėlių, kurie sproginėdami po vieną burnoje palieka Galimybių jūros skonį.

Ne vienas kokas ar sumuštinių meistrė būtų čia ir sustoję, nes patiekalas jau ir taip dešimties centimetrų aukščio, tačiau dainuojančiajai antilopei užteko jėgų paskutiniam pasispardymui: viršutinės duonelės dalies vidinė pusė dar kartą ištepta tuo Karibų majonezu, be to, ji dar įspaudė nedidelius alyvuogės gabaliukus bei grūsto raudonojo ir žaliojo pipiro.

Visa tai atlikta meniška ranka, prieš kurią nulenki galvą, nes nors čia esančių kalorijų užtektų įkrauti visai Fino Visų žvaigždžių komandai superlygoje, viskas sudėliota taip lengvai, tarsi visi penki sumuštiniai ruoštųsi išplasnoti pro langą ir kartu su kirais apsukti garbės ratą virš vandens.

Prie kiekvieno Ašantė pastato po aukštą stiklinę ir pripila Fino alaus daryklos šaltinio vandens su lengvučiu natūralios angliarūgštės burbuliukų šydu, o pripildžiusi stiklinę iki viršaus, ji akimirką pažvelgia į akis tam, kurio stiklinę pildė.

Aš paskutinis, ir žiūrėdama man į akis ji, regis, pastebi kažką, apie ką ir aš tik šią akimirką pagalvoju. Tai yra, kad aš jauniausias. Ir nors žvelgiau į būties gelmes, ir esu praradęs savo tėvus dukart, ir žaidžiu išrinktųjų komandoje, ir regėjau didžiąją meilę patekant ir nusileidžiant kaip saulę virš Fino salos, man vis dar tik keturiolika. Šiomis aplinkybėmis labai reikia, kad moteris, tokia kaip Ašantė, tai suprastų ir suteptų sumuštinį,

kuris nubaidytų bado mirtį neribotam laikui ir pažvelgtų į tave – išdrįsčiau pasakyti – su rūpesčiu.

Tuomet ji atsisėda šalia mūsų. Atėjo momentas, kai bus atsakyta į keletą svarbiųjų klausimų.



– Pamenate, daviau Ašantei savo telefono numerį, – prabyla Hansas. – Prieš pat mums išsiskiriant.

Tiltė, Baskeris ir aš žiūrime į jį be jokios išraiškos veiduose. Mes pernelyg subtilūs, kad primintume jam, kokiu būdu ji iš tiesų gavo tą numerį.

– Ji man paskambino po valandos, kai jau buvau beiškinkąs Klampenborge. Pasiėmiau ją tuojau pat. Nuo tada nebuvome išsiskyrę.

– Jis skaitė man savo eilėraščius, – pasakoja Ašantė. – Ant molo. Skoushovedo prieplaukoje.

Aš ir Tiltė taip susitvardome, net nekrūptelime. Dauguma moterų, išklausiusios Hanso eilėraščių, mestųsi tiesiai jūron, kad tik nereikėtų klausytis daugiau. Tačiau tik ne moteris priešais mus. Suvokiame, kokia stipri prieš mūsų akis besiskleidžianti meilė.

– Ji kunigė, – taria Hansas.

Jo balsas sodrus, pusiau dėl majonezo, pusiau iš susižavėjimo.

– Jorubos religijoje, ji užaugusi Haityje. Tačiau čia studijuoja universitete. Per konferenciją ji šoks...

– Šventuosius Santerijos šokius, – užbaigia Ašantė.

– Šokius, kurie parengia sielą kelionei iš kūno, – paaiškina Hansas.

Mudu su Tilte dar kartą pasižiūrime į Ašantę. Vien tai, kaip ji valgo, pravirkdytų iš džiaugsmo Ifigeniją Brun, Fino miesto centrinėje aikštėje įsikūrusios Ifigenijos Brun šokių akademijos vadovę. Nors mes ir nematėme jos šokančios, matėme ją

einančią, čia per kambarius, jos tokia eisena, kad nenustebtum, jeigu ji sumanytų palypėti sienomis ir pasivaikščioti lubomis. Taigi aš asmeniškai ne itin skubėčiau palikti tą kūną, jeigu jis būtų manasis. Tačiau kiekvienas ieško durų savaip, nereikia pernelyg kištis.

– Iš kur automobilis? – paklausia Tiltė.

– Pasiskolinau, – atsako Hansas. – Iš savo darbdavio. Jis išvažiavęs. Jo nepasiges. Ko nežino, dėl to širdies neskauda.

Dabar mudu su Tilte vis tiek krūptelime. Nusižengimai įstatymui galbūt ir buvo girdėtas dalykas Hansui, tačiau jis rimtai jais netikėjo. Niekas Fino saloje nėra matęs jo netgi einant per gatvę, kai dega raudona šviesa, ir ne tik dėl to, kad Fino saloje nėra šviesoforų. O dabar štai jis pavogė mersedesą.

Prabėga valanda. Mudu su Tilte trumpai, bet išsamiai papasakojame, ką patyrėme. Ant stalo esame padėję laikraščių iškarpas ir faktūras iš banko seifo. Mums pasakojant, kažkas Hanso viduje pradeda kilti, ir galiausiai jis atsistoja, tarsi susiruošęs ką nors sudaužyti, gal porą atraminių sienų, čia prasiveržia slaptosios savybės jo asmenybės, su kuria mums teko susidurti, kai pora turistų buvo padarę didžiąją klaidą ir leidęsi persekioti jo ir jo palydovių. Tačiau šiaip niekada. „Taikingas" galėtų būti tas žodis, kuris daugiau ar mažiau apibūdintų mano didžiojo brolio psichologiją.

Tačiau dabar jau nebe, kažkas atsitiko. Ir atsitinka dar daugiau, kai išgirsta viską apie tėvus – jis atsistoja.

– Jie planuoja vagystę, – taria jis. – Religinių brangenybių. Kurios yra svarbios daugeliui žmonių.

– Tačiau kažkas privertė juos pakeisti planus, – įsiterpia Tiltė.

– Jie nori būti pirmesni, – sako Hansas. – Jeigu jie pakeitė planus, tai tik todėl, kad sugalvojo kažką, kas duos daugiau. Taigi aš nesutinku mėginti jiems padėti. Manau, mes turėtume leisti įvykiams rutuliotis savaime, ir galiu iš anksto pasakyti, kaip viskas baigsis – ogi šūdinai.

Dabar prabyla Ašantė, ir reikia susikaupti, norint įsiklausyti į tai, ką ji sako, kad neįsiurbtų pats balsas.

– Nesu mačiusi jūsų tėčio ir mamos, – taria ji. – Tačiau jaučiu, kad jums jie brangūs. Ir tai viską nulemia. Kai ką nors myli, tas jausmas niekada nepasitraukia.

Kai ji kalba be užuolankų, staiga tampa visai suprantama, kad ji gali būti vyriausioji kunigė – nereikia jokių pastangų norint įsivaizduoti ją, užburiančią visą bendruomenę.

Bent jau Hansą ji užburia, šis atsisėda.

Tada suskamba Tiltės telefonas, iš tiesų Katinkos, tačiau su naująja SIM kortele.

Ji atsiliepia, klausosi, jos veidas surimtėja. Gal po minutės pokalbis baigiasi, ji padeda telefoną į šalį.

– Skambino Leonora, – sako ji. – Ji sunerimusi. Turime susitikti su ja po penkiolikos minučių.



Budistinių studijų institutas įsikūręs Mikalojaus aikštėje, už bažnyčios, viskas čia alsuoja taika ir idile. Aikštėje prie mažų staliukų sėdi žmonės ir mėgaujasi ypatinguoju danišku antrojo laipsnio veido nudegimo ir kojų pirštų nušalimo kokteiliu, kadangi saulėkaitoje dvidešimt septyni laipsniai, o šešėlyje temperatūra žemiau nulio; instituto pastato fasadas panašus į namą, pilną prisiminimų iš Danijos istorijos: vartai, panašūs į bažnyčios duris, ir iškaba ant sienos, kur auksu išrašyta, jog čia iki pat savo pernelyg ankstyvos mirties 1779 metais gyveno garsusis danų poetas Sigurdas Kaktadaužys.

Tačiau viduje – jau kitokios melodijos. Mus pasitinka nedidukas raudonai vilkintis vienuolis ir palydi vidun; čia namas atsiveria į galeriją, juosiančią kiemo sodelį su šaltiniu, o kiekviename kampe stovi po sargybinį, automobilyje Tiltė sakė Leonorą pasakojus, jog ši vieta yra savotiškas vienuolynas ir universitetas, čia konferencijos metu gyvensiąs Dalai Lama ir septynioliktasis Karmapa. Jau dabar būriuojasi apsaugininkai danai, kurie garantuotai yra Larso ir Katinkos bičiuliai iš Saugumo departamento, su saulės akiniais ir ausinėmis pasikalbėjimams, o tibetiečiai aukšti kaip amerikiečių krepšininkai ir plačiapečiai kaip futbolo vartai.

Vis tiek vieta spinduliuoja kažką, kas kelia norą tapti vienuoliu; iš tiesų tokį norą jaučiau visada, o kai Konė mane paliko, jausmas tik sustiprėjo; jei rasčiau vienuolyną su stipria komanda, rimtai svarstyčiau šį žingsnį, tačiau turėtų vykti itin glaudus bendradarbiavimas su gretimu moterų vienuolynu,

nes, nors po Konės niekada nebus jokios kitos ir aš visuomet būsiu vienas, vis dėlto nesinorėtų visiškai išvengti moteriškos draugijos.

Mus nuveda laiptais aukštyn, tolyn koridoriais į nedidelį kambarį, iš kurio matyti Šv. Mikalojaus bažnyčios stogas, ir ten prie stalo priešais savo kompiuterį sėdi Leonora, ir ji nepanaši į linksmą ir besišypsančią asmeninę konsultantę, kokia paprastai būna.

Ji meta žvilgsnį į Ašantę, bet Tiltė ir aš tik linktelime. Tada susėdame aplink ekraną.

– Kai ką nors ištrini kompiuteryje, – kalba Leonora, – vis tiek paprastai neištrini, nors žmonės taip ir mano. Tai, kas ištrinama, yra elektroniniai adresai, tačiau pati informacija išlieka. Šito jūsų tėvai nežinojo. Taigi toji valanda, kurią jie manė ištrynę, toliau sau gyvavo – paslėpta, tačiau nepažeista.

Ekrane pasirodo parodos salė, diena, matyti prie vitrinų dirbantys darbininkai, jie taip pat montuoja sceną salės gale. Leonora leidžia įrašą įprastu greičiu. Ant darbininkų kombinezonų matyti firmų pavadinimai, ir gali pajusti, kad atmosfera yra kitokia nei normaliose darbo vietose, čia visi mūvi baltas pirštines ir dirba tyliai ir tiksliai kaip laboratorijos technikai. Matyti, kaip jie baigę viską švariai išvalo, o „švariai" ir reiškia švariai, netgi man būtų į ką lygiuotis – išsiurbę dulkių siurbliais, jie viską nuvalo mikropluošto šluostėmis, o paskui jokio pabaigtuvių alaus, jie geria švelnų mineralinį, neišlieja nė lašelio ir buteliukus išeidami išsineša, o tada salė lieka vieniša vakaro saulėje.

Leonora pasuka į priekį, šviesa blėsta.

– Naktis, – sako Leonora. – Truputis po trijų.

Patalpoje yra šiek tiek šviesos, galbūt nuo mėnulio, galbūt nuo lauko žibintų pilies kieme. Nepakankamai šviesos, kad įprasta kamera ją užfiksuotų, tačiau „Voicesecurity" tik geriausia įranga.

Jaučiamės rimtai susikaupę. Žiūrime tą valandą, kurią mama su tėčiu buvo ištrynę, tačiau Leonorai pavyko atkurti.

Nepastebiu siluetų, kol jie neatsiduria salėje, jie įėjo be garso, pirmasis ženklas yra silpnutė balta šviesa virš vieno iš juodųjų keturkampių, žyminčių liftų šachtas, virš kurių stovės vitrinos. Tada iš tamsos pasigirsta balsas:

– Henrikai! Man atrodo, čia yra pelių!

Kalba moteris, ji uždususi.

– Neįmanoma, širdele. Tai buvo žiurkės. O pelės su žiurkėmis beveik niekada...

Kadangi veido nematyti, tik šviesūs plaukai, dėmesys nukrypsta į balsą. Jis sodrus, vyrukas galėtų įsilieti į Fino bažnytinį chorą kaip šviesus tenoras. O tada jam nereikėtų nemiegoti trečią valandą nakties. Tačiau jis neužbaigia sakinio, nes moteriškė ima cypti, tikriausiai dėl žiurkių.

Dabar patalpoje pasirodo dar du siluetai.

– Ibrahimai, ar viskas vietoje?

Klausia Henrikas. Ibrahimas kikena.

– Ir dar kaip vietoje. Pirmiausia bus nedidelis bum, dėl to dėžutės nusileis į seifą. Kai jos bus vietoje, bus didelis bum. Seife. Ne itin girdimas. Tačiau veiksmingas.

– Kodėl negalėtume nors kiek pasilikti tiesiog sau, Henrikai? – klausia moteris. Ir galima ją suprasti. Po tų žiurkių.

– Toks principas, Blizilda. Dieviškumas reikalauja užmiršti save. Jeigu naikini savo labui, pateksi į pragarą. Mano mama kartą sakė...

– Bent jau už batus noriu kompensacijos. Pasižiūrėk į kulnus...

Tai vėl Blizilda. Tegali užjausti Henriką, panašu, kad jis gana dažnai yra pertraukiamas sakinio viduryje. Tačiau aišku, net ir tamsoje, kad šįkart jam tuojau trūks kantrybė.

– Sakyčiau, jei žmogus buvo toks žvairys, kad apsiavė aukštakulnius į tokią misiją kaip ši, tai tiktai...

– Tu pasakei žvairys, Henrikai!? Ar gerai išgirdau, nes...

Iš judėjimo tamsoje matyti, kad įsiterpė trečias vyras, ir dabar jis kreipiasi į krizenantį Ibrahimą.

– Argi deimantai ne kieti? Ar galime būti tikri, kad jie negulės ten sau sveikutėliai ir neparodys mums liežuvio?

Šis balsas šviesesnis, akcentas užsienietiškas, tačiau daniškai jis kalba taip gražiai ir taisyklingai, kad Aleksandras Finkeblodas būtų apsidžiaugęs.

Ibrahimas prunkšteli.

– Jie labai kieti. Bet temperatūra uždarytame seife per sprogimą labai aukšta. Dešimt tūkstančių laipsnių. Deimantai išgaruos. Deimantų garai. Pirolizė. Grynai techniškai. Kai jie atidarys – nieko. Gal truputis blizgio ant sienelių. O šiaip tiesiog truputis juodų dulkių. Tinkamų tik išsiurbti.

Tylu. Nuotaika vėl gera. Vėl kažkas suboluoja tamsoje, tai nosinė. Henrikas šluostosi akis.

– Apgailestauju, – sako. – Susijaudinau. Čia žaisdavau vaikystėje...

Jis, rodos, ketino pasakyti dar kažką, tikriausiai apie savo mamą, tačiau susitvardo.

– Visi pasimelskime.

Malda iš pradžių skamba kaip nevienalytis murmėjimas, tie keturi žmonės meldžiasi kiekvienas sau. Trunka gal pusę minutės, tada nutyla.

Paskui jie dingsta. Kaip nepastebėjau jų įeinančių, taip dabar nematau, kaip išeina, staiga patalpa tampa tuščia, tarsi jų niekada nė nebuvo.

Ilgai sėdime tylėdami. Hansas ištaria tai, ką visi galvoja. Tai naujas jo vaidmuo, tačiau mano didysis brolis, be jokios abejonės, sparčiai tobulėja.

– Jie susprogdins brangenybes. Tai teroristai!

Tada pasižiūri į Ašantę. Ir staiga suvokia, kad sprogdinti kai kas ketina visiškai prie pat jos.

Galimas daiktas, kad Haityje šokami fantastiški transo šokiai. Tačiau galime prisidėti ir Fino saloje. Tą Hansas įrodo kaip tik dabar, nes kai pakyla, jo akys blizga, jis transo būsenos, berserko transo. Jo delnai atsigniaužia ir vėl susigniaužia, tarsi kažko ieškodami, pavyzdžiui, poros riedulių, iš kurių išspaustų sūrius.

Jį sustabdo. Tai padaro viso labo gležna rankelė, tačiau ji Ašantės, ir prisilietimas sugrąžina jį iš transo atgal į tikrovę su vaizdu į Mikalojaus aikštę.

– Štai ką pastebėjo mama su tėčiu, – taria Tiltė. – Jie norėjo būti tikri, kad niekas nesuuodė apie jų mažytę instaliaciją po grindimis, kad ir kokia ji ten būtų. Taigi jie peržiūrėjo įrašus. Ir pamatė šitą. O tada pakeitė planus.

Sėdime tylūs. Priblokšti ir bežadžiai priešais juoduojantį ekraną. Galiausiai Hansas taria:

– Dėl to šitas reikalas pasidaro nebe mūsų. Dabar tai nebe šeimos rūpestis. Dabar pasiimsime kompiuterį po pažastimi, tyliai ramiai nužygiuosime iki policijos nuovados Didžiojoje karaliaus gatvėje, o tada tuo pasirūpins kiti, mes visi penki išvažiuosime iš miesto, išsinuomosime vasarnamį su rūsiu-slėptuve ir nersime į krūmus, kol...

Hansas stabteli, nes Tiltė pakėlė ranką.

– Paskutinis epizodas, kur jie meldžiasi, ar galime pasižiūrėti dar kartą?

Leonora sugroja klavišais, pasuka pirmyn, gražusis Henriko vokalas sako:

– Visi pasimelskime.

Klausomės balsų. Murmančių.

– Įsiklausykite į kiekvieną balsą atskirai, – sako Tiltė.

Aš atskiriu Henriką, jis arčiausiai kameros ir mikrofono. Kalba „Tėve mūsų“. Kiti balsai susilieja.

– Dar, – prašo Tiltė. – Atsuk dar kartą. Susitelkite į vieną balsą vienu metu.

Dabar išgirstu šviesųjį akcentą, jis gieda. Žodžių negirdėti, tačiau kaip pastoriaus vaikas pasakyčiau, kad bent jau melodija tikrai ne iš daniškos liturgijos, galėtų būti rytietiška, kaip raga.

Atskiriu moters balsą, tembras sodrus, balsas einantis iš širdies, besiskundžiantis. Ir lydimas barškėjimo – rožinio arba malos.

– Jie ne šiaip iš skirtingų šalių, – lėtai renka žodžius Tiltė. – Jie išpažįsta skirtingus tikėjimus.

Hansas atsistojęs.

– Neįmanoma. Jie teroristai. Šitie visada tos pačios religijos, kai veikia kartu. Ir apskritai, dėl to mums nebereikia sukti galvos. Tai policijos, Saugumo departamento ir Interpolo galvos skausmas.

Tiltė lieka sėdėti.

– Dabar dvylikta valanda, – taria ji. – Aštuonios valandos iki tol, kai viskas prasidės. Septynios iki pradės rinktis žmonės.

Hanso kūnas pradeda spurdėti, numano, kur link Tiltė suka.

– Jeigu mes šitą nunešime į policiją, – dėsto ji, – tada jie paklaus, iš kur mes tai gavome. Tada išduosime tėtį su mama. Ir

jie pastebės, kad esame ieškomi. Tada ir užvirs košė, aš važiuosiu į Lesės salą, o Pėteris atsidurs vaikų namuose.

Hansas išsikvepia. Aš stoviu prie lango, nes man pačiam dar neaiškus mano paties požiūris. Apačioje, aikštėje priešais tą vietą, kur pastatėme Hanso darbdavio mersedesą, stovi juodas krovininis furgonas. Galbūt dėl to, kad jo langai tonuoto Fino stiklo, atkreipiu į jį dėmesį ir automatiškai pritaikau savo garsiąją įsiminimo metodiką, kuri per mūsų šeimos atostogas vagonėlyje man atnešė daug pergalių prieš Hansą ir Tiltę, kai varžėmės, kas atpažins daugiau automobilių numerių. Juodojo automobilio numeris yra T – Tiltė, H – Hansas, o pirmieji skaičiai – 50 17, gegužės septynioliktoji, data, kai Fino klubas pakilo į DMSS, Danijos mažųjų salų superlygą.

– Dvi valandos, – sako Tiltė. – Mes taip arti. Mums reikia dviejų valandų.

– Kam jas išnaudosite?

Klausia Leonora.

– Baltaplaukis vyras, – tariu. – Henrikas. Jis sakė, kad būdamas berniukas žaisdavo pilyje. Galėtume parodyti įrašus Rikartui.



Taktui mušti grafas Rikartas Trys Liūtai naudoja Havanos cigarą, ilgą kaip rodymo lazdelė; dabar jis mosteli į panoraminį langą.

– Visi *gilieji* miestai kaip dvasinį centrą turi kokią nors aikštę. Aikštė priešais Šv. Petro baziliką. Morkaus aikštė. Bažnyčios aikštė Fino mieste. Aikštė priešais katedrą Orhuse. Aikštė aplink Šartro katedrą. Aikštė priešais Žydrąją mečetę Stambule. Kopenhagoje tai – Naujoji karaliaus aikštė.

Mes sėdime viešbučio „d'Angleterre" terasoje. Lauke priešais langus gyvenimas teka įprasta vaga. Turistai mėgina suprasti, kaip balandžio mėnesį Kopenhaga gali taip atvirai demonstruoti saulę ir pavasarį ir kartu slėpti ledinį šiaurės vėją, taigi jie nesusigaudo, ar į miestą eiti pasivaikščioti su bikiniu, ar su kombinezonu. Prie pat aikštės centro stovi ryškiai raudonas dviaukštis turistinis autobusas ir laukia keleivių, o ant staliuko priešais grafą stovi daugiasluoksnis sumuštinis ir aukšta taurė alaus su tiršta puta.

– Jūrininkų bažnyčia Niuhaune, – tęsia grafas. – Krikščioniškos Karališkojo teatro šaknys, „Elfų kalva", Burnonvilio baletai – tai nepaprasti veikalai, evangeliški. Gali pajusti nuo Holmeno bažnyčios sklindančias vibracijas.

Peiliu grafas atskiria keletą sluoksnių nuo veterinaro naktipiečių. Iš mažytės metalinės dėžutės ant peilio galiuko paima miltelių, panašių į kario prieskonius. Mirkteli Tiltei ir man.

– Smailiakepurė glotniagalvė. Surinkta šiaurinių priemiesčių žaliosiose plynėse užvakar. Išdžiovinta ir atnešta nykštukų

šiandien. Kur sustojau? Ak, Naujoji karaliaus aikštė. Pajuskite, kaip mes arti prie Rūmų bažnyčios ir Marmurinės bažnyčios. Budistinių studijų centro. Ansgaro bažnyčios ir Katalikų instituto. Tai sukuria nuostabų lauką.

Tada jis suvokia, kad mūsų neužkrečia jo entuziazmas, nė vieno iš mūsų penkių – nei Ašantės, nei Hanso ar Tiltės, nei Baskerio, nei manęs.

Tiltė padeda Leonoros kompiuterį ant staltiesės priešais jį.

– Rikartai, – taria ji. – Norime tau kai ką parodyti.

Atėjome prieš penkias minutes, ir kai pasiekiame Rikarto staliuką, Ašantė eina priekyje, ją grafas pamato pirmą ir reginys priverčia jį padėti cigarą.

– Malonu su Jumis susitikti, – ištaria jis, – nuostabu.

Jis pamato kitus, pasisveikina ir grįžta prie Ašantės.

– Jūs užsienietė? Galėčiau aprodyti Jums miestą. Apačioje stovi mano bentlis. Kabrioletas.

– Mielai, – atsako Ašantė. – Ar užteks vietos ir mano vaikinui?

Grafas Rikartas pasižiūri į Hansą, vėl į Ašantę, vėl į Hansą, į Ašantę. Apsilaižo, ir mudu su Tilte matome, kad mintyse jis apsvarsto tokias galimybes, kurių garsiai neminėsiu, nes jos skirtos tik šeimai.

Tada jis susitvardo ir atsiranda spindulėlis tos dvasios, už kurios – šešių šimtų metų senumo aristokratijos istorija.

– Turiu geresnę mintį, – sako. – Judu su Hansu pasiskolinkite automobilį ir važiuokite šiaurės kryptimi Pajūrio gatve, du įsimylėjėliai atvirame bentlyje – tai religinė patirtis.

Tuomet atneša tą daugiasluoksnį sumuštinį ir alų, tada Rikartas apdainuoja Naująją karaliaus aikštę, o Tiltė priešais jį padeda kompiuterį.

Užtrunka akimirką, kol Rikartas atpažįsta patalpą.

– Tai senoji pilies koplyčia, – sako jis. – Ten po akimirkos aš giedosiu.

Tiltė pagreitina įrašą. Ateina naktis. Patalpoje pasirodo tie keturi siluetai.

– Čiagi žmonės, – ištaria grafas. – Ką jie ten veikia vidury nakties?

– Įsiklausyk į balsus, – prašo Tiltė.

Ir pagarsina.

„Čia yra pelių“, pasako uždusęs moteriškas balsas.

Rikartas purto galvą. Jis suglumęs.

Tiltė paleidžia epizodą iš naujo. Matęs kelis kartus, dabar jau pastebiu tuos keturis siluetus tą pačią akimirką, kai jie įeina.

„Neįmanoma. Tai buvo žiurkės.“

Kai kas Rikartą sudomino. Įrašas tęsiasi.

„Apgailestauju. Čia iš susijaudinimo. Vaikas būdamas čia žaisdavau.“

Rikartas duoda ženklą, Tiltė sustabdo vaizdą. Rikartas pasuka ekraną į šešėlį.

– Po šimts kalakutų! – nusikeikia jis. – Juodasis Henrikas. Ką jis veikia senojoje pilies koplyčioje?

Tiltė uždeda plaštaką ant jo rankos.

– Rikartai, – paklausia ji, – kodėl „Juodasis Henrikas“? Juk jo plaukai šviesūs.

Grafo žvilgsnis nuklysta į tolius.

– Dėl pirštinių, – paaiškina jis. – Jos buvo juodos.

Mes visi prisitraukiame prie staliuko, Rikartas stengiasi susikaupti, nykštukų grybukai užduoties nepalengvina. Žiūriu į Naująją karaliaus aikštę. Raudonasis dviaukštis vis dar tuščias,

tačiau toks daugelio likimas. Užtat geltonieji miesto autobusai yra visų mėgstami. Tarp stovinčių automobilių sustoja juodas krovininis furgonas tamsintais stiklais. Pirmosios numerių raidės yra TH, po jų – skaičiai 50 17.

Žinoma, tai atsitiktinumas, gyvename laisvoje šalyje, prieš tai jis stovėjo Nikolajaus aikštėje, dabar sustoja čia. Vis tiek į tokius atsitiktinumus atkreipi dėmesį.

– Tai tikriausiai buvo prieš dvidešimt metų, – pasakoja grafas Rikartas. – Buvome jaunų berniukų ir mergaičių šutvė. Tai buvo auksiniai vaikystės laikai, tačiau metai bėga, žiūrėk, visi jau išsibarstę į visas keturias puses, kažkas vedęs ar prižiūrimas kalėjimų administracijos, kažkas jaunimo pensionate ar reabilitacijoje, arba pradeda gydytis. Henrikas buvo gryno oro gūsis mūsų grupėje. Anuomet jį vadino „Šventuoju Henriku", jo tėvai buvo itin tikintys. Dešimt metų jo nematau. Paskui grįžtu namo Kalėdoms, o pilį apstojusios žiurkės. Invazija. Buvo paskambinta su kenkėjais kovojančiai firmai. Ir kas gi stovi kieme: Henrikas. Nuoširdus susitikimas. Dabar jis turįs savo firmą. Visą armiją darbuotojų. Tačiau kadangi žiurkės užpuolusios jo vaikystės žaidimų namus, jis panoręs visą sutvarkyti pats. Iš nostalgijos. Tad aš pasistatau kėdę kieme, tarp ūkinių pastatų, ir prisidegu cigarą, kad galėčiau pasimėgauti vaizdu, kaip mano buvęs bičiulis dirba. Henrikas lėtai apeina kiemą, o jis didelis, penkiasdešimt metrų pločio ir tiek pat ilgio, su savimi nešasi lagaminėlį, pilną įvairių dydžių guminių kamščių, tokių, kokius naudoja laboratorijose. Radęs landą jis išsitraukia tinkamo dydžio kamštį ir ją užkemša. Jis randa gal penkiasdešimt landų, užtrunka apie valandą. Tačiau kiemą apeina tik vieną kartą, ir aš žinau, kad jis rado jas visas. Vieną landą palieka atvirą. Į ją įkiša dujų užtaisą, su tokiais

išrūkydavo kurmius, dabar jie uždrausti. Aš tam pritariu. Su gyvūnais turime būti švelnūs. Jis padega užtaisą, pereina per kiemą ir priklaupia prie kitos landos. Užsimauna plonas juodas gumines pirštines, kad būtų lengviau sugriebti. Ir tada ištraukia kamštį. Praeina gal minutė ir pasirodo pirmoji žiurkė. Henrikas ją sugriebia ramiu, bet staigiu judesiu, o tada nusuka jai sprandą. Tą patį padaro kitai. Ir dar kitai. Ir dar. Negyvas deda į krūvą prie savęs. Krūva vis auga. Iš pradžių žiurkės lenda su pertraukomis. Tačiau galiausiai viena po kitos. Vis tiek nė viena nuo jo nepasprunka. Ir nė viena nesuspėja jam įkąsti. Galiausiai krūvoje gulėjo šimtas dvidešimt aštuonios žiurkės. Paprašėme žmonių suskaičiuoti prieš sudeginant. Tada Henrikas pakyla. Nusimauna pirštines. Ir sukalba trumpą maldelę. Toks vaizdas įsimena. Tie šviesūs plaukai, tos sudėtos rankos. Malda. Ir kalnas negyvų žiurkių.

Grafas Rikartas pabuvojo savo laimingoje vaikystėje. Dabar grįžta į „d'Angleterre“.

– Nuo tada mačiau jį vieną kartą. Pas vieną iš savo tiekėjų. Jis tikriausiai vėlavo susimokėti, turiu galvoje tiekėją. Nes pasirodė Henrikas. Aš palindau po sofa, taigi jis manęs neatpažino. Dabar jis dirbo antstoliu. Veikė visoje Kopenhagoje, dirbo rokeriams, imigrantų grupuotėms, lenkų mafijai, danų bendrovėms. Jokio smulkmeniškumo, jokių neįveikiamų kliūčių, kilniadvasiškai ir plačių pažiūrų. Mano tiekėjas susimokėjo iškart. Ir po visko buvo labai išbalęs.

Rikartas paliečia pirštu sustingusį vaizdą ekrane.

– Tai jis. Tas malonus balsas. Galbūt būtų tapęs dainininku, nuostabus užsiėmimas, kas žino, gal būtų tiek ištobulėjęs, kad pritartų man. Tačiau ką jis veikia pilies koplyčioje? Savotiškai netikėta, kad būtent jis dalyvaus konferencijoje.

– Tokia, meiluti Rikartai, – sako Tiltė, – ir mūsų nuomonė.

Pakylame eiti. Negaliu atitraukti akių nuo grafo cigaro. Jis seka mano žvilgsnį.

– Pėteri, – sako, – juk žinai, ką tau pažadėjau, jeigu nerūkysi. Ketalaro kelionę su gidu ir karališko dydžio čiulptuką tavo aštuonioliktojo gimtadienio proga.

– Cigaro juostelė, – ištariu. – Ar galiu ją pasiimti?

Visi žiūri į mane. Atsargiai nuvynioju auksinę ir raudoną juostelę nuo cigaro. Jaučiu švelnią nuostabą prie staliuko. Jie galvoja, gal Pėteris neišlaikė įtampos, gal jis nublokštas atgal į ten, ką mistikai vadina astraline regresija ir kuri reiškia, kad žmogus staiga grįžta į vaikystę ir staiga vėl, būdamas keturiolikos, pradeda kolekcionuoti viską, kas blizga.

Atsakymo jie nesulaukia. Viskas, ką gauna, yra tik paslaptingas žvilgsnis iš po mano ilgų riestų blakstienų.



Mes jau išeiname, aš užtrunku registratūroje. Ant sienos kabo įrėmintos viešbutyje gyvenusių įžymybių nuotraukos su autografais, galima atpažinti Kreufą, Pelė, Maradoną. Ir Konę. Ji žvelgia į tave šypsodamasi iš nespalvotos fotografijos, kurios apatiniame kampe užrašiusi: „Su padėka vadovybei ir personalui už dvi puikias savaites."

Gerose fotografijose jaučiama asmenybė. Konė jau beveik tapo įžymybe dėl to, *kaip* pajustas jos asmenybės spinduliavimas. Taigi, be visų kitų mano vargų ir rūpesčių, stoviu dabar „d'Angleterre" registratūroje ir vėl atsiveria sudužusios širdies žaizdos, jei galima taip pasakyti.

Jausmas, kad Konė yra čia, toks aiškus, kad aš tik per plauką nelieku nepastebėjęs pasiuntinuko, kuris ant registratūros stalelio padeda žirkles metalui kirpti, metalo pjūkliuką ir dvi dildes metalui sakydamas:

– Čia Švietimo ministerijai. Perduoti per Aleksandrą Finkeblodą.

Tokią situaciją reikia paanalizuoti atidžiau, nors širdis ir srūva krauju, o dar iš dešinės pasirodo jaunutis padavėjas, stumiantis serviravimo staliuką, ant kurio paruošti priešpiečiai penkiems asmenims; registratorė ant staliuko sudeda tas žirkles, dildes ir pjūkliuką.

– Penktas aukštas, – sako ji. – Jie nekantrauja dėl skambučio, kad juos sujungtume su kažkokiu A. Vingladu. Pasakyk jiems, kad mūsų telefonai kaista ir kad jų nepamiršome, sujungsime, kai tik sulauksime to skambučio.

Esu tikras, kad iš futbolo aikštės jums pažįstama tokia situacija, kai šiaip jau puola priešininkas, tačiau staiga tavo paties gynyba išvilioja kamuolį, o tada kamuolys atskrieja iš tavo paties baudinių zonos, o tu esi kaip tik šiapus šilko švelnumo nuošalės ir spiri visiškai negalvodamas.

Dabar vyksta tas pats: jaunasis padavėjas žengia į liftą, aš duodu ženklą kitiems, nugriebiu Ašantės saulės akinius ir seku iš paskos.

Jis keliais metais vyresnis už mane, šiek tiek užsikrėtęs viešbučio rafinuotumu. Vis tiek pastebiu, kad jis žaidžia futbolą. Sunku pasakyti, kas tai, Einaras Fakyras sako, kad futbolas stipriai formuoja charakterį. Mano manymu, futbolas yra savotiškas dvasinis kelias, kur treniruojama kolektyvinė sąmonė su komandos draugais, koncentracija, buvimas vienoje vietoje vienu metu ir širdies atvirumas siekiant tik vieno dalyko – spirti kamuolį į tinklą; pajuntu, kad lifte priešais mane stovinčiam berniukui šios savybės irgi nesvetimos.

– Briondbiu ar FCK, – sakau.

– FCK.

Uždainuoju:

– Laikrodis rodo be ketvirčio futbolą. Aš velkuosi FC marškinėlius.

Skamba gerai lifte. Fino salos gyventojui egzistuoja tik Fino sporto klubas, bet įprastas mandagumas reikalauja vis atnaujinti savo žinias apie žemesnio lygio komandas.

Jo rafinuotumas dingo, prieš mane beužgimstantis draugas.

– Finkeblodas, – sakau, – kurį ketini aptarnauti, yra mano mylimiausias dėdė. Jo gimtadienis, ruošiam jam staigmeną, tam ir įrankiai. Jo nuostabus humoro jausmas. Visa tai pavirstų

jam nepamirštama diena, jeigu paskolintum man savo švarkelį ir suteiktum keturias minutes patiekti jam maistą.

Iš kišenės išsitraukiu artoją* iš namų ūkio piniginės. Leidžiu jam sugauti šviesos atspindį lifte.

– Jam sukanka penkiasdešimt, – tęsiu. – Jis – nuostabiausias žmogus.

Padavėjas nusivelka švarką, aš apsivelku, tada užsidedu Ašantės saulės akinius. Lifto veidrodžiai man sako, jog net mano mama turėtų žvilgtelėti antrąkart, kad mane pažintų.

Berniokas ištiesia man ranką.

– Maksas, – ištaria jis. – AB mane vadina „Maksas įvarčių asas".

– Pėteris, – atsakau aš. – Lotyniškai „uola". Fino saloje sako, kad esu ta uola, ant kurios laikosi Fino Visų žvaigždžių komanda.

Tada pasibeldžiu, pastumiu duris ir įridenu staliuką.

* Penkių šimtų kronų banknotas.



Įeinu tikriausiai į jaunavedžių apartamentus. Bent jau aš būčiau nieko prieš praleisti savo pirmąją vedybinę naktį čia, jei mano gyvenimas nebūtų paskirtas prisiminimams.

Dviejų kambarių apartamentai su langais į Naująją karaliaus aikštę, o jų komfortas meta iššūkį netgi „Baltajai damai".

Už stalo sėdi Anaflabija Borderud ir ponia Torlacijus-Driobert, už jų stovi didysis smegenų specialistas.

Nė vienas iš jų nepakelia akių į mane. Iš dalies dėl to, kad personalas prašmatniose vietose yra tarsi nepastebimas, susiliejęs su sienų apmušalais, o iš dalies ir dėl to, kad jų dėmesį yra prikaustęs, tiesiog užhipnotizavęs, maistas, ir suprantama kodėl. Jie tikriausiai nieko nevalgę visą dieną, nes šįryt laivo restorane, prieš įsiveldami į grumtynes ir atsidurdami grandinėse, jie nespėjo nuryti nė kąsnelio. Be to, jiems pavyko pabėgti su antrankiais, o tai tikriausiai atsiėjo kalorijų.

Akivaizdu, kad jie ne šiaip sau alkani. Jie miršta iš alkio.

Jie dar ir sukrėsti, matyti iš to, kaip visi trys slepia savo antrankius, tai irgi suprantama. Netgi priverčia pajusti užuojautą ir pagarbą, kai pagalvoji, kad jiems pavyko pasprukti nuo Larso su Katinka ir nesugautiems pasiekti viešbutį, tai šį tą pasako apie tai, ką gali mokslas ir religija, kai sumeta skudurus į bendrą krūvą.

Kai pradedu serviruoti maistą, suskamba telefonas. Torkilis Torlacijus pakelia ragelį, jam nelengva, nes jo rankos už nugaros, žmonai tenka palaikyti ragelį. Nugirstu registratorės balsą, ji praneša apie Albertą Vingladą.

Galima sužinoti įvairių dalykų apie žmogų stebint, kiek sąmyšio gali sukelti vien jo balsas telefono ragelyje. Išgirdęs balsą kitame gale, Torkilis Torlacijus-Driobertas stengiasi pasitempti, tarsi būtų sugautas vagiantis vytintą limandą.

– Taip taip, – kalba jis. – Klausau. Malonu. Mes „d'Angleterre" viešbutyje. Taip, žinau, kad esame ieškomi. Taip, žinau, kad antrą kartą. Tačiau ir šį kartą dėl policijos nekompetentingumo. Ketiname skųstis. Tikimės, kad tų dviejų kriminalistų įgaliojimai bus sustabdyti ir jiems bus pateikti kaltinimai nepagrįstai panaudojus jėgą.

Apačioje pro viešbutį pravažiuoja pora policijos automobilių įjungtomis sirenomis. Tas triukšmas ir tikriausiai beprasidedanti panika vien pagalvojus apie policininkus nutildo Torkilį Torlacijų. Atkreipiu dėmesį, kiek daug Naujojoje karaliaus aikštėje policijos. Ir dabar pajuntu tą iškilmingumą ir įtampą, tvyrančią visoje Kopenhagoje dėl prasidedančios konferencijos – miestas tarsi virpa.

Tuo pat metu pajuntu, tiksliau, išgirstu, ir kai ką kita: viena vertus, tai banalu, kita vertus, taip netikėta, kad ne iš karto susivokiu, ką tai reiškia. Tas pats sirenų triukšmas, kuris įvirsta į apartamentus iš lauko ir priverčia Torlacijų padaryti pauzę savo raudoje, tuo pat metu sklinda ir iš telefono ragelio, kurį rankoje laiko jo žmona.

Garsas nuslopsta, ir Torkilis Torlacijus grįžta.

– Ir tie vaikai, – tęsia jis. – Tie išsisukinėtojai. Turime pagrindo manyti, kad jie Kopenhagoje. Matėme juos laive. Persirengusius. Mano – kaip psichiatro – nuomone, jie kelia rimtą pavojų aplinkiniams.

Kažkas pasakoma aname gale. Kai kas, kas priverčia Torkilį Torlacijų atsisėsti.

– Aha, – ištaria jis.

Jis paskubomis ieško popieriaus ir rašiklio, jam nelengva, kai rankos už nugaros.

– O kam tas kodas? – taria jis. – Paprastai užtenka mano vardo. Esu viešumoje žinomas asmuo. Be kita ko, ir iš televizijos.

Kažkas kalbama telefonu, matyti, kad Torkilį Torlacijų tai suerzina, nes kai aname gale ragelis padedamas, jis savajam mėgina smūgiuoti kakta.

– Jokios pagarbos, – piktinasi jis. – Jis pasakė, kad nekiščiau nosies. Nesikiščiau. Buvo toks įžūlus, kad pasiūlė mums susirasti kitą mėgstamą užsiėmimą, o ne puldinėti policiją. Pasiūlė viliotinį ant kelių. Kas tai?

– Čia jo jėzuitiškas būdas, – prabyla Anaflabija Borderud. – Pasak gandų, prieš pradėdamas dirbti policijoje, jis buvo katalikų kunigas.

– Ministerijose jis vadinamas Kardinolu.

Tai Aleksandro Finkeblodo balsas. Jis sklinda iš gretimo kambario, todėl jo nemačiau.

– Jis užkopęs į pačią viršūnę, – tęsia Aleksandras. – Eina vienas aukščiausių pareigų Interpole. Parsiųstas namo kaip atsakingas už konferencijos saugumą.

Jo balsas labai pagarbus. Galima spėti, kad aukščiausias pareigas užsienyje Aleksandras Finkeblodas regi karščiausiose savo svajonėse.

– Jis primygtinai aiškino apie kodą, – sako Torkilis Torlacijus. – Kurį pateiktume įeidami į konferenciją. Man dar niekada anksčiau nėra tekę įrodinėti savo tapatybės oficialiomis progomis. Apie tai pasikalbėsiu su savo labai labai geru draugu, vidaus reikalų ministru.

Nukeliu dangtį nuo indo su šilta kiaušiniene ir dešrelėmis. Kvapas kilsteli Torkilį Torlacijų nuo kėdės.

Atsiranda proga dviem dalykams. Pirmiausia įsikišti į kišenę lapelį popieriaus, ant kurio Torlacijus užsirašė kodą. O tada atsistoti ten, iš kur matyčiau kitą kambarį. Aleksandras Finkeblodas, irgi, matyt, pasprukęs, guli ant kanapos, prie šono sėdi sekretorė Vera ir masažuoja jam sprandą.

Toks vaizdelis mane didžiai nudžiugina. Tai šį tą sako apie tą keičiančią jėgą, slypinčią vyrų ir moterų santykiuose. Mažiau nei prieš keturias valandas nebuvo jokios priežasties abejoti Vera, kai ji policijai pranešė, kad jai nepatinka liestis prie vyro. Taip pat iki šios akimirkos aš ir daugelis kitų Fino saloje buvome tvirtai įsitikinę, kad ne žmonių jėgoms surasti ką nors, kas savanoriškai sutiktų glamonėti Aleksandrą Finkeblodą, na, galbūt išskyrus Baronienę.

Abu šie vertinimai dabar visiškai gėdingai paneigti.

Tai nuostabiai pakylėja, ir taip pakylėtas prarandu truputėlį savo tvirto kaip uola blaivaus proto. Šiek tiek nuleidžiu žemyn saulės akinius, kad matytųsi akys ir galėčiau mirktelėti Aleksandrui Finkeblodui tarsi sveikindamas.

Tuojau pat suvokiu, kad galbūt priėjau ribą, jei tik jos neperžengiau. Taigi suskumbu išstumti staliuką iš kambario, grąžinu Maksui švarką, uždedu Ašantės saulės akinius jam ant nosies, švelniu pliaukštelėjimu kyšteliu penkis šimtus jam į viršutinę kišenę ir sušnabždu:

– Susitiksim aikštėje.

Tada nuspaudžiu lifto mygtuką.

Už manęs girdėti gargaliavimas, antrankių barškesys ir sunkus kritimas. Veikiausiai Aleksandras Finkeblodas pamėgino pašokti iš gulimos padėties.

– Padavėjas, berniukas! Tai jis! Péteris Finas! Tas velniūkštis!

Girdžiu, kad Anaflabija ir Torlacijus mėgina jį sulaikyti.

– Ramiai, – sako Torlacijus. – Mes visi labai įsitempę. Visi tyrimai rodo, kad kaip tik tokiomis aplinkybėmis pradedame regėti haliucinacijas...

Atvažiuoja liftas, aš įlipu. Aleksandras Finkeblodas išeina iš kambario, ir vėl telieka žavėtis Švietimo ministerijos stropumu renkantis darbuotojus: vyrukas supančiotas ir vis tiek skrieja kaip kulka. Krūtine jis prispaudžia Maksą prie sienos. Anaflabija su Torkiliu Torlacijumi iškart už jo.

Maksas nusiima Ašantės saulės akinius. Aleksandras spokso į veidą priešais save.

– Tai neįmanoma, – išstena.

Lifto durys užsidaro. Paskutinį išgirstu Makso balsą:

– Čia užpuolimas. Skambinu policijai. Panašu, kad jūs jiems jau pažįstami. Kai pasižiūri į antrankius. Tačiau už penkis šimtus kronų galėčiau pradėti svarstyti, kaip visa tai pamiršti.

Hansas, Tiltė, Ašantė, Baskeris ir aš sėdime automobilyje su vaizdu į Naująją karaliaus aikštę. Priešais mus – neaiški netolima ateitis. Netrukus Hansas užves automobilį ir nuveš mus į policijos nuovadą Didžiojoje karaliaus gatvėje. Taip keturiems žmonėms bus užkirstas kelias sunaikinti vieno milijardo vertės religines retenybes, jei mes viską gerai supratome, o tai teigiama pusė. Tačiau po to bus mamos ir tėčio paieška ir byla, teismas, kalėjimas, man laikas vaikų namuose, o Tiltei – sugriežtinto režimo jaunimo pensione ir niūri perspektyva Baskeriui – geriausiu atveju šunų pensionas.

Padarėme, ką galėjome. Geriau netgi ir nesugebėtume.

Tarp to, ką padarėme, ir to, ką reikės padaryti, tėra ši trumpa pertrauka. Į ją norėčiau atkreipti jūsų dėmesį. Mudviejų su Tilte studijos atskleidė, kad visi didieji mistikai pabrėžia tą pertrauką ir sako, kad tai – ypatinga proga pajusti, jog rūpesčiai gali būti paties žmogaus susikurti, ir yra tik viena vieta, kurioje jų nėra – tai čia ir dabar.

Kitą akimirką minčių srautas pagauna ir nusineša, tave pasiglemžia aikštės vaizdas, vienišas ryškiai raudonas dviaukštis, turistai, balandžiai ir juodas krovininis furgonas, kurio numeriai prasideda raidėmis TH.

O tada ir vėl pasitaiko galimybė sugrįžti į dabartį, į automobilį, pasižiūrėti į savo brolį ir seserį ir pasidžiaugti, kad esi čia ir dabar.

Tą akimirką Ašantė uždainuoja. Visai tyliai, žodžių pagauti neįmanoma, tačiau neabejoju, kad tai mažytė vudu dainelė, bent

jau tikiuosi, kad tai ne koks nors himnas Haičiui kaip kūdikėliui ant Karibų jūros vystymo stalo, nes Ašantės balsas užpildo automobilį kaip koks magiškas skystis.

Pabandome pritarti priedainį, posmų nemažai, leidžiame nuskambėti paskutinei natai. Daug ką galima apie mus pasakyti, bet link ešafoto žengiame dainuodami.

Hansas uždeda rankas ant vairo. Ateitis prieš akis.

Tada Tiltė pasilenkia į priekį.

– Turime dar valandą, – sako ji. – Mes sutarėme dėl dviejų.

Niekas kitas iš mūsų neprisimena, kad būtume ką nors taręsi. Prisimename tik tiek, kad Tiltė pasakė: „dvi valandos". Tačiau nelengva pasipriešinti gamtos jėgoms.

– Turiu vieną reikalą, – sako ji. – Susitiksime bute Muitinės gatvėje. Paskui perims policija.

Mus visus ištikęs lengvas šokas. Tačiau ir vėl pavyksta išsigelbėti ir sugrįžti į tą dabartį, kurioje, kalbama, neturėtų būti jokių ypatingų rūpesčių, ir pirmasis išsigelbėja Hansas.

– Mudu su Ašante, – taria jis, – per tą laiką parengsime jos šeimą. Jie atvyko su Haičio delegacija.

Gali nujausti šio projekto išmintį. Štai tėtukas ir mamytė iš Portoprinco svajojo dukrelę ištekinti už turtingo jaunikio, o ji ima ir išdygsta su dvimetriniu žvaigždžių stebėtoju, neturtingu kaip bažnyčios pelė.

Tiltė jau rengiasi daryti dureles, aš tyliai kosteliu.

Visi sužiūra į mane. Kaip pasakose – niekas nieko gero nesitiki iš jaunėlio. Niekas nesitiki daugiau, nei kad Petrusas važiuos kartu atgal į Muitinės gatvę ir, kol Hansas su išrinktąja kalbėsis su uošviais, stengsis nesipainioti po kojomis ir laikytis tyliai.

Iš kišenės dabar išsitraukiu grafo Rikarto cigaro juostelę.

Ji auksinė. Su raudonu moters profilio piešiniu. Jai ant galvos antikinis graikiškas šalmas. Apačioje parašyta: *Atėnė Paladė. „Abakošas“.* Telefono numeris. Ir adresas Senajame paplūdimyje. Išsitraukiu popieriaus lapą iš slaptojo kambarėlio namie. Rodau kitiems, kad pamatytų, kas parašyta tušinuku lapo apačioje: „pallasathene.abak@mail.dk“.

Ištiesiu ranką link Tiltės.

– Katinkos telefoną, – ištariu.

Surenku numerį nuo juostelės. Įjungiu garsiakalbį.

Sunku paaiškinti, kas iš tiesų manyje dedasi. Tačiau jei patys žaidžiate futbolą, galbūt prisimenate, kad ateina momentas, kai pirmąkart išdrįsti mušti įvartį vienas. Man taip nutiko vidury pirmojo sezono, kai žaidžiau pagrindinėje komandoje. Tai buvo viena iš tų magiškų akimirkų, apie kurias jau pasakojau. Iš galo atskriejo tolimas padavimas, centras buvo atsitraukęs į gynybą, neturėjau jokios paramos ir vis tiek žinojau, kad turiu spirti. Tai nebuvo joks logiškas jausmas, galvoti nebuvo galimybės, viskas, ką jaučiau – kad durys veriasi. Susigavau kamuolį kaip mažutė kanarėlė, pašokusi ant kelties, tada aplenkiau du gynėjus, kurie galvojo, jog mane galima sutvarkyti vienu musmušio smūgiu, tada apėjau vartininką ir įlėkiau su kamuoliu į vartus. Tik tenai supratau, kad kažkas atsitiko, kad įėjau pro duris. Ne tas, kurios veda tiesiai į laisvę, bet į prieangį, kuris išves į tikrąją laisvę.

Štai tokia akimirka dabar automobilyje. Jaučiu, kad čia kai kas, ką pats turiu sutvarkyti.

– „Abakošas“.

Moters balsas, ir tame balse išgirstu mažiausiai du dalykus: paslaptį ir sumanymą, kaip privilioti kitus pasižiūrėti, kokia ta paslaptis.

– Čia Pėteris, – sakau. – Noriu kalbėtis su Atėne Palade.

– Ar turi slaptažodį, meiluti?

Pasižiūriu į mamos ir tėčio užrašus.

– Bramakarija, – atsakau.

Kitame gale tyla. Tada vėl pasigirsta balsas.

– Nepaprastai apgailestauju. Bet Atėnė Paladė užimta. O kaip dėl kitų deivių?

Žaidžiu tamsoje. Bet jaučiu, kad esu teisingame kelyje.

– Turi būti ji, – atsakau. – Mes susitarę.

Vėl tyla. Tačiau girdžiu jos pirštus ant klavišų.

– Ar gali būti čia už penkiolikos minučių?

– Laisvai.

– Bet ji turi tik dvidešimt minučių.

– Dvidešimt minučių su deive, – atsakau. – Tai galėtų būti daugiau nei amžinybė, praleista su paprastu mirtinguoju. Ar nepasakytum?

Man pavyksta įveikti jos iki tol išlaikytą profesionalų atstumą, ji prunkšteli.

– Visiškai, – sako ji. – Ar atsiųsti automobilį?

– Mano vairuotojas kaip tik pastatė mano mersedesą čia, Naujojoje karaliaus aikštėje.

– Ar atidaryti šampano?

Likusieji spokso į mane. Matau nuostabą jų veiduose. Gali būti, kad jie mato nuostabą ir manajame.

– Mielai, – sakau. – Jei pati jį išgersi. Man jokio alkoholio. Prasidėjo lauko sezonas, mano formos kreivė turi pasiekti viršūnę po dviejų savaičių. Ir ten pasilikti. Gyvenu kaip vienuolis.

– Laukiame tavęs, – atsako ji.

Tada padedame ragelius. Atidarau dureles.

– Mes eisime kartu, – sako Hansas.

Papurtau galvą.

– Tau reikia kalbėtis su uošviais, Hansai broleli. – Nemenkas darbelis.

– Tau tik keturiolika, – sako Hansas.

Išsitiesiu.

– Ateina laikas, – tariu, – kai vyrui reikia eiti savais keliais.



Niekada neperpratau Kopenhagos gatvių pavadinimų sistemos. Vadinasi Blogordo aikštė, bet aplinkui jokio mėlyno dvaro*. Naujoji karaliaus aikštė, tačiau jokio karaliaus, o ir aikštė nenauja. Taip pat ir Senasis paplūdimys, bet paplūdimio čia nė kvapo, gali būti, kad namai kadaise ir buvo seni, bet tokiu atveju jiems buvo atliktas toks veido patempimas, kad ne tik veidą patempė, bet ir visas gyvybiškai svarbias dalis pakeitė, tad jie atrodo kaip vakar baigti, o šiandien savininkams įteikti raktai.

Ir tie raktai auksiniai: ant poliruotų žalvario lentelių puikuojasi maklerių ir Aukščiausiojo teismo teisėjų pavardės, vartus saugo kaltinės geležies grotos ir stebėjimo kameros, o virš tų vartų, prieš kuriuos stoviu, jų, tai yra kamerų, yra dvi.

Ant lentelės prie durų parašyta „Abakošas" ir apsupta vynmedžio šakele, tačiau ant telefonspynės nėra jokio mygtuko. Taigi atsistoju tarp tų dviejų stebėjimo kamerų ir, kol laukiu, turiu prisipažinti, jog pamažu suvokiu, kad užmaišiau daugiau duonos nei pajėgsiu iškepti.

Tai – retas jausmas. Paklauskite bet kurio prašalaičio Fino saloje – jie atsakys, kad Pėteris Finas visada veikia neperžengdamas savo kuklumo ribų.

Jeigu kas nors paminėtų tą kartą, kai dalyvavau „Misterio Fino sala" rinkimuose paplūdimyje, norėčiau dar kartą pabrėžti, kad tai buvo piktybinio sąmokslo padarinys, tad leiskite man

* Daniškas pavadinimas *Blågård* susideda iš dviejų žodžių: *blå* – „mėlynas" ir *gård* – „dvaras".

kartą ir visiems laikams nutildyti visus gandus ir tiksliai papasakoti, kaip viskas įvyko. Viskas prasidėjo nuo to, kad Tiltė pasikvietė Kajų Molesterį Landerį, su kuriuo mokėsi vienoje klasėje, į savo drabužinę pagulėti karste, ir šitą jos poelgį galiu paaiškinti tik taip, jog kartais Tiltės noras pamėginti padėti žmonėms ir pagerinti jų charakterį ją apakina ir ji nebepastebi beviltiškų atvejų.

Vis dėlto, norėdamas padėti Tiltei ir padidinti šansus Kajui perkratyti savo sąžinę – jei tokią turi – nors truputėlį, įkalbėjau keletą ištraukų iš Tibeto Mirusiųjų knygos ir perrašiau jas į MP3 grotuvą trečdaliu sulėtinęs greitį, grotuvą įtaisiau karsto pamušale ir įjungiau jį nuotolinio valdymo pulteliu, kai tik Kajus Molesteris įsitaisė ir dangtis virš jo užsivėrė.

Tai buvo labai ekspresyvus įrašas. Trečdaliu lėčiau leidžiamas mano balsas skambėjo taip, tarsi tamsos riteris kreipiasi tiesiai į tą, kurį, buvau tikras, paveiks.

Ir paveikė. Kajus Molesteris iššoko iš karsto kaip naujametis fejerverkas, apsipylęs šaltu prakaitu. Tačiau užuot klausęs savęs, iš kur ta baimė – o tokia yra visų didžiųjų dvasinių tradicijų rekomenduojama taktika, – jis nubėgo kiton gatvės pusėn ir pasiskundė tėvams, kurie po penkiolikos minučių stovėjo mūsų kieme, ir tai buvo lemiamas veiksnys, dėl kurio Tiltei teko grąžinti karstą.

Užuot įvertinusi mano gerus ketinimus, Tiltė užsirūstino – taip užsirūstino, kad sudarė sąjungą su Kajumi Molesteriu, o tai galima prilyginti didžiosioms pasaulio istorijos išdavystėms.

Piktybinis planas, kurį jie sėkmingai įgyvendino, buvo toks: Kajus nuviliojo mane į treniruočių aikštelę pažadėjęs pastovėti vartuose, kol tobulinsiu savo suktą smūgį pėdos išore, o tuo metu kaip tik prasidėjo pirmųjų „Misterio Fino sala" rinkimų

finalas. Staiga atbėgo Tiltė ir pranešė, kad Einaras Tampeskelveris Fakyras manęs ieško, nes esu apdovanojamas Fino sporto klubo darbštuolių taure, ir mane pagerbdamas pats Einaras man įteiks taurę didžiojoje scenoje, todėl prašo ateiti mūvintį futbolininko trumpikėmis ir avintį futbolininko bateliais, ir, labai pageidautina, pliku pilvu, kad parodyčiau, kiek prakaito tas medalis man atsiėjo.

Aš visada tikiu žmonėmis, tad naiviai užlipau ant scenos nežinodamas, kad susirinkusieji, daugiau nei tūkstantis salos gyventojų ir turistų, ką tik stebėjo dvimetrinius norvegų plaukikus ir danų irkluotojus pozuojant išsitepusius aliejais.

Taigi anas kartas nesiskaito. Paprastai jaučiu situaciją pirštų galiukais.

– Mums nereikia nei laikraščių, nei reklamų.

Tas pats moteriškas balsas iš telefono, garsiakalbis tikriausiai paslėptas iškaboje.

– Visa laimė, – atsakau. – Nes kaip tik nebeturiu dviejų dalykų – tai laikraščių ir reklamų. Bet turiu susitarimą su Atėne Palade. Taigi manau, kad turėtumei atidaryti.

Vartai atsiveria. Tačiau atsargiai.



Nežinau, ar Senojo paplūdimio statiniai visuomet atrodė kaip seni fachverkiniai namukai su smulkiais langeliais iš išorės ir tikros graikų šventyklos iš vidaus, tačiau dabar šis vidinis kiemas atrodo būtent taip.

Laiptai platūs kaip vieškelis, iš šonų paramstyti kolonomis, ir viskas iš marmuro. Jie veda į registratūrą su dar daugiau marmuro, prie rašomojo stalo sėdi moteris šviesiais plaukais, avinti graikiškais sandalais ir vilkinti toga su tokia iškirpte, kad užsitrauktum bėdą, jei turėtum griežtai sakyti tik tiesą, o tavęs paklaustų, ar ji nuoga, ar apsirengusi.

Sienos išpieštos freskomis, tačiau stilius ne toks, kaip Fino miesto bažnyčioje, nes šiose vaizduojami nuogi vyrai ir moterys, geriantys raudoną vyną iš indų, panašių į sriubos dubenis, arba gaunantys per minkštąją su rykšte, arba sėdintys ant suolų ir krėsluose rūškanais veidais, galbūt dėl to, kad mano, jog dabar jų eilė sriubos dubeniui ir rykštelei, o galbūt todėl, kad nežino, kas nusinešė jų drabužius.

– Atrodai jaunas.

Yra tokia filosofinė pakraipa, sukūrusi mokyklą Fino saloje ir kitose Danijos vietose, pagal kurią blondinės su didelėmis iškirptėmis turi šiltą širdį, bet tuščią smegeninę. Moteris priešais mane kerta šiai teorijai mirtiną smūgį. Ji vėsi kaip kamara, o laikysena sako, kad jos procesorius dirba didžiuliu greičiu.

– Dauguma tų, kurie taip pasakė dar prieš tave, dabar užima vietą po kompostu šen bei ten Danijos kapinėse.

Ji prunkšteli, tačiau vis tiek sprendžia kažkokią dilemą, tik nežinau kokią, vis dar žaidžiu apgraibomis.

– Andrikas tave palydės, – sako ji.

Vyras man už nugaros priėjo taip tyliai, kad aš neišgirdau. Jis taip pat vilki togą, o plaukai sušukuoti kaip graikų skulptūrose. Negalėčiau pasakyti, kurį dievą jis vaizduoja, kai mokėmės graikų mitologiją, buvo viena iš tų nedaugelio dienų, kai nėjau į mokyklą. Tačiau jeigu recidyvistai turi šaudymo dievą, galėtų būti taiklus spėjimas. Sudėtas kaip dešimtkovininkas, kūdikiškai mėlynų akių ir skleidžia bangas, kurias atpažįstu iš pačių pavojingiausių futbolo aikštėse sutinkamų tipų – tokių, kurie spindi daugybe talentų, tačiau juos panaudoja piktiems tikslams.

Jis atidaro man duris, ir mes patenkame į patalpą, kuri pražudo paskutinę viltį, jei tokia buvo, kad šitas namas turi ką nors bendra su senąja Kopenhaga. Patalpa ne mažiau kaip dviejų šimtų kvadratinių metrų ploto, su stiklinėmis lubomis, pro kurias matyti mėlynas dangus, o augalų tiek, kiek Orhuso botanikos sodo oranžerijoje.

Tačiau čia ne botanikos sodas, nes augalai taip susodinti, kad sudarytų pavienes saleles, o kiekvienoje jų stovi po marmurinę vonią, kur atsipalaidavę guli vyrai, jiems paausius prausia moterys, galinčios būti, bet tikriausiai nėra, mano prieš tai sutiktosios seserys dvynės. Patalpos viduryje stovi vėsinamas šampanas, nėra laiko išsiaiškinti, kuris nealkoholinis, o aš, beje, ir nesu ištroškęs. Čia taip pat kažkas primena šaldytuvą – su lempomis ir drėgmės matuokliu bei stikliniu dangčiu, o už jo matyti Havanos cigarų dėžutės – galiu lažintis, kad juostelė, jei tik ji matytųsi, būtų tokia pat kaip ant grafo Rikarto cigaro.

Andrikas atidaro dar vienas duris, jos veda į marmurinį persirengimo kambarį.

– Nusirenk čia, – paaiškina. – O tada eik tiesiai toliau.

Ant suolo guli baltas kilpinis rankšluostis, didumo ir storumo kaip baltosios meškos kailis. Kai Andrikas pasišalina, persimetu rankšluostį per petį ir įeinu į kitą patalpą.

Čia marmuras baigiasi. Užtat yra nemažai aukso ir raudonio ir dar dvi pakylos. Ant vienos stovi didelė dvigulė lova, ant kitos – bidė.

Ant mažiuko stalelio kažkas palikęs garuojantį puodelį kavos, šalia puodelio guli akiniai ir kišeninis darbo kalendorius, aptrauktas ruda oda.

Aš nuplaukiu prie staliuko. Iš gretimo kambario girdžiu, kad kažkas šukuojasi. Atverčiu kalendorių ties raide N, Namai. Visi žmonės dabar turi mobiliuosius, niekas nebeprisimena fiksuotojo ryšio telefonų numerių, bent jau mes namie neprisimename.

Matyt, neprisimena ir Atėnė Paladė. Prie užrašo „Namai" parašyti aštuoni skaičiai, kuriuos įsirašau į savo mobiliojo ryšio telefoną, vildamasis, kad Saugumo departamentas mano adresatų sąrašo nešniukštinėja. Adreso nėra. Užverčiu kalendorių. Nežinau, kodėl taip pasielgiau. Galbūt kad įsitikinčiau, ar deivės turi asmeninį adresą.

Atsisėdu ant kėdės kraštelio.

Atėnė Paladė žengia ant scenos.

Duočiau metrą aštuoniasdešimt aštuonis be batų. Ūgis, dėl kurio, jei tik nors kiek valdo kamuolį, ji tuojau pat galėtų tapti Fino sporto klubo moterų krepšinio pagrindinės komandos įžaidėja.

Tačiau ji nėra basa, ji avi raudonais smailiakulniais, kurie jai prideda dar penkiolika centimetrų. Be to, ji dėvi raudonų plaukų peruką, o ant jo – tą iš vietos cigarų atpažįstamą graikišką šalmą.

Be viso to, ji nedėvi daugiau nieko, išskyrus raudonas kelnaites, lūpos ryškiai išdažytos, šypsena plati, bet tuoj pat dingsta, mane išvydus.

Norėčiau pabrėžti, kad šiaip jau niekada smulkiai neaprašinėčiau nuogos moters, netgi sau pačiam. Vis dėlto dabar darau išimtį pedagoginiais sumetimais, kad jums būtų visiškai aišku, su kuo aš čia susidūriau.

Noriu atkreipti dėmesį, kad tos moters krūtys ne šiaip sau didelės, jos didelės kaip krepšinio kamuoliai ir tiek pripumpuotos, kad galėtum prie jų pririšti po virvutę ir pardavinėti vaikams kaip helio balionus Orhuso pramogų parke.

Ji lieka stovėti pasitempusi, žiūri į mane, tada pasiima nuo lovos lyg ir kimono, apsigaubia juo, atsisėda ir nusiėmusi šalmą pasideda jį ant stalelio.

Iš jos veido išraiškos suprantu, kad mes jau nebe po pietų saule, mes į šiaurę nuo poliarinio rato.

– Tavo amžiaus, – prabyla ji, – reikia tėčio ir mamos sutikimo.

– Būtų keblu, – atsakau, – nes jie dingo. Dėl to ir atėjau. Jie paliko šios vietos pavadinimą.

Ištiesiu jai popieriaus lapą su mamos užrašais, ji pasiima akinius nuo stalelio, meta žvilgsnį į užrašą, grąžina man.

– Kokia tėvų pavardė?

Pasakau jai mamos ir tėčio vardus. Ji papurto galvą. Nenuleidžia nuo manęs akių.

– Nieko man nesako. Iš kur gavai adresą?

Neatsakau. Nenoriu išduoti grafo.

– Ir slaptažodis, – lėtai tęsia ji. – Iš kur jis?

Negaliu atsakyti neišpasakodamas mamos ir tėčio nusižengimų. Taigi nesakau nieko.

– Mums tai svarbu, – taria ji. – Tas slaptažodis.

Dabar balse girdėti pavojus. Dabar jau nebematai aprangos ir lūpdažio. Dabar yra tik jausmas, kad sėdi priešais žmogų, turintį tvirtą valią ir žinantį, kaip ja pasinaudoti.

Ji tikriausiai paspaudė kokį nors iškvietimo mygtuką, nes staiga šalia manęs vėl stovi tas galvažudys, ir aš vėl neišgirdau, kaip jis atėjo.

– Andrikai, – kalba ji. – Berniukas turi svetimą slaptažodį. Jis nenori pasakyti, iš kur jį gavo.

Andrikas susirūpinęs linkteli. Sėdžiu priešais du sunerimusius žmones.

– Galėčiau jį išklausinėti garinėje pirtyje, – sako Andrikas.

Galima tik spėlioti apie Andriko apklausos metodus. Bet neatrodo, kad atsakymus jis išvilioja dryžuotais ledinukais ir švelniais raginimais. Greičiau jau išgauna juos palaikydamas tavo galvą garų srovėje, o paskui trinktelėdamas ją į plytelėmis išklotas grindis.

– Aš indų plovėjas, – prasitariu, – vienas iš restorano lankytojų paliko cigaro juostelę. Ant tos juostelės buvo adresas ir telefono numeris. O slaptažodis buvo užrašytas vidinėje pusėje.

Jie žiūri į mane. Tada moteris linkteli.

– Galėjo ir šitaip atsitikti, – sako ji. – Andrikai? Gal išlydėtum jį. Atsarginiais laiptais.

Vyras prie manęs neprisiliečia, jam to ir nereikia daryti, jis tik prieina šiek tiek arčiau, ir to užtenka, kad pašokčiau nuo kėdės. Moteris atidaro duris kitame patalpos gale.

Vadinamieji atsarginiai laiptai tokie, kad tik nedaugelis galėtų pasvajoti apie panašius iki savo paradinių durų. Kai jau stovime prie laiptų, moteris krenkšteli:

– Kiek laiko tavo tėvai dingę?

– Keturias paras.

Pradedame leistis laiptais, ji ir vėl krenkšteli.

– Andrikai. Jis tik vaikas.

Vyras linkteli. Man rodos, pajuntu šiokį tokį jo nusivylimą.

Pereiname kiemą su vazonuose susodintomis palmėmis ir raudonu senoviniu jaguaru. Andrikas tikriausiai turi nuotolinio valdymo pultelį, nes dviveriai vartai atsiveria, mes stovime skersgatvyje, Andrikas apsidairo į abi puses, gatvelė tuščia. Jis suima mane už žasto ir stipriai suspaudžia.

– O tu verksnys, – ištaria.

Čia jis apsirinka. Ta nedidelė ašarėlė, galbūt pasirodžiusi akies kamputyje, yra iš sielvarto dėl būsimo keršto, kurio turėsiu imtis netrukus už tai, kad taip stipriai suspaudė.

– Manau, šitas turėtų būti pirmas ir paskutinis kartas, kai tave matome, – sako jis. – Ar aišku?

– Tiek suprantu, – atsakau. – Bet kodėl tada jiems galima?

Žiūriu į vartų, pro kuriuos ką tik išėjome, tamsą.

Tai seniausias pasaulyje triukas. Bet ir vienas iš geriausių. Tinkamai panaudotas jis puikiai iliustruoja mūsų su Tilte studijas: jog visi didieji mistikai jaudinamai vieningai sutaria, kad ištartas žodis sukuria tikrovę.

Be to, tai pagrindinis rankinio ir futbolo vadinamasis šiukšlininko triukas. Žiūri į vieną pusę. Eini į kitą.

Andrikas reaguoja žaibiškai, reikia pripažinti. Jis staigiai apsisuka ir jau žvelgia į vartų tamsą, norėdamas įžiūrėti, kas pro juos įsmuko. Ir jis budrus, nes mano rankos nepaleidžia.

Tačiau to negana. Jis nebekontroliuoja padėties.

Aš išsilaisvinu, kaip dažnai darydavau, kai būdavau užspaustas trijų gynėjų, kurie galėtų gauti kelių lygintojų darbą, jei

kurią dieną prireiktų. Atlieku piruetą ant kairės pėdos. Ir tada spiriu jam iš už nugaros.

Jis – gerai treniruotas vyras, jo sėdynės rutuliai kaip futbolo kamuoliai – tvirti ir elastingi. Kertu į juos įtempta pėda.

Jei kartais patys nesate visų futbolo subtilybių žinovai, pasakysiu, kad galingas spyris užgimsta ne kojoje, o giliuosiuose pilvo raumenyse. Kai smūgis geriausias, koja veikia kaip ašis, o šitas smūgis vienas geriausių. Spiriu iš visų jėgų ir pataikau taip švariai, kad Andrikas skrenda ant nosies keturis metrus gilyn į tarpuvartės tamsą – ten, iš kur atėjęs.

Numetu jam baltąjį rankšluostį, kurį vis dar turiu persimetęs per petį.

– Andrikai, – sakau. – Ką pasakytum, jei abudu pamėgintume prisiminti atjautą? Kad viso šito toliau neeskaluotume.

Atsakymo nesulaukiu, bet to aš ir nesitikėjau. Nes jis, žinoma, šoka man iš paskos.

Jo sprintas neįtikėtinas. Vis dėlto jis šėliojo tarp marmurinių vonių ir šampano butelių, o ne ant Fino salos velėnos, be to, jo užpakalis dar net nepradėjo atsigauti, taigi jis mane pametė dar iki Hoibro aikštės.

Tačiau aš vis tiek nelėtinu greičio. Toks tipas kaip Andrikas galėtų lengvai sumanyti įšokti į savo didelį BMW ir apsiputojęs važinėtis po senamiestį tol, kol mane rastų. Taigi lekiu pagrindinei pėsčiųjų gatvei lygiagrečiomis gatvelėmis kaip gazelė, vadovaudamasis nuojauta, nes ką gi daugiau daryti svetimame mieste, kol pasiekiu Naująją karaliaus aikštę, o tada neriu už automobilių, stovinčių palei Niuhauną.

Prabėgęs aikštės sodelį, prašvilpiu pro raudonąjį dviaukštį autobusą ir mesteliu žvilgsnį į vairuotoją.

Vairuotojas manęs nemato, nes bučiuoja moterį, sėdinčią ant sėdynės tiesiai už jo. Ir tai ne šiaip sau bučinukas į skruostą, tai vienas iš tų bučinių, kai viskas aplink įsimylėjėlius pranyksta ir lieka tik lėtai krintantys gėlių žiedlapiai, drugeliai ir iš laimės verkiantys smuikai.

Taigi turiu progą įsitikinti. Jokios abejonės. Tai Larsas, Saugumo departamento kriminalistas. O moteris už jo – Katinka.

Viena vertus, atrodo natūralu. Larsas su Katinka įgyvendino tai, apie ką girdėjau juos svarstant „Baltojoje damoje" – pakeitė profesiją.

Tai suprantama. Galima įsivaizduoti, kad tikrai nemažai žmonių, suvokusių, jog valgydami savo duoną kasdieninę jie bet kada gali būti nokautuoti tokių tipų kaip Aleksandras Bisteris Finkeblodas, Anaflabija Borderud ir Torkilis Torlacijus, kuo greičiau pamėgintų persikvalifikuoti.

Kita vertus, galvoje užgimsta viena mintis, bet dabar negaliu galvoti apie tai, nes jausmas, kad mane medžioja toks galvažudys kaip Andrikas, priverčia susikoncentruoti į tai, kaip kuo greičiau pasprukti.



Kertu Amalienborgo rūmų aikštę ir bėgu siaura gatvele, o jos gale atsimušu į vandenį. Nemačiau Andriko nė šešėlio, toks tas gyvenimas Olimpe: per daug nektaro ir ambrozijos ir per mažai bėgimo treniruočių. Jau pradėjau nekantrauti, kada galėsiu papasakoti Tiltei, Hansui, Baskeriui ir Ašantei apie savo pasiekimus, nors jie ir neveda kokia nors aiškia kryptimi.

Pasuku į Muitinės gatvę; iš požeminės stovėjimo aikštelės išvažiuoja juodas krovininis furgonas ir nusuka nuo manęs, pamatau jo numerius, T – Tiltė, H – Hansas, o skaičiai – data, kada Fino sporto klubas pakilo į Superlygą.

Lekiu kaip apsėstas, tačiau automobilis pasuko už kampo ir išnyko. Labai uždusau, tačiau įsvirduliuoju pro duris ir užlekiu laiptais po šešias pakopas iškart.

Durys uždarytos, bet neužrakintos, butas tuščias. Vėluoju dešimt minučių, paprastai dešimt minučių nieko nereikštų Tiltei, ji sako, kad didžiosios religijos naudojasi dvejopu laiku – profaniniu, kurį rodo laikrodžiai, ir sakraliniu, pagal kurį ir įgyvendinamas jos planas.

Mano supratimu, tai tik nevykęs pasiteisinimas, kad galėtų ateiti kada panorėjusi. Tačiau dabar viskas kitaip. Dabar žinau, kad ji turėtų čia būti.

Man labai neramu. Ieškau jos pėdsakų.

Kol kas galiu įžvelgti. Kai žmonės įsikrausto, visi subtilesni niuansai pradingsta krūvoje įvairiausio šlamšto, kurį mes visi sukišame kažin kur, bent jau taip yra mūsų namuose. Tačiau čia niekas dar kaip reikiant neįsikraustęs. Užtat aš ir pamatau.

Prie lovos atkaltės stovi pora eilių įrėmintų paveikslų, kurie dar nesukabinti, jie nusukti į sieną. Tarp dviejų tolimiausių guli kartono skiautelė. Mažutė. Tačiau įžiūrima, ypač tokiam valymo ir tvarkymo specialistui, kokiu išdrįstu save laikyti.

Atsiklaupiu pakelti to kartono gabalėlio. Pasilenkiu taip žemai, kad žiūriu palei pat grindis.

Žiūrint šiuo kampu gali visai kitaip pamatyti šviesos atspindžius. Todėl matau, kad prie plautuvės virtuvėje šviesa krenta ant nemažo ploto, kur kažkas buvo išlieta. Nusausinta, bet grindys po to neplautos, todėl liko plona plėvelė.

Nueinu iki ten, paseilinu pirštą, perbraukiu per grindis ir paragauju. Skonis švelniai saldžiarūgštis. Sultys.

Atidarau spintelę, ant kurios durelių iš vidaus kabo šiukšlių kibiras. Pačiame viršuje guli išmesta šluostė. Patraukiu ją, apačioje guli sudaužyta vyno taurė aukšta kojele. Pakeliu duženas, ant stiklo dar likę geltono vaisių minkštimo. Metu atgal į kibirą.

Paprasti žmonės kaip mes geria sultis iš paprastų stiklinių. Tiltė geria sultis iš vyno taurės, pasak jos, sultys yra šventas gėrimas, kurį gerti reikia laikantis ritualo.

Tiltė gėrė iš taurės, kuri guli šiukšlinėje. Tačiau Tiltei taurė ant grindų iškrenta itin retai. O jeigu iškrenta, ji neišmestų šukių į šiukšlių kibirą nesupakavusi, taip nedaro nė vienas, gyvenantis šešių asmenų šeimoje, kuri pripildo keturis šiukšlių maišus per dieną, o juos išneša visi pakaitomis ir todėl žino, kad tas, kuris neš kitą maišą ir suims jį už apačios, gali persipjauti arteriją.

Dabar jau tikrai pajuntu, kaip mane surakina siaubas.

Kadangi akimirką man per sunku mąstyti, grįžtu atgal prie lovos pasiimti to kartono gabalėlio. Kad jį paimčiau, turiu patraukti pirmąjį paveikslą, tai nuotrauka, pasiimu kartoną ir pastatau fotografiją atgal.

Tada vėl ją pakeliu, apsuku ir atidžiau įsižiūriu. Joje – berniukas su šortais ir futbolininko bateliais, po, regis, lietingų rungtynių, nes akivaizdu, kad jis ne kartą išsimaudęs purve.

Ant jo marškinėlių parašyta: „Fino Visų žvaigždžių komanda“.

Tas berniukas – tai aš.

Nežinau, kas sukūrė visatą. Tačiau kartais galima pasigesti šiek tiek daugiau paprasčiausio atidumo. Tarsi ir taip neturėčiau apie ką galvoti.

Fotografija daryta brolio Hanso po mano pirmųjų rungtynių Fino Visų žvaigždžių komandoje; jose begėdiškai sėkmingai įmušiau įvartį, tačiau futbole įskaitoma viskas, taip pat ir kiauliška sėkmė.

Yra tik du šios nuotraukos egzemplioriai. Vieną turiu aš. Antrąją esu padovanojęs Konei.

Keliu įrėmintus paveikslus vieną po kito. Yra filmų plakatų. Ifigenijos Brun šokių akademijos baigiamųjų baletų plakatai. Dar rėmelis su vaikų nuotraukomis.

Gerai pažįstu tuos vaikus. Tai Smila, Fila ir Mandrila – trys Konės sesers dukterys.

Prieinu prie lango – vien tam, kad judėčiau ir taip atsikratyčiau nors trupučio nerimo.

Galbūt kai kas šią akimirką dar turėtų jėgų prisiminti didžiųjų mistikų bendrą patarimą ir pažvelgtų į savo vidų ieškodami durų, galbūt jėgų turite ir jūs, aš – ne. Man smarkiai svaigsta galva. Bent jau vienas dalykas šioje neaiškioje situacijoje yra aiškus: šis butas yra Konės.

Įsmeigiu akis priešais save. Vis dėlto nesu visiškai aklas, nes pamatau automobilį, sukantį į požeminę aikštelę.

Tai raudonas senovinis jaguaras.

Žinoma, neįtikėtina, kad tai tas pats, kurį ką tik mačiau Atėnės Paladės kieme.

Ant palangės priešais mane stovi telefonas. Čiumpu ragelį.



Paskambinu į informaciją, pasakau atsiliepusiai moteriškei numerį iš Atėnės Paladės užrašų knygelės ir paprašau adreso.

– Jis tavo, – atsako moteris.

Tada pasitaiso.

– Ne. Atsiprašau. Aukštu žemiau. Šis numeris registruotas penktame aukšte.

Turiu pasiremti į palangę, kad išlaikyčiau pusiausvyrą.

– Ar yra vardas?

– Marija. Marija ir Juozapas Andrikas Fibelbitseliai.

– Tai gal dar ir koks mažasis Jėzusiukas Fibelbitselis yra?

– Neturiu informacijos, – sako ji.

Mudu baigiame pokalbį.

Stoviu vienas tame bute ir žinau, kad kažkas pagrobė Tiltę. Ir kad tai susiję su mūsų apsilankymu „Bellerad Shipping“ kompanijoje. Iš ten jie tikriausiai mus pasekė.

Ši mintis mane paveikia ypatingai, taip iki šiol yra atsitikę tik porą kartų per metus, ir tik futbolo aikštėje. Jaučiu, kad kito mano spyrio niekas nesustabdys, o jei kelią pastotų vienas kitas daugiabutis, tuomet labai apgailestauju, nes iš jų liktų tik plytų krūva ir benamiai nuomininkai.

Atrodo, kad ne aš tampau virveles. Tai mane kažkas valdo iš erdvės virš jūros.

Nelaukiu Hanso. Išeinu pro duris, nusileidžiu aukštu žemiau ir paskambinu į duris.

Duris atidaro Andrikas. Per tą trumpą laiką, praėjusį po

mūsų išsiskyrimo, jis suspėjo išsimaudyti, plaukai dar drėgni. Jis taip pat suspėjo pasiimti vaikus iš darželio, nes jie dabar prikibę jam iš abiejų šonų, šviesiaplaukiai dvyniai, gal kokių trejų metų.

Tačiau jis, žinoma, neturėjo laiko atsigauti po mano spyrio arklio kanopa, matyti iš to, kad jam šiek tiek nepatogu stovėti. Ir iš šiek tiek skausmingos veido išraiškos. Dabar, kai pamato mane, šita išraiška užleidžia vietą kitai, kurią nebūtų visiškai tikslu pavadinti nuostaba, bet tai ir ne šokas, galbūt kažkas per vidurį.

– Norėčiau pasikalbėti su Marija, – sakau.

Pasirodo Atėnė Paladė, savo vyrui už nugaros ir virš galvos, nes, nors ir išlipusi iš savo smailiakulnių ir į šalį padėjusi peruką bei šalmą, ji vis tiek visa galva už jį aukštesnė.

Dvynukai pajunta, kad čia trūksta natūralaus laisvumo.

– Tėte, – paklausia mergaitė, – ar jis pavojingas?

Andrikas papurto galvą. Tačiau balsas jam dar nesugrįžo.

Kreipiuosi tiesiai į Atėnę Paladę – neretai sutaupai laiko peršokdamas tarpinius laiptelius ir eidamas tiesiai pas valdžią.

– Ar būsiu pakviestas vidun?

Ji papurto galvą.

– Puiku, – tariu aš. – Tada grįšiu po dešimties minučių ir pasikviesiu save vidun. Su šešiais kampuotais pareigūnais ir teismo išduotu kratos orderiu.

Jie spokso į mane. Tada pasitraukia į šoną. Aš įeinu.

Butas atrodo kaip vyresnioji viršutiniojo sesutė. Planavimas tas pats, tik daugiau vietos, daugiau terasos, mažiausiai dar du kambariai. Į vieną iš jų Atėnė Paladė mane palydi ir uždaro duris.

Čia savotiškas žiemos sodas. Terasos baldai, stiklinės lubos su vynmedžiais ir mažais žaliais balandėliais ant šakelių, nedidelė granito kriauklė su nuogo angeliuko skulptūra ir vandens srovele, vaizdas virš vandens į Holmeną ir link Langelinės.

– Mes išsinuomojome butą viršuje, – pasakoju. – Aš ką tik grįžau namo, kažkas pagrobė mano seserį Tiltę, yra likę pėdsakų. Esu visiškai tikras. Tu kažką žinai apie tuos, kurių slaptažodžiu pasinaudojau. Norėčiau žinoti, ką.

– Man reikia užsirūkyt, – taria ji.

Jos pirštai nedreba, kai ji išsitraukia cigaretę. Bet tik todėl, kad ji susikaupusi.

– Kasmet daugybė mažylių tampa pasyvaus rūkymo aukomis, – sakau aš.

Ji prisidega cigaretę, lėtai ir apdairiai, išpučia dūmus nusisukusi nuo manęs.

– Tu ištversi, – sako ji. – Nužiūrėjau tave. Tu ištvertum net jeigu tankas tave pervažiuotų. Blogiau baigtųsi jam. Kiek tau metų?

– Dvidešimt vieni, – atsakau.

– Būtų daugiau tiesos. Bet atrodai kaip keturiolikos.

– Mano širdis jauna.

– Ar tiesa, kad įspyrei Andrikui?

– Jis suspaudė man ranką.

Patraukiu marškinėlius ir parodau jai žymes.

– Man lygiai tas pats, – sako ji. – Kartais tiesiog esi priverstas duoti atgal. Esu septynis kartus teista už prievartą prieš vyrus. Dirbdama galiu susivaldyti. Bet prasiveržia vairuojant. Koks nors šluotų rišėjas, signalizuojantis dar neužsidegus geltonai šviesai. Arba įvaro tiesiai man į subinę. Pasiuntu. Negaliu susivaldyti. Iššoku iš mašinos. Atplėšiu dureles. Užvožiu į marmūzę.

Mano tėvas buvo boksininkas. Namie buvo dalijami antausiai. Tiesiog įsigeria į kraują. Bet niekada nemušiau vaikų.

Ji traukia cigaretę. Žmonių santykis su rūkymu įvairus, dauguma rūkydami įjungia autopilotą. Bet ne Atėnė Paladė, ji visu kūnu mėgaujasi kiekvienu dūmu.

– Ar žinai, kas yra „Abakošas"?

– Viešnamis, – atsakau.

– Tačiau ypatingos klasės. Mudu su Andriku laikom dar penkis. Tačiau šitas yra mūsų ypatingasis. Jis sukurtas pagal graikų misterijas. Klientai visada gauna trumpą įvadą į meditaciją ir savianalizę, tai įeina į kainą. Be to, galime priimti bet kokią religiją. Turime kostiumų kolekciją kaip teatro drabužinėje. Vienuoliai, vienuolės, hurijos, angelai, dakinijos, Mergelė Marija, Kanona Bosatsu, vyskupų mitros, lamų galvos apdangalai. Visiems skoniams. Pasisekimas didžiulis. Ir vieta puiki. Prie pat Parlamento. Holmeno bažnyčios. Bankų būstinių, ministerijų, įsikūrusių Slotsholmene, advokatų kontorų senamiestyje. Dienraščių redakcijų. Uždirbame gerai. Ir džiuginame žmones, padarome juos laimingus. Andrikas rūpinasi moterimis. Trečdalis klientų yra moterys.

Ji užgesina cigaretę, lėtai, tame judesyje staiga pastebiu pyktį.

– Blogoji pusė ta, kad kartais pasidarai, rupke, irzlus. Myliu Andriką. Bet trims mėnesiams per metus išsiunčiu jį į vasarnamį prie jūros, Tisvildėje. Kad nereikėtų matyti jokio vyro po darbo valandų. Jis atvažiuoja pasimatyti su vaikais kas antrą savaitgalį.

Ji pagauna mano žvilgsnį, sulaiko jį, atsisagsto marškinius, išlaisvina krūtis iš liemenėlės.

– Žinai, kiek čia operacijų valandų? Aštuoniolika. Trys operacijos, po tris implantus kiekvienoj. Jos atlaikys dešimt metų,

gal penkiolika. Jos velniškai jautrios. Niekas negali priliesti, net Andrikas. Verkiau kiekvieną kartą, kai maitinau dvynius, taip skaudėjo. Ar anksčiau esi buvęs bordelyje?

Papurtau galvą.

Ji atsistoja. Viduje dedasi kažkas, ko negaliu suprasti, mes sukamės aplink kažką, kur netrukus įžengsime, tik nežinau, kas tai.

– Klausykis. Susitarimas toks: gali gauti viską. Gali kišti jį kur tik nori, galima jį nulaižyti, pamasažuoti, gali gauti vonią su eteriniais aliejais arba kirčių per pliką sėdimąją. Tačiau viskas su prezervatyvu. Jokių bučinių. O širdį pasidedame drabužinėje. Nėra jokių jausmų. Aš turiu tokį ritualą: kiekvienąkart, kai puošiuosi, turiu tokią dėžutę. Persirengimo kambaryje. Su dvynukų nuotrauka. Įsivaizduoju, kad išsiimu širdį ir padedu į tą dėžutę. Supranti? Tai veikia. Tačiau tris mėnesius per metus aš nekenčiu vyrų.

– Aš turiu seserį, – pratariu.

– Man moterys nepatinka.

– Jai irgi. Tačiau ji turi keletą įdomių idėjų dėl pykčio. Paremtų išsamiomis dvasinių klasikų studijomis. Ji galėtų tau padėti.

– To negali niekas, pyktis yra pyktis.

Manau, čia ji klysta. Vien nuo minties, ką Tiltė galėtų nuveikti tokioje vietoje kaip „Abakošas“ ir su tokia kaip Atėnė Paladė, gali apsisukti galva. Tačiau aš nieko nesakau. Viskam savas laikas, kaip rašoma Senajame Testamente, o kaip tik dabar ne laikas didelei reklamos kampanijai.

Ji prisitraukia pintą kėdę ir atsisėda prie pat manęs. Dabar mes jau prie tikslo.

– Priimu iki keturių vyrų vienu metu. Vyrai dažnai ateina po kelis. Labai dažnai prieš kokį nors svarbų įvykį. Gali būti keturi aktoriai prieš svarbią premjerą. Politikai prieš derybas.

Verslininkai prieš sutarties pasirašymą. Tas slaptažodis, kurį tu turi. Vakar su juo atėjo keturiese. Trys vyrai ir moteris. Slaptažodis asmeninis, jis priklauso vienam vyrui. Danui. Žinau tik tiek, kad jo vardas Henrikas. Kiti trys užsieniečiai. Bet kalba daniškai. Henrikas yra nuolatinis klientas. Visada ateidavo vienas. Tačiau vakar atsivedė tuos tris.

Ji prisidega naują cigaretę.

– Buvo toks jausmas, kurio nesupratau. Taigi po visko sėdėjau ir tyrinėjau jį. Žinai, kas tai buvo? Nerimas. Jie mane įbaugino. Šitam versle sukuosi penkiolika metų. Tai buvo pirmas kartas. Supranti, kodėl tau pasakoju?

– Tame yra ir pykčio, – atsakau.

– Teisingai.

Vėl nerimas pakelia ją nuo kėdės.

– Man trisdešimt. Turiu daugiausia trejus metus. Yra, žinoma, santaupų ir vasarnamis, šitas butas ir studija netoli Barselonos. Tačiau visam šitam reikalui aš esu visiškai atsidavusi. Taip buvo ir vakar. Tas, kuris vardu Henrikas, paskambino. Norėjo, kad atvažiuočiau pas juos. Atsisakiau. Nesijaučiau saugi. Pasipuošiau. Henrikas visada nori, kad vaidinčiau jo mamą. Barčiau jį, maitinčiau, keisčiau vystyklus. Kiti du norėjo to paties. Norėjo visi trys būti penimi. Ir sėdėti aukštose kėdėse. Ir jie visi buvo skirtingų tikėjimų – to, po galais, dar neteko matyti. Per tas dvi valandas teko persirengti aštuonis kartus. Skaityti balsu ištraukas iš šventų raštų. Kol jie žaidė su maistu. Kas per kiaulidė! Jie norėjo pagalvių mūšio. Plikais užpakaliais ir išsiterlioję vaikiškomis tyrelėmis. O moteriškė norėjo, kad Andrikas būtų jos tėvas ir joti jam ant kelių. Tačiau kai Henrikas užsimanė nusišikti ant grindų, pasakiau stop. Visi turime ribas, ar ne, ar tu būtum leidęs?

– Tikriausiai ne, – atsakau.

– Tada jie pareiškė paskutinį pageidavimą. Jie norėjo, kad aš kiekvienam iš jų atskirai pasakyčiau: „Mamytė tavimi didžiuojasi, mamytė labai didžiuojasi tuo, ką tu dabar veiki." Aš ir klausiu jų, gal paaiškintų kiek smulkiau, visada lengviau vaidinti, kai gali vaidmeniui lyg ir suteikti turinio. Tačiau tada jie visiškai užsiraukia, aš tik turinti paglostyti galvas ir pasakyti, kad mamytė didžiuojasi jais kaip pats popiežius, ir palinkėti jiems sėkmės. Ir tada viskas baigta, jie išeina visiškai užsiraukę, nei labas, nei sudie, ir tada kai ką pajuntu. Jaučiu, kad jų laukia kažkas nemalonaus. Todėl, norėdami sukaupti drąsos jie savotiškai pasinaudojo manimi ir Andriku. Taigi esu skolinga tau pagalbą. Čia pirmas kartas per penkiolika metų, kai pasakoju apie klientą. To niekada nedarau, tai svarbiausia šito verslo taisyklė. Dabar tai padariau. Pirmą kartą. Ar priimsi pagalbą?

– Su dėkingumu.

Ji žiūri į mane klausiamu žvilgsniu.

– Ar galėtume palikti dvynius Andrikui vienai valandėlei? – paklausiu.

Ji pasitempia.

– Jis geras tėvas!

– Yra vienas žmogus, su kuriuo turime pamėgint susitikti, – sakau. – Ir tu jam visa tai papasakotum.



Galėtum norėti diskretiškesnio automobilio nei raudonasis jaguaras, tačiau važiuojame jame, Atėnė Paladė ir aš, iš Muitinės gatvės link Naujosios karaliaus aikštės.

Kelyje Atėnei Paladei nepasitaikė progos iššokti ir kakta nokautuoti kokių nors vyrų vairuotojų, ir už tai jaučiuosi dėkingas. Dabar paprašau jos pastatyti automobilį kuo arčiau raudonojo dviaukščio autobuso, ir ji tai padaro savaip – kaip tik yra laisva vieta, rezervuota neįgaliųjų automobiliams; čia ji ir sustoja, iš pirštinių dėtuvės ištraukia mėlyną ženklą su vežimėliu ir padeda už priekinio stiklo sakydama, kad, laimei, tarp jos nuolatinių klientų daug vyriausiųjų gydytojų.

Pasiskolinu jos mobilųjį ir liepiu jai signalizuoti tik vieną kartą – kai pasakysiu. Tada surenku Alberto Vinglado numerį.

Pajuntu rimtį ir pagarbą. Aš pirmą kartą tuojau užmegsiu ryšį su vienu iš tų žmonių, kurie tikriausiai atsakingi bent už dalį įvykių, dėl kurių per pastarąsias paras Tiltė, Baskeris ir aš pražilome ir pasenome dešimčia metų.

– Taip?

Jeigu jūs, kaip ir aš, turite mamą, įsimylėjusią Šubertą, arba tetą, ar pusseserę, tai galbūt esate girdėję nors kelias Gėtės dainas, atliekamas Fišerio-Dyskau. Jeigu girdėjote jį, tai galėtumėte maždaug įsivaizduoti balsą ragelyje.

Tai balsas, žinantis dalykų, kurių nesirengia atskleisti. Galbūt jo savininkas atėmė gyvastį dvylikai žmonių klanų skerdynėse šviečiant mėnesienai, o gal jis ištuštino vieno iš faraonų kapą, o

gal turi tris meilužes ministres vienu metu ir nė viena niekada nesuuodė apie kitas dvi, o dabar viskas baigta.

Kad ir kas būtų, viena aišku: tai dramblių prižiūrėtojo balsas. Ir per tą nublizgintą tembrą galima išgirsti prunkščiant dramblį.

– Ar tau ką nors sako pavadinimas Fino sala? – klausiu aš.

Iš pradžių jis nuščiūva.

– Tęsk, – prataria.

– Tikiuosi, kad sako, nes yra vargšų apleistų vaikų iš tos salos, kurie daug ko neteko. Ir kurie mano, kad turėtum jiems padėti susigrąžinti bent dalį to, ką jie prarado.

– Kas per velniava, – sako jis.

Duodu Atėnei Paladei ženklą, ji pratisai signalizuoja. Garsas kaip riaumojančio jaguaro. Silpnai, bet aiškiai tą garsą girdžiu ir telefonu.

Aš padedu ragelį.

– Matai aną suoliuką? – klausiu. – Šalia autobuso priekio. Sėskis ten, prisidek cigaretę, atsilošk ir stebėk veiksmą.

Bėgte įveikiu Naująją karaliaus aikštę. Pribėgęs viešbučio „d'Angleterre" įėjimą, tempą sulėtinu. Bet tik tiek, kad nekrisčiau į akis. Praeinu registratūrą ir kyšteliu galvą į restoraną.

Prie pat durų stikliniame bokšte stovi pyragai, kiekviename aukšte po pyragą. Apsidairau, padavėjai nusisukę. Tada griebiu sluoksniuotą tortą.

Gal „sluoksniuotas" ir ne visai tas žodis, nes tortas tik vieno sluoksnio. Užtat jis penkiolikos centimetrų aukščio, plakta grietinėlė su trupinta nuga ir avietėmis, neabejotinai ant nepamirštamo trapaus pagrindo.

Namuose užaugome plakdami grietinėlę šluotele. Jeigu kartais esate kilę iš sugadintos aplinkos, kur grietinėlė plakama ran-

kiniu plaktuvu, o gal visiškai į viską nusispjovus naudojamas elektrinis plakiklis, tai dar galite pasitaisyti ir grįžti į teisingą kelią.

Plakant elektriniu plakikliu oras per greitai patenka į grietinėlę, burbuliukai pasidaro per dideli ir todėl nugriebtas pienas pernelyg sparčiai atsiskiria nuo riebalo. Ranka plakama grietinėlė standėja visiškai kitaip.

Tą jie žino viešbutyje „d'Angleterre". Tortas išlieka standus ir nepaveiktas mano kelionės laiptais aukštyn, nors kopiu per keturias pakopas iškart. Taigi kai pasiekiu jaunavedžių apartamentus ir pasibeldęs įžengiu vidun, tik aš vienas esu pridusęs ir dailiai nurausvintais skruostais, o tortas atrodo taip, tarsi konditeris ką tik jį išlydėjo palaimindamas oro bučiniu.

Torkilis Torlacijus, Anaflabija, Torlacijaus žmona, sekretorė Vera ir Aleksandras Bisteris laiko veltui neleido. Jie nusikirpo antrankius jungiančias grandines, jų galiukai mėtosi ant grindų kartu su įrankiais. Tačiau jiems nepavyko nusikratyti pačių apyrankių. Taigi su jomis jie toliau dorojo savo priešpiečius, kuriuos jau buvo bebaigią.

Prieinu prie stalo ir vožteliu tortu Aleksandrui Bisteriui Finkeblodui į veidą.

– Kada nors, – tariu, – suprasite, kad visa tai jums tik į gera.

Kai filmuose rodo, kaip žmonės svaidosi tortais, gaila, bet turiu pasakyti, kad tie tortai būna pigūs ir prastos kokybės. Su puikios kokybės tortais, kaip šis, viskas atrodo visiškai kitaip. Filmuose aukos pora lengvų judesių nusikrapšto didžiąją dalį torto. Priešais mane Aleksandras Finkeblodas gal tik po dvidešimties sekundžių nuoširdžių pastangų vos teprasikrapšto akis.

Ir priešais išvysta mane. O tada jo dėmesys ir artimiausi ateities planai nukrypsta nuo torto į mane.

Torkilis Torlacijus ir Anaflabija taip pat kyla nuo kėdžių. Tačiau Aleksandro Finkeblodo judesiai visai kito lygio. Jis pašoka ant kojų kaip rutuliukas kiniškame biliarde.

Turiu aiškų, bet minimalų pranašumą. Taigi kai lėkdamas laiptais žemyn visiškai netikėtai sutinku Maksą, neturiu laiko stabtelėti. Tik spėju pamatyti, kad jis mane kurį laiką mąsliai stebi, o paskui išnyksta už horizonto.

Išlekiu iš pastato, Finkeblodas paskui mane. Mačiau jį bėgiojantį Fino saloje, su Baroniene. Tačiau vis tiek esu maloniai nustebintas, jis taip arti, manau, galiu įžiūrėti, jog torto pagrindas turėtų būti iš morengų su graikiniais riešutais.

Kertame gatvę, eismas intensyvus, cypia stabdžiai, signalizuojama pratisai. Esu prie pat raudonojo autobuso, kai išdrįstu dirstelėti atgal. Iki Aleksandro pora metrų, už penkiasdešimties Torkilis Torlacijus ir Anaflabija prasmukę pro eismą didina apsukas.

Pasižiūriu pro priekinį autobuso langą. Larsas vis dar sėdi vairuotojo vietoje. Kartu su Katinka, nes ši atsisėdusi jam ant kelių.

Kai kam atrodys, kad vairuotojui su gide viešumoje turistiniame autobuse tai netinkamas stilius. Kita vertus, ar ne to daugelis turistų ir atvažiuoja pasižiūrėti? Be to, toks jau meilės būdas, kiek prisimenu iš tų laikų, kai meilė dar buvo ir mano gyvenime. Kartais aplinkui įsimylėjėlius ji sukuria tokią erdvę, kurioje jie staiga nebesuvokia, kad pasaulyje, be jų, dar yra ir kitų žmonių.

Šitą erdvę dabar leidžiu sau suardyti. Abiem delnais pabeldžiu į priekinį stiklą, tada neriu žemyn tarp priekinių ratų ir palendu po autobusu.

Nuo dabar nieko nebematau, tik tiek, kiek matyti iš po autobuso. Tačiau ir tai linksmina. Nes matau Finkeblodą sustojant,

ir iš jo veido išraiškos aišku, kad jis pamatė Larsą su Katinka, o šie pamatė jį ir atpažino pro torto likučius. Aleksandras apsisuka aplinkui, tą patį šiek tiek tolėliau padaro ir Torkilis Torlacijus su Anaflabija.

Tai šį tą byloja apie šių trijų žmonių dvasinį lankstumą, kai jie per sekundės dalis sugeba persiorientuoti iš troškimo sučiupti ir sudoroti mane į norą patiems sprukti. Jau įgiję policijos aukų patirties, jie išsiskiria ir bėga kiekvienas skirtinga kryptimi, priversdami persekiotojus išsiskirti. Paskutinis vaizdas, kurį matau, yra jie, bėgantys į skirtingas puses per Naująją karaliaus aikštę, o Larsas su Katinka – visu greičiu jiems iš paskos.

Aš nusilenkiu Atėnei Paladei.

– Kelias laisvas, – ištariu.

Ji žvilgsniu nulydi bėgančiuosius.

– Pažįstu tave tik daugiau nei dvi valandas, – sako ji. – Vis tiek turiu pasakyti, kad toliau taip elgdamasis gali įgyti nemažai priešų.

– Bent jau nesu nėkart teistas už smurtavimą, – atkertu, – priešingai nei kiti.

– Tau juk dar tik dvidešimt vieni, – atsako ji. – Palauk, kol sulauksi mano metų.



Įlipame į autobusą. Už vairuotojo sėdynės yra pertvara su durimis, ir jas atidarius tampa aišku, kad apžvalginės ekskursijos šiuo autobusu pelno neduotų, nes visi langai užtamsinti, sėdynių nėra, jos pakeistos elektronine įranga – ten gal penkiasdešimt televizorių ekranų ir monitorių, o prieš juos ant biuro kėdžių sėdi keturi žmonės su ausinėmis bei mikrofonais, visi įsitraukę į savo darbą, nė vienas neatsisuka mums einant pro šalį.

Patalpos viduryje į viršų kyla siauri sraigtiniai laiptai. Jais užkopiame į labai panašią, tik perpus mažesnę patalpą, atskirtą pertvara su plačiomis durimis, su keturiais intensyviai dirbančiais žmonėmis. Duris atidarau nesibeldęs.

Šioje patalpoje kitaip nei tamsiojoje autobuso dalyje: langai čia nuo grindų iki lubų, taip pat stoge, stiklas tikriausiai poliarizuotas ir tonuotas ypatingu būdu, nes iš išorės nieko nematyti, tačiau čia, viduje, sėdi kaip patogiame akvariume.

Patogiai sėdintis vyras yra Albertas Vingladas, suprantu tai iškart, o Anaflabija pataikė kaip pirštu į akį – tas vyras tikras kardinolas, o gal net popiežius, nes virš kardinolų dar kažkas yra, o vyras kėdėje atsilošęs taip, tarsi būtų visiškai tikras, jog galėtų pakilti aukštyn neatsitrenkdamas galva daugiau į nieką, jei suprantate, ką noriu pasakyti.

Norint pakilti jam reikėtų susidoroti su kita problema: jis nutukęs kaip Fino gyvulių parodos premijinė kiaulė, ir nėra jokio pagrindo manyti, kad šitie papildomi kilogramai jam lengvai užaugo, dėl tiekos reikia padirbėti, ir jis tam aiškiai nusiteikęs,

nes ant stalo priešais jį guli didžiausia kada nors mano matyta priešpiečių dėžutė; stebėdamas mus jis tą dėžutę atidaro, o ten guli tikrai ne mažiau nei dvidešimt sumuštinių, visi jie gausiai apkrauti.

Jis suprato mano žvilgsnį.

– Sveriu šimtą šešiasdešimt, – sako. – Mano tikslas – šimtas aštuoniasdešimt.

– Tikrai jį pasieksite, – atsakau.

– Dalis jų – dėl valgymo nervams nuraminti, – paaiškina jis. – Po to, kai susipažinau su jūsų šeimynėle.

Didesnis storžievis pasakytų, kad šiuo atveju pažintis turėtų siekti kelias kartas, tačiau aš juk užaugęs pastoriaus šeimoje.

Priešais jį padedu USB atmintinę su įrašais iš konferencijos salės ir ant bloknoto užrašau juodojo krovininio furgono valstybinį numerį.

– Mano vyresnioji sesuo Tiltė pagrobta, – pasakoju. – Prieš valandą, automobiliu su šiuo numeriu. Tai viena. Kita – keturi asmenys, trys vyrai ir moteris, ruošiasi susprogdinti Didžiojo sinodo parodos vertybes. Rakte yra vaizdo ir garso įrašas, kur jie matomi pusantros minutės prieblandoje.

Jis tikriausiai nuspaudė kokį nors skambutį, nes įeina moteris, trisdešimčia metų už jį jaunesnė, tačiau turinti valios jėgos pakeisti jį popiežiaus soste. Ji paima mano užrašus bei USB atmintinę ir išeina.

Mudu su Atėne Palade užsiimame vietas. Albertas Vingladas mus stebi. Galbūt jis gėrisi vaizdu, o gal mąsto, manau, pastarasis variantas.

– Jei leistumėt, kalbėsiu tiesiai, – sakau aš. – Senstančiam valdininkui, einančiam aukštas pareigas. Mes anksčiau nebuvome susitikę. Tačiau man atrodo, kad per pastarąsias septy-

niasdešimt dvi valandas esate atsakingas už tai, kad mano tėvai ir mano vyriausias brolis yra ieškomi, o mano sesuo ir aš buvome paimti policijos ir uždaryti narkomanų klinikoje. Taip pat už tai, kad buvo uždegta žalia šviesa mūsų prievartiniam išvežimui, kad mūsų vaikystės namai išdraskyti, ir už tai, kad ant mūsų užsiundyta vyskupė, smegenų tyrinėtojas ir Švietimo ministerijos atstovas. Dar už tai, kad buvo duotas nurodymas užmigdyti Baskerį, mūsų šunį.

Jis barzdotas. Išmintinga, antraip jo veidas būtų be kontūro, kaip pilnatis. Dabar jis glosto savo barzdą. Jaučiu jo protą, tarsi čia pat, už kaktikaulio dūgztų avilys.

Įpėdinė sugrįžo.

– Automobilis pavogtas šįryt, – praneša ji. – Iš pavėsinės Glostrupe, savininkas išvykęs, susisiekėme su juo mobiliuoju, automobilio nebūtų pasigesta visą kitą savaitę. Peržiūrėjome laikmeną. Viskam peržiūrėti reikia laiko. Tačiau keturių nuklydėlių identifikacija teigiama.

Alberto Vinglado akys nukrypsta į Atėnę Paladę.

– Turiu viešnamį, – taria ji. – Vakar vakare aptarnavau tuos tris vyrus ir moterį. Turime vieno iš jų kreditinės kortelės numerį, jis danas, vardu Henrikas.

Dirsčiodama į savo mobilųjį ji rašo ant stalo gulinčiame bloknote. Ji tikriausiai paskambino ir paprašė atsiųsti kortelės numerį, kol serviravau tortą Aleksandrui Finkeblodui.

Albertas Vingladas grįžta prie manęs.

– Gal papasakotum apie savo ir jūsų pastarąsias dvidešimt valandų? Nuo tada, kai dingote iš mūsų akiračio.

Pateikiu jam sutrumpintą versiją. Apie laikraščių antraštes, pabėgimą iš „Didžiojo kalno“, kelionę į Finoholmą, plaukimą „Baltąja dama“ ir pirmąją dienos pusę Kopenhagoje. Pasakoda-

mas jaučiu, kaip Atėnė Paladė krūpteli. Galimas dalykas, kad ji pradeda suvokti, jog yra ir sudėtingesnių likimų, nei kęsti eismo dalyvių patyčias. Tačiau iš Alberto Vinglado nepajusi nieko, išskyrus didžiulį pasitenkinimą sumuštiniu. Kai baigiu savo pasakojimą, visi dvidešimt storulių sumuštinių jau yra nukeliavę ten, iš kur niekas niekada negrįžta.

– Tau keturiolika, – sako jis. – Techniškai vertinant, tu vaikas.

– Bet mano siela sena. Ir aš žvelgiau giliai.

Tokią pastabą labai atsargiai mestelėčiau Fino sporto klubo persirengimo kambaryje. Tačiau noriu, kad priešais sėdintis vyras rimtai į mane žiūrėtų.

Jis spokso į mane. Jo akys tarsi pučiasi. Tada nusikvatoja.

Jis pakiša storą kaip pudingas ranką po stalu, ištraukia kažką panašaus į piratų lobių skrynią. Iš šios jis traukia tikruosius priešpiečius, anie dvidešimt tebuvo užkandis. Jis pajunta mano žvilgsnį.

– Mano vaikystė buvo sunki, – prataria.

– Pamatytumėt maniškę, – atsakau.

Jis pakelia riekę, apteptą tikriausiai grynu majonezu, iš kurio koketiškai kyšo keletas krevečių, pasideda ją ant liežuvio, užsičiaupia, riekė dingo. Iš segtuvo, gulinčio ant stalo, jis ištraukia popieriaus lapą su keturiomis ant jo suklijuotomis nespalvotomis fotografijomis, kuriose – trys vyrai ir moteris. Jas pamačiusi Atėnė Paladė krūpteli. Vienas iš vyrų tokiais šviesiais plaukais, tarytum išbalintais vandenilio peroksidu. Spėju, kad tai turėtų būti Juodasis Henrikas, pikčiausias žiurkių ir skolininkų priešas. Sunku apie tą veidą pasakyti ką nors daugiau nei tai, kad vyras savimi pasitiki ir noriai tai demonstruoja.

– Jums pažįstamas žodis „fundamentalizmas“, – kalba Albertas Vingladas. – Ne religijos tai išgalvojo, dauguma žmonių fundamentalistai, pasaulis yra plėšikų irštva.

Už jo stovi nedidelė alaus statinaitė, džiaugsmingai ir su pasididžiavimu atpažįstu Fino alaus daryklos „Ypatingąjį“, kuris pamažu užkariauja rinkos dalį visoje šalyje. Jis prisileidžia puslitrį ir iškart ištuština.

– Į sveikatą, – taria.

Manau, jei norėtumėte surasti Alberto Vinglado silpną vietą, tereikėtų iš jo atimti vieną priešpiečių pakuočių arba alų, ir dar nespėję apsidairyti priešais save jau turėtumėte patį pavojingiausią fundamentalistą.

– Dėl globalizacijos didėja spaudimas didžiosioms pasaulio religijoms. Jos atsako tapdamos fundamentalistinės, ir tai, po galais, būdinga visoms: visur knibžda fundamentalistų krikščionių, hinduistų, budistų, islamistų ir dar kipšas žino ko, ir yra tik viena užtvara, sauganti mus nuo didžiojo tvano – tai policija ir kariuomenė.

Čia vos ištveriu nepaklausęs, ar nereikėtų paminėti ir „Asatoro“ draugijos, kuri Fino saloje pastaruoju metu parodė stiprias fundamentalizmo tendencijas: narių minia sumažėjo nuo septynių iki penkių, ir, pasak gandų, Einaras Tampeskelveris Fakyras svarstė, ar nepaaukoti savo sūnaus Knudo, Tiltės klasės draugo, Odinui, kad sulauktų palaikymo konkurencinėje kovoje su tradicine bažnyčia, Gite Chrizantema, Sindbadu Al-Blablabu ir lama Svenu Helje; tą ketinimą aš širdingai palaikau, nes Knudas yra nepataisomas nusikaltėlis, piktavališkumu nusileidžiantis tik Kajui Molesteriui. Tačiau ir vėl mano tinkamos progos pojūtis pašnabžda, kad tam dabar ne laikas.

– Terorizmo šaknys yra fundamentalizmas, – dėsto Albertas Vingladas. – Daugelis žmonių viduje nešiojasi po teroristą. Tik laiko klausimas, kada jis išnirs į paviršių, dėl to žmones reikia laikyti įtempus vadžias; devyniasdešimt penkiems

procentams Žemės gyventojų reikia, kad kas nors pasakytų, kaip jiems elgtis. Todėl teroristai ir dirba organizacijomis, iš tūkstančio vargiai atsirastų vienas, kuris dirbtų individualiai.

Jis išsirenka porciją, tikriausiai maistas ant riekės duonos, tačiau jos nesimato. Matyti tik gabalas stambiai malto kepenų pašteto, ir tas gabalas didelis kaip forma duonai kepti, ant jo suklota nemaža dalis šiųmečio pievagrybių derliaus ir viskas elegantiškai užbaigta traškia pusės kiaulės šonine.

– Tie, kurie dirba po vieną, yra sudėtingieji atvejai. Mes vadiname juos nuklydėliais. Nes jie juda neturėdami atspirties taškų. Jie – mano arkliukas. Ir aš, po galais, galvas jiems nuo pečių nuimsiu!

Jis barbena pirštais į lapą priešais save.

– Šitie keturi yra nuklydėliai. Apie kiekvieną atskirai žinojome daugiau nei dešimt metų. Tačiau dar niekada neteko matyti ir istorijoje to dar niekada nebuvo: veikiausiai jie susijungė. Ir kaip, po šimts velnių, jie išbūna viename kambaryje nenužudydami vienas kito, apie tai mes mąstėme tiek daug, kad beveik netekome apetito, po galais.

Pajuntu norą paguosti jį, kad, mano manymu, jo apetitui yra vilties ir jo laukia šviesi ateitis, bet nenoriu trukdyti, jis doroja kilnųjį pašteto įpėdinį, gabalą jautienos kepsnio, kuriam nuo lėkštės iki burnos pakelti praverstų atskiras keltuvas.

– Pasaulis purvinas, – taria jis. – Ir žmonės laikosi kartu tik todėl, kad reikia. Mes manome, kad šituos keturis chuliganus suvedė kažkas, kas, jų manymu, kelia didesnį pavojų negu jie patys vienas kitam. Juos subūrė Didysis sinodas.

Jis panoro atsistoti ir prieiti prie lango. Net ir tie pora metrų jam prilygsta maratonui.

– Visos didžiosios religijos dviveidės, ir jei manęs paklaustų, tai jie abu, po galais, vienas už kitą labiau sutrikę: išorinis, vadinamasis egzoterinis, tai tas, kurio laikosi dauguma tikinčiųjų. O kitas, vidinis, ezoterinis, skirtas mažumai. Išorinis veidas yra tas, kurį propaguoja mūsų ir katalikų bažnyčios, mečetės, šventyklos ir gompos visame pasaulyje. Būtent išoriniai veiksmai ir ritualai ramina tikinčiuosius, užtikrina juos, kad dabar sunku, tačiau gyvenimas po mirties bus šviesesnis. Antrasis veidas, ezoterinis, skirtas puspročiams.

Nuo lango jis meta žvilgsnį į likusius dešimt sumuštinių, kurie guli ant lėkštės ir vilioja.

– Tai skirta tiems, kuriems negana tik paragauti. Kurie nenori laukti, kol numirs, o nori atskleisti didžiąsias paslaptis dabar.

– Jūs toks ir esate!

Man išsprūsta, net nežinau kodėl. Tačiau staiga esu visiškai tikras, kad Albertas Vingladas yra dramblių prižiūrėtojas.

Jis krūpteli. Aš paliečiau nervą.

– Ką čia paistai, berniuk? Tau visai galvoje negerai. Visiškai ne. Viskas baigta. Aš tapau protingesnis. Religija yra smegenų veiklos sutrikimas.

Jis pasirengęs tęsti. Bet aš buvau beperimąs kamuolį iš jo.

– Didysis sinodas susijęs su didžiųjų religijų vidiniu veidu. Tai pirmas istorijoje bandymas tokiu mastu pradėti pokalbį tarp tų tikrųjų bepročių, mistikų, apie galimybę, kad yra kažkas bendra visoms didžiosioms religijoms. Beprotiška jiems kilusi idėja yra patyrinėti, ar gali skirtingi religiniai išgyvenimai remtis tais pačiais principais. Ir jie įtraukė smegenis tyrinėjančius mokslininkus ir psichologus. Tie nuklydėliai baiminasi galimybės, kad skirtingų religijų atstovai išsiaiškins, jog tos religijos yra

artimesnės viena kitai nei manyta. Ir jeigu taip nutiks, bus panaikintas fundamentalizmo pagrindas. Juk negali jausti grėsmės žmogaus, kuris iš esmės yra nušokęs nuo proto lygiai taip pat, kaip tu pats. Štai todėl jie susijungė.

Jam reikia atsikvėpti. Jis grįžo namo, prie savo priešpiečių, juos užbaigia, lėkštės neišlaižo, bet man kyla įtarimas, kad nepadaro to tik todėl, kad mes sėdime priešais. Iš podėlio po rašomuoju stalu jis išsitraukia šokoladinį tortą.

Tortas tokio dydžio, kad pakaktų nudžiuginti visą bendruomenės tarybą, Albertas Vingladas išmatuoja jį žvilgsniu ir įvertina, kad užteks mums visiems trims. Atpjauna du plonyčius gabalėlius Atėnei Paladei ir man.

– Tu sportininkas, – taria jis, – tavo dosjė taip parašyta. Spėju, kad savo svoriu rūpiniesi.

– O kaip aš? – paklausia Atėnė Paladė.

Matau, kad Albertas Vingladas jaučia spaudimą. Dabar jau visiškai aišku, kad greičiausias būdas jį įsiutinti būtų stverti tortą.

– Tau reikia išlikti lieknai ir patraukliai, – atsako, – tavajam versle. O čia – kalorijų bomba.

Jis nugramzdina tortą. Nuskalauja puslitriu kavos iš šildomojo puodelio. Servetėle delikačiai nuo barzdos nusišluosto trupinius.

– O mano tėvai? – paklausiu.

Tada jis pasako kai ką, kas mane beveik išmuša iš vėžių.

– Na taip. Jie tikri didvyriai. Jie paskambino ir pranešė, kad rado sprogstamąjį užtaisą. Padėtą požeminiame seife, į kurį gaisro, vandalizmo ar vagystės atveju nuleidžiamos brangenybės. Nuvažiavome tenai su išminuotojų būriu. Viską pašalinome. Susitikau su jūsų tėvais. Jūsų mama atliko nuostabų darbą įrengdama apsaugą. Mieli žmonės. Sumanūs. Mandagūs. Ger-

biantys įstatymus. Kaip, po šimts, jie susilaukė tokių vaikų kaip jūs? Tačiau smegenims daug ko nutinka nėštumo metu. Taip ir jūsų direktorius rašė ataskaitoje. Ar ne apie vandenį smegenyse?

Bandau atsargiai pasitikrinti, ar dar galiu išsižioti ir užsičiaupti. Pavyksta.

– Tai jie nėra ieškomi? – pasiteirauju.

– Kas? Tavo tėvai? O kuriems galams jų ieškoti? Jiems medalį duos. Jie susižers šimtus milijonų. Už tai, kad išgelbėjo tas vertybes. Bus tada pinigų nusamdyti jums priežiūrą. Gal „Hells Angels" baikerius. Už tai ir išgerkim!

Ir jis pradangina dar pusę litro malonumo.

– Kodėl reikėjo mus pašalinti? – klausiu. – Ir Hansą areštuoti?

– To prašė jūsų tėvai. Kad žinotų, jog jūs esate saugūs.

Fino sporto klubo pagrindinėje rinktinėje pastoriaus Pėteris garsėja rytietišku paslaptingumu. Taigi iš mano lygaus veido neįskaitytum nieko. Tačiau viduje verdu, tuoj sprogsiu. Kadangi mama su tėčiu sutiko, kad mus sukaustytų mėlynomis apyrankėmis ir uždarytų į narvą ne dėl mūsų pačių saugumo – mums grėsmės nekėlė niekas kitas, tik jie patys. Tėvai bijojo, kad mes jų nesusektume.

– O kaip mano sesuo? – pasiteirauju.

Jo veidas surimtėja.

– Gatvėse keturi tūkstančiai pareigūnų. Civiliniais drabužiais vilkintis pastiprinimas iš Švedijos, Norvegijos, Vokietijos ir JAV. Beveik septyni tūkstančiai asmenų. Turime stebėjimo sraigtasparnius, pakrančių apsaugą. Mus remia civilinė sauga ir gaisrininkai. Kol kalbėjomės, jie visi gavo tavo sesers nuotrauką ir pranešimą pradėti paiešką. Po galais, mes ją tikrai surasime.



Sėdime jaguare su vaizdu į aikštę ir Niuhauną, paskambinome Hansui su Ašante, pasirodo, jie nebuvo nuėję toliau negu įsimylėjėlių suoliukas prie kanalo, o dabar susitinkame su jais čia. Papasakojame jiems viską, Atėnė Paladė užveda variklį, ir pastebiu, kad ji vairuoja kiek kitaip nei važiuodama čionai, tarsi išsiblaškiusi, tačiau galbūt tai suprantama, kai pagalvoji, kaip greitai ji pateko į mūsų šeimos artimiausiųjų ratą.

Man taip liūdna, beveik apėmusi neviltis. Išsamiai su Tilte studijuodami religijas, nuolat susidurdavome su visų didžiųjų mokytojų rekomendacijomis, kad nusišypsojusią laimę patirti kančią reikia suvokti kaip didžiulę galimybę, ir nusiteikti taip: dabar turėčiau iš tiesų visas pasinerti į kančią, kad nė lašas jos nebūtų išlietas veltui.

Pasakyti lengviau nei padaryti, o kai pavyksta, negali tuo pat metu kontroliuoti visų kitų dalykų, pavyzdžiui, savo galūnių, štai dabar mano ranka pati išlenda iš kišenės su gabalėliu kartono. Čia tas, kurį radau tarp paveikslų Konės butuke prieš įvykiams įsibėgėjant, taigi dar neturėjau progos atidžiau jo apžiūrėti. Tą darau dabar. Tai vizitinė kortelė su įspaustu kryžiumi. Greta kryžiaus parašyta: „Catholic University of Denmark“. Adresas Plačiojoje gatvėje. Apačioje įrašytas senas geras daniškas vardas Jakobas Akinas Bordurijus Madsenas.

Man kažkas darosi, tai sunku paaiškinti ir neįmanoma už tai atsiprašyti. Mano smegenis perskrodžia pamišimo žaibas. O žaibą kaip griaustinis seka mintis: ką daugiau gali reikšti kortelė, gulinti Konės bute, jei ne tai, kad Jakobas Bordurijus,

puma iš Ifigenijos Brun šokių akademijos, pagrobė iš manęs Konę.

Žinau, ką pasakysite: ar tik nesu dabar įpusėjęs dvasinio susitikimo su sielvartu dėl Tiltės dingimo, tai kodėl dabar pradedu fantazuoti apie Jakobą su Kone; jūs visiškai teisūs, nieko kita nepridursi, tik tiek, kad tarp visų pasaulio religijose sutinkamų demonų pavyduliavimas yra ir bus vienas iš grupės lyderių.

Kitą akimirką atsipalaiduoju. Nes tai tikriausiai Tiltė paliko tą vizitinę. Konei keturiolika, o Jakobui septyniolika, istorijoje nėra jokių pavyzdžių, kad Konei būtų rūpėję vyresni vyrai. Taigi nugali mano sveikas protas, o kartu kyla klausimas, kodėl Tiltė paliko šią vizitinę kortelę. Nes, kaip minėjau, Tiltė ne iš tų, kurie mėto daiktus. Labiausiai tikėtina, kad ji kortelę numetė kaip pėdsaką.

Pasukame į dešinę palei sodus, gale matyti jūra. Baskeris inkščia, jam labai neramu dėl Tiltės, aš apverčiu kortelę, kitoje pusėje tušinuku Tiltė užrašiusi skaičių trylika.

Trylika yra Tiltės mėgstamiausias skaičius. Ji sako, kad jis geresnis nei jo reputacija, ji pati gimusi tryliktą dieną ir labai džiaugiasi tuo, kad pastoriaus namų adresas yra Bažnyčios gatvė trylika, o grafas Rikartas, domėjęsis numeroligija, yra pateikęs išsamų paaiškinimą, kurio nebeprisimenu, tačiau šis skaičius, pasirodo, labai tinkamas Tiltei.

Vis dėlto ne iškart suprantu, kodėl ji turėjo užsirašyti šitą skaičių ant Jakobo vizitinės kortelės.

Užtat suprantu, kad turime susirasti Jakobą, nes iš kortelės aišku, kad reikalas, kurį Tiltė kalbėjo turinti atlikti, buvo susitikimas su juo.

– Mums reikia apsisukti, – ištariu. – Į Plačiąją gatvę.

Tą akimirką labai greitai vienas po kito įvyksta keli dalykai.

Pradžioje Atėnė Paladė sukteli vairą, užlekia su jaguaru tiesiog ant šaligatvio ir nuspaudžia stabdį, mes sustojame lydimi ratų cypimo ir svylančios gumos dūmo.

– Dabar supratau, – sako ji.

Nesuspėjame sužinoti, ką ji suprato, nes pajuntame smūgius į jaguaro stogą, ir tai ne koks nors mandagus beldimas, o ketinimas automobilį sukapoti.

Pro atvirą Atėnės Paladės langą galvą kyšteli vyriškis.

Jis sėdi ant naujutėlaičio „Raleigh" ir vilki kostiumą, baltus marškinius ir kaklaraištį, kelnių klešnė susegta spaustuku, ir avi jis iki blizgesio nuvalytais batais. Ant dviračio bagažinės – odinė rankinė su nešiojamuoju kompiuteriu, o rankoje – šlaunies storumo ilgakočių raudonų rožių puokštė celofane. Vyriškis suriaumoja tiesiai Atėnei Paladei į veidą:

– Nagi, žuvie, patrauk iš čia subinę, gal teises loterijoj laimėjai, ar esi girdėjusi gandų apie kelių eismo taisykles?

Nepažįstu vyriškio asmeniškai. Vis dėlto galėčiau pasiūlyti dešimt už vieną, kad jis yra advokato padėjėjas, šiandien jau baigė darbą ir keliauja į nuosavą butą prašmatniajame Šarlotenlunde, kur jo laukia sužadėtinė, jie netrukus kartu apsigyvens, susituoks, susilauks dviejų, gal trijų, vaikų, turės šunį ir gyvens ilgai ir laimingai iki amžiaus galo.

Žinoma, šį projektą nuoširdžiai remiu. Nors pats ketini likti vienas amžinai, vis tiek gali pasidžiaugti kitų laime.

Dėl to būčiau labai norėjęs šį tą papasakoti padėjėjui apie tai, kaip truputėlį apraminti savo pyktį, o tą rekomenduoja visos didžiosios pasaulio religijos ir duoda patarimų, kaip tai padaryti. Tačiau tam laiko nėra, jis jau užriaumojo ant Atėnės Paladės.

O ji tikrai ne ta, ant kurios reikėtų riaumoti. Jos akys apsiblausė. Kitą akimirką ji jau nutvėrusi padėjėją už abito ir įsitraukusi per langą.

Tada akimirką delsia. Ją pristabdo, be abejonės, trumpa dvejonė, kurią iš dviejų galimybių pasirinkti – nusukti tam vyrui sprandą ar paprasčiausiai nutraukti jam galvą.

Ši pauzė – mūsų šansas. Hansas, Ašantė ir aš kartu sugriebiame Atėnę Paladę kaip tik tą akimirką, kai iš patenkinto žvilgsnio matyti, kad ji jau pasirinko.

Akimirką netikiu, kad mums pavyks ją nulaikyti. Tada Hansas įtempia raumenis, o kai Hansas įtempia raumenis, sustoja bet koks natūralus judėjimas. Iš lėto jos akys atsigauna. Ji pasižiūri į advokato padėjėją, iškelia jį per langą ir užsodina ant dviračio.

– Nepyk, miškine kiaule, – ištaria ji.

Jis pradeda minti ir greitėja tolyn nuo mūsų neatsigręždamas. Jis, atrodo, sveikas. Bet pasakysiu, kaip sako daugelis didžiųjų apšviestųjų: advokato padėjėjas, kuris žvelgė mirčiai į akis, jau yra nebe tas advokato padėjėjas.

Atėnė Paladė sugrįžta maždaug į tą pačią tikrovę, kurioje esame mes. Ir dabar atsisuka į mus:

– Laivų sirenos, – ištaria.



Mes klausomės. Tolumoje girdėti sirena. Tačiau tai nėra taip ypatinga, kad sukeltų norą šią žinią paskelbti viešai. Šmėsteli mintis, kad Atėnė Paladė juk buvo sustabdyta besirengianti atimti gyvastį tam vyrui ant dviračio, tad galbūt tokiai jautriai kaip jos nervų sistemai buvo per sunku užgniaužti savo spontaniškus jausmus.

– Jis juk skambino man. Henrikas. Vakar. Norėjo, kad atvažiuočiau pas juos. Aš atsisakiau. Beveik niekada to nedarau. Tai per daug pavojinga. Man patinka, kai Andrikas yra netoliese. Tada jie užsirašė kitai dienai. Tačiau fone girdėjau tą patį garsą. Ir pati juk gyvenu prie vandens. Tai buvo laivo sirenos.

– Ar buvo koks adresas? – klausiu aš.

Ji lėtai linkteli.

– Tai ir buvo keista. Paprastai apie klientus žinome kuo mažiau. Tačiau jis pasakė adresą. Kad mane įkalbėtų. Kad parodytų, kaip arti. Jis buvo Frihaune, Laisvajame uoste. Adresas buvo „Sandėlis“ ir kažkoks numeris.

Mes laukiame, ji galvoja.

– Negaliu prisiminti, – ištaria nelaiminga.

Tuo metu prie atviro lango prisiartina dar vienas žmogus. Aš suimu Atėnę Paladę už rankos. Tačiau žmogus kreipiasi kitaip.

– Atleiskite, – sako jis. – Aš kaip tik ėjau pas jus. Į Muitinės gatvę.

Ant šaligatvio stovi plakatas iš Ifigenijos Brun šokių akademijos katalogo, mano buvęs bičiulis iš pagrindinės komandos Jakobas Akinas Bordurijus Madsenas su rožiniu, dvasininko apykakle ir dykumų šeicho žvilgsniu.

Trukteliu Jakobą ant sėdynės šalia savęs. Neperlenkčiau sakydamas, kad jaguaras tuoj sprogs nuo keleivių. Reikėtų pagalvoti, kad vien mano didžiajam broliui šiaip jau reikėtų atskiro automobilio. Tačiau dabar netinkamas metas skųstis susitikimo aplinkybėmis.

– Noriu pasikalbėti su Tilte, – sako Jakobas.

– Per vėlu, – tariu, – ją pagrobė.

Jis nuvysta mūsų akyse, ir man tai reiškia du dalykus: kad jis žino kažką apie tai, ką Tiltė ir mes veikiame. Ir nors jis turi vizitinę kortelę ir pašaukimą, nors jo rožinis nebuvo sustojęs nuo tada, kai išvažiavo iš Fino salos, jo širdis nuo Tiltės dar neišgijo.

Atkišu jam vizitinę kortelę.

– Ji numetė šitą, kai jie ją išsitempė, – paaiškinu. – Ji tikriausiai su tavimi kalbėjosi.

Jo žvilgsnis bėgioja.

– Policija, – ištaria jis.

– Jiems pranešta. Jos ieško. Automobilis, kuriuo ji buvo pagrobta, ieškomas. Dabar laukiame tik to, ką žinai tu.

Jame kovoja didelės jėgos. Nėra visiškai tiksliai žinoma kokios. Tačiau viena iš jų – meilė. Ji ir nugali.

– Ji buvo pas mus prieš pusantros valandos.

– Kas tie mes?

– Katalikiškas universitetas. Ji mane ten susirado. Papasakojo viską. Labai trumpai, bet viską. Apie jūsų tėtį ir mamą. Apie suplanuotą pasikėsinimą. Aš ją nuvedžiau pas vieną karininką.

– Karininką?

– Vieną iš Vatikano karininkų. Jis čia dėl konferencijos. Vatikanas turi savo žvalgybą. Dešimt kartų didesnę nei Danijos.

Jis tai pasako su tam tikru pasididžiavimu, tarsi dėl Fino sporto klubo paliktų „AC Milan“.

– Jis apie tai žinojo. Jis taip pat žinojo, kad danų policija pašalino sprogmenį. Tačiau jis nežinojo nieko apie jūsų tėvus.

Pajuntu nusivylimą. Čia nieko nauja. Vis tiek tikėtasi, kad Jakobas Akinas geba šį tą daugiau nei elegantiškas anglų valsas.

– Kodėl Tiltė paliko tavo kortelę? – klausiu aš. – Ką ji norėjo tuo pasakyti?

Jis purto galvą, minčių ten nėra.

– Apie ką kalbėjotės? – paklausiu.

– Karininkas papasakojo, kaip, jo manymu, tie keturi nuklydėliai buvo finansuojami.

Dabar pajuntu. Kaip futbole. Vartininkas spiria, situacija neaiški, tačiau staiga dumblas nusėda ant dugno ir vanduo skaidrėja.

– Nenusimanau apie politiką, – sako Jakobas, – kalbėjo kažką apie ginklus. Yra kažkoks sindikatas. Stambių ginklų tiekėjų. Oficialiai jie parduoda ginklus tik organizuotoms, nacionalinėms kariuomenėms, sankcionuotoms Jungtinių Tautų. Iš tikrųjų pardavinėja bet kam. Jie vykdo kažkokią lobistinę veiklą. Vatikanas ir danų policija mano, kad tai jie šitai apmokėjo. Aš negaliu tuo patikėti. Tai būtų didžiai nuodėminga. Nepadoru, nemanote?

Uždedu ranką jam ant peties.

– Žemiau bet kokios kritikos, – sakau. – Jakobai, ar buvo vardų?

Jis mėgina mąstyti. Akivaizdu, kad jam būtų labiau patikę, jei būčiau paprašęs sušokti fokstrotą.

– Laivų magnatas. Buvo kažkas apie laivų magnatą.

Parodau skaičių trylika ant vizitinės kortelės.

– O šitas, Jakobai? Susijęs su anuo laivų magnatu? Adresas? Telefono numeris?

Jis nelaimingas.

– Aš buvau išsiblaškęs. Ji sėdėjo ten. Tiltė. Saulės šviesa krito iš sodo. Per medžių lapiją. Ji buvo panaši į Švenčiausiąją Mergelę. Staiga pajutau lyg ir naują pašaukimą. Tarsi balsas man kalbėtų. Ir sakytų: ji – tavo ateitis!

– Jakobai, – tariu. – Pamėgink atsukti laiką atgal. Didieji mistikai, taip pat ir katalikų, sako, kad visada yra nors dalelė tavęs, kuri nemiega. Net ir vidury rožinio apsvaigimo. Ta dalis, Jakobai, kuri tavyje nemiegojo, – ką ji girdėjo? Koks buvo Tiltės kaip Mergelės Marijos garso takelis?

Jo žvilgsnis nutolsta, tada praskaidrėja.

– Ji klausinėjo apie laivų magnatą. Apie jo pavardę. Karininkas nenorėjo pasakyti. Ji spaudė. Žinote, kokia Tiltė gali būti.

– Ji tikriausiai pasiekė savo, – sakau. – Vienas vienintelis Vatikano karininkas prieš Tiltę lauke tikrai ne karys.

Jis purto galvą.

– Jakobai, – sakau, – prisimink smulkmenas. Kaip mums repetuojant dvikovą. Karininkas sako ne, Tiltė spaudžia, jis vėl sako ne, kas tada?

– Tiltei prireikė į tualetą. Ji grįžo. Durys buvo užsitrenkusios. Mes nuėjome kartu su ja. Keistas sutapimas. Abiejų tualetų durys buvo užtrenktos. Tačiau viduje nieko nebuvo. Mes duris atidarėme.

– Judu su karininku atidarėte duris, – patikslinu. – Kur tuo metu buvo Tiltė?

Jis purto galvą.

– Ar išeidami palikote įjungtą kompiuterį? – paklausiu.

Jis spokso į mane. Jis užaugo saugioje danų šeimoje, kur vienintelis dalykas, primenantis apie didelį grėsmingą išorinį pasaulį, yra jo paties vardas. Jis negali patikėti tuo, koks įtarimas jam dabar kyla.

– Tačiau Tiltė niekada negalėtų, – ištaria jis, – Tiltė niekada...

Aš nieko nesakau. Jeigu Jakobas Bordurijus žinotų, kaip toli Tiltė yra pasiryžusi eiti dėl rimto reikalo, galimas daiktas, jis pasiskubintų sulaukti dar vieno pašaukimo, kuris parodytų kelią atgalios į Katalikišką universitetą ir ilgą ramų gyvenimą laikantis celibato.

Atėnė Paladė sėdėjo tyli. Galbūt ji bandė nuslopinti apmaudą dėl to, kad neperkando tam advokato padėjėjui kaklo arterijos. Dabar ji atsisukusi pasilenkia prie manęs ir paima vizitinę kortelę.

– Tai buvo tryliktas numeris, – taria ji. – „Sandėlis Nr. 13“! Tai pavojingas skaičius. Tai buvo viena iš priežasčių, kodėl atsisakiau. Nors jie ir siūlė užmokėti dvigubai.

Nežinau, ar atkreipėte dėmesį į tai, kad visos religijos gana vieningai sutaria dėl to, kaip atrodo rojus. Jeigu jūs, panašiai kaip mudu su Tilte, vartote iliustruotą Bibliją ir tyrinėjate mozaikas bei paveikslus ir Jehovos liudytojų lankstinukus, tai žinote, kad, remiantis šiais patikimais šaltiniais, rojus labai panašus į Fino augalų centrą. Yra ten ir didelė veja su čiurlenančiu augalais apsodintu upeliuku bei medžiais tolumoje ir laimingais žmonėmis, kurių gyvenimui prasmę suteikia galimybė praleisti sekmadienį gilinantis į eksponuojamus daugiamečius augalus ir sodo nykštukus.

Visiškai neketindamas būti nors truputėlį nepagarbus norėčiau pasakyti, kad mums su Tilte tai atrodo klaidinga. Man asmeniškai atrodo, kad jeigu rojus iš tiesų yra, tai jis greičiau panašus į Kopenhagos Frihauną, per kurį dabar važiuojame. Čia – Fino pajūrio „Kvankos" lygio restoranai ir parduotuvės, iš kurių sklinda tokia trauka, kad beveik pradedi pamiršti, jog tavo tėvai gautų dvylika metų, jei viskas išaiškėtų, ir tikriausiai jiems ta diena artinasi, ir kad tavo sesuo pagrobta. Čia pilna sandėlių, perstatytų į butus, kuriems norėčiau turėti pinigų, kai tapsiu profesionalu, ir tuo pat metu čia pakankamai molų, prieplaukų, kranų ir konteinerių, kad paslėptų tą faktą, jog čia ne tikras uostas, o viena didelė vitrina.

Kitokiomis aplinkybėmis pasivažinėjimas po Frihauną man būtų dangiškas, tik ne dabar. Viską užpildo nerimas dėl Tiltės, todėl aplinka panašesnė į trilerį, o tai man tik patvirtina, kad tai, ką matome aplinkui save, labiausiai susiję su mūsų vidine būsena.

Pravažiuojame uosto vandenis, Atėnė Paladė važiuoja lėtai. Automobiliui iš dešinės – ilga prieplauka, čia skleidžiasi idiliškas krantinės gyvenimas. Pravažiuojame iškabą su užrašu „Sandėlių prieplauka“ ir „Sandėliai Nr. 1–24“. Mes atvažiavome.

Priešais sandėlius pririšti laivai, gyvenamieji laivai, vienas laivas veteranas, vienas uosto tarnybos buksyras, jis oranžinis; jei leisite įterpti vaikystės atsiminimą, tai tėtis man garsiai skaitydavo „Buksyrą Tugį“, tas buksyras susituokė kaip tik su tokia oranžine vandens transporto priemone, kokią dabar ruošia darbui pora uosto tarnybos darbuotojų, ir nuo tada jie gyveno laimingą buksyrų gyvenimą iki pat amžiaus galo ir susilaukė daug mažų buksyriukų. Ta knyga erzino Tiltę, prisimenu, jog ji daugybę kartų buvo išreiškusi norą, kad knygos autorius pasigydytų, visa tai vyko dar prieš tuos laikus, kai ji buvo pasiskolinusi karstą, taigi negalėčiau tiksliai pasakyti, kokį gydymą ji turėjo galvoje.

Tie sandėliai yra tiesiog angarai, bet kadangi Frihaunas yra prašmatni vieta, tai čia angarai gražesni nei daugelis tipinių privačių namų. Tryliktasis numeris stovi už penkiasdešimties metrų, priešais uosto tarnybos valtį, prie jo nestovi jokie automobiliai, žaliuzės užvertos, visos durys uždarytos.

Atėnė Paladė pasuka jaguarą į kraštą.

Tai darydama ji užtveria dviračių taką.

Jau anksčiau esu pasakojęs, kokius stiprius jausmus Fino saloje sukelia automobilius vairuojantys turistai, per klaidą pasiklydę ir įvažiavę į pėsčiųjų gatveles. Paminiu tai, kad nekiltų abejonių dėl mano simpatijų dviratininkams ir pėstiesiems. Atkreipiu dėmesį į tai, kad jaguaras lengvai užkliudo dviratininką, ir tai iškart sukelia užuojautą.

Vis dėlto atsakas pasirodo pernelyg audringas, kai pasigirsta smūgiai į automobilio stogą, ir čia tau ne kokia nors boružėlė septyntaškė daužosi, tai pneumatinis plaktukas, pranašaujantis trečiąjį pasaulinį karą.

Tada pasirodo vyro galva, jis jau iššiepęs dantis ir įkvėpęs oro koviniam šūkiui.

Atėnė Paladė ir jis spokso vienas į kitą. Tai advokato padėjėjas, sutiktas prieš dešimtį minučių.

Tikrai sakau, aš tą vyrą suprantu. Jis važiavo per Frihauną. Kelias galbūt šiek tiek ilgesnis, nei jis būtų mynęs Pakrantės bulvaru. Tačiau čia jis turi laiko atsigauti po susidūrimo su Atėne Palade ir susigrąžinti tą jaudulį, kad greitai išvys savo sužadėtinę, gal ji jau stovi ir laukia, kad jis pamatytų jos naują tatuiruotę, tad svarbu būti puikiausios formos.

Taigi jis mina paskendęs savose mintyse, ir vėl yra užkliudomas, žaizda vėl atsiveria, o jis nespėja laiku pastebėti, kad čia raudonas jaguaras, ir suduoda automobiliui kelis plaktuko smūgius.

Atėnė Paladė atidaro dureles.

– Čia jau asmeninis persekiojimas, – ištaria ji.

Iš ten, kur sėdžiu, jos veido nematau. Tačiau iš intonacijos aišku, kad ji ketina užsidirbti aštuntą teismo nuosprendį, didelė tikimybė, kad šįkart už žmogžudystę.

Vėl gauname įrodymų apie meilės galią keisti ir apie įtaką, kurią gražuolė padarė mano broliui Hansui. Čia tau ne planetų išsidėstymą tyrinėti – jo rankos šauna į priekį, o Atėnė Paladė jau siunčia mirtį.

Šį kartą jis vos ne vos ją nulaiko. Tačiau nulaiko. Tada aš tyliai ramiai išlipu, apeinu automobilį ir pasuku link advokato padėjėjo.

– Ar supranti, kad išgelbėjome tau gyvybę? – tariu jam. – Ji kremta skutimosi peiliukus ir spjaudosi adatomis.

Jis linkteli, nes trumpam nepajėgia nieko pasakyti. Susitikti prastai nusiteikusią Atėnę Paladę du kartus iš eilės – nemenkas išbandymas.

– Taigi norėčiau pasiskolinti tavo gėles, – sakau. – Mes einame į svečius iš anksto nepranešę. Ir mums trūksta dovanos šeimininkei.

„Sandėlis Nr. 13“ šalia keturių sandėliavimo pastatų dar turi žemą biuro pastatą, mes suabejojame, nuo ko pradėti.

Atėnę Paladę su Ašante palikome automobilyje, reikia saugoti moteris ir vaikus.

Mums einant pro biurą, priešais duris sustoja transporto priemonė, kurią man sunku apibūdinti tuo profanišku žodžiu „automobilis“, bet esu priverstas, nes geresnio neturime.

Tai didžiulis maseratis, o iš jo išlipa uniformuotas vairuotojas. Iš pastato išeina trys vyrai, ir, jei galėtume išsivaduoti iš visų savo prietarų ir stebėti viską, anot dvasinių sistemų, vienodai dėmesingai, vaizdas būtų tikrai pakylėjantis.

Jei didieji pranašai būtų patys galėję pasirinkti juos dangun nukeliančio ugnies vežimo modelį, jie būtų pasirinkę šį automobilį. O kostiumus, kokiais vilki tie keturi vyrai, įskaitant ir vairuotoją, nebūtų gėda vilkėti net ir Paskutinio teismo dieną stojant prieš Viešpatį. Netgi čia, Frihaune, viskas aplinkui nušvinta.

Nesvarbu, kad du vyrai, einantys gale, yra plikai skustomis galvomis ir sudėti kaip tie du šimtus kilogramų sveriantys betono luitai, kuriuos naudoja molams statyti, su tais drabužiais jie tiesiog sklendžia. O vyras, einantis priekyje, spinduliuoja tokį vidinį autoritetą, kad pamanai, jog vis tiek šiame pasaulyje

teisybės esama, nes jis panašus į žmogų, kuris vertas būti turtingas kaip koks naftos šeichas, ir toks yra.

Yra tik vienas niuansas: pasitikėjimas savimi tą vyrą apleido, kai jis nusipirko automobilį, nes įsigijo registracijos numerius su savo paties pavarde, ten užrašyta „Beleradas".

Laivų magnatas ir jo sargybiniai atsisuka į mus. Priblokšti susitikimo.

Ir vėl turime vieną iš tų atvejų, kai mane užvaldo kažkokia išorinė jėga. Ir žinau kodėl: todėl, kad jaučiu Tiltės artumą, ir todėl, kad mums desperatiškai reikia sužinoti, ar tas krovininis furgonas, kuriuo ji pagrobta, yra kur nors netoliese.

Taigi prisiartinu prie Belerado. Asmens sargybiniai manęs nestabdo, taip jau yra buvę, tai vienas iš nedidelio ūgio ir smulkaus sudėjimo pranašumų – tavęs nuolat neįvertina gynyba, o tu staiga esi ypač arti įvarčio.

– Tie vyrai krovininiame furgone, – pratariu aš. – Kurie čia įvažiavo. Jie pametė piniginę. Norėčiau grąžinti.

Nesvarbu, kaip esi pasirengęs, jeigu tave tinkamai nustebina, tikrovė subyra į šipulius. Dar prieš jam vėl susikaupiant, pasekiau jo žvilgsnį. Jis pasižiūrėjo į artimiausio sandėlio vartus.

Ištiesiu jam rožių puokštę. Jis paima ją mechanišku judesiu.

– Čia nuo Karaliaus Azizo ir Didžiojo sinodo, – sakau. – Prieš medalio įteikimą. Su nuoširdžiais linkėjimais. Saugokitės dyglių.

Jis žiūri į Hansą, į Jakobą, į mane. Pasižiūri jaguaro pusėn. Bando įvertinti jėgų santykį. Tada įsėda į maseratį, plikiai paskui jį, ir automobilis nuvažiuoja.

Ant pastato durų nėra jokio skambučio, nieko daugiau, tik lentelė, ant kurios parašyta „Bellerad Shipping". Pridedu ausį prie

durų. Išgirstu kažką panašaus į kūkčiojimą. Pabeldžiu. Garsas nutyla. Durys prasiveria porą centimetrų.

– Čia „Rausvieji pasiuntiniai", – sakau.

Durys prasiveria daugiau. Į mane žiūrinčio vyro akyse – ašaros.

– Tu nepanašus į pasiuntinuką, – sako jis.

– Bet esu, – atsakau. – Ir atnešiau niūrią žinią.

Tada Hansas spiria į duris.

Kai Hansas spiria į duris, nepatartina stovėti už jų. Tačiau tas vyras stovi.

Nesu visiškai tikras, ar jūs taip pat kaip aš domitės spyrio technikos subtilybėmis, tačiau jei taip, tuomet galiu pasakyti, kad techniškai vertinant, Hanso spyris yra tokios rūšies, kokie naudojami labai tolimiems padavimams. Ir šitas padavimas kaip tik tolimas – jis išstumia vyrius iš staktos ir kilstelėjęs nuneša duris kartu su vyru į patalpos gilumą.

Hansas, Jakobas Bordurijus ir aš šokame iš paskos. Patenkame į didelę erdvę, užimančią didžiąją pastato dalį, ant betoninių grindų stovi krovininis furgonas, o šiaip čia tuščia.

– Naujajame Testamente nėra pagrindo smurtui, – taria Jakobas Bordurijus.

Daug gynėjų būtų norėję, kad Jakobas būtų vadovavęsis šiuo požiūriu tada, kai žaidė pagrindinėje komandoje, tai būtų sutaupę jiems nemažai valandų ant operacinio stalo, o Jakobui – daug pašalinimų iš aikštės ir karantino dienų. Tačiau aš pernelyg mandagus, kad jam tai priminčiau.

Mūsų šeimininkas vėl ant kojų, jis nusitaiko į Hansą.

Visiškai aišku, kad vyriškis verkė, ant veido matyti ašarų pėdsakai, paprastai aš būčiau mėginęs užmegzti pokalbį apie tai, kas atsitiko, nes Fino saloje yra žinoma, jog pastoriaus Pė-

teris yra kantrus klausytojas, kurį daugelis pasirenka savo nuodėmklausiu.

Tačiau šis nesuteikia man tokios progos, jis pašoka ant kojų su Ifigenijos Brun šokių akademijos dėmesio verta elegancija ir spiria Hansui į kelį.

Tai smūgis atvira pėda, ir, jei būtų pataikęs, turėtume situaciją, kurioje prireiktų gipso ir įtvaro.

Vyras priešais mus negali žinoti, jog mano didįjį brolį dabar valdo jėgos, apie kurias pasakojau anksčiau, ir kurios jame sukyla, kai reikia ginti moteris nuo drakonų. Taigi, kai smūgis pasiunčiamas, Hansas stovi jau ne priešais, o šalia vyro, uždeda savo plaštaką jam ant veido, pakelia jį į orą ir sviedžia į sieną.

Siena metalinė. Gitė Chrizantema parsigabeno metalinį gongą iš Balio, mano mama sukonstravo jam stovą, jo dūžiais ašramo gyventojai kviečiami jogos ir meditacijos, jis skleidžia gilų, gražų garsą, kuris dar ilgai išlieka ore.

Dabar panašus garsas pasklinda nuo sandėlio sienos, vyro akys apsiblausia, kojos neišlaiko, jis susmunka ant grindų ir kuriam laikui jo su mumis nebėra.

Užtrunka tik kelias sekundes, kol apieškome automobilį, biurą, tualetą, virtuvę. Pastatas tuščias. Jaučiame plintant neviltį. Turime sulaukti, kol vyras ant grindų atgaus sąmonę, kad galėtume paklausti, kur yra Tiltė, ir tai dar abejotina, ar jis ką nors pasakys. Man jis panašus, netgi ir nuo ašarų šlapiu veidu, į tokį, kuriuos policija vadina „atkakliais neigėjais“.

Praskleidžiu žaliuzes ir pasižiūriu į molą. Kur nepatyrę jūreiviai gyvena saldų uosto gyvenimą nežinodami, koks nuožmus yra tikrasis pasaulis.

Tiesiai priešais mane stovi oranžinis buksyras. Jis ruošiasi pakelti inkarą, vyriškis su tokios pat spalvos kaip laivas jūrinin-

ko kostiumu nuėmęs paskutinį lyną ir laiko jį rankoje, vairinėje prie vairalazdės stovi moteris. Atrodo, jie kažko laukia.

Tada pastebiu kai ką, kas mane beveik išverčia iš klumpių. Jie abudu verkia. Ne rauda, bet tyliai verkia.

Tai nėra nežinomas reiškinys tarp jūrininkų, kurie verkia, kai reikia išplaukti į jūrą ir atsisveikinti su mylimąja. Tačiau du uosto darbuotojai, verkiantys prieš trumpą pasiplaukiojimą uosto teritorijoje su buksyru Tugiu – kur kas labiau netikėta. Aš apsisuku. Vyras ant grindų irgi vilki oranžinį kombinezoną. Galimas daiktas, kad jis iš uosto tarnybos. Taip pat gali būti, kad ne.

– Laivas, – sakau. – Jie tikriausiai laiko Tiltę laive.

Į prieplauką veda vartai, jie neužrakinti, Hansas perbraukia per juos pirštų galiukais, jie su trenksmu atsiveria, mes vėl saulės šviesoje.

Aišku, kad trys beginkliai jauni žmonės neturėtų pulti suaugusių vyrų. Tačiau mes baiminamės dėl Tiltės. O Hansas daugiau nebevaldomas. Aš ir pats jaučiuosi tiek įsibėgėjęs, kad nurimsiu tik tada, kai būsiu vartuose, gyvas ar miręs. Netgi Jakobui Akinui Bordurijui Madsenui dabar toks proveržis, kokio neregėjau nuo jo pirmojo pašaukimo, tačiau duočiau dvidešimt už vieną, kad jis kyla iš tikrosios meilės.

Vis dėlto tik per plauką viskas nesibaigia blogai.

Kai vyras su lynu mus pamato, jis išsitraukia nosinę, nusišluosto ašaras, tada padaro dar vieną nežymų judesį ir jo rankose pasirodo ginklas.

Nelieka nieko kita, tik būti priblokštam iš susižavėjimo. Čia ne tas atvejis, kai prasegamas kombinezonas, pasakoma kas nors grasinamo ir grabaliojama ieškant pistoleto dėklo po pažastimi, o paskui pasirodo mažutis plokščias pistoletas. Vos gali įžiūrėti, kad vyras sujuda, o rankose atsiduria kai kas su trumpu vamzdžiu, bet užtat su ilga dėtuve ir ergonomiška atrama pečiui.

Ir dar – to žmogaus veido išraiška. Galėčiau įsivaizduoti, kad mosikuodamas automatiniu ginklu piko metu Frihaune vidury dienos droviai dairyčiausi aplinkui ir rimtai įvertinčiau situaciją, tačiau vyras to nedaro, jis meta vos vieną žvilgsnį į kitas valtis, o tada apsisprendžia.

Niekada nesužinosime, ką jis nusprendė, nes tą akimirką jam surinkama iš buksyro, rėkia Tiltė.

Riksmas priverčia jį gręžtis. Tačiau jis taip ir neapsigręžia. Nes pamato Baskerį.

Baskeris tikriausiai ištrūko iš automobilio ir yra jau priartėjęs, viskas vyksta labai greitai.

Visiems žinoma, kad foksterjerai myli vaikus. Daugelis taip pat žino, kad jie – protingi šunys. Mažiau žinoma, kad pirminiai šių gyvūnų instinktai juos veisiant nėra nuslopinti. Nors Baskeris ir panašus į miegalių, tačiau genetiškai jis yra aštuonių kilogramų vilkas. Ir tai išryškėja dabar. Spėju pamatyti jo akis, jos geltonos, jos labai retai būna tokios spalvos, o kai jos tokios, patarčiau užsidaryti duris, langus ir užsibarikaduoti rūsyje.

Gaila, nėra kada to pasakyti tam vyrui ant prieplaukos. Kuris aiškiai nėra šunų draugas ar žinovas, nes spiria Baskerio link, o tai tolygu bandymui nubaidyti kardadantį tigrą papurškiant kvepalų.

Tada Baskeris jam įkanda į blauzdą.

Baskerio įkandimas būna trijų rūšių: grybštelėjimas, pažymėjimas ir įkandimas, tolygus diskiniam pjūklui ir šlifuokliui, įmontuotiems į spąstus meškoms. Jis dabar kaip tik panaudoja trečiąjį, vyras sustūgsta, jo koja neišlaiko.

Jeigu tuo metu jis būtų iš rankų paleidęs savo ginklą, viskas būtų vykę kur kas sklandžiau. Tačiau taip nenutiko. Todėl dabar jį puola Ašantė su Atėne Palade. Tiksliau: jį puola raudonasis jaguaras.

Automobilis sparčiai greitėja, tad kol pasiekia mus, įsibėgėja mažiausiai iki devyniasdešimties kilometrų per valandą, lengvai užkabina klūpantį vyriškį ir nušluoja jį tolyn per prieplauką, o tada lekia tiesiai į vandenį.

Buksyras jau, galima sakyti, pradėjęs plaukti, iki kranto gal pusantro metro. Tačiau denis yra žemiau nei krantinė, taigi jaguaras skrenda į tuštumą, sunaikina apsauginę tvorelę ir nusileidžia skersai ant buksyro priekinio denio.

Laivas nedidelis, automobilis ilgesnis už jo plotį, tad vaizdas netikėtas ir visai neįprastas. Taip pat matau iš moteriškės prie vairalazdės, kad jaguaras jai staigmena.

Atėnė Paladė lėtai išlipa iš automobilio, apeina jį ir nueina tiesiai link vairinės durų, jas atplėšia, o tada smogia moteriai į galvą iš šono.

Daug yra būdų trenkti kitam žmogui į galvą iš šono; galiu pasakyti, kad ten, kur pabuvoja Atėnė Paladė, rožės neauga. Vieną akimirką moteris stovi išdidi prie vairo pučiant sūriam brizui, kitą į ją, gulinčią ant laivo grindų, jau galima nebežiūrėti.

Tada tarpdury pasirodo Tiltė.

Mudviejų su Tilte tyrinėjimai atskleidė, jog didieji šventieji ir keliautojai po žmogaus sąmonę laikui bėgant visuomet sutarė, kad kiekvienas žmogus gyvena savo tikrovėje, ir visiškai aišku, kad Baskeris ir Ašantė, Jakobas Bordurijus ir Atėnė Paladė su Hansu bei aš laukėme šito susitikimo turėdami skirtingų lūkesčių. Tačiau mus visus vienija jausmas, kad išgelbėjome princesę, ir dabar bent jau pasipils upeliai ašarų, apsikabinimų ir amžino dėkingumo. Tačiau atsitinka štai kas: Tiltė atsistoja vairinės tarpdury, kad visi ją matytume, įkvepia oro ir išrėkia:

– Žinot, kas esate? Didžiausių silpnapročių saulės užtemimų kompanija!



Sėdime prie stalo laivo salone, ir reikia pačiam pamatyti, kad galėtum patikėti, kas dabar vyksta prieš mūsų akis. Tie, kurie mato, tai Hansas su Ašante, Atėnė Paladė, Jakobas Bordurijus, Baskeris ir aš. O žiūrime mes į moterį iš vairinės, vyrą iš sandėlio ir vyriškį, kurį šiek tiek stumtelėjo jaguaras; visi trys sėdi kartu prie stalo, laisvi kaip paukščiai, nes Tiltė uždraudė mums su Hansu juos surišti, negana to, Tiltė įsakė Hansui išvirti kavos, tą jis ir padarė, ir be to, kad tiems trims nuklydėliams buvo paserviruota, Tiltė dar tvarsto tą, kuriam įkando Baskeris, guosdama ir vadindama „vargšeliu Ibrahimu".

– Ibrahimas, – pasakoja ji, – prieš pusvalandį visam laikui atsisveikino su ginklais. Pistoletą jis išsitraukė tik todėl, kad pasijuto puolamas, ar ne taip, Ibrahimai?

– Tai buvo savigyna, – atsako Ibrahimas. – Na, gal dar šiek tiek senas įprotis.

Baskeris stebi jį iš už kampo. Jo akys vis dar geltonos, o snukis kruvinas, matyti, kad jis viliasi, jog senasis Ibrahimo įprotis privers jį vėl išsitraukti šį tą iš šlaunies savigynai, o tada Baskeris galėtų pereiti nuo užkandėlės prie tikrųjų skerdynių.

Tačiau visai nepanašu, kad taip atsitiktų, nes Ibrahimas ir vėl pravirko.

– Prieš jums brutaliai įsiveržiant, – kalba Tiltė, – Ibrahimas mums pasakojo apie savo vaikystę, kaip tik priėjome iki vietos, kai mama palikdavo jį visą naktį miegoti šlapiose paklodėse už bausmę, kai jis prisisiodavo į lovą.

– Norėčiau įsiterpti, – prabyla moteris iš vairinės, – kad palyginti su mano vaikyste, apie kurią netrukus papasakosiu, Ibrahimas augo Dievo ausy.

Žvelgiame į ją. Ta vieta, į kurią Atėnė Paladė vožtelėjo, ištinusi kaip vienpusės kiaulytės atveju. Dėl to jos tarimas kiek neaiškus, tačiau galima suprasti, kur link ji suka, ji nori pasakyti, kad Ibrahimo išpažintis jau atlikta, tad ji galėtų pakeisti jį ant scenos.

Dabar prabyla vyriškis, kuris atsidūrė po durimis, kai pasibeldėme į sandėlį. Jo žvilgsnis šiek tie drumstas, taip ir turėtų būti po smegenų sukrėtimo, o jo veidas kiek suplotas durų.

– Aš palauksiu, – sako jis. – Nes po mano istorijos bus labai sunku atsigauti.

Iš Ašantės ir Atėnės Paladės, iš tiesų ir iš Jakobo matyti, kad jiems šokas. Suprantama. Ne visai to jie tikėjosi iš tarptautinio terorizmo žiedo.

Mudu su Hansu tam geriau pasirengę. Mes pažįstame Tiltę ir žinome, kaip ji gali paveikti žmones. Užtenka jai užeiti į kioską nusipirkti pakelio kramtomosios gumos, o kasininkė pradeda jai pasakoti savo atsiminimus ir baigia kvietimu užsukti į svečius ir išgelbėti jos santuoką, išdresuoti jos nelaimingą šunį ir išgydyti vaikus nuo išrankumo.

Tačiau vis tiek situacija netikėta netgi Hansui ir man, o ir pati Tiltė jaučia, kad reikia pasiaiškinti.

– Turėjome valandą, – pasakoja ji. – Po to, kai jie mane pagrobė. Kol laukėme atvažiuojančio Belerado. Per tą valandą aš jiems papasakojau apie duris.

Trijulė linkteli.

– Atmosfera pasidarė ypatinga, – pasakoja Tiltė. – Tada pakviečiau juos seanso karste. Po ranka tikro karsto neturėjau.

Bet čia buvo medinė dėžė. Ne visai tas pats. Tačiau, kai iškraustėme automatus ir sprogmenis, tiko. Dėkui Dievui, turėjau su savimi šitą.

Iš pradžių nesuprantu, ką ji laiko rankoje, o tada atpažįstu savo senąjį MP3 grotuvą, tą su tibetiečių Mirusiųjų knygos įrašu dviem trečdaliais greičio.

– Susitikimas buvo labai gilus, – taria Tiltė. – Kai atvažiavo Beleradas, viskas buvo pasikeitę.

Kiaulytės apimta moteris linksi.

– Kai Baldras, tai yra Beleradas, atvažiavo, mes atsisakėme pinigų. Ir pasų. Ir pasiūlėme jam pagulėti karste. Jis nepanoro. Tačiau mes su juo dar susitiksime.

Žiūriu į tuos nuklydėlius. Atrodo gerai. Netikėtai, bet gerai. Jaudinamai. Ašaros. Sąžinės graužatis. Ir nors žaizda nuo Baskerio įkandimo atrodo rimta, nėra jokio pagrindo abejoti, kad Ibrahimas ir vėl galės parodyti koją pajūry – po vykusios plastinės operacijos.

Galėtum nerimauti, kiek ilgai išsilaikys toks greitas atsivertimas. Tačiau mudu su Tilte gan dažnai Fino bibliotekoje susidurdavome su sąvoka „žaibiškas nušvitimas“. Taigi galbūt. Kita vertus, kai pagalvoji apie futbolą ir apie šeimą, negali nemanyti, kad praktinė patirtis rodo didžiuosius pokyčius vykstant gana lėtai.

Aš pernelyg gerai išauklėtas, kad pasidalyčiau šitais giliamintiškais svarstymais. Užtat turiu kitą aktualų klausimą:

– Kur Henrikas?

Pataikau į jautrią vietą. Ir sutrikusią.

– Tai jis pagrindinis, – taria moteris. – Tai buvo jo sumanymas.

– Mums savotiškai išplovė smegenis, – antrina Ibrahimas. – Ir pagrasino. Mes bijome Henriko. O aš – ypač.

Aš iškart jį suprantu. Primena tamsiąją mano vaikystės pusę, kai pats buvau įviliotas grobti obuolių ir vogti vytintų limandų.

– Ketiname papasakoti viską, – sako vyras iš sandėlio. – Apie Henriką. Yra daug pavyzdžių, kaip toks bendradarbiavimas leisdavo sutrumpinti bausmės terminą.

Sunku tokioje jausmingai atviroje situacijoje išlaikyti blaivų protą, bet kažkam juk tenka.

– O kurgi Henrikas yra? – paklausiu.

Jie žvelgia tuščiais žvilgsniais. Tiltė taip pat.

– Jis kalbėjosi telefonu, – sako Tiltė. – Kai buvome ką tik atvykę į Frihauną. Paskui jis dingo.

– Jį pagaus, – taria Hansas. – Viskas kontroliuojama. Sprogmenys išmontuoti. Pilis apsupta geležiniu žiedu. Galime būti ramūs.

– Gal jis ieškojo vienumos, kad galėtų apgailestauti, – svarsto Ibrahimas.

Pagalvoju apie šimto dvidešimt aštuonių žiurkių krūvą. Ta krūva rodo, kad Henrikas darbo vietą palieka tik tada, kai darbas būna baigtas.

– Tie sprogmenys, kuriuos jūs išėmėte iš dėžės, kur jie dingo? – klausiu.

Jie spokso į mane. Mudu su Hansu susižvalgome. Dabar jau ir Tiltė su mumis.

– Mums reikia tenai, – sako Hansas. – Į Filthojų. Konferencija prasideda už pusantros valandos. Galime nukakti ten per valandą. Su šita valtimi.

– Mums reikia trupučio pagalbos, – sakau aš.

Pasižiūrime į tris nuklydėlius, jie purto galvas.

– Mes bijome Henriko, – sako Ibrahimas.

– Mes pasinėrėme giliai, – priduria moteris, – į savianalizės procesą.

– Viskas, ko mums tikrai reikia, – sako vyriškis sukrėstomis smegenimis, – tai pailsėti.

Dabar per stalą į priekį pasilenkia Atėnė Paladė.

– Ar nebuvo mums vakar smagu? – paklausia.

Dažnai atsitinka, kad kitoje aplinkoje neatpažįsti žmogaus. Trijulė nuklydėlių matė Atėnę Paladę su mažutėmis apatinėmis kelnaitėmis, smailiakulniais ir raudonu peruku marmuro ir Havanos cigarų fone. Tad tik dabar ją atpažįsta.

– Manyje, – kalba Atėnė Paladė, – susikaupia daug tamsių jausmų. Kurių kasdien išlieti neįmanoma nesėdant iki gyvos galvos. Tačiau dabar regiu galimybę išsilieti ant jūsų. Ir likti nenubausta.

Pauzė. Tada Ibrahimas nusišluosto ašaras.

– Nuo tada, kai išvydau jus pirmąkart, – sako jis, – prieplaukoje, nors ir mačiau, kad yra kliūčių, kurias reikia pašalinti, bet jaučiau, kad mes – viena komanda. Įskaitant ir šunį.



Filthojaus pilies nereikia aprašinėti, ją žino visi, netgi galbūt to nesuvokdami. Ji visuomet puikuojasi atvaizduose su tais stebuklais, kurie yra Danijos prekiniai ženklai: šoninė, alus, Nilsas Boras, Fino sala mėlynoje jūroje, nušviesta skaisčios saulės, ir Filthojaus pilis.

Ji stūkso nedidukėje žalioje saloje mėlyname ežere, o kai fotografuojama kampu iš viršaus, panaši į Disneilendo eksponatą – su bokšteliais ir kupolais ir rožių krūmų bei buksmedžių gyvatvorių ornamentais, kuriuos prižiūrėti tikriausiai reikia visos futbolo komandos sodininkų.

Tačiau iš Zundo sąsiaurio pusės, iš kur mes atvykstame, ji panašesnė į plėšikų tvirtovės ir viduramžių vienuolyno hibridą, nes iš tos pusės matyti daugiausia tik aukštos sienos ir valčių garažas prie pat kranto.

Jeigu valčių garažą įsivaizduojate kaip lentinę pašiūrę ant kranto, tai šiuo atveju apsirinkate. Pastatas priešais mus panašus į valčių viešbutį, pastatytas iš dalies ant polių ir užbaigtas didžiuliais lenktais vartais, atsiveriančiais į vandenį, štai juos mes ir torpeduojame.

Didžiojoje patalpoje, į kurią patenkame, be valčių, yra tik vienas daiktas – krėslas, o jame sėdi grafas Rikartas Trys Liūtai su savo liutnia ir daro apšilimą.

Yra žmonių, kuriems šitokiu būdu sulaukti svečių būtų iššūkis, tik ne grafui, jis pakyla, tarsi mes būtume kaip tik tie, kurių trūko.

– Mūsų, – taria jis, – kurių sielos giliai susijusios, kosmosas niekada neišskiria ilgam.

Mes išlipame į krantą ir laiko įprastinėms mandagybėms neturime.

– Rikartai, – sako Tiltė, – kur atsiveria tas tunelis, apie kurį tu pasakojai?

Rikartas parodo. Nepanašu į tai, kaip paprastai įsivaizduojama slapto tunelio anga: ten stiklinės durys, jos atviros, o už jų aiškiai matyti tunelis, tačiau ir jis į tunelį nepanašus, jis primena prabangaus viešbučio koridorių, su šviestuvais ir švelniomis spalvomis dažytomis sienomis.

– Ar kas nors šiandien juo ėjo? – paklausia Tiltė.

– Niekas, – atsako Rikartas. – Išskyrus Henriką. Na, žinote, Juodąjį Henriką. Jis buvo užsukęs. Ir pasirodo, kad jis kažką veikia apsaugos srityje. Tačiau jis tebuvo užėjęs apsidairyti.

Važiuojame iki paradinio įėjimo atviru Rikarto bentliu jam pačiam sėdint prie vairo, ir, kol važiuojame, man ūmai kyla mintis paklausti Rikarto, ar jis prisimena Juodojo Henriko pavardę iš tų laikų, kai kartu žaisdavo, o Rikartas atsako prisimenąs aiškiai, Henrikas turįs tikrą danišką pavardę – Borderudas. Jis turėjo pajusti, kad šita pavardė mudviem su Tilte kažką sukelia, nes priduria, jog svarbu Henriko neteisti, jis visada buvęs guvus vaikis, tačiau sėkmė jį lydėjusi ne visada, Rikartas prisimenąs keletą bauginančių istorijų apie jo mamą, o ir šiandien, tik pamanykit, kai Henrikui reikėjo kažką apžiūrėti tunelyje, jis galėjo ir niekad nepatekti vidun, tunelis buvo neįprastai slidus, Henrikas pamanęs, kad kažkas tikriausiai visur pripylė skysto muilo.

Tuomet Tiltė paprašo jo sustoti šalikelėje.

– Rikartai, – taria ji, – ar tu pasakei – skysto muilo?

Rikartas patvirtina, nors priduria, kad tai, žinoma, neįsivaizduojama – kaip keturių šimtų metrų ilgio tunelį pripildyti

skysto muilo, tačiau tai šį tą byloja apie Henriko psichologiją, jis labai greitai imąs jaustis persekiojamas, Rikartas niekada nežiūrėjęs jo horoskopo, tačiau labai panašu, kad jo ascendentas yra Neptūnas, o Mėnulis dvyliktajame astrologiniame būste.

Nors mes ir labai užsiėmę, mudu su Tilte išlipame iš automobilio ir akimirką tylūs pastovime greta.

– Štai kaip mama su tėčiu sugalvojo išgabenti seifą, – sako Tiltė. – Jis turėjo čiuožti per skystą muilą.

Kad suprastumėte šito triuko technines detales, turiu atvirai papasakoti apie savo šeimos tyrimą, koks yra skysto muilo dvasinis poveikis, ir su tuo susijusį Kajaus Molesterio sąmokslą su Jakobu Bordurijumi – norėdamas už šį sąmokslą atleisti turėjau įdėti daug pastangų, ir dar nesu tikras, ar man tai pavyko. Esu priverstas sugrįžti į tą sekmadienio rytą, kai grafas Rikartas Trys Liūtai mūsų namų virtuvėje prie bažnytinės kavutės pasakojo, kaip jis pirmą kartą rūkė heroiną.

Paprastai mes pastoriaus namuose neraginame Rikarto pasakoti apie savo džiaugsmingą jaunystę, ir taip darome todėl, kad gerai įsibėgėjus jo akyse užsidega pavojingi entuziazmo žiburiukai. Tačiau tąkart mes jį sustabdėme tik tada, kai jis papasakojo, kad pirmąkart rūkė heroiną kartu su keturiais gerais draugais ir sekėjais Greno paplūdimy, su tais, kurie šiandien yra „Mėlynojo spindulio riterių“ branduolys ir vidinė mandala. Be heroino, jie dar buvo ginkluoti šimtu litrų dyzelino penkiolikos litrų talpos bakeliuose ir magnetola su Bacho „Fugos menu“; visa tai buvo įranga, kurią Rikartui tiksliai nurodė nykštukai vizijos metu, o tada jie susirado tuščią konteinerį ir rūkė heroiną priešais saulę, visiškai išsirengę, išpylę dyzeliną į konteinerio dugną, pasileidę Bachą, ir ateinančias keturias valandas, pasak Rikarto, jie buvo rojuje, galėjai vartytis tame dyzeline, o jausmas buvo, tarsi būtum besvoris.

Čia mes Rikartą ir sustabdėme, tačiau man ta jo istorija padarė įspūdį, ypač dėl to jausmo, kad esi besvoris. Laimei, parapijos bendruomenės centre buvo kaip tik sudėtos naujos grindys ir jos kaip tik tuo metu buvo apdorojamos muilu, taigi kitą vakarą mudu su labai geru draugu Simonu, kurį Tiltė vadina Simonu Stulpininku, išpylėme penkiasdešimt litrų skysto muilo ant tų grindų ir išsirengėme nuogi, ir pasirodė, kad jei tik muilo sluoksnis storas, veikia visiškai taip pat kaip dyzelinas – jokio pasipriešinimo, įsibėgėji ir krenti, ir taip gali nučiuožti dvidešimt metrų, tarsi gulėdamas ant oro pagalvės; negalėjome sustoti visą naktį.

Kai grįžome kitą naktį, Kajus Molesteris su Jakobu Bordurijumi mums nežinant jau buvo sukvietę visus nuo šeštos iki devintos Fino mokyklos klasės, o šie – užsiėmę vietas galerijoje viršuje; mes jų nematėme, užsidegėme šviesą ir išsirengėme, prisimenu, kaip įsibėgėjau ir kritau ant nugaros šaukdamas Konės vardą, o Simonas šaukė Sonjos vardą, esmė buvo čiuožti besvoriams ir žvelgti vidun – ten, kur buvo beprasiveriančios durys. Tačiau gulėdami ant nugarų išvydome penkiasdešimt veidų, palinkusių virš mūsų, tarp jų ir Konės bei Sonjos.

Štai dėl tokių išgyvenimų žmonės per istorijos tėkmę yra palaidoję visas viltis dėl aukštesniojo teisingumo ir suėmę viską į savas rankas, ir turiu prisipažinti, kad pirmiausia mudu su Simonu susiradome porą švininių vamzdžių ir nusivijome Jakobą su Kajumi Molesteriu į miškus, iš kur jie kelias paras nedrįso pasirodyti gyvenamose vietovėse. Tačiau paskui viršų paima gera širdis – Tiltė pasikalbėjo su manimi ir surengė man seansą karste, vieną iš tų alternatyvių seansų, kai dangtis neuždaromas, o vietoj to ji masažuoja tavo pėdas ir kalba apie tai, kaip svarbu atleisti, jeigu nori toliau dvasiškai tobulėti.

Tačiau kai mudu su Simonu ketinome sutvarkyti bendruomenės centrą ir, beje, laukėme greito teismo ir sušaudymo, mano mama su tėčiu pasakė, kad galiu palikti muilą, nes jie norėtų patyrinėti kai kurias technines muilavimo detales, tad vėlyvą naktį pamatęs bendruomenės centre šviesą nusėlinu iki ten ir matau, kaip mano tėvai išbando didžiąją čiuožyklą, pasistatę du šimto litrų talpos bakus, taigi jie atlieka tikrai nemenką eksperimentą.

Šituos prisiminimus dabar mano ir Tiltės susivienijęs įžvalgumas susieja su tuo, kad tarp tėvų faktūrų buvo ir sąskaita už vieną toną skysto muilo bei porą siurblių.

– Kiekvieną naktį, – sakau aš, – brangenybės nuleidžiamos į seifą. Taigi mama su tėčiu sumanė sulaukti nakties. Jiems tereikėjo priplaukti iki valčių garažo naująja stiklo pluošto valtimi ir gėrėtis saulėlydžiu, su savimi mama būtų turėjusi nuotolinio valdymo mechanizmą iš Didžiosios aitvarų ir sklandytuvų dienos, jį būtų įjungusi, o šis vienu ar kitu būdu, kurį sugalvoti jai būtų buvę vieni niekai, būtų atkabinęs seifą nuo lifto šachtos. Ir jeigu ant grindų būtų pakankamai storas sluoksnis muilo, seifas pradėtų čiuožti, jis būtų prasimušęs pro plytų sieną, jei tik mama nebūtų ko nors prikabinusi prie slaptųjų durų, kas jas atidarytų, tarsi tai būtų podėlis, ir tada seifas būtų atkeliavęs pas juos į valčių garažą, kur jie būtų galėję jį įsikelti į valtį ir išplukdyti nežinomon vieton, o iš ten kiek vėliau ištraukti kartu su kokia nors tai progai tinkama istorija, o tada jau būtų gavę radybų pagal Radinių įstatymo penkioliktojo straipsnio du tūkstančiai trečiųjų metų birželio dvidešimt ketvirtos dienos septyniasdešimt šeštąjį cirkuliarą.

– Ir jie būtų sulaukę dėmesio, – taria Tiltė. – Būtų kaip mažas stebuklas. Taip jie būtų atsidūrę šalia didžiųjų.

Mes tęsiame toliau, panirę į niūrius svarstymus apie tai, iki kur jau nueita.

– Viskas tinka, – sakau. – Savotiškai nejaukiai. Lieka tik vienas klausimas: kodėl muilas tunelyje dabar?

Tiltė pasižiūri į mane paklaikusiomis akimis. Ir staiga abudu suprantame.

– Jie vis tiek padarys savo, – sako Tiltė. – Jie įžvelgia galimybę. Atskleidę nuklydėlius, jie – policijos ir dienos herojai. Jie gaus fantastišką atlygį už radinį. Ir niekas nepastebėjo jų mažutės idėjos. Taigi jie sako sau: kam tenkintis vienu atlygiu, jei galima gauti dvigubą porciją? Kam gvieštis vieno šimto milijonų, kai galima gauti du? Taigi šįvakar, kai Filthojus bus uždarytas ir užrakintas, jie išplauks su savo gondola, spustelės nuotolinį ir įgyvendins pradinį planą.

Aišku, kad turėdami tokius tėvus kaip mūsiškiai mudu su Tilte sukaupėme nemenką aplaidžios priežiūros atvejų bagažą. Tačiau šis atvejis vis tiek mums yra žiauriausias. Vienintelis panašus įvykis, kurį dabar įstengiu prisiminti, buvo tada, kai mums su Tilte pirmą kartą buvo leista vieniems nuvažiuoti į Orhusą ir mes iš pagrindinės senamiesčio gatvės paskambinome namo, nes ponia, turėjusi įverti mums auskarus, kurių spontaniškai užsimanėme, pasakė, kad jai reikia tėvų leidimo, ir mes pasikvietėme tėtį prie telefono, o jis pasakė, neva jam tai netikėta ir jis turįs pasitarti su mama. Tada mudu su Tilte tik per žingsnį patys neprisistatėme Bodilei Begemotei Greno rotušėje su prašymu mus išvežti iš namų, tačiau paskutinę akimirką tėtis paskambino ir pasakė, kad viskas gerai. Tąkart jausmas, kad esi išduotas, buvo labai stiprus, tačiau dabar jis dar stipresnis. Ir dabar niekas nepaskambina. Galiu pasakyti, kad grįžę prie automobilio ir susėdę į jį jaučiamės palūžę.



Būtų pernelyg kuklu pasakyti, kad Filthojaus pilis saugoma. Palyginti su ja, Miegančiosios Gražuolės pilis savo geriausiais laikais buvo tiesiog atviras kvietimas. Ežere – pareigūnai su motorinėmis valtimis, palei ežerą pastatyta mobili tvora, šunys, du sraigtasparniai, net juoda nuo policininkų, o dar visi tie, kurių nematyti, skersai pylimo iškelti vielinės tvoros vartai, o greta vartų – apsaugos pavėsinė.

– Mes niekada nepateksime vidun, – prataria Tiltė.

Tuomet aš išsitraukiu kai ką iš kišenės.

– Tai identifikacijos numeriai, – sakau, – pasiskolinau juos iš Anaflabijos ir Torkilio Torlacijaus.

Visi sužiūra į mane.

– Petrusai, – taria Tiltė. – Turiu pasakyti, kad mano akyse tu per pastarąsias dvi paras patobulėjai. Kol kas dar nesu visiškai tikra, kur tai nuves.

Privažiuojame užkardą. Numerius balsu perskaito Tiltė.

Peržiūrimi dokumentai. Tada balsas taria:

– Nemanau, kad jūs panašūs į nuotraukas.

Paprastai būna gera atpažinti draugišką balsą iš namų. Tačiau šioje situacijoje tuo džiaugtis man sunkiau nei paprastai. Balsas Bento Policininko.

Viskas iškart paaiškėja. Kai Danijos policijai tenka viena svarbiausių užduočių, sukviečiami geriausi pareigūnai iš visos šalies. O vadovauti grupei, kontroliuojančiai pagrindinį įvažiavimą į Didįjį sinodą, žinoma, negali skirti nieko, išskyrus patį geriausią – Bentą Metro Poltropą su šunimi Zyle, kurio tipiš-

ką alsavimą girdžiu, garsas panašus į elektriniu ventiliatoriumi kedenamo durų kilimėlio.

– Mums taip pasisekė, Bentai, – sako Tiltė, – kad mes gražėjame kasdien. Fotografai nespėja iš paskos. Vos padarius nuotraukas, jau, žiūrėk, atrodome dešimčia metų jaunesni.

Ji tapo dar žavesnė ir nutaisė šypseną, kurią galėtum pasiųsti ten, kur žiemos atšiaurios, kad tirpdytų ledą nuo vandens kelių.

Tačiau Bento tai netirpdo.

– Tilte, – sako jis, – Pėteri ir Hansai, ką jūs čia veikiate?

Tai klausimas, į kurį atsakyti gali prireikti nemažai laiko. Tiek mes neturime.

Tą akimirką visai netikėtai į trasą iššoka Rikartas.

– Aš esu Rikartas Trys Liūtai, – taria jis. – Šios pilies savininkas ir vienas iš konferencijos šeimininkų. Štai čia mano svečiai!

Tai visai naujas grafo Rikarto veidas, nepamenu, jog būčiau jį regėjęs Fino saloje. Veidas žmogaus, kuris gimė turėdamas po tarną kiekvienam pirštui ir baudžiauninkų juodiems darbams nudirbti.

Juodas darbas šiuo atveju yra pakelti užkardą, ir Bentas Policininkas jau buvo tą bedarantis, tik staiga sustoja.

– Aš juk ką tik Jus įleidau, – sako jis. – Su grafiene.

Bentas atsuka į mus ekraną ir parodo fotokamerą virš užkardos.

– Mes padarome kontrolines nuotraukas.

Vyras nuotraukoje tikrai turi tamsius Rikarto plaukus. Tačiau Rikartas yra liesas, kone perkaręs, o tas vyriškis raumeningas. Be to, jis su ūsais, kokiais nedaug kas Danijoje puikuojasi, tačiau jie, deja, gerai pažįstami Tiltei, Hansui ir man. Grafienė greta jo ilgais šviesiais plaukais, taip supintais, kad panaši į melžėją iš Tirolio.

– Po šimts kalakutų, – ištaria grafas Rikartas. – Taigi čia Fino pastorius! Ir jo žmona!

Ir tada jis pademonstruoja paskutinį įrodymą, kad savo aplinką visiškai kontroliuoja.

– Čia jūsų tėvai! Tikriausiai pamiršo grąžinti mano identifikacijos kortelę.

Tiltė nutveria Rikartą ir prisitraukia prie savęs.

– Tu matei tėtį su mama, – tyliai prataria ji.

– Bet juk jie buvo atėję į valčių garažą. Turėjo patikrinti tunelį. Juk žinote, kad jūsų mama atsakinga už signalizacijos sistemą.

Mes visi nutylame. Įtampa didėja. Bentas Policininkas nenori mūsų įleisti. O mama su tėčiu prasmuko pro jį, ir kas žino, galbūt ir Juodasis Henrikas.

Plaukdama buksyru Tiltė laikėsi gana tyliai. Man atrodo, netgi jutau, kad ji svarsto ir Jakobo Bordurijaus ateitį. Tačiau dabar ji pasilenkia prie atverto lango:

– Bentai, – taria ji. – Ar nepasakytum, kad šis vartų sargo postas yra vienas iš atsakingiausių užsiėmimų? Ir, jei tu viską atliksi labai gerai, jiems teks tau duoti medalį?

Jos balsas tokio saldumo, kad galėtum juo glaistyti šokoladinius saldainius su įdaru.

– Sakyčiau, kažkas panašaus buvo užsiminta, – sako Bentas.

– Pavyzdžiui, medalis už nuopelnus, – tęsia Tiltė. – Jis atrodytų be proto gerai. Ant tavo languoto kostiumo. To, kurį tu vilki bažnyčioje. Bet žinai, Bentai. Jeigu jie suuos, kad tu praleidai mamą su tėčiu suklastotais dokumentais, tai ne tik medaliui labanaktis. Tada tave arba atleis, arba perkels į Anholtą. O gal netgi į Lesės salą.

Vėl stoja tyla.

– Tu galėtum padaryti štai ką, – sako Tiltė. – Leisk mums riedėti vidun ir susirasti mamą su tėčiu, ir ištraukti juos iš čia kuo greičiau. Kol kiti jų nesurado.

Užkardas pakyla, kelias laisvas.



Mums lėtai važiuojant pylimu, aš atsisuku. Už mūsų pamatau netikėtą ir nerimą keliantį vaizdelį.

Tai taksi automobilis. Niekuo neišsiskiriantis, tačiau važiuoja didžiuliu greičiu, tarsi keleiviai būtų spaudę vairuotoją pažeisti visas taisykles ir rizikuoti verslo liudijimu; jis sustoja priešais užkardą, o iš jo iššoka Anaflabija Borderud, Torkilis Torlacijus, Aleksandras Finkeblodas ir Bodilė Begemotė.

Jų judesiai iš tolo panašūs į transo šokį, tačiau greičiausiai tai dėl susijaudinimo; jie rodo įkandin mūsų.

Ilgainiui mudu su Tilte visiškai įsitikinome, kad visų gilesnių religinių treniruočių pagrindas yra žmogaus širdies gebėjimas atjausti ir įsijausti į tai, kaip jaučiasi kiti. Aš aiškiai galiu įsivaizduoti, kaip tie šeši žmonės už mūsų – nes esu tikras, jog sekretorė Vera ir ponia Torlacijus-Driobert sėdi pasiruošusios šuoliui iš taksi – jaučiasi, per pastarąsias dvidešimt keturias valandas patyrę šitiek kančių. Turiu pasakyti, kad tikrai nuoširdžiai norėjau papasakoti jiems, kaip galima padidinti savo šansus pastebėti atsiveriančias duris treniruojant savo vidinę pusiausvyrą, neutralumą ir sugebėjimą nors akimirkai išsivaduoti nuo tų stiprių jausmų, kaip tie, kurie dabar juos verčia šokti aplinkui užkardą. Tačiau aš per toli, kad būčiau išgirstas, ir matau, kad dabar juos apsupo policininkai, ir veikiausiai jie vadovaujasi šiuolaikine saugumo filosofija, kuri teigia, kad geriau spręsti konfliktą nei elgtis kaip įstatymo sarginiams šunims, jie akivaizdžiai stengiasi šešetą atkalbėti, tačiau vis tiek panašu, kad Anaflabija trinkteli vienam savo skėčiu, ir matau kitą

policininką priklaupiant, galbūt dėl to, kad Torkilis Torlacijus mostelėjo kablį dešine šiam į diafragmą. Kitą akimirką viskas jau panašu į masines muštynes. Prieš pat mums pervažiuojant pakeliamąjį tiltą į pilies kiemą dar pamatau, kaip Aleksandras Finkeblodas, nepakartojamu bandymu išsiplėšęs laisvėn, puola į ežerą ir pradeda plaukti tolyn.

Tada įvažiuojame pro vartus ir sustojame pilies kieme.

Visuomet jaudina, kai pamatai aplinką, kurioje tavo artimi draugai – kaip dabar grafas Rikartas – nunešiojo savo vaikiškus batukus ir surūkė savo pirmą hašišo pypkutę. Turiu pasakyti, kad Filthojus yra tikra pilis – iš tų, kurios skirtos karaliams ir karalienėms. Pilies kiemas didelis kaip futbolo aikštė, pastatai didžiuliai kaip sporto arenos, tik su daugybe paauksinimų, iškalinėtų užrašų bei ornamentų ir su tokio platumo paradiniais laiptais, kad penkiasdešimt svečių vienu metu galėtų jais užlipti iki pat durų įsikibę vienas kitam į parankę.

Ant tų laiptų įrengtas dar vienas kontrolės postas, ir pamatę, kas jame stovi, mes pajuntame palengvėjimą ir džiaugsmą, nes ten, žinoma, Larsas su Katinka iš Valstybės saugumo departamento.

Apsidžiaugiame, žinoma, nes tai reiškia, kad Juodasis Henrikas dar neprasmukęs vidun. Nes jeigu pasitelkęs visą savo fantaziją dar gali įsivaizduoti, kad jis pratipeno pro Zylę ir Bentą Policininką, atrodo neįmanoma, kad jis galėtų prasmukti pro Larsą su Katinka. Kaip tik šiuo metu Gitė ir jos baltosios damos įleidžiamos vidun kartu su keturiais policininkais, nešančiais karstą su Vibe iš Rybės, o Larsas su Katinka tikrina jų dokumentus, kad niekas nebūtų palikta likimo valiai.

Tik klausimas, kaip mes patys prasmuksime. Juk galima įsivaizduoti Larsą su Katinka jaučiant, jog per pastarąsias dvidešimt keturias valandas tarp jų ir mūsų yra šis tas įvykę, ir tai reikėtų paaiškinti.

Mudu su Tilte susižvalgome ir tais žvilgsniais vienas kitam pasakome, jog eisime ir atvirai papasakosime viską. Perbraukiu ranka plaukus, sudrėkinu lūpas ir pasiruošiu tinkamai parinktais žodžiais nuraminti besidrumsčiančius vandenis.

Kadangi abudu su Tilte esame nukreipę žvilgsnius į karstą, tarsi paskutinį kartą atsisveikindami su Vibe, abudu pastebime, kad karsto dangtis šiek tiek sudreba.

Aišku, kad karstą nešantys pareigūnai tą irgi pajuto, tačiau protingai nusprendžia apsimesti, kad nieko neįvyko, ir juos galima suprasti: argi mes visi nesistengiame nepastebėti to, kas nepaaiškinama?

Mudu su Tilte žvelgiame vienas į kitą.

Akimirką situacija nesuvokiama. Natūralu, jog tokie patyrę dvasingumo praktikai kaip mudu su Tilte stengsis susigrąžinti vidinę pusiausvyrą, todėl aš nužingsniuoju palei pilies sieną atsisėsti ant nuošalesnio suolelio.

Ant suolelio sėdi moteris, vilkinti kažką panašaus į burtininko apdarą, su smailia skrybėle ant akių. Viena visų religijų problema yra silpna moterų padėtis. Taigi kai pamatai aukštą postą turinčią moterį, ypač apsidžiaugi ir nori parodyti savo pagarbą, taigi aš, nors ir esu sukrėstas, žemai nusilenkiu.

Šitaip pasilenkęs dirsteliu po burtininko kepure ir pamatau veidą. Tai pasirodo besanti Vibė iš Rybės.

Paimu Vibę už rankos, ji šalta kaip ledo kubelis. Tiltė stovi šalia manęs, ji susivokia akimirksniu.

– Henrikas, – ištaria ji. – Jis apvilko ją vienu iš Rikarto apsiaustų. Ir įsitaisė karste vietoj jos.

Dabar mums trūks plyš reikia užkariauti Larso ir Katinkos širdis.

Tuo metu prie laiptų privažiuoja anksčiau matytas taksi, o iš jo iššoka Anaflabija, Torlacijus, Vera, Torlacijaus žmona, Aleksandras Finkeblodas ir Bodilė Fisker.

Niekada nesužinosime, kaip jiems pavyko patekti į pilies teritoriją. Tikriausiai paaiškinimas toks, kad paprasčiausiai esama žmonių, kurie turi tokią charizmą ir tiek to, ką tikriausiai vadiname dvasios aristokratiškumu, kad jiems nereikia dokumentų, jie yra savaime atpažįstami ir juda – kaip dabar per pilies kiemą – naudodamiesi savaime suprantama teise būti ten, kur jie dabar yra.

Jeigu paaiškinimas toks, taip pat reikėtų pasakyti, kad Larsas su Katinka jį ne visiškai suprato. Jiems pateisinti reikia pasakyti, jog Aleksandras Finkeblodas juk pasiplaukiojo ežere. Kaip jis išlipo į krantą, nėra žinoma, tačiau jis tikrai neturėjo laiko nusiprausti duše, o tai jam būtų padėję susigrąžinti gerą ir pasitikėjimą keliančią išvaizdą.

Tikrai nedaug yra Danijoje ežerų, kurie būna krištolo skaidrumo visus metus, galbūt iš tiesų tai pasakytina tik apie Fino ežerus. Vidutinis Danijos ežeras turi savo gerus laikus ir blogus, o blogaisiais jis panašus į natūralią silosinę arba mėšlo konteinerį, o Filthojaus pilies ežerui kaip tik toks periodas. Tad Aleksandras Finkeblodas atrodo taip, kad net mama būtų jo išsigandusi, ir kai Larsas su Katinka pamato jį bei Torlacijų su Anaflabija, jie pasipusto padus, tarsi starto šūvis būtų nuaidėjęs lemiamam bėgimui.

Tai reiškia, kad priešais Tiltę, Baskerį, Hansą, Ašantę, Jakobą Bordurijų ir Atėnę Paladę kelias į Didžiojo sinodo širdį visiškai laisvas.



Patalpa, į kurią patenkame – ta pati, į kurią žiūrėjome mamos ir tėčio vaizdo įraše ir apie kurią, galima sakyti, pastarąsias dvylika ar kiek ten valandų nuolat galvojame, – yra didesnė, didingesnė nei įsivaizdavome. Galima numanyti, kad tikrai daugelį Leonoros Ganefriud klientų ji labai domintų kaip galima užsiėmimų aplinka. Lubų aukštis kaip katedros, o pro langus atsiveria nuostabus vaizdas į vakaro dangų virš Zundo.

Taip pat ir vitrina didesnė, nei galėjome numanyti, ir šviesa, sklindanti iš jos, labiau akinanti.

Be to, tikrai įspūdinga stovėti akis į akį su aštuoniais šimtais žmonių iš viso pasaulio, kurie tikrai pasistengė pasipuošti.

Vis dėlto ne tai daro stipriausią įspūdį. Tai, kas mus beveik išverčia iš kojų, yra atmosfera.

Leiskite man iš karto pasakyti, kad aš nemanau, jog visi aštuoni šimtai žmonių vienodai kuria šią atmosferą. Veikiausiai tarp susirinkusiųjų yra vienas kitas, atsidūręs čia dėl to, kad religiją laiko savo pragyvenimo šaltiniu ir lygiai taip pat galėtų gyventi iš ko nors kito ir galbūt taip ir turėjo daryti, net ir savo paties labui. Tačiau, nepaisant tų nevykėlių, kurių visuomet pasitaiko komandoje, nors ir kaip apdairiai ji buvo renkama, pasakysiu, kad šioje patalpoje yra tiek daug žmonių, išėjusių pro tikrąsias duris, tas, kurios veda į laisvę, ir tos durys jiems iš paskos neužsiveria, netgi gali justi trauką, kaip tik tai mus beveik išverčia iš klumpių. Jeigu įsivaizduotumėte Tiltės sąmoningumą ir mano prosenelės gebėjimą priglausti prie širdies netgi tokius tipus kaip Aleksandras Finkeblodas ir Kajus Molesteris, ir jei šias dvi

savybes padaugintumėte iš šimto penkiasdešimties tūkstančių, turėtumėte kažką panašaus į tvyrančią nuotaiką prieš prasidedant Didžiajam sinodui. Tokią nuotaiką, jei turėtum didelį peilį, galėtum pjaustyti milžiniškais gabalais kaip pyragą.

Scena toli, tačiau man vis tiek nekyla abejonių, kas dabar lipa ant jos – tai Konė.

Mano pulsas tikriausiai pašoko iki vieno–dviejų–trijų šimtų dūžių, tad per kraujo šniokštimą ausyse neišgirstu smulkmenų, tačiau suvokiu, kad ji prisistato kaip viena iš dviejų konferencijos šeimininkų, atsakingų už muzikinę programą, o jos partneris – ir čia ji mosteli rankomis – grafas Rikartas Trys Liūtai.

Šią akimirką mane būtų ir plunksna parvertusi. Laimei, arti nėra nieko, kas turėtų plunksną ar jaustų norą mane pargriauti, aš nematomas minioje. Mane iš pusiausvyros išmušė ne tai, kad Konė gali būti tokio renginio muzikinės dalies šeimininkė, nors jai tik keturiolika, kaip tik tai atrodo visai teisinga. Nuo šiandien iki dienų galo aš tik ir laukiu įrodymų iš Konės, kaip toli viena nuo kitos yra jos ir mano galaktikos. Aš priblokštas – kas galėjo taip sužaloti atsakingus asmenis, kad jie įsileido Rikartą kaip pagrindinį atlikėją.

Nespėju suregzti minčių, kas galėjo atsitikti, nes jis jau žengia per sceną, vilkėdamas kažką panašaus į Olės Lukojės naktinius marškinius ir apsiavęs batus riestomis nosimis.

Vaizdas toks, nuo kurio normaliomis aplinkybėmis atsiplėšti negalėtų niekas. Tačiau dabar priešais mane įvyksta šis tas, kas prikausto visą mano dėmesį.

Keturi policininkai pastatė Vibės karstą ant trijų kėdžių ir dabar virš karsto palinksta aukštas indas, vilkintis panašaus į grafo Rikarto kirpimo drabužį, ir mudu su Tilte tučtuojau suprantame, kad tai turėtų būti Gitės amerikietis indas guru, Da Sweet Love

Ananda, kuris pasiruošia palaiminti Vibę ir padėti jai pakilti į aukštesnį pomirtinės būsenos lygmenį.

Mes pajudame iškart. Tačiau nesuspėjame. Gitė pakelia karsto dangtį, Da Sweet Love Ananda uždeda ranką ant mirusiosios kaktos ir ima kažką šnibždėti.

Tada vėl atitraukia ranką. Ir atitraukia ne taip pat oriai kaip uždėjęs, ranką jis atitraukia tarsi būtų prisilietęs prie elektrinės gyvatvorės.

Tada karste atsisėda Juodasis Henrikas.

Išblyškęs, jo oda beveik tokios pat spalvos kaip ir jo plaukai. Ir aišku kodėl. Karste esantis šaldiklis visus, kurie jame atgula, atšaldo beveik iki nulinės temperatūros.

Keletas arčiausiai esančių žurnalistų suuodžia, kas vyksta. Plyksteli pora blyksčių. Galima nujausti, kad viena iš televizijos kamerų atsukama į Henriką.

Šis išsiropščia iš karsto. Ne taip elegantiškai, kaip esant tokiai situacijai galėtų pademonstruoti, tačiau pakankamai sparčiai, kad jau būtų dingęs, kai mes prisiartiname.

Kadangi esu ne aukštesnis nei esu, galiu atsitūpti, žvilgsniu susekti Henriką pro žmonių kojas ir pradėti persekioti. Jis nusitaikęs pro duris, už kurių į viršų kyla laiptai, aš čia pat už jo, prisiveju jį aukštu aukščiau.

Mes išeiname į savotišką galeriją, iš kurios matyti visa salė, tai choras – iš tų laikų, kai čia dar buvo bažnyčia, seni vargonai dar tebėra.

Henrikas mane pastebi, atsigręžia ir pradeda artintis. Užlendu už vargonų klaviatūros. Henrikas mankština pirštus, kad jie atsigautų po seanso karste. Pagalvoju apie šimtą dvidešimt aštuonias žiurkes.

– Henrikai, – tariu. – Nedaryk nieko, dėl ko paskui gailėsies.

Frazė ne iš tų, kurios keičia viską ir net didžiausius priverčia suklupti ant kelių, kaip, pavyzdžiui, ta apie Konės sprandą. Tačiau ji priverčia Henriką stabtelėti ir įdėmiai į mane įsižiūrėti.

– Mes pažįstami? – klausia jis.

– Galime tapti, – atsakau. – Tai vienas iš gražiųjų gyvenimo momentų. Priešaky visad laukia naujos draugystės.

Šis požiūris jo nepaveikia. Jis vėl ima artintis link manęs.

Ant jo krenta šešėlis. Mano brolio Hanso. Po akimirkos Hansas jau apglėbęs Henriką ir suspaudęs jį savo gniaužtuose.

Nors, kaip minėta, aiški dauguma mano, kad mano vyresnysis brolis kažkuo panašus į princą, negali paneigti, kad tada, kai reikia ginti silpnuosius ir nekaltuosius nuo piktavalių, Hansas panašesnis į Frankenšteino pabaisą ir priverčia pamanyti, kad, jam baigus doroti savo priešininką, iš šio liks tik plaukai, nagai ir saujelė kaulų miltų. Taip atrodo ir dabar.

Henrikas tai jaučia, todėl laikosi visiškai ramiai.

– Jums leidus, – tariu.

Aš apieškau Henriką. Bet randu tik mažytį plokščią fotoaparatą.

Tačiau tikėjausi rasti nuotolinio valdymo pultelį. Nes negali negalvoti, kad tokiam žmogui kaip Henrikas apsilankius slaptajame tunelyje su segtuvu, pilnu plastiko sprogmenų, tikslas tikrai nebuvo tyliai ramiai išbandyti naują kovos su žiurkėmis metodą.

– Henrikai, – sakau aš. – Ar galėtume priversti tave pasakyti, kur paslėpei sprogmenis?

Jis man šypsosi. Tačiau tai šypsenai stinga šilumos ir supratimo, kurio tikiesi iš suaugusiųjų.

– Tą sužinosi netrukus, – atsako jis.

Situacija kebli. Žiūriu žemyn į salę. Dalyviai užsiėmė vietas, pasisuko į sceną. Visų dėmesys skirtas Rikartui Trims Liūtams.

– Norėčiau priminti, kokie buvo paskutiniai Gėtės žodžiai mirties patale, – kalba Rikartas.

Tai iš Tiltės, ji yra sudariusi ilgiausią sąrašą su priešmirtiniais žmonių žodžiais, jai labai patinka šį sąrašą garsiai cituoti ir prašyti žmonių pagalvoti, kokie būtų jų paskutiniai žodžiai. Būtent šią akimirką man būtų patikę kas nors padrąsinančio, tačiau manęs niekas neklausia.

– „Daugiau šviesos", – taria Rikartas.

Tuojau pat šviesos dar labiau įsiplieskia. Rikartas pasirūpino apšvietimu, jis ir prieš tai buvo stiprus, dabar prisideda dar dvidešimt tūkstančių vatų. Pastebiu mamą su tėčiu, jie stovi krašte.

Tuomet Hansą, Henriką ir mane pasiekia balsas, sklindantis nuo laiptų už mūsų, tai Tiltės balsas.

– Henrikai, – sako ji. – Tavo mama norėtų su tavimi pasikalbėti.

Už Tiltės kaip bokštas iškyla didelė moters figūra. Tai Greno parapijos vyskupė Anaflabija Borderud.

Yra moterų, kurias sunku įsivaizduoti turinčias vyrą ir vaikų. Nenoriu pasakyti nieko neigiama, juk gali būti, pavyzdžiui, kad jos kaip Joana Arkietė arba Teresė Avilietė, arba Leonora Ganefriud yra tiesiog gimusios atlikti misiją, kuri yra kur kas svarbesnė nei vystyklai ir tėvų pokalbiai mokykloje. Mano akimis, Anaflabija yra kaip tik tokia.

Tačiau kadangi vis dėlto pasirodo, kad ji turi vaiką, kurį čiūčiavo sau ant kelių ir kurio rausvus skruostukus bučiavo, manęs nenustebina, kad tai Juodasis Henrikas. Dabar, jiems

stovint greta vienas kito, galima pajusti šį tą bendra jų plieniniuose charakteriuose. Yra ir fizinio panašumo – tas tvirtas žandikaulis, kuris atrodo išlenktas iš metalo lakšto Fino laivų statykloje.

Tačiau šią akimirką Anaflabijai rūpi ne motinos meilė.

– Henrikai, – taria ji. – Ar tiesą išgirdau? Kad tu sukonstravai šlykščią bombą?

Henrikas taip smarkiai pasikeičia, kad gali pagalvoti, jog prieš tuos jausmus, kuriuos netgi suaugęs vyras jaučia savo motinai, jo vidinis kryžiuotis neturi jokių šansų. Jo kūnas pradeda spurdėti, ir aišku, ko jis nori – jis nori sprukti, kad išgyventų.

Tačiau jį tvirtai laiko Hanso glėbys. O Anaflabija prieina arčiau.

– Mama, – sako Henrikas. – Juk tu sakei, kad kitas religijas sugalvojo velnias.

Jo balse dabar girdėti verksmas.

– Henrikai, – taria Anaflabija. – Tu išjungi šitą bombą tuojau pat!

Henriko skruostais ima riedėti ašaros.

– Per vėlu, – sako jis. – Ji su laikrodžio mechanizmu. Kapsulėje. Pritvirtinta prie seifo rūsyje. Bet mama, ten tik mažytė bomba. Tik tos pagonių brangenybės išlėks į orą.

Anaflabija dėbso į jį. Nors motinos meilė ir besąlygiška, jai irgi gali atvipti žandikaulis ir ji gali dėbsoti.

– O ko tau tada čia reikia po visko? – paklausia ji.

Henrikas nusišluosto ašaras.

– Aš labai norėjau padaryti nuotraukų. Dienoraščiui. Kad galėčiau kada nors parodyti savo vaikams. Tavo anūkams, mama.

Žinau, ką dabar daugelis pasakytų, taip pat ir Tiltė. Jie pasakytų, kad šita situacija, žinoma, yra tragiška, bet kartu nepaprasta galimybė pripažinti faktą, jog mes visi bet kada galime patirti, kaip mūsų panosėje daiktai išlekia į orą. Ir jeigu atsitiktų taip, pasakytų jie, kad Henriko bomba pasirodytų galingesnė nei jam pačiam atrodo ir kartu su daiktais į orą išlėktų ir kas nors iš mūsų, visos didžiosios religijos teigia, kad geriausia mirtis yra tada, kai netoliese yra vienas ar keletas šventųjų, kurie per didžiąsias duris gali vaikščioti pirmyn ir atgal, tarsi tai būtų Fino vyriškų drabužių parduotuvės sukamosios durys.

Todėl apgailestauju turėdamas pasakyti, jog tokia galimybe nepasinaudoju. Įsikiša mano kojos. Galiu pasakyti, kad futbolo dvasiniame kelyje tai liudija didžią patirtį, kai tam tikromis progomis tikrai nemažai aukštesniojo sąmoningumo slypi kojose.

Sklendžiu laiptais žemyn, skrieju per salę, prasmunku pro apsaugininkus, iš jų reakcijos matau juos galvojant, jog esu koks nors mišių patarnautojas arba šviežiai iškeptas vienuolis, arba sudvasinta versija tų berniukų, kurie renka kamuoliukus Vimbldone, ir štai aš jau vietoje ir stoviu priešais savo mamą.

Įvykiai, kuriuos išgyveno mano mama nuo tada, kai paskutinįkart ją mačiau, paliko savo pėdsakus. Aišku, jog ji matė dalykų, kurių ir veiksmingiausias kremas nuo raukšlių neįveiktų. Raukšlės, atsiradusios kaktoje, pasiliks čia visam laikui, jei išgyvensime po Henriko bombos. Dabar, kai ji pamato mane, raukšlės dar keliais centimetrais pagilėja.

– Mama, – tariu, – po grindimis yra sprogmuo, jis pritvirtintas prie seifo dugno, ar gali priversti seifą pajudėti į tunelį?

Beveik nė vienam periodiškai nepavyksta išvengti rimtų pokalbių su savo motinomis. Tačiau, žinoma, kur kas rečiau tenka prašyti mamos atsisveikinti su dviem šimtais milijonų ir tiesiu taikymu atsidurti kalėjime ketveriems metams minus vieni už gerą elgesį. Tačiau kaip tik šito aš dabar prašau savo mamos, nes ji bus priversta atskleisti faktą, kad tunelyje pripilta skysto muilo, ir paskutinį savo su tėčiu akibrokštą, ir ji tai žino, ji žiūri į mane, sakyčiau, laukine veido išraiška.

– Aš negaliu, – atsako ji.

Pasakysiu atvirai: jaučiuosi nusivylęs savo mama. Nes kas tie du šimtai milijonų ir ketveri metai už grotų prieš galimybę nudžiuginti Tiltę, Hansą ir mane, ir keturias pasaulio religijas, ir išgelbėti milijardo kronų vertės blizgučius, ir dar apsikuopti tą netvarką, kurią jiedu su tėčiu po savęs paliko.

– Mes jus lankysime kalėjime, – sakau. – Tėtis galės padėti kalėjimo kapelionui. Tu galėtum groti per mišias. Girdėjau, kad Lesės salos Sugriežtinto režimo kalėjime jie turi naujus vargonus. Kalbama, kad nemažai kalinių dėl tos priežasties atlikę bausmę net nenori išeiti į laisvę.

Ji purto galvą.

– Ne dėl to, – sako ji.

Dirsteliu atgalios. Į mudu su mama dabar nukreiptas visos salės dėmesys. Ir ne bet koks dėmesys, jis gerokai lenkia tą mano susidomėjimą, kai buvau nuviliotas ant scenos renkant „Misterį Fino sala“. Per tą trumputį žvilgtelėjimą aš šį tą pajuntu. Pajuntu, kad susirinkusioms įžymybėms, savaime suprantama, smalsu sužinoti, kokios būklės yra daniškasis dvasingumas; kol kas jie matė Konę, kuri, žinoma, yra kaip

glamonė akių ragenoms, tačiau vis dėlto tik keturiolikos metų žvaigždutė, tuomet grafą Rikartą Tris Liūtus, o dabar žiūri į mano mamą ir mane.

– Tu turėtum turėti nuotolinio valdymo pultelį, – sakau.

– Jis guminėje valtyje, – atsako mama.

Pajuntu žemę slystant iš po kojų.

– Turėtų būti kas nors su balso atpažinimu, – tariu. – Visada būdavo.

Mama tylomis išgyvena stiprius jausmus. Ir tada aš suprantu visą nelaimę.

– Tai „Vienatvės gatvė", – tariu aš. – Tai ji viską išjudina.

Mama linkteli. Jos veide įrašyta neviltis. Ir aš ją suprantu. Sugrįžta sena trauma iš tų laikų, kai Bermuda Svartbag ją suviliojo padainuoti šitą dainą Šiaurės Jutlandijos apskrities pastorių konvente.

– Dvasinės raidos kelyje, – tariu aš, – nė vienas neapsieiname be didžiųjų aukų.

Kai tai ištariu, pajuntu, kad mamos viduje tarsi kai kas susidėlioja į vietas. Dar pajuntu, kad per pastarąją parą tarp jos ir manęs įvyko pokyčių srityje, kurią pavadinčiau atsakomybės pasidalijimu.

Mama pasisuka į vitriną. Ir pradeda dainuoti.

Sudainuoja tik pirmuosius taktus. Tada po kojomis pajuntu silpną vibraciją. Galbūt ją pajunta tik mano mama, tėtis, aš ir Tiltė. Tačiau esu tikras, kad požeminis seifas su Henriko bomba pajudėjo tuneliu.

Liko tik paskutinis nerimą keliantis dalykas. Kaip susirinkusios jautrios sielos, tokios kaip popiežius ir Dalai Lama, septynioliktasis Karmapa ir Lahoro didysis muftijus bei Jos Didenybė Karalienė reaguos, kai po kelių sekundžių bomba išlėks į orą?

Tą akimirką man šauna į galvą mintis. Būtų pernelyg nekuklu pavadinti tai dievišku įkvėpimu tiesiog iš Šventosios Dvasios. Tačiau tai rimtas ir įtikinamas sumanymas.

Aš atsigręžiu į salę.

– Ekscelencijos! – sušunku. – Aš esu iš Fino salos. Ten mes svečius sutinkame garsiuoju Fino saliutu.

Čia trumpam stabteliu, kad suspėtų vertėjai.

– Kadaise jis turėjo karinę reikšmę. Tačiau dabar tiesiog reiškia „Padėk, Dieve, ir labą vakarą!"

Tada įvyksta sprogimas. Pirmiausia pasirodo šviesos blyksnis už valčių garažo langų, tuomet parūksta balti dūmai, kurie verčiasi lauk pro langus ir duris. Tada stogas pakyla metrą statmenai į orą, o paskui medinis pastatas subyra kaip kortų namelis.

Akimirką salėje tvyro tyla. Tada pasigirsta aplodismentai.

Atsiremiu į sieną, kad nenugriūčiau. Kitą akimirką aplink mane pasirodo apsaugininkai ir aš jaučiu, kad jie atmetė teoriją, jog aš esu vienas iš kamuoliukų rankiotojų Vimbldone, ir labiau linksta prie nuomonės, kad esu kažkoks religinis chuliganas, kurį reikia nepastebimai susmulkinti kaip makulatūrą.

Tačiau vos sučiupę jie mane iškart paleidžia ir atsitraukia į šoną, o priešais mane stovi Konė. Ji kreipiasi į salę, tačiau jos delnas uždėtas ant mano rankos.

– Labai ačiū už šį sveikinimą iš Fino salos, – taria ji. – Dabar norėčiau pristatyti dainą, kurią dainuosiu, ji apie meilę. Įsivaizduočiau, kad šioje konferencijoje meilė turėtų būti svarbus, lemiamas žodis.

Pakeliu galvą. Konės sprandas arčiau nei už pusės metro.

– Visose didžiosiose religijose meilė yra raktinis žodis. Visi vieningai sutaria, kad, nors kartais ją sunku surasti, nors tenka

daug ištverti, tačiau, nepaisant visko, žmogus galiausiai visada sieks meilės. Tai natūrali žmogaus būsena.

Pakeliu akis, o ji pažvelgia tiesiai į mane.

Aš nenueinu, nes nepajėgiu eiti. Aš išsilieju kaip smarkiai atskiestas skystis. Už manęs Konė sako dar kažką, skamba kaip sveikinimas valstybių vadovams, religiniams vadovams ir Karalienei, tačiau smulkmenų negirdžiu, vienintelis dalykas, kurį sugebu, tai melsti, kad futbolininko kojos mane nuneštų į vestibiulį, ir mano malda išklausoma, nes pasiekiu tikslą, o ten griūnu ant sofos.

Jei čia būtų buvęs gydytojas, jis man būtų išrašęs penkias minutes ramybės, kad atsigaučiau. Tačiau visa tai tenka atidėti. Nes ant sofų jau kai kas sėdi, o aš pamažu įstengiu susikaupti tiek, kad įžiūrėčiau, jog tai Torkilis Torlacijus, jo žmona, sekretorė Vera ir Anaflabija Borderud. Be to, Anaflabijai ant kelių sėdi Juodasis Henrikas. Šalia jų stovi Katinka su Larsu. Jų visų žvilgsniai tolimi ir tušti, kaip žmonių, kuriems ką tik priminė, jog jų dienelėms gali ateiti galas bet kurią akimirką.

Katinka skimbčioja antrankiais. Aišku, jie atėjo išsivesti Henriko.

Nenuostabu, kad pirmoji atsigauna Anaflabija.

– Ar įstatyme numatyta galimybė atlikti bausmę namie, pas mamą? – pasiteirauja ji.

– Galbūt bausmės terminui baigiantis, – atsako Katinka. – Jeigu psichiatrai palaikytų tą mintį.

Visi sužiūra į Torkilį Torlacijų. O jis neatrodo pilnas entuziazmo.

– Jis juk sumanė viską išsprogdinti, – taria jis. – Jam tikrai turėtų trūkti ne vieno varžtelio.

– Giliai širdyje jis geras vaikas, – sako Anaflabija. – Tik pasiklydęs.

Ji trukteli Henriką link savęs, o šis padeda galvą jai ant peties.

– Turėsime apie tai pasikalbėti, – sako Torkilis Torlacijus. – Atsižvelgti į jo elgesį kalėjime. Turėtų atsirasti tam tikrų galimybių.

Jo akys nuklysta link manęs. Galbūt dėl to, kad man vis dar šokas. Tačiau man pasirodo, kad jis spinduliuoja tai, ką būtų galima supainioti su draugiškumu.

– Tavo vaidmuo, mano berniuk, man nėra visiškai aiškus. Tačiau kaip specialistas manau, jog mačiau ženklų, kad laikui bėgant tau įmanoma pagelbėti išbristi iš nusikalstamo elgesio ir piktnaudžiavimo narkotikais ir sugrąžinti tave į visuomenę.

– Labai ačiū, – sakau.

– Atmosfera čia, – tęsia Torlacijus. – Šiame pastate. Dar nebuvo laiko išanalizuoti jos nuodugniai. Tačiau ji ypatinga. Pasakyčiau – šioje salėje yra tokių iškilių protų, kurie labai arti Orhuso naujosios apskrities ligoninės vyriausiojo gydytojo pirmojo pavaduotojo lygio.

Jaučiuosi tiek sustiprėjęs, kad įveikčiau dar penkiasdešimt metrų. Kai pakylu, kompanija padidėja. Klupinėdamas prieina Aleksandras Finkeblodas ir susmunka ant sofos.

– Bijau, kad neišsikraustyčiau iš proto, – taria jis.

Tokia jo baimė daugeliui atrodytų pagrįsta. Tačiau man kažkas atsitiko, galbūt dėl to, kad pamačiau Konės sprandą visai arti, galbūt dėl jos kalbos, o gal tai bendras palengvėjimas. Bet kuriuo atveju, staiga visiems pajuntu švelnumą. Norėdamas apsakyti šito jausmo stiprumą pasakysiu, kad šią akimirką netgi Kajus Molesteris išgyventų, jei čia pasirodytų. Tas jausmas pasiekia ir Aleksandrą Finkeblodą.

– Dėl šito purvo, – čia Aleksandras mėgina nusišluostyti nors kiek purvo, kuris stambiais gabalais vis dar prilipęs prie jo veido, – mano regėjimas pasunkėjęs. Taigi kai atsisėdu mėgindamas nors kiek apsišluostyti servetėle, užkliudau moteriškę, sėdinčią ant suolelio šalia manęs. Ir įvyksta siaubingas dalykas – ji nuvirsta žemyn galva. Kalbinu ją. Ji neatsako. Paliečiu

ją. Ji negyva! Ir aš pagalvoju, kad tai jau trečias kartas per dvidešimt keturias valandas. Gal čia koks prakeiksmas? Klausiu pats savęs. Ar aš iš tų žmonių, kuriuos pamatę kiti paprasčiausiai nuvysta?

– Aleksandrai, – tariu aš. – Tu ne toks žmogus. Sakyčiau, esi toks žmogus, kurį pamatę daugelis gauna kokio nors darbo, ypač kai tu dabar taip atrodai. Tačiau ponia ant suoliuko, taip pat ir kitos, jau buvo mirusios prieš tai.

Aleksandras spokso į mane.

– Pamaniau, – sako jis, – kad aš galbūt neatkreipiau deramo dėmesio į teigiamas – menkas, bet aiškiai teigiamas – bendravimo su vaikais puses.

Aš pakylu. Kojos dreba šiek tiek mažiau. Man reikia įkvėpti gryno oro.



Vestibiulis tuščias, čia tik apsaugininkai, tačiau tarp dviejų kolonų pastebiu judėjimą – tai Tiltė ir Jakobas Akinas, jie manęs nepastebėjo.

– Tilte, – taria Jakobas, – pastarosios valandos mane pakeitė. Savyje ir tavo šeimoje atradau dalykų, kurie padėjo suvokti, kad vis dėlto aš nesu tinkamas būti kunigu.

Tada Tiltė jį pabučiuoja.

Stovėti ir spoksoti, kaip tavo sesuo bučiuoja savo vaikiną, manau, yra prasto skonio ženklas. Tačiau mane prikausto tai, kad Jakobo ranka su rožiniu už Tiltės nugaros nejuda.

– Jakobai, – sako Tiltė, – jei tu nori artintis prie durų, ypač jei dabar stačia galva nersi į pasaulietišką gyvenimą, tuomet svarbu, kad treniruotumeisi nepertraukti savo sveikamarijų ir tada, kai mes bučiuojamės. Gal pabandom dar kartą?

Šįkart atsiplėšiu ir ištykinu laukan.

Pereinu pilies kiemą, Jakobas su Tilte irgi prisijungia, Hansas su Ašante ir Baskeris jiems už nugarų. Nekalbėdami mes pereiname pylimą, prieiname užkardą, už lango miega Bentas Policininkas su Zyle ant kelių, tyliai praeiname pro juos ir patraukiame į paežerę.

Šalikelėje stovi automobilis, maseratis. Pasukame tarp krūmų, takelis išplatėja ir nuveda link proskynos, ten ant suoliuko sėdi laivų magnatas Polis Beleradas su žiūronais. Šalia jo stovi tie patys skustagalviai asmens sargybiniai, vienas šluosto magnatui akis nosinaite, kitas masažuoja jam pečius.

Mus išgirdęs, magnatas atsisuka, jo akyse įsižiebia vilties liepsnelė, bet tik tam, kad tuojau pat vėl užgestų mus pamačius. Jis tikėjosi išvysti Henriką.

– Poli, – tariu, – noriu kai ko tavęs paklausti.

Jo žvilgsnis negyvas.

– Fino salos laidojimo namų savininkė Bermuda Svartbag Janson yra mūsų šeimos draugė, ji pageidaujama visoje šalyje, nes garsėja tuo, kad sugeba žmones taip išlydėti po žeme, tarsi tie keliautų į karaliaus puotą. Ji sako, kad yra tik trys dalykai, dėl kurių žmonės gali regzti tikrai piktus planus – tai religija, seksas ir pinigai. Dėl religijos ir sekso suprantu. Bet pinigai...

Sulaukiame svečių. Už suolelio stovi Albertas Vingladas ir Larsas su Katinka, Katinka išsitraukusi tris poras antrankių, kažkur ji turėtų turėti visą dėžę, nes per pastarąsias dvidešimt keturias valandas dalijo juos kaip dešreles kioske.

Laivų magnatas pakyla. Jis žiūri į mane.

– Čia juk tu, tas, su gėlėmis, – sako jis. – Koks tavo vaidmuo?

– Auka, – atsakau. – Aplinkybių.

Spragteli antrankiai.

– Gali būti, kad pinigai – ne pats geriausias motyvas, – taria Beleradas. – Bet švariausias. Pagalvok apie tai.

Tada jį išsiveda.

Albertas Vingladas lieka stovėti, iš maisto atsargų dėžės jis išsipakuoja vienuolika dvylika sumuštinių.

– Šiaip jau tai nepadeda, – taria jis.

Tikriausiai atrodome kaip klaustukai. Galbūt jis nori pasakyti, kad nepadeda sumuštiniai, jeigu vėl esi alkanas po penkių minučių.

– Suėmimai. Teismo bylos. Laisvės atėmimo bausmės. Nepadeda. Visada stovi dar daugiau pasirengusių. Kažko mes neperpratome...

Jis kalbėjo daugiausia sau.

– Karalienė norėtų jums padėkoti, – taria. – Gal galėčiau pavėžėti? Kai nurysiu kąsnį.

Kiti nueina pirmi, mudu liekame stovėti.

– Albertai, – tariu aš. – Man atrodo labai svarbu mums su Tilte padėti, kad neišsiplepėtume visiems tiems žurnalistams, kurių minios aplink mus netrukus būriuosis. Galėtume netyčia papasakoti jiems istoriją, po kurios visuomenė susidarytų įspūdį, jog policija ir saugumas užknarkė per pietų pertrauką ir dėl to buvo apmauti, o vėliau pamokyti nedidelio berniuko ir jo sesers.

Jis žiūri į mane nemirksėdamas, nustoja ir kramtyti.

– Mano ir Tiltės burnos galėtų būti užsiūtos, jeigu tu prisiektum savo garbe, galva ir barzda, kad mano mama su tėčiu bus visiškai laisvi.

Jis sukramto ir nuryja kąsnį. Tada perbraukia pirštu per dvigubą pagurklį.

– Prisiekiu, – sako. – Savo garbe. Ir galva. Ir barzda.



Iš pasakų žinau, kad tuomet, kai stovi priešais Karalienę ir ji dėkoja už kokį nors tavo poelgį, gali jos prašyti, kad išpildytų tavo norą. Tačiau dabar į galvą ateina tik kvietimas būti mano rėmėja, kai tapsiu profesionalu. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad išgelbėjome brangenybių už milijardą ir kad Konė kalbėjo apie meilę žiūrėdama tiesiai į mane, tai atrodo pernelyg smulkmeniška, tad tiesiog stoviu tylus ir supuosi ant pėdų. Pradžią padaro Tiltė.

– Jūsų Didenybe, – kalba ji, – turiu vieną pažįstamą, visiškai įmanoma, kad jis yra kilmingas ir pats to nežino, ar galėtume kaip nors gauti jam titulą?

Karalienė mąsliai žvelgia į Tiltę.

– Šį klausimą sprendžia Aristokratų sąjunga ir Valstybės archyvas, – sako ji. – Ne rūmai.

Tiltė prieina visai arti.

– Jūsų žodis svarus, – sako ji. – Jeigu kartais galėčiau gauti kokių nors dokumentų. Pavyzdžiui, išrašų iš bažnyčios metrikų.

Aš tai pajuntu. Karalienė tarsi suminkštėja visu kūnu. Tiltės kerai ją veikia.

– Gausi mano tiesioginį telefono numerį, – taria ji. – Paskambink man į Amalienborgą. Galbūt galėtume „sutelkti pajėgas“.

Vėl sėdime salėje. Dairausi aplinkui, į apdarus ir į skrybėles. Ir į Konę, sėdinčią šalia manęs. Eilėje priešais mane sėdi tėtis su mama. Mes dar kaip reikiant nežiūrėjome vieni kitiems į akis. Pasilenkiu į priekį.

– Mama ir tėti, – šnibždu, – nežinau, ar kada nors pajėgsime visa tai užmiršti, yra daug pavyzdžių, kai vaikams nepavyko atleisti savo tėvams. Tačiau vieną žingsnelį į priekį galbūt ir galėtume žengti, jeigu sužinotume, ar tai, kad Ašantė turėjo Hanso numerį ir būtent jį užsisakė, kad pasiimtų ją Blogordo aikštėje, buvo atsitiktinumas.

Atsisuka tėtis, jis muistosi.

– Jūsų mama ir aš, mes sutikome ją ruošdamiesi šiam įvykiui. Abudu pamanėme, kad jeigu jau Hansui bus suteikta galimybė, tai tik su tokia kaip ji.

– Aš, žinoma, esu sukrėstas, – tariu. – To, kad jūs ir vėl įsikišote. Tačiau vertinu atvirumą.

Salėje įsivyrauja tyla. Didysis sinodas turi prasidėti. Tiek žmonių juda pirmyn ir atgal pro duris, tarsi tai būtų klojimo vartai. Konė paima mane už rankos. Dairausi į žmones, į Hansą su Ašante, į Tiltę, į Konę. Į Atėnę Paladę, kuri, mūsų džiaugsmui, sėdi čia, nes tai mačiau Tiltę sakant jai kažką, kas aiškiai išmušė ją iš vėžių.

Galbūt tai dėl nuotaikos šioje salėje. Tačiau staiga pamatau jų visų dramblius.

Tai gražūs gyvūnai. Tačiau įnoringi. Aiškiai reikalaujantys daug priežiūros. O dar pagalvokite apie ėdesio kiekį.

Pajuntu džiaugsmą, kad juos pažįstu. Ir dėkingumą, kad pats tesu keturiolikos metų berniūkštis, kuris neturi dramblio, tik savo futbolininko kojas ir įgimtą bei itin išlavintą kuklumą. Ir mažutį foksterjerą. Perbraukiu per Baskerio kailį.

– Baskeri, – sušnabždu. – Ar jauti duris?

FINO VALSAS



Mes niekuomet į Finą negrįžome.

Žinoma, techniškai vertinant mes sugrįžome į salą, gyvename čia, esame čia priregistruoti, valgome ir miegame pastoriaus namuose. Tačiau mes nebegrįžome namo.

Tai susiję su tuo, apie ką jau esu kalbėjęs – kad žmogui pasikeitus viduje, pasikeičia ir aplinka. Ir atvirkščiai.

Kai grįžome iš Kopenhagos, jau nebebuvome tokie patys. Ir ta sala, į kurią grįžome, nebebuvo tas pats Finas, kokį pažinojome.

Pradėsiu nuo akivaizdžių pokyčių – tų, kurie matyti plika akimi.

Aleksandras Finkeblodas paliko salą, nes gavo aukštesnes pareigas užsienyje, o Einaras Tampeskelveris Fakyras grįžo į Fino miesto mokyklą direktoriauti, tiesa, kol kas bandomajam laikotarpiui.

Visa mokykla lydėjo Aleksandrą iki kelto. Ne todėl, kad tai buvo paskutinis šansas suduoti jam mirtiną smūgį iš pasigailėjimo ir išvaduoti jį iš kančių, o tam, kad gražiai su tuo atsisveikintume. Nes Aleksandras taip pat buvo pasikeitęs. Po visko, apie ką aš čia papasakojau, jis niekada nebebuvo toks kaip anksčiau. Paskutinius tris mėnesius, kol dirbo mokykloje, jis kalbėjosi su mokiniais kaip su paprastais žmonėmis, ir dažnai pagaudavai jį išsiblaškiusį; vidury pamokos jis prieidavo prie lango ir tiesiog stovėdavo ir žiūrėdavo į Galimybių jūrą, tarsi ieškodamas kažko, ką kartą regėjo šmėstelint, tačiau dabar tai jau dingę, o jis negali pamiršti.

Be to, jis buvo sugrįžęs su Vera, ji buvo šalia, kai būdamas viena koja ant trapo jis pastebėjo Tiltę ir mane, priėjo prie mūsų ir paspaudė rankas. Tarsi būtų norėjęs kažką pasakyti, bet neištarė, Vera jį pašaukė, jis apsisuko, mes pamojavome, o tada jis dingo.

Tiltė daugiau nebegyvena namie. Rugpjūčio mėnesį ji persikėlė į Greną ir pradėjo lankyti gimnaziją, kurią taip pat lanko ir Jakobas Bordurijus, ir iš pradžių jie gyveno Greno bendrabutyje.

Tačiau ne per ilgiausiai. Maždaug mėnesį. Tada persikraustė į didelį butą su vaizdu į paplūdimį.

Paprastai gerai informuotas šaltinis praneša, kad butas finansuojamas iš Tiltės bendradarbiavimo su Atėne Palade.

Atėnė Paladė apsilankė Fine vasarą. Nors čia, saloje, esame pripratę prie geriausių, jei kalbame apie automobilius – karietos, golfo automobiliai, mersedesai ir maseračiai, ir Bermudos šarvuotis – vis tiek vietiniai spoksojo, kai priešais pastoriaus namus užsuko ir sustojo raudonasis jaguaras, ir Atėnė Paladė išlipo su smailiakulniais ir raudonu peruku, laimė, be šalmo.

Kai jos su Tilte pasuko link Tiltės kambario, iš pradžių pamaniau, kad ir aš dalyvausiu, juk mudu su Tilte visada ėjome kartu per ugnį ir vandenį. Tačiau šįkart ji papurtė galvą. Nors mačiau, kad ir Atėnė Paladė stebėjosi, juk, šiaip ar taip, tai aš ją radau.

– Aplink Pėterį, – pasakė Tiltė, tarsi kalbėtų apie žmogų, kurio čia nėra, – matai, kaip realybė gali mainyti pavidalą. Tačiau nėra jokios galimybės pabėgti nuo fakto, kad gegužę jam suėjo tik penkiolika.

Tada jos užsidarė vienos.

Kai išėjo, Atėnė Paladė buvo panaši į žmogų, kuris regėjo patekant saulę ir kartu buvo mirtinai sužeistas kovos lauke. Atsisveikindama kalbėjo ne visai rišliai, paskui įsėdo į savo jaguarą ir išvažiavo.

Aš stovėjau prie virtuvės lango ir lydėjau ją akimis, Tiltė priėjo man iš už nugaros. Ji mane apkabino, tačiau Pėterio Fino nepapirksi, bent jau ne apsimestinėmis glamonėmis, aš likau išdidus ir neprieinamas.

– Tas triukas su širdies padėjimu į dėžutę, – pasakė Tiltė, – taip negalima. Nors ten ir vaikų nuotrauka. Aš jai paaiškinau.

Tiltės balsas buvo kupinas to, ką krikščionys mistikai vadina sąžinės priekaištais ir atgaila, ir mėginimu suminkštinti man širdį. Taigi aš nusižeminau ir atsakiau, juk negali atstumti atgailaujančio nusidėjėlio.

– Tu ją perkvalifikuosi, – pasakiau. – Gal ji imsis konsultuoti.

Tiltė neatsakė. Nebuvo būtina. Žinoma, pataikiau į dešimtuką.

– Jau kartą šitą idėją pardavėme, – tariau. – Leonorai.

– Čia bus aukštesnė pakopa, – pasakė Tiltė.

– Tu nori, kad klientai atsivestų savo partnerius. Į „Abakošą". Kur ji su Andriku juos konsultuos.

Tiltė priglaudė savo galvą prie manosios.

– Aš jai pacitavau dvi sentencijas, – tarė ji. – Du pagrindinius meilės sakinius. Pirmasis: visada pasiimk savo vyrą kartu, kai eini į viešnamį. Antrasis: širdį palik tenai, kur gamta ją įdėjo.

Beje, nuo tada, kai išsikraustė, Tiltė buvo sugrįžusi tik du kartus. Per pirmąjį įšventinome Kalį Kloaką. Tiltė gavo laišką iš karališkųjų rūmų su herbu kitoje pusėje ir taip pat vieną iš Danijos aristokratų sąjungos, mudu kartu numynėme dviračiais

iki Finoholmo. Sėdėjome virtuvėje su Kaliu ir Bulimila, pirmiausia atidavėme jiems užuolaidas, buvome išskalbę, išlyginę ir sulankstę; kai esi užsiėmęs esminiais vidiniais pokyčiais, svarbu išorinį pasaulį pagal galimybes palikti tokios būklės, kokios gavai. Tada Tiltė padėjo ant stalo laišką iš rūmų, herbu į viršų.

– Mudu su Pėteriu, – tarė ji, – esame Fino sporto klubo gynėjai. Aš tik šiaip norėčiau paminėti, kad klubui nepaprastai norėtųsi naujos sporto salės, nes senoji nudrengta ir per ankšta.

Kalis Kloakas apsilaižė lūpas. O aš turiu prisipažinti, kad irgi nežinojau, kur dėti akis, tad nusprendžiau droviai žiūrėti į grindis.

Tada Kalis užkimusiu balsu pasiteiravo, kiek kainuotų nauja salė, o Tiltė atsakė, kad jų kaina – nuo šešių milijonų. Tada Bulimila paklausė, ar ta už šešis milijonus yra su valgykla, o Tiltė atsakė, kad ne, tai būtų minimalistinis sprendimas.

– Kali, – pasakė Bulimila, – be valgyklos neįmanoma gyventi, jaunimas juk augantis, o virtuvė yra kiekvieno pastato širdis, taigi šita neturėtų būti per maža.

– Už septynis milijonus, – tarė Tiltė, – galime pastatyti galvodami ir apie būsimas kartas.

Tada priešais Kalį ji padėjo raštą. Didžiausiomis pastangomis man pavyko užmesti akį – tai buvo dovanojimo raštas nuo Kalio Kloako Fino sporto klubui, ji buvo parengusi jį namie, buvo rašoma apie septynis milijonus.

Kai Kalis pasirašė nutaisęs tokią veido išraišką, tarsi šitoks pinigų dalijimas prieštarautų jo giliems įsitikinimams, Tiltė atplėšė laišką nuo Karalienės ir kitą nuo Danijos aristokratų sąjungos; ten buvo patvirtinta, kad išstudijavus išrašus iš bažnytinių knygų, kurie buvo atsiųsti iš Fino miesto parapijos, buvo

prieita prie išvados, jog Kalis yra kilęs iš de Alefelt-Laurvig Finų giminės su teise tokį vardą nešioti, taigi nuoširdūs sveikinimai, pasirašo Karalienė.

Kalis apalpo. Tai pirmas ir vienintelis kartas, kai mačiau apalpstant suaugusį vyrą, jis išvertė akių baltymus ir nučiuožė ant grindų.

Mudu su Tilte nieko nesiėmėme, pirmiausia dėl to, kad nelabai buvo ko imtis. Kalis Kloakas sudėtas kaip statinė ir dar yra senas grioviakasys, taigi nepanašus į tokį, kurį pajudintum iš vietos be karučio. Tačiau Bulimila pakėlė jį ant rankų, tarsi jis būtų kūdikis. Tada sekundėlę pastovėjo ir pažvelgė į mudu su Tilte.

– Kai bus atidaroma naujoji salė, – tarė ji, – aš sudarysiu šventinį valgiaraštį.

Toks buvo pirmasis kartas, kai Tiltė buvo grįžusi atgal.

Aš sakau „atgal". Iki Didžiojo sinodo ir antrojo mamos ir tėčio dingimo būčiau sakęs, kad Tiltės nebuvo namie. Tačiau dabar aš nebesakau „namie" apie pastoriaus namus ir Fino salą. Sakau „atgal", ir tai darau sąmoningai.

Tai susiję su nelauktuoju svečiu pastoriaus namuose.

Pradėsiu iš toli, nes tai svarbu: tai buvo daug didesnis šokas, palyginti su tuo, kurį galvojau patirsiąs, kai Tiltė išsikraustė.

Nežinau, ar yra tokių klinikų kaip „Didysis kalnas", kur būtų galima išsigydyti priklausomybę nuo sesers. Tačiau iš tikrųjų man reikėjo būtent to. Kai grįžome namo iš Kopenhagos, mudu su Tilte pareikalavome, kad kieme mums būtų pastatyta po namelį su ratais, ir ten mes panorome gyventi. Juos gavome tuojau pat, tai vienas iš skirtumų tarp anksčiau ir dabar; po to, kai grįžome, buvo ir daugiau situacijų, kai mes ramiai pasakome mamai su tėčiu, kaip viskas turi būti, ir taip būna.

Tai įvyko, žinoma, dėl to, kad nenorėjome būti sutrypti dramblių. Nes tuo jau buvome galutinai įsitikinę. Mamos ir tėčio drambliai – ne tie indiški, kurie gali išmokti atsisėsti ir spręsti kryžiažodžius ar stovėti ant priekinių kojų ir vizginti uodegą. Mamos ir tėčio drambliai – afrikiečiai, kurie be išankstinio įspėjimo nukeliauja didelius atstumus ir su kuriais įmanoma gana neblogai sugyventi, tačiau jie niekada nebus visiškai nuspėjami. Taigi todėl ir panorome gyventi nameliuose su ratais, kad išlaikytume atstumą, jeigu jie kartais pradėtų klajoti.

Aš tikriausiai įsivaizdavau, kad šitaip bus visada – mudu su Tilte kiekvienas savo namelyje, tačiau arti vienas kito. Nors aš jau metų metus žinojau, kad ji išvyks. Taigi kai tai įvyko, buvo blogiau nei įsivaizdavau.

Tada labai aiškiai pajutau vienatvę.

Gaila, kad esu priverstas paskutinėmis akimirkomis užsiminti apie labai liūdnus dalykus. Tačiau tai svarbu.

Žinoma, vienatvė man buvo pažįstama seniai, gal net visada, man atrodo, kad ji buvo čia tiek, kiek save prisimenu.

Nežinau, kaip ją jaučiate jūs, galbūt kiekvienas ją išgyvena savaip. Mama kartą pasakojo, kad tuomet, kai ji pasijunta vieniša, jai galvoje ima skambėti „Vienatvės gatvė“, nors ši melodija ir susijusi su meile bei su ja ir tėčiu. Man vienatvė yra asmuo. Ji neturi veido, tačiau atėjusi ji tarsi atsisėda greta arba už manęs, ir taip gali atsitikti bet kada, taip pat kai esu su kitais, netgi tada, kai esu su Kone.

Mudu vėl matomės su Kone. Kartais aplankau ją Kopenhagoje, ten jos draugai spokso į mane kaip į neįmenamą mįslę – ką Konė su manimi veikia. Kartais ji atvažiuoja į Finą. Labai dažnai buvimas su ja man suteikia itin daug laimės.

Nežinau, ar turite mylimąją. Jei ne, tuomet noriu kai ką pasakyti. Jūs būtinai ją ar jį susirasite. Visų mano penkiolikos metų patirtis sako, kad pasaulis taip sutvertas, jog visi susiranda antrąją pusę. Jeigu aktyviai nenusiteikia priešiškai. Taigi jei neturite draugės ar draugo, bet norėtumėte turėti, reikėtų pamėgint išsiaiškinti, kuria savo dalimi jūs aktyviai tam priešinatės. Tai paremta kruopščiomis mudviejų su Tilte studijomis.

Tačiau netgi tada, kai Konė čia būdavo, kartais vienatvė ateidavo ir atsisėsdavo už manęs. Aš tai pajusdavau aiškiau nei anksčiau ir nesupratau kodėl. Iki to vakaro pastoriaus namuose.

Buvo spalis, rudens atostogos, mus aplankė prosenelė. Tiltė taip pat čia buvo, kartu su Jakobu Bordurijumi. Hansas su Ašante buvo atvažiavę iš Kopenhagos, jie dabar gyvena kartu mažame butelyje, pilname laimės šypsenų, kaip rašo poetas, netgi su kaimynais sutaria, nors Ašantė muša būgną ir šoka transo šokius, ir retkarčiais balkone atlieka ritualą – papjauna juodą vištą.

Konė sėdėjo šalia manęs, tėtis kaip tik atgabeno su kranu visą keptą otą, o tada Ašantė pasakė:

– Aš nėščia, mudu su Hansu laukiame vaikelio.

Stojo ta kapų tyla, apie kurią jau išsamiai pasakojau, ir tai buvo puikiausia proga įsitikinti, ar viduje esi pakankamai budrus. Tyla nutrūko tik tada, kai Ašantė pasakė pajutusi, kad bus mergaitė, ir ji jau nusprendusi dėl vardo – mergaitę pavadins mūsų mamos garbei, taigi Klara, su senu geru antruoju vardu iš Senojo Testamento – Nabuchodonosara, tai dabar „ant bangos“ Haityje, o tada dvi šeimos pavardės – Diuplezir ir Fino, be to, Ašantė pajuto pirmuosius mažylės spyrius ką tik, jiems skrendant į Finą mažute „Cesna“, ir ji norėtų sumoderninti

pasenusį Haičio paprotį duoti vaikams pernelyg ilgus vardus, taigi mažoji brangenybė vadinsis trumpai ir aiškiai: Klara Nabuchodonosara Skraja Propela Diuplezir Fino.

Kaip žinote, dėl vardų Fino saloje mes užgrūdinti, tačiau vis tiek turiu pasakyti, kad po Ašantės pranešimo stojo dar viena ilga pauzė, girdėjai tik Baskerio šnopavimą, netgi ir jis buvo netoli hiperventiliacijos. Tačiau Tiltė pasivedė Ašantę į šalį ir pasakė, kad vardas gražus, tačiau mažumėlę ekstravagantiškas, ir dėl to yra tikimybė paversti vaikelį tamsiųjų jėgų ir juodosios magijos susidomėjimo objektu, o juodoji magija Fino saloje po krikščionišku paviršiumi tiesiog žioruoja, ir ji gali imti pavyduliauti mažų vaikų su pernelyg dosniais vardais, tad kodėl nepasitenkinus Klara Diuplezir Fino – taip ir buvo.

Aš ne kartą esu atkreipęs jūsų dėmesį, kad dramatiški įvykiai neatsitinka po vieną, taip buvo ir šį vakarą, nes Tiltei su Ašante grįžus prie stalo atsikrenkštė prosenelė ir pranešė norinti kai ką pasakyti: ji nusprendusi, kaip norės numirti.

Čia mes visi sunerimome. Nes pastaruosius kartus, kai pas mus lankėsi, ji leido man plakti pasukų sriubą, o pati stebėjo eigą iš vežimėlio, tad šitai išgirdę visi pajutome, kad baiminamės blogiausio.

– Nusprendžiau, kad mirsiu kvatodama, – tarė prosenelė, – iš visos širdies. Man tai visada atrodė gražiausias išėjimas. O kodėl jums tai pasakoju? Ogi todėl, kad nemanau, jog kuris nors iš jūsų tai patirs. Ir kodėl nepatirs? Ogi todėl, kad tikiuosi pergyventi jus visus, įskaitant ir mažąją Skrają Propelą. O kodėl to tikiuosi? Ogi todėl, kad susiradau jauną ir vikrų meilužį. Ir labai norėčiau pasinaudoti proga ir pristatyti jį šeimynai.

Čia durys atsidaro, vidun įžengia Rikartas Trys Liūtai su savo archiliutnia ir įsitaiso prosenelei ant kelių.

Mes to nenujautėme nė vienas, netgi Tiltė. Nuoširdžiai galiu pasakyti, kad praeina kiek laiko, kol mes atgauname pusiausvyrą ir savo įgimtą mandagumą ir sugebame suslėpti po stalu visus tuos klausimus, kurie kyla šiuo atveju, pirmiausia, žinoma, klausimas, ar prosenelė dabar taps kilminga.

Kol viskas taip pakibę ore, pasižiūriu į Tiltę, matau, kad jai reikia tai suvirškinti, nes juk vieta ant prosenelės kelių nuo neatmenamų laikų priklausė jai.

Daugelis, taip pat ir aš, pamanytų, kad daugiau permainų, su kuriomis viena šeima gali susitaikyti per vieną vakarą, nebegali būti. Tačiau vos tik šiaip ne taip atsipeikėjame, prabyla tėtis:

– Aš baigsiu pastoriauti. Mama nebedirbs vargonininke. Mes leisimės į piligriminę kelionę. Ji prasidės Vienoje. Pas Knicę ir keliose didžiosiose konditerinėse. Kai grįšime namo, jūsų mama atidarys nedidelį fabrikėlį. Aš rašysiu kulinarinę knygą. Apie dvasingą maisto gaminimą.

Šioje vietoje Tiltė su tėčiu pažvelgia vienas kitam į akis. Tiltės ir visų mūsų nesuklaidina lengvas ir žaismingas kalbėjimo tonas. Visa tai mirtinai rimta.

– Aš jums pažadu, – lėtai dėsto tėtis, – kad šioje knygoje nebus nė vieno žodžio apie tai, kad Šventoji Dvasia pasirodo antienos putėsiuose.

Mes visi atsikvepiame. Tyčia sakau, kad atsikvepiame, o ne atsikvepiame su palengvėjimu. Nes su tais Afrikos drambliais ir kitkuo, jūs tikriausiai suprantate, kad su tokiais tėvais kaip mūsiškiai niekada neturėsime visiškai patikimos garantijos.

Tada tėtis taria:

– O jeigu alaus?

Lėtai ir atidžiai priešais kiekvieną iš mūsų jis pastato po puslitrinį butelį Fino alaus daryklos „Ypatingojo“.

Nežinau, kaip yra jūsų šeimose. Galbūt jūs iš buteliuko gėrėte juodųjų serbentų trauktinę ir šešiasdešimties procentų stiprumo naminukę konfirmacijos proga. Tačiau pas mus tėtis su mama niekada gyvenime nėra pasiūlę man, Tiltei ar Baskeriui alkoholio, šitas kartas pirmasis, ir aišku, kodėl. Todėl, kad kaskart, kai tik suaugusieji ištraukia kamštį arba spragteli kamštelį, jie išgirsta riaumojimą iš bedugnės juose pačiuose, ir nusprendžia, kad tas garsas sklinda iš vaikų. Taigi šis atvejis rimtas. Mes įsipilame, susižvalgome, pakeliame taures, geriame ir žinome, kad šią akimirką dalyvaujame eucharistijoje ir priimame sakramentą, kurio turbinoje tiek pat apsukų kaip priimant komuniją Fino miesto bažnyčioje.

Štai tada ir pajuntu, kad esama dar vieno svečio, asmens, sėdinčio man už nugaros. Jausmas toks tikroviškas, kad atsigręžiu, tačiau ten nieko nėra, ir tuomet aš suvokiu, kad tai vienatvė. Apsuptas gerų draugų, su Baskeriu prie kojų ir Kone prie šono, aš vis tiek jaučiuosi visiškai vienišas ir apleistas.

Negaliu pasilikti virtuvėje. Tyliai atsikeliu ir išeinu laukan. Iš lėto einu ten, kur baigiasi miestas ir prasideda miškas. Naktis juoda, o dangus tiesiog baltuoja nuo žvaigždžių. Tai jau nebe tas dangus, apie kurį kadaise rašiau turistiniame lankstinuke, jis irgi pasikeitęs. Atsirado daugiau žvaigždžių. Atrodo, kad jų tiek daug, jog jos tuojau paims viršų. Tarsi naktinis dangus permestų svorį nuo tamsos kojos ant žvaigždžių šviesos kojos.

Apglėbiu vienatvę, pirmąkart pajuntu, kad ji mergaitė. Ir pirmą kartą savo gyvenime neguodžiu savęs norėdamas nuvyti vienatvės mergaitę šalin.

Susitaikau, kad dabar įvyks tai, ko visuomet labiausiai bijojau. Aš prarasiu viską ir juos visus. Štai ką nujaučiau sėdėdamas

Konės bute Muitinės gatvėje. Tačiau dabar tas jausmas stipresnis ir visiškai realus. Dabar Hanso nebėra, Tiltės nebėra, prosenelės nebėra. Greitai namai liks tušti. Mamos ir tėčio nebus.

Galbūt dabar sakysite, kad tikriausiai bus Konė. Tačiau šią akimirką ta mintis visai nepadeda. Nes jaučiu, kad ši vienatvė, kurią apsikabinęs einu, yra tokia, prieš kurią ir mylimoji bejėgė.

Tai vienatvė, kurią jauti uždarytas į kambarį, kuris esi tu pats, tai suprantu pirmą kartą gyvenime. Kad pats žmogus yra vieta kalėjime, ir ta vieta visada skirsis nuo kitų, ir todėl savotiškai visada bus viena, ir visada bus pastate, nes yra jo dalis.

Negaliu aiškiau apibūdinti. Tačiau tai atrodo neįveikiama.

Einu uždėjęs ranką ant to, kas neįveikiama. Glaudžiu ją prie savęs ir nesiguodžiu – tą galiu pasakyti nuoširdžiai. Jaučiu, kokie brangūs man tie, kurie liko naktyje: tėtis su mama, Tiltė su Hansu ir Baskeris, Konė ir prosenelė, ir Jakobas, ir Ašantė, ir Rikartas, ir Nabuchodonosara Skraja Propela, visi mano žmonės – kambariai.

Tada kai kas nutinka.

Panašiai kaip futbolo aikštėje. Kai link tavęs artėja gynyba, lengvai pasiduodi užhipnotizuojamas. Žiūri į priešininkus, į kliūtis. Nežiūri į laisvą erdvę tarp jų, į tarpus.

Taip darau dabar, tiesiog savaime. Nukreipiu dėmesį. Nuo nakties juodumo prie žvaigždžių šviesos. Atlieku šiukšlininko triuką su savo paties sąmone. Mano dėmesys nukreiptas viena kryptimi – į vienatvę. Tačiau einu aš į kitą pusę. Nuo vienatvės jausmo link to, kas yra už jo. Nuo užsidarymo savyje, savo varguose ir džiaugsmuose, kurie sudaro Pėterį Finą ir visų žmonių gyvenimuose plūduriuoja kaip mažutės salelės, aš nukreipiu dėmesį į tai, kur tos salelės plūduriuoja.

Tiesiog taip darau. Šitą sugeba kiekvienas. Nieko nekeičiu. Nemėginu nuvyti vienatvės šalin. Aš ją tiesiog paleidžiu.

Ji pradeda tolti. Ta mergaitė tolsta, o paskui dingsta.

Tas, kas lieka, tam tikra prasme esu aš. Tačiau tai kartu tam tikra prasme yra tiesiog didžiulė laimė.

Išgirstu už savęs žingsnius, tai Konė. Ji priartėja visai prie pat manęs.

– Mes visi esame kambariai, – pasakoju aš, – ir kol esi kambarys, tol esi nelaisvėje. Tačiau yra kelias išeiti, ir jis veda ne pro duris, nes nėra jokių durų, kurios būtų atviros, reikia tik pastebėti plyšelį.

Ji suima rankomis mano galvą.

– Kai kam labai pasiseka, nes jie turi protingus ir gilios sielos mylimuosius, – taria ji. – Ir esame mes, tie, kuriems lieka tenkintis tuo, ką galime gauti.

Tada ji mane pabučiuoja. Paskui apsisuka ir nužingsniuoja atgal, namo link.

Turiu prisipažinti, kad esu šiek tiek sukrėstas. Tiek vieno, tiek kito. Taigi lieku stovėti. Būna akimirkų, kai vyrui reikia pabūti vienam.

Pradėjo lyti, lengvai dulkia. Tarsi lietus neštų dėkingumą. Ir man nereikia žinoti, ar tai pavaldu Danijos meteorologijos institutui. Jaučiu visa apimantį džiaugsmą. Tokį stiprų, kad niekas neįstengs jo nuslopinti. Nei tai, kad visa mano šeima byra. Nei tai, kad mano mylimoji, po to, kai išliejau jai savo išmintį, tiesiog mane pabučiavo ir pasakė vieną iš tų moteriškų pastabų, dėl kurių vyrai guli negalėdami užmigti ir prasivarto lovoje iki paryčių. O paskui ji tiesiog nuplevena atgal prie oto.

Pakeliu rankas į žvaigždėtą dangų. Ir pradedu šokti.

Tai lėtas šokis. Jis ne iš Ifigenijos Brun šokių akademijos re-

pertuaro, jis iš vidaus, reikalaujantis mano visiško susikaupimo. Tikriausiai todėl tik po kurio laiko aš pastebiu Kajų Molesterį.

Jis stovi savo namų tarpuvartėje. Aš sustoju, mudu žvelgiame vienas kitam į akis.

– Aš šoku Fino valsą, – tariu, – šokį, kuriuo išreiškiu savo didžiulį dėkingumą dėl to, kad gyvenu.

Daugybę dalykų galima pasakyti apie Kajų Molesterį Landerį, yra žmonių, kurie tai ir daro, įskaitant mane. Tačiau jo gebėjimu suvaldyti stresą žavisi visi. Kaip dabar. Jo veidas be išraiškos.

– Tas šokis, – ištaria jis, – jis privatus ar galima visiems?

„Gailestingumas" yra toks žodis, kurį reikėtų matuotis mūvint flanelines pirštines ir tik tada, kai mažiau pasakyti neužtenka. Vis dėlto pasakysiu, kad šis žodis vienintelis visiškai taikliai įvardija, jog gyvenimas taip sutvarkytas, kad netgi tokie tipai kaip Kajus Molesteris gali turėti vilties kada nors sustabdyti natūraliai žemyn besiritantį savo gyvenimo kryžiaus kelią. O vieną akimirką atsivėrusio naujojo kelio gale laukia trapios, rizikingos, bet taip pat subtilios galimybės.

– Eikš, prisijunk, – tariu.

Jis pakelia rankas, lietus sustiprėjęs. Visai iš lėto, po švytinčiu nakties dangumi, Pėteris Finas ir Kajus Molesteris Landeris žingsniuoja Fino valsą.

Ačiū Lisbetai Lawaetz Klausen už šios dėlionės širdies detalę.

Dėkoju mano leidyklos „Rosinante&Co“ darbuotojams, ypač savo leidėjui Jakobui Mallingui Lambertui, už jautrią, idėjų kupiną ir atkaklią pagalbą man stengiantis išlaikyti rankoje ir pieštuką, ir skalpelį.

Høeg, Peter

Ho-54 Dramblių prižiūrėtojų vaikai : romanas / Peter Høeg ; iš danų kalbos vertė Rūta Poškutė-Andreikienė. – Vilnius : Tyto alba, 2012. – 413, [2] p.

ISBN 978-9986-16-897-3

Peter Høeg (Peteris Hiojus; g. 1957 m. Kopenhagoje) – žymiausias šiuolaikinis danų rašytojas. Naujausiame visai šeimai skirtame romane P. Høegas kalba apie tai, kas jam ir daugumai mūsų išties svarbu. Svarbu žinoti, dėl ko mes gyvename, svarbu rasti laimę ir tikėjimą. Taigi kiekvienas iš mūsų savyje nešiojasi vidinį dramblį – ilgesį kažko, kas yra daug didesnis už mus pačius. Tokį ilgesį viduje nešiojasi ir Finų šeima: tėvas pastorius, motina bažnyčios vargonininkė, trys vaikai, – iš pirmo žvilgsnio visiškai normalūs žmonės. Tačiau taip tik atrodo. Vieną gražią dieną abu tėvai paslaptingai dingsta; žinodami, kad jie jau buvo įsivėlę į nemalonumus su policija dėl abejotinos kilmės stebuklų, vaikai leidžiasi jų pėdomis, norėdami sužinoti, ką gi sumanė gimdytojai, ir apsaugoti juos nuo dar didesnių problemų.

UDK 821.113.4-31

Peter Høeg

DRAMBLIŲ PRIŽIŪRĖTOJŲ VAIKAI

Romanas

Iš danų kalbos vertė *Rūta Poškutė-Andreikienė*

Viršelio dailininkė *Asta Puikienė*

Tiražas 2 500 egz.

SL 1686. 2012 05 17. 14,55 apsk. l. l.

Išleido „Tyto alba", J. Jasinskio g. 10, LT-01112 Vilnius,

tel. 249 7598, info@tytoalba.lt

Spausdino UAB BALTO, Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

...šitas ilgesys atsispindi melancholiškoje jų akių išraiškoje, ir tas ilgesys yra didumo sulig drambliu, ir mes suprantame, kad jis dar niekada nebuvo numalšintas.



Peter Høeg (Peteris Hiojus; g. 1957 m. Kopenhagoje) – žymiausias šiuolaikinis danų rašytojas. Autoriaus biografija spalvinga: jis – buvęs šokėjas, jūreivis, aktorius, alpinistas, fechtuotojas. Visame pasaulyje P. Høegas išgarsėjo 1992 m. parašęs bestselerį „Panelės Smilos sniego jausmas". Tačiau po pasaulinio furoro rašytojas niekur nebeskuba – rašo knygas tik tuomet, kai nori pasakyti ką nors tikrai svarbaus. Po „Panelės Smilos sniego jausmo" turėjo praeiti keturiolika metų, kol skaitytojai sulaukė „Tyliosios mergaitės" (lietuviškai išleista 2009 m.), o 2010-aisiais pasaulį pagaliau išvydo „Dramblių prižiūrėtojų vaikai".

Naujausiame visai šeimai skirtame romane P. Høegas kalba apie tai, kas jam ir daugumai mūsų išties svarbu. Svarbu žinoti, dėl ko mes gyvename, svarbu rasti laimę ir tikėjimą. Taigi kiekvienas iš mūsų savyje nešiojasi vidinį dramblį – ilgesį kažko, kas yra daug didesnis už mus pačius. Tokį ilgesį viduje nešiojasi ir Finų šeima: tėvas pastorius, motina bažnyčios vargonininkė, trys vaikai, – iš pirmo žvilgsnio visiškai normalūs žmonės. Tačiau taip tik atrodo. Vieną gražią dieną abu tėvai paslaptingai dingsta; žinodami, kad jie jau buvo įsivėlę į nemalonumus su policija dėl abejotinos kilmės stebuklų, vaikai leidžiasi jų pėdomis, norėdami sužinoti, ką gi sumanė gimdytojai, ir apsaugoti juos nuo dar didesnių problemų. Keturiolikmetis Pėteris ir nepaprastai protinga jo sesuo Tiltė pradeda kvapą gniaužiančią paieškų kampaniją – ir tarp netikrų pranašų, ezoterikų, policininkų, šventųjų suranda jiems skirtas duris, vedančias į laimę.

ISBN 978-9986-16-897-3





www.tytoalba.lt